

**SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV
(prvopodpisana Jelka Godec)**

Ljubljana, 29. 5. 2023

**DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica**

ZADEVA: Zahteva za sklic izredne seje Državnega zbora Republike Slovenije

Spoštovani!

Na podlagi 85. člena Ustave Republike Slovenije ter 1. odstavka 58. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije skupina podpisanih poslank in poslancev zahteva sklic izredne seje Državnega zbora Republike Slovenije z obravnavo naslednjega priporočila kot točke dnevnega reda:

1. Predlog priporočila Vladi Republike Slovenije zaradi nespoštovanja in izigravanja pravne države v postopku gradnje povezovalnega kanala C0.

A. Razlogi za sklic izredne seje državnega zbora

Državni zbor Republike Slovenije je že leta 2019 na podlagi opozoril številnih lastnikov kmetijskih zemljišč z območij, kjer poteka gradnja povezovalnega kanala C0 ter strokovnjakov s področja varstva okolja, umeščanja v prostor in gradnje obravnaval problematiko gradnje povezovalnega kanala C0. Omenjeno problematiko sta najprej obravnavala Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor, ki sta Vladi Republike Slovenije priporočala naslednje ukrepe:

- sprejem ocene tveganja,
- seznanitev odborov s sklepom o razlogih revizije ARSO, ki ni naložila izvedbe presoje vplivov v zvezi s kanalom C0,
- določitev vodonosnika Kleče kot kritično infrastrukturo državnega pomena,
- revizijo kanala C0 med čistilno napravo v Tacnu in črnuškim mostom čez Savo,
- upoštevanje potresnih pogojev na gradbenem območju.

Državni zbor Republike Slovenije je na 28. izredni seji dne 22. novembra 2019 sprejel Priporočilo v zvezi z zaščito pitne vode na območju ljubljanskega vodonosnika v naslednjem besedilu:

1. Državni zbor Republike Slovenije priporoča Vladi Republike Slovenije, da v okviru svojih pristojnosti takoj zagotovi spoštovanje ustavne in neodtujljive pravice do zasebne lastnine ter zaščito vseh virov pitne vode kot ustavno varovane kategorije s pripravo ustreznih zakonskih podlag in podzakonskih predpisov za izvrševanje 70.a člena Ustave Republike Slovenije.
2. Državni zbor Republike Slovenije priporoča Ministrstvu za okolje in prostor, da v okviru svojih pristojnosti in na podlagi pravnih sredstev, ki jih dopušča veljavna zakonodaja, nemudoma sprejme vse ukrepe, s katerimi bo do pridobitve vse zahtevane dokumentacije o projektu in presoje vplivov na okolje zadržal oziroma ustavil gradnjo kanalizacijskega kanala C0 na spornem kraku od Broda do Ježice.
3. Državni zbor Republike Slovenije priporoča Ministrstvu za okolje in prostor, da v primeru ugotovljenih morebitnih nepravilnosti, ki bi izhajale iz rezultatov revizije postopka in drugih nadzorstvenih postopkov, sproži ustrezne postopke ugotavljanja kazenske, disciplinske in civilne odgovornosti.
4. Državni zbor Republike Slovenije priporoča Ministrstvu za okolje in prostor, da preveri pravilnost postopkov umeščanja trase cevovoda v prostor.

Zadnje mesece prebivalce Mestne občine Ljubljana ponovno vznemirja projekt gradnje povezovalnega kanala C0, po katerem naj bi se stekale odpadne vode iz občin Vodice in Medvode v centralno čistilno napravo Ljubljana – Zalog. Gradnja kanala na območju ožjega vodovarstvenega območja vodarn Kleče in Šentvid po mnenju številnih strokovnjakov predstavlja hudo in resno tveganje za ohranjanje virov pitne vode za Ljubljano in okolico. Zdravniki pa opozarjajo, da bomo s kanalizacijskim kanalom C0 našim potomcem uničili kakovostno in zdravo pitno vodo. V 70. a členu Ustave Republike Slovenije je zajamčena pravica do pitne vode, pri čemer celotna relevantna stroka, medicinska, toksikološka in ekološka, opozarja, da pomeni kanalizacija preko vodonosnega območja neodpravljivo nevarnost za zdravje in premoženje ljudi več kot 300.000 prebivalcev Mestne občine Ljubljana.

Zaradi tega smo na predlog Poslanske skupine SDS 15. marca 2023 v državnem zboru obravnavali omenjeno problematiko na skupni seji Odbora za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo ter Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor, na kateri sta bila sprejeta naslednja sklepa:

1. »Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo in Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor predlagata deležnikom – predstavnikom Mestne občine Ljubljana, predstavnikom pristojnih ministrstev ter zainteresiranim predstavnikom lokalne skupnosti, da v najkrajšem možnem času skupaj preverijo tisti del projektne dokumentacije, ki se nanaša na pridobljene pravice graditi ali posegati na zemljišča, na katerih se gradi kanalizacijski vod C0, ki niso v lasti Mestne občine Ljubljana, ter tako razčistijo nesoglasja glede posegov v zasebno lastnino.
2. Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo in Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor pozivata Inšpektorat Republike Slovenije za

naravne vire in prostor ter Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in energijo, ki sta pristojna v posegu izgradnje povezovalnega kanala C0, da v okviru svojih pristojnosti in pooblastil nemudoma ukrepata in sledita ugotovitvam ministrstva z dne 7. 12. 2022 in z dne 6. 3. 2023, glede gradnje povezovalnega kanala C0.«

Zaradi omejevanja prisotnosti lastnikov zemljišč, nasilnega ravnanja predstavnikov varnostnih služb, ki jih je najela MO Ljubljana, z lastniki zemljišč, nasilnega pridržanja enega izmed lastnikov zemljišča, po katerem naj bi potekala trasa kanala C0 ter drugih nezakonitih ravnanj varnostnih služb, ki so sodelovale pri aktivnostih povezanih z gradnjo kanalizacijskega kanala C0, je Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo sprejel še naslednji sklep:

3. »Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo poziva Ministrstvo za notranje zadeve in Policijo, da v roku enega meseca pripravi podrobno poročilo o delovanju varnostnih služb, ki so sodelovale pri aktivnostih povezanih z gradnjo kanalizacijskega kanala C0, nasilnega ravnanja posameznikov do lastnikov zemljišč in z njimi seznanili Odbor.«

Prav tako je kršitve v zvezi z gradnjo kanala C0 obravnavala tudi Komisija za peticije, človekove pravice in enake možnosti na 2. nujni seji dne 13. aprila 2023 in po obravnavi gradiva z naslovom »Peticijska v zvezi z gradnjo kanala C0 in kršenje ustavne pravice do pitne vode« sprejela naslednja sklepa:

1. »Komisija za peticije, človekove pravice in enake možnosti poziva pristojne organe, da preverijo, ali Mestna občina Ljubljana pri razlaščenju lastnikov zemljišč ter poseganju v njihovo zasebno lastnino zaradi gradnje kanala C0, razpolaga z ustrezno pravno podlago.
2. Komisija za peticije, človekove pravice in enake možnosti predlaga, da ustrezná institucija pripravi natančen pregled pridobljene dokumentacije ter preveri vse postopke v zvezi s pridobivanjem zahtevanih dovoljenj za izgradnjo kanala C0 na spornem odseku Kleče.«

Jan Zobec, vrhovni sodnik, je v zvezi z gradnjo kanala C0 dejal »Oglašá se celo predsednica republike, civilna družba protestira, na prizorišču se odvijajo prave bitke, ne pravne, lastnikov zemljišč z neko para-policijo, privatno policijo. Gradnja kanala je primer popolnega pravnega razsula, kaosa, pravne neurejenosti, kjer pojejo pesti varnostnikov in kjer vsem na očeh razpada pravna država.«

Predsednica Republike Slovenije Nataša Pirc Musar je na župana Mestne občine Ljubljana Zorana Jankovića naslovila pismo številka 092-07-1/2023-37 z dne 10. maja 2023, v katerem ga je pozvala, da začasno prekine gradnjo kanala C0, konča postopek za pridobitev presoje vplivov na okolje in odgovorno ter pregledno, v dialogu s splošno in strokovno javnostjo, sprejme najboljšo možno odločitev, ki bo rešila kanalizacijske potrebe ob kar največjem upoštevanju previdnostnega načela za upravljanje z vodonosnim območjem mesta Ljubljane.

Pri tem je opozorila na več nepravilnosti, ki kažejo na izigravanje zakonodaje v postopku gradnje povezovalnega kanala C0. Da je bil postopek pridobivanja gradbenih dovoljenj »razdrobljen na šest faz, pri čemer so bili posegi v prostor sčasoma celo ocenjeni kot zahtevni, vendar vnovič presoja vplivov na okolje ni bila potrebna oziroma zahtevana.« Gre za okoljski projekt večjega pomena, zato je nedopustno, da se ga je za izigravanje pravne države razdelilo na več delov, da ne bi bilo potrebnega okoljskega soglasja. Obenem je zastavila vprašanje, »kako oziroma zakaj za projekt takšnega javnega pomena, ki poteka tudi neposredno preko napajalnega zaledja, od koder priteče voda v vodnjake, presoje vplivov na okolje sploh ni bilo.« Veljavni Zakon o varstvu okolja ima v 10. členu uveljavljeno previdnostno načelo. Smiselno enako določbo je vseboval tudi

predhodno veljavni Zakon o varstvu okolja. Gre za načelo, ki zahteva, da je uvajanje novih tehnologij, proizvodnih postopkov in proizvodov ali izvedba drugih posegov v okolje dopustna le, če ob upoštevanju znanosti in tehnike ter možnih varstvenih ukrepov ni pričakovati nepredvidljivih škodljivih učinkov glede okolja ali zdravja ljudi.

Agencija za okolje in prostor je na podlagi zahteve za izvedbo predhodnega postopka za dodatni poseg vgradnje povezovalnega kanala C0 z dodajanjem armiranobetonske kinete (v dolžini 2128 m) izdala nov sklep z dne 28. 9. 2020, v katerem je odločila, da je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje ter pridobiti okoljevarstveno soglasje. Direkcija za vode je v postopku priporočila izvedbo presoje vplivov na okolje. Nacionalni inštitut za javno zdravje je v predhodnem preverjanju pomembnih vplivov na okolje po veljavnem Zakonu o varstvu okolja utemeljil verjetnost pomembnih vplivov na okolje tako, da je podal negativno mnenje k izgradnji kanala C0. Prav tako je opozoril, da »celotno območje nameravanega posega tudi širše leži v vodovarstvenem območju IIA, s strogim vodovarstvenim režimom«. Nacionalni inštitut za javno zdravje je prav tako izpostavil, da bi bilo traso povezovalnega kanala C0 potrebno umestiti zunaj vodovarstvenega območja. Gre za področje – vodovarstveno območje vodarne Kleče – ki je že danes obremenjeno s pomembnimi varnostnimi tveganji. Zato bi se bilo potrebno usmeriti k zniževanju tveganj, ki jih z gradnjo povezovalnega kanala C0 še dodatno povečujemo.

Skrajno zaskrbljujoče so ugotovitve v notranjem revizijskem poročilu Ministrstva za okolje in prostor iz leta 2019, iz katerih izhaja, da predhodni postopek presoje vplivov na okolje ni bil izveden v pravilnem časovnem zaporedju ter da »javni uslužbenci obravnavanih postopkov niso vodili z zadostno skrbnostjo in kritično presojo.«

Gre za projekt večjega javnega pomena, ki poteka po vodovarstvenem območju. Zagotavljanje in ohranjanje pitne vode bi zato moralo biti temeljnega in odločilnega pomena. Odločitve, sprejete v skladu z veljavno zakonodajo in z vso dolžno skrbnostjo, bi morale odpraviti sleherni dvom, da gradnja povezovalnega kanala C0 posega ali ogroža ustavno varovano človekovo pravico do pitne vode.

Tudi v Programu za delo koalicije 2022 – 2026 se je koalicija zavezala k prioritetam na področju zelenega prehoda, in sicer da je potrebno »dokončno uveljaviti ustavno pravico do čiste pitne vode«. V poglavju Skrbno upravljanje voda lahko preberemo: »Zagotovili bomo skrbno in učinkovito upravljanje voda in spodbujali trajnostno rabo vode v gospodinjstvih, industriji, kmetijstvu in javnih gospodarskih službah, kar vključuje varovanje vodnih ekosistemov, zmanjševanje onesnaževanja, zagotavljanje dobre kakovosti vode in upoštevanje vodnih prostorov.« Med prioritetami na področju vladavine prava in pravične skupnosti ste v Programu za delo koalicije 2022 – 2026 izpostavili tudi hitrejše odločanje ter prenehanje izigravanja pravne države.

V zvezi z izigravanjem pravne države v postopku izgradnje povezovalnega kanala C0 izpostavljamo tudi izjavo proizvajalca za cevi C0, ki so proizvedene v Romuniji, da nimajo nobenih certifikatov požarne ali potresne varnosti izdelka. Na to je Policijo in državno tožilstvo preko družabnega omrežja Twitter opozoril tudi pravnik Blaž Babič. Cevi bi morale biti povezane (vtaknjene) na popolnoma določen način po navodilih proizvajalca (lesena pokrovka prek celotne cevi, nato previdno vtikanje). Blaž Babič je ob tem opozoril, da so bila navodila za domačega proizvajalca, »da lahko to opravljajo z rovokopačem«. Opozoril je tudi, da so domačini že sedaj opazili, da je bil pri opazovanih stikih med gumama stičnih cevi prisoten pesek. Zaradi tega je naslovnik poziva pozval, »da nemudoma zaprejo območje izvajanja hudodelske gradnje kanala C0, zavarujejo dokaze in na teren pošljejo ustrezne strokovnjake, ki bodo lahko ocenili nastalo škodo zaradi izgube garancij za cevi in povzročeno splošno nevarnost.« Andrej Čufer je opozoril, da »ko bo en manjši potres to stresel, bo zadrževalnik puščal«. Potresna

prelomnica tudi trikrat seka traso, na kateri se gradi povezovalni kanal C0. Zato je zaradi potresne ogroženosti območja še toliko večje tveganje, da se pretrgajo cevi ter posledično pride do onesnaženja vode in katastrofe velikih razsežnosti ter nepopravljivih posledic. Glede na povedano obstajajo utemeljeni razlogi za sum kaznivega dejanja povzročitve splošne nevarnosti. V zvezi s tem velja še izpostaviti navedbo Blaža Babiča, da je zaradi nezakonitosti postopkov pri gradnji povezovalnega kanala C0 ne dolgo nazaj vložil kazensko ovadbo zoper župana Mestne občine Ljubljana in ostale udeležence, ki so pri tem projektu odgovorni za izigravanje pravne države.

B. Predlog priporočila za odločanje na seji Državnega zbora Republike Slovenije

Podpisnice in podpisniki zahteve za sklic izredne seje Državnega zbora Republike Slovenije predlagamo, da državni zbor odloča o sprejetju naslednjega predloga priporočila:

»Na podlagi 111. člena Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US in 111/21) je Državni zbor Republike Slovenije na seji sprejel

P R I P O R O Č I L O

Vladi Republike Slovenije zaradi nespoštovanja in izigravanja pravne države v postopku gradnje povezovalnega kanala C0

1. **Državni zbor Republike Slovenije priporoča Vladi Republike Slovenije, da začne izvajati aktivnosti v okviru svojih pristojnosti za spoštovanje ustavne pravice do pitne vode, za uresničevanje ciljev in prioritet na področju skrbnega upravljanja voda ter prenehanje nespoštovanja in izigravanja pravne države.**
2. **Državni zbor Republike Slovenije priporoča Vladi Republike Slovenije, da spoštuje Priporočilo v zvezi z zaščito pitne vode na območju ljubljanskega vodonosnika, ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na 28. izredni seji dne 22. novembra 2019.**
3. **Državni zbor Republike Slovenije obsoja nespoštovanje ustavne pravice do pitne vode – zaščite vseh virov pitne vode kot ustavno varovane kategorije v primeru gradnje povezovalnega kanala C0 in izigravanje zakonodaje v postopku gradnje povezovalnega kanala C0 ter priporoča Vladi Republike Slovenije in pristojnim organom, ki so udeleženi v postopku gradnje povezovalnega kanala C0, da v okviru dolžnega ravnanja, svojih pristojnosti in pooblastil nemudoma sprejmejo vse ukrepe, ki bodo zagotovili spoštovanje ustavnega načela pravne države, ustavne pravice do pitne vode in zadržali gradnjo povezovalnega kanala C0 do pridobitve ustreznih gradbenih dovoljenj, vodovarstvenega soglasja ter odpravili nepravilnosti v postopku gradnje povezovalnega kanala C0.**
4. **Državni zbor Republike Slovenije priporoča Vladi Republike Slovenije in pristojnim organom, ki so udeleženi v postopku gradnje povezovalnega**

kanala C0, da v okviru dolžnega ravnanja, svojih pristojnosti in pooblastil v postopku pridobivanja ustreznih gradbenih dovoljenj, vodovarstvenega soglasja na trasi, kjer se gradi povezovalni kanal C0, odpravijo nepravilnosti, ki so bile ugotovljene v postopku gradnje povezovalnega kanala C0, upoštevajo ugotovitve notranjerevizijskega poročila ministrstva, pristojnega za področje okolja in prostora številka 0601-2/2019/42 z dne 18. 10. 2019, in popravek poročila številka 0601-2/2019/52 z dne 21. 11. 2019, ugotovitvam z dne 7. 12. 2022 in 6. 3. 2023, sklepa Agencije za okolje in prostor številka 35405-515/2019-25, 35415-33/2020, 35145-36/2020-4 z dne 28. 9. 2020 ter pisma zdravnikov z dne 11. 4. 2023 z namenom, da se sprejme najboljša odločitev, ki bo rešila kanalizacijske potrebe ob kar največjem upoštevanju previdnostnega načela za upravljanje z vodonosnim območjem mesta Ljubljane.

5. **Državni zbor Republike Slovenije priporoča Vladi Republike Slovenije in pristojnim organom, da zaradi zlorab in izigravanja zakonodaje v okviru svojih pristojnosti in pooblastil zoper funkcionarje in odgovorne osebe v primeru gradnje povezovalnega kanala C0 uvede ustrezne postopke ugotavljanja kazenske, disciplinske in civilne odgovornosti.**
6. **Državni zbor Republike Slovenije priporoča Vladi Republike Slovenije, da najkasneje do 1. julija 2023 pripravi izhodišča za ukrepanje pristojnih organov za odpravo nezakonitosti in nepravilnosti v projektu državnega pomena gradnje povezovalnega kanala C0 (obnova postopka, odprava po nadzorstveni pravici, razglasitev ničnosti, ker gre za izvedbo projekta, ki lahko povzroči hudo nevarnost) ter za zakonito ravnanje v projektu gradnje povezovalnega kanala C0.**

Obrazložitev:

Mestna občina Ljubljana nad vodovarstvenim zajetjem Kleče gradi kanalizacijski vod do centralne čistilne naprave. Na delikatnost gradnje kanalizacijskega voda preko vodovarstvenega območja ter s tem ogrožanje zdrave pitne vode opozarjajo številni strokovnjaki s področja medicine, varstva okolja, ekologije in umeščanja v prostor. Na to je opozorila tudi predstavnica Ministrstva za okolje, podnebje in energijo, ki je na skupni seji odborov v državnem zboru dne 15. marca 2023 potrdila, da gradnja na spornem odseku povezovalnega kanala C0 brez okoljevarstvenega soglasja ne more potekati in je nezakonita. Zato obstaja utemeljen sum, da pri projektu Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja in pri postopku za izdajo gradbenega dovoljenja za gradnjo javnega povezovalnega kanala C0 na območju vodonosnika Ljubljanskega polja prihaja do številnih nepravilnosti, kršitev zakonodaje, političnega vplivanja na izigravanje zakonodaje pri postopku za izdajo vodovarstvenega soglasja pri projektu javnega povezovalnega kanala C0 na območju vodonosnika Ljubljanskega polja, ki predstavlja pomemben vir pitne vode za območje glavnega mesta Republike Slovenije Mestne občine Ljubljane, s čimer je ogrožena ustavna pravica do pitne vode.

Glede na dosegljivo dokumentacijo je razvidno, da bi bilo potrebno pri projektu Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja pred gradnjo izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti pravnomočno okoljevarstveno soglasje, brez katerega gradnja na tem delu ni mogoča. Omenjeni projekt brez naštetega ni nič drugega kot izigravanje zakonodaje s področja gradnje, urejanja prostora in varstva okolja.

Dejstvo namreč je, da se gradnja nadaljuje, kljub temu da MO Ljubljana nima vseh ustreznih dovoljenj za gradnjo. Z zlorabo moči prihaja do incidentov, pri čemer lastnike zemljišč, ki opozarjajo na nezakonitosti pri gradnji, skušajo odstraniti tudi z uporabo sile.

Nevladne organizacije in posamezniki strokovnjaki, npr. AAG, Slovenska organizacija za podzemne vode, Društvo slovenski komite mednarodnega združenja hidrogeologov, več kot 30 zdravnikov UKC Ljubljana so javno izrazili negativno mnenje glede gradnje kanala C0 zaradi:

- nevarnosti gradnje na potresnem območju,
- poteka gradnje čez posebno vodovarstveno območje,
- odsotnosti garancije za popolno nepropustnost cevi s fekalijami,
- obrambne ogroženosti prestolnice – s prebojnim vojaškim sredstvom bi hitro ogrozili oskrbo prestolnice s pitno vodo.

Nacionalni inštitut za javno zdravje je 31. aprila 2020 izdal negativno mnenje, v katerem izpostavlja neustrezno traso kanalizacije, možnost onesnaženja vodonosnika in s tem ogroženo oskrbo vseh prebivalcev in prebivalcev MO Ljubljana, možnost razširitve nalezljivih bolezni ter drugih bolezni zaradi pomanjkanja vode.

Iz sklepa Agencije Republike Slovenije za okolje iz leta 2021 je razvidno, da je agencija sprejela odločitev, ki nalaga celovito presojo vplivov na celotni trasi, s tem pa je bila gradnja zaustavljena in tudi pridobitev manjkajočih gradbenih dovoljenj, nekatera pa so bila odpravljena. S tem je Agencija Republike Slovenije za okolje pripoznala, da je bil način pridobivanja gradbenih dovoljenj po posamičnih parcelah izogibanje enovitemu gradbenemu dovoljenju. Pridobivanje posamičnih gradbenih dovoljenj je bilo izogibanje celoviti presoji vplivov na okolje na celotni trasi, saj majhne parcele take presoje niso zahtevale.

Nameravani projekt predstavlja poseg na vodovarstvenem območju z režimom VVO IIA, ki napaja zajetji pitne vode Šentvid in Kleče. Gre za vodonosnik, ki predstavlja pomemben vir pitne vode ne samo za prebivalce Mestne občine Ljubljane ampak širše. Za nameravani poseg bi bilo potrebno izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje. Prav tako omenjeni projekt nima ocene požarne varnosti in potresne varnosti.

Pri izgradnji povezovalnega kanala C0 bi morala Mestna občina Ljubljana in pristojni državni organi tudi v luči leta 2016 izglasovane dopolnitve Ustave Republike Slovenije s 70. a členom: *»Vsakdo ima pravico do pitne vode. Vodni viri so javno dobro v upravljanju države. Vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago. Oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno.»* Pravica do čiste pitne vode je torej ustavna kategorija, zato njeno varovanje presega pristojnosti Mestne občine Ljubljana.

Gradnja na vodovarstvenem območju bi morala potekati premišljeno in skrbno. Za izgradnjo kanalizacijskih vodov na vodovarstvenem režimu VVO IIA – ožje območje s strogim vodovarstvenim režimom - se zahtevajo najvišji ISO standardi za uporabljeni material. Toda pojavljajo se navedbe, da so uporabljene cevi v primeru kanala C0

primerne zgolj za odpadno meteorno vodo, ne pa za bolj škodljive kanalizacijske odplake. Javnost na to vprašanje doslej ni dobila prepričljivega odgovora. Takšen poseg, ki posega v ustavno varovano pravico do pitne vode in neodtujljivo pravico do zasebne lastnine, nesporno vpliva na življenjsko okolje preko 300.000 prebivalcev MO Ljubljana.

Tudi iz Odstopa dopisa: »Kineta_črna gradnja_Poziv za ukrepanje na parceli 2161 k.o. Ježica«, v pristojno reševanje Inšpektorata Republike Slovenije za okolje in energijo in Inšpektoratu Republike Slovenije za naravne vire in prostor številka 35400-129/2023-2550-2 z dne 6. 3. 2023 je razvidna naslednja ugotovitev: »V zvezi z navedenim bi želeli opozoriti na 63. člen ZVO-1, ki določa, da nosilec posega lahko izvede poseg le na podlagi pravnomočnega okoljevarstvenega soglasja, ki pa v danem primeru še ni bilo izdano.« Prav tako iz navedenega dopisa izhaja, da pri gradnji kanala C0 zemljišče k.o. 1734 Ježica na parcelni številki 2161, kjer je prišlo do vgradnje betonske kinete, ni vključeno v gradbeno dovoljenje.

Zato je nujno, da se Državni zbor Republike Slovenije na izredni seji seznaní z nepravilnostmi pri gradnji povezovalnega kanala C0, z zlorabami in izigravanjem zakonodaje in s tem pravne države glede gradnje povezovalnega kanala C0 in na podlagi obravnave sprejme predlagano Priporočilo z namenom, da do takšnih zlorab in izigravanja pravne države ne bo prihajalo.

C.

Pri obravnavi predloga Priporočila v Državnem zboru Republike Slovenije in pri delu njegovih delovnih teles bo v imenu predlagatelja sodelovala poslanka **Anja Bah Žibert**.

Č. Predlagamo, da na sejo državnega zbora povabite:

- predsednika Vlade Republike Slovenije, dr. Roberta Goloba,
- ministra za okolje, podnebje in energijo, mag. Bojana Kumra,
- ministra za naravne vire in prostor, g. Uroša Brežana.

D. Gradivo za obravnavo na izredni seji Državnega zbora Republike Slovenije

Poleg besedila zahteve skupine poslank in poslancev za sklic izredne seje Državnega zbora Republike Slovenije ter predlaganega Priporočila so dodatna gradiva za obravnavo na seji tudi:

- Zapisnik o inšpekcijskem nadzoru Inšpektorata za javni sektor, številka 0610-140/2019-11 z dne 13. 5. 2019;
- Ministrstvo za okolje in prostor, zadeva: 0610-2/2019/42 z dne 18. 10. 2019 – Pregled postopkov izdaje sklepov v prehodnem postopku presoje vplivov na okolje in vodnih soglasij Ministrstva za okolje in prostor pri kohezijskem projektu »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja – 1. del« s poudarkom na povezovalnem kanalu C0, s popravkom notranjerevizijskega poročila številka 0601-2/2019/53 z dne 21. 11. 2019;
- Sklep Ministrstva za okolje in prostor številka 35405-515/2019-25, 35415-33/2020-4, 35415-36/2020-4 z dne 28. 9. 2020;
- Stališče NIJZ številka 354-84/20202 (256) z dne 31. 4. 2020;

- Zapisnik o inšpekcijskem nadzoru Inšpektorata za javni sektor, številka 0610-272/2022-10 z dne 5. 7. 2022;
- Poziv Ministrstva za okolje in prostor k predložitvi dokazov v Postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja za poseg: Izgradnja povezovalnega kanala C0 številka 35428-6/2021-2550-14 z dne 7. 12. 2022;
- Odstop dopisa: »Kineta_črna gradnja_Poziv za ukrepanje na parceli 2161 k.o. Ježica«, v pristojno reševanje Inšpektorata Republike Slovenije za okolje in energijo in Inšpektoratu Republike Slovenije za naravne vire in prostor številka 35400-129/2023-2550-2 z dne 6. 3. 2023;
- pismo predsednice Republike Slovenije številka 092-07-1/2023-37 z dne 10. maj 2023.

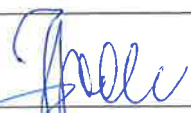

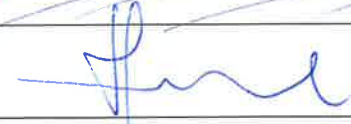

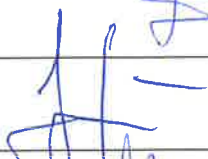
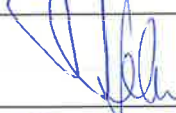
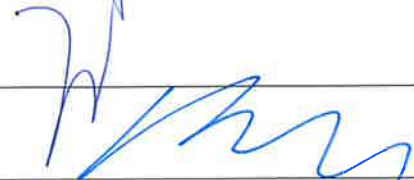

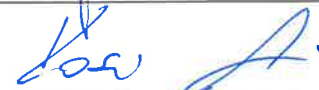

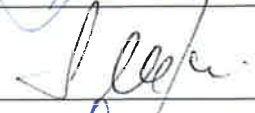
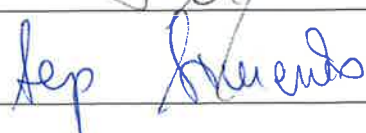
SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV

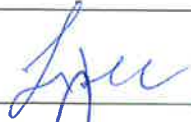

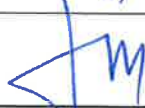
Priloga:

- podpisi predlagateljev zahteve za sklic izredne seje DZ RS:

Jelka Godec
Anja Bah Žibert
Franc Breznik
Zvonko Černač
mag. Karmen Furman
Rado Gladek
mag. Branko Grims
Alenka Helbl
Andrej Hoivik
Eva Irgl
Janez (Ivan) Janša
Jožef Jelen
Alenka Jeraj
mag. Dejan Kaloh
Franci Kepa
Andrej Kosi
Danijel Krivec
Jožef Lenart
Suzana Lep Šimenko
Tomaž Lisec
dr. Anže Logar
Žan Mahnič
Zoran Mojškerc
Bojan Podkrajšek
Franc Rosec
Anton Šturbej
Jože Tanko

PODPISI POSLANK IN POSLANCEV SDS

IME IN PRIIMEK	PODPIS
JELKA GODEC	
ANJA BAH ŽIBERT	
FRANC BREZNIK	
ZVONKO ČERNAČ	
mag. KARMEN FURMAN	
RADO GLADEK	
mag. BRANKO GRIMS	
ALENKA HELBL	
ANDREJ HOIVIK	
EVA IRGL	
JANEZ JANŠA	
JOŽEF JELEN	
ALENKA JERAJ	
mag. DEJAN KALOH	
FRANCI KEPA	
ANDREJ KOSI	
DANIJEL KRIVEC	
JOŽEF LENART	
SUZANA LEP ŠIMENKO	

TOMAŽ LISEC	
dr. ANŽE LOGAR	
ŽAN MAHNIČ	
ZORAN MOJŠKERC	
BOJAN PODKRAJŠEK	
FRANC ROSEC	
ANTON ŠTURBEJ	
JOŽE TANKO	

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

INŠPEKTORAT ZA JAVNI SEKTOR

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 84
F: 01 478 83 31
E: gp.ijs@gov.si
I: www.ijs.gov.si

Številka: 0610-140/2019-11

Datum: 13. 5. 2019

Upravna inšpektorica Inšpektorata za javni sektor izdaja na podlagi 307. f člena Zakona o splošnem upravnem postopku (v nadaljevanju ZUP)¹, v zadevi inšpekcijskega nadzora Upravne enote Ljubljana, Adamič-Lundrovo nabrežje 2, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju UE), ki jo zastopa v. d. načelnika ■

ZAPISNIK O INŠPEKCIJSKEM NADZORU

1. Inšpekcijski nadzor je bil uveden na podlagi prejetega obvestila o domnevnih nepravilnostih pri vodenju postopka za izdajo gradbenega dovoljenja za gradnjo javnega povezovalnega kanala C0 na območju vodonosnika Ljubljanskega polja.
2. Inšpekcijski nadzor je zajemal nadzor nad izvajanjem določb ZUP in postopkovnih določb materialnih predpisov, ki je vključeval tudi nadzor nad izvajanjem upravnega poslovanja na podlagi Uredbe o upravnem poslovanju (UUP-prej² in UUP³).
3. Inšpekcijski nadzor je na podlagi prejete dokumentacije v prostorih Inšpektorata za javni sektor (v nadaljevanju IJS) in na sedežu UE, Izpostava Moste-Polje, Proletarska 1, Ljubljana, opravila upravna inšpektorica mag. Mateja Jaklič.
4. Upravna inšpektorica je UE posredovala Osnutek zapisnika o inšpekcijskem nadzoru št. 0610-140/2019-6 z dne 17. 4. 2019 z namenom, da se z vsebino ugotovitev seznanijo in nanj podajo morebitne pripombe. Dne 26. 4. 2019 je IJS prejel pripombe, ki jih je upravna inšpektorica smiselno upoštevala, kot izhaja iz nadaljevanja tega zapisnika.

PRISTOJNOST

5. Prvi odstavek 1. člena ZUP določa, da morajo po ZUP postopati upravni in drugi državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, kadar v upravnih zadevah, neposredno uporabljajoč predpise, odločajo o pravicah, obveznostih ali pravnih koristih posameznikov, pravnih oseb in drugih strank. V skladu s 3. členom ZUP se na upravnih področjih, za katera je z zakonom predpisan poseben upravni postopek, postopa po določbah posebnega zakona. Po določbah ZUP pa se postopa v vseh vprašanih, ki niso urejena s posebnim zakonom.
6. UUP(-prej) ureja upravno poslovanje organov državne uprave, organov samoupravnih lokalnih skupnosti ter drugih pravnih in fizičnih oseb, če na podlagi javnih pooblastil

¹ Uradni list RS, št. 24/06 - uradno prečiščeno besedilo, 105/06, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13.

² Uradni list RS, št. 20/05, 106/05, 30/06, 86/06, 32/07, 63/07, 115/07, 31/08, 35/09, 58/10, 101/10 in 81/13.

³ Uradni list RS, št. 9/2018.

opravljajo upravne naloge (v nadaljnjem besedilu: organi) in ni z uredbo določeno drugače⁴.

7. Pristojnost upravne inšpekcije obsega nadzor nad izvajanjem procesnih določb upravnega postopka, kot je to opredeljeno v določbah ZUP in nad določbami materialnih predpisov, v kolikor slednji na podlagi 3. člena ZUP vsebujejo procesne določbe. Upravna inšpekcija ni pristojna za vsebinsko presojo sprejetih odločitev na podlagi materialnih predpisov. Upravna inšpekcija je pristojna tudi za nadzor nad izvajanjem upravnega poslovanja organov na podlagi 255. člena UUP-prej in 116. člena UUP.

POBUDA

8. 7. IJS je dne 27. 3. 2019 prejel zahtevo za takojšnjo zaustavitev del na območju z IIA vodovarstveno zaščito (VVO IIA) pri izgradnji kanala C0, s priloženimi članki iz medijev in naslednjimi upravni dovoljenji:
 - vodnim soglasjem, št. 35507-661/2013 z dne 17. 7. 2013 Agencije RS za okolje,
 - gradbenim dovoljenjem št. 51-2245/2013-35 z dne 12. 3. 2014 Upravne enote Ljubljana,
 - vodnim soglasjem št. 3550-5804/2015-2 z dne 15. 9. 2015 Agencije RS za okolje,
 - naravovarstvenim soglasjem št. 35620-3185/2015-4 z dne 6. 11. 2015 Agencije RS za okolje,
 - sklepom, št. 35405-28/2016-2 z dne 28. 1. 2016 Agencije RS za okolje,
 - odločbo št. 351-968/2016-8 z dne 6. 7. 2016 Upravne enote Ljubljana.
9. V pobudi je izpostavljen dvom v pravilnost odločitev državnih organov (Upravne enote Ljubljana in Agencije RS za okolje) v zvezi z dovoljevanjem gradnje povezovalnega kanala C0 za odvajanje odpadnih vod, ki bo prečkal celotno širino toka podzemne vode proti vodarni Kleče. Pobudnik zatrjuje, da je dovolitev takšnega posega v prostor sporna, ker naj bi ob morebitni poškodbi kanalizacijske cevi, prišlo zaradi umestitve teh cevi na lokacijo toka podzemne vode, do onesnaženja pitne vode, s katero se oskrbuje 300.000 prebivalcev. Poleg navedenega naj bi šlo za gradnjo na lokaciji strogega vodovarstvenega območja. Pobudnik očita nepravilnosti pri izdaji gradbenega dovoljenja št. 351-2245/2013-35 z dne 12. 3. 2014 .
10. V zahtevi je navedeno, da je bilo gradbeno dovoljenje št. 351-2245/2013-35 z dne 12. 3. 2014 (v nadaljevanju GD), ki omogoča gradnjo znotraj vodovarstvenega območja s strogo zaščito IIA, pridobljeno nezakonito, ker:
 - naj bi bila z zakonom zahtevana soglasja, ki so pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja, pridobljena šele po njegovi izdaji (tudi še dve leti po njegovi pravnomočnosti),
 - da so bila soglasja pridobljena za objekt, ki je glede na zahtevnost gradnje uvrščen med nezahtevne objekte, kasneje pa je bil objekt ovrednoten kot objekt zahtevne gradnje, soglasja pa so ostala enaka in so s tem neveljavna in nezakonita,
 - da je bila klasifikacija objekta glede zahtevnosti gradnje neustrezna,
 - da velika večina lastnikov zemljišč (v k.o. ■ in k.o. ■), ki ležijo znotraj trimetrskega območja ob trasi C0 kanala (pas širine 6 metrov), kljub predpisom ni bila obravnavana kot stranke v postopku, kar predstavlja kršitev 44. člena ZUP in se brez obravnav strank v postopku se gradbeno dovoljenje ne bi smelo izdati,
 - da v postopku izdaje GD ni bilo pridobljeno soglasje Ministrstva za obrambo, čeprav gre za ogrožanje strateške infrastrukture, gradnja pa poteka znotraj veljavnega ožjega vojaškega območja.

⁴ 1. člen UUP.

11. Upravna inšpektorica očitkov, ki se nanašajo na ustreznost klasifikacije objekta, ustreznost pridobljenih soglasij glede na zahtevnost gradnje, spoštovanja določb 44. člena ZUP, preverjanja ali so bila pridobljena vsa soglasja, ter utemeljenost izdanih soglasij Agencije RS za okolje, ni presojala, saj gre v teh primerih za vsebinsko presojo določb materialnih predpisov, na podlagi katerih so bile odločitve organov sprejete, za vsebinsko presojo odločitev, pa upravna inšpekcija ni pristojna, bo pa to lahko v nadzoru nad zakonitostjo postopkov preverilo Ministrstvo za okolje in prostor, na katerega je bila zahteva pobudnika prav tako naslovljena.
12. V delu, ki se nanaša na očitke glede neustreznega ugotavljanja, kdo so stranke v postopku, upravna inšpektorica še dodaja, da upravna inšpekcija ni pristojna za presojo o tem, kdo so lahko stranke v nekem konkretnem postopku. Kdo je stranka oz. vsakdo drug, ki verjetno izkaže, da ima od tega pravno korist, mora ugotoviti upravni organ (oz. zanj uradna oseba, ki samostojno opravlja dejanja v upravnem postopku^{5,6}) na podlagi vsebinske presoje konkretnega primera na podlagi materialnega predpisa.
13. Nadzor je zato obsegal presojo pravilnosti uporabe procesnih določb ZUP in procesnih določb Zakona o graditvi objektov pri sprejemu odločitev Upravne enote Ljubljana v zvezi z gradnjo povezovalnega kanala C0 na območju vodonosnika Ljubljanskega polja v zadevah št. 351-2245/2013 in št. 351-968/2016. Zaradi časovne oddaljenosti že sprejetih odločitev je bil nadzor usmerjen predvsem v preverjanje pravnomočnosti odločitev (s tem veljavnost izdanih dovoljenj) ter ustreznost njihove sestave (obrazložitev sprejetih odločitev glede zahtevnosti gradnje). Določene zaključke je upravna inšpektorica oprla tudi na teorijo upravnega prava, ki določene zakonske določbe razlaga po namenu.

UGOTOVITVE

14. Upravna inšpektorica je dne 12. 4. 2019 opravila nadzor na sedežu UE – Izpostava Moste Polje (v nadaljevanju Izpostava). Vodja Izpostave mag. Ladislav Košiček (v nadaljevanju vodja), ki je sodeloval v nadzoru, je takoj po prejemu najave inšpekcijskega pregleda, tajništvo IJS telefonsko obvestil, da Izpostava ne razpolaga z originalno dokumentacijo v obeh ključnih zadevah št. 351-2245/2013 in št. 351-968/2016, ki sta predmet tako pobude za inšpekcijski nadzor kot sam inšpekcijski nadzor, saj je bila ta zaradi presoje zakonitosti že v decembru 2018 odstopljena Ministrstvu za okolje in prostor.
15. Upravna inšpektorica je v nadzoru pri organu zahtevala vpogled v zadeve št. 351-2245/2013 in št. 351-968/2016 ter morebitne ostale odločitve, ki so povezane s predmetno gradnjo (npr. podaljšanje veljavnosti dovoljenja). Vodja je pojasnil, da je v zadevi gradnje povezovalnega kanala C0, UE vodila več postopkov za izdajo gradbenih dovoljenj, ker se objekt gradi v več fazah, en postopek pa je še v teku ter da originalne dokumentacije vseh zadev nimajo, ker je bila originalna dokumentacija posredovana Ministrstvu za okolje in prostor (v nadaljevanju MOP) že v decembru 2018.

Pripomba UE:

UE je v pripombah pojasnila, da menijo, da glede na to, da je PGD sestavni in bistveni del GD, z izvedbo nadzora le na osnovi vpogleda v informacijski sistem za evidentiranje dokumentarnega gradiva SPIS (v nadaljevanju IS) ni moč pridobiti vseh potrebnih podatkov, ki so bili relevantni za vodenje postopka, odločitev in celovit nadzor. Dejstvo namreč je, da so v IS skenirane le

⁵ 2. odstavek 12. člena ZUP.

⁶ 44. člen ZUP.

naslovnice sestavnih delov PGD in ne celotni PGD, katerih sestavni del so tudi soglasja, kakor tudi, da fizični vpogled v dokumente drugih zadev, ki se nanašajo na povezane zadeve in so bile na voljo za pregled, ni bil opravljen.

- Upravna inšpektorica pojasnjuje, da se delo organov dokumentira z ustreznim zapisom: dokumentom, zaznamkom ali pisarniško odredbo tako, da je mogoče delo pozneje pregledovati, preverjati njegovo pravilnost, pravočasnost in kakovost izvajanja, dokazovati dejstva in ohraniti zapise za znanost in kulturo ali za pravno varnost pravnih in fizičnih oseb. Delo v organu je organizirano tako, da se vsako dokumentarno gradivo nemudoma evidentira.⁷ Evidenca dokumentarnega gradiva je temeljna evidenca o opravljanju del in nalog organa. V evidenco dokumentarnega gradiva se evidentira dokumentarno gradivo, ki ga organ prejme ali nastane pri njegovem delu.⁸ Evidenca dokumentarnega gradiva se vodi na podlagi načrta klasifikacijskih znakov in po vrstnem redu zadev. Evidenca dokumentarnega gradiva se vodi v elektronski obliki v informacijskem sistemu za vodenje evidence dokumentarnega gradiva.⁹ Evidenca dokumentarnega gradiva zagotavlja evidentiranje vseh dokumentov, in sicer tako, da se shranjujejo sami dokumenti, evidenčni podatki dokumenta, podatki, za katere ta uredba določa, da se dodatno evidentirajo k dokumentarnemu gradivu, ter podatki o tem, kdo in kdaj je izvajal posamezna opravila v zvezi s posameznim dokumentom. Dokumente v fizični obliki organ skenira v evidenco dokumentarnega gradiva.¹⁰ Upravna inšpektorica je z vpogledom v informacijski sistem za evidentiranje dokumentarnega gradiva SPIS (v nadaljevanju IS) pridobila vse podatke, ki jih je za upravni inšpekcijski nadzor potrebovala, in sicer o tistih zadevah, v katerih je UE odločala o gradnji povezovalnega kanala C0, investitorja Mestne Občine Ljubljana in iz IS izpisala za nadzor relevantne dokumente zadev. Projektna dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja z njenimi predpisanimi sestavinami, je priloga k vlogi za izdajo gradbenega dovoljenja in podlaga za odločanje o zahtevku za izdajo gradbenega dovoljenja po vsebini, in zato ni relevanten dokument za upravni inšpekcijski nadzor. Upravna inšpektorica je za potrebe inšpekcijskega nadzora upravne inšpekcije v nadzoru pridobila vse relevantne dokumente.

16. V zvezi s predmetno gradnjo javnega povezovalnega kanala C0 so bili na UE vodeni postopki za izdajo gradbenega dovoljenja, v zadevah št. 351-2245/2013, 351-571/2016, 351-204/2016, 351-968/2016, 351-1140/2018, 351-2768/2018, 351-91/2019. V vseh zadevah (razen v zadevi št. 351-91/2019, ki je še v teku) je bilo že pravnomočno odločeno. Upravna inšpektorica se je v nadzoru osredotočila na zadevi št. 351-2245/2013, št. 351-968/2016, ki sta predmet pobude¹¹.

I. Zadeva št. 020-3628/2018 – arhivsko poslovanje

17. Kot prvi je v zadevi evidentiran dokument št. 020-3628/2018-1 z dne 18. 12. 2018 z naslovom »Poziv za posredovanje celotne dokumentacije zadev št. 351-2245/2013 in št. 351-968/2016«. Gre za vhodni dokument v elektronski obliki, posredovan s strani MOP, št. 351-1075/2018/1 z dne 18. 12. 2018, v katerem MOP zaproša UE za *posredovanje*

⁷ 32. člen UUP.

⁸ 1. in 2. odstavek 48. člena UUP.

⁹ 1. in 2. odstavek 49. člena UUP.

¹⁰ 1. in 2. odstavek 50. člena UUP.

¹¹ Z vpogledom v IS je bilo ugotovljeno, da je v zadevi št. 351-1140/2018 bilo izdano gradbeno dovoljenje št. 351-1140/2018 z dne 9. 8. 2018 (za gradnjo javnega povezovalnega kanala C0 - 3. faza), ki je postalo pravnomočno dne 5. 10. 2018. V zadevi št. 351-2786/2018 je bilo izdano gradbeno dovoljenje št. 351-2768/2018-9 z dne 18. 1. 2019 (za gradnjo javnega povezovalnega kanala C0 - 4. del), ki je postalo pravnomočno dne 25. 1. 2019. V zadevi št. 351-91/2019 je bila dne 15. 1. 2019 vložena zahteva za izdajo gradbenega dovoljenja za gradnjo javnega povezovalnega kanala C0 (5. faza), postopek je bil na dan inšpekcijskega nadzora še v teku.

navedene dokumentacije zaradi presoje zakonitosti. Iz zadeve izhaja, da je UE dokumentacijo MOP posredovala dne 19. 12. 2018 po kurirju. Ta dokument je tudi zadnji dokument v zadevi. Tudi vodja je pojasnil, da s strani MOP še niso prejeli vrnjene dokumentacije in poročila o presoji zakonitosti.

II. Zadeva št. 351-2245/2013 – gradbeno dovoljenje za izgradnjo javnega povezovalnega kanala C0

18. Dne 18. 10. 2013 je UE prejela zahtevo pooblaščenca investitorja za izdajo gradbenega dovoljenja za izgradnjo javnega povezovalnega kanala C0 po tam navedenih parcelah za del trase. Dne 5. 11. 2013 je uradna oseba napravila uradni zaznamek o vpogledu v uradne evidence.
 19. Nadalje je v zadevi evidentiran Zapisnik št. 351-2245/2013-3 z dne 15. 11. 2013. Iz vsebine izhaja, da je bi sestavljen v prisotnosti uradne osebe in pooblaščenca stranke ter da je uradna oseba seznanila pooblaščenca o pomanjkljivosti vloge in projektne dokumentacije ter ga pozvala, da jo dopolni v roku 30 dni. Zapisnik je bil pooblaščenca vročen.
 20. UE je dne 4. 12. 2013 prejela dopolnitev vloge. Nadalje je bilo v zadevi izvedenih več ustnih obravnav zaradi večjega števila vabljenih strank v postopek, napisani so bili zapisniki, stranke so na zapisnike podale zahteve, pooblaščenec investitorja je na nekatere zahteve odgovoril na obravnavi, odgovore na nekatere zahteve pa je posredoval UE naknadno, pisno, UE pa je le-te posredovala strankam z osebno vročitvijo.
 21. UE je investitorju izdala gradbeno dovoljenje št. 351-2245/2013-35 z dne 12. 3. 2014. Iz IS izhaja, da je bilo dovoljenje vročeno vsem strankam (100 strank) in da ni bila vložena nobena pritožba, v IS je evidentiran datum pravnomočnosti dne 10. 6. 2014.
 22. **Izrek :** V točki I izreka je odločeno, da se »Investitorici Mestni Občini Ljubljana, Mestni trg 1, Ljubljana, izda gradbeno dovoljenje za gradnjo javnega povezovalnega kanala C0 na zemljiščih s parc. št. /.../, po projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja št. 50-1689-00-2012, avgust 2013 in dopolnitev november 2013, Ljubljana, izdelovalec ■■■, ki je sestavni del tega dovoljenja in vsebuje: /.../« V točki II izreka je odločeno, pod kakšni pogoji se lahko gradi, med drugim, da »/.../ se izda gradbeno dovoljenje le za del trase javnega povezovalnega kanala C0, in sicer na zemljiščih /.../, da gre za zahtevnost gradnje »manj zahteven objekt«, klasifikacija objekta »CC SI 22231 – cevovodi za odpadno vodo«, odločeno je o soglasjih, o velikosti in materialih objekta (dimenzije, dolžine globine). V točki III je odločeno o veljavnosti gradbenega dovoljenja, v točki IV o pogojih za začetek gradnje, v točki V pa je odločeno o stroških.
- Izrek ne vsebuje podatka o vrsti gradnje oziroma predmetu gradbenega dovoljenja (gradnja novega objekta, rekonstrukcija, odstranitev objekta, sprememba namembnosti), kar predstavlja kršitev določb 68. člena ZGO-1.¹²

¹² Izrek gradbenega dovoljenja mora poleg sestavin, ki so s predpisom o splošnem upravne postopku predpisane za pisno odločbo, vsebovati tudi:

- podatek o vrsti gradnje oziroma predmetu gradbenega dovoljenja (gradnja novega objekta, rekonstrukcija, odstranitev objekta, sprememba namembnosti),
- navedbo zahtevnosti gradnje (zahtevni objekt, manj zahtevni objekt),
- podatek o razvrstitvi objekta in posameznih njegovih delov glede na namen po enotni klasifikaciji vrst objektov, pri spremembi namembnosti pa tudi novi namen objekta ali njegovega dela objekta,
- navedbo parcelnih števil in katastrske občine za zemljiške parcele, na katerih se bodo izvedli nameravana gradnja in priključki na gospodarsko javno infrastrukturo, če se objekt nanjo priključuje,

Pripomba UE:

UE se strinja, da je v I. točki izreka GD, med drugim dejansko navedeno, da se gradbeno dovoljenje izdaja za gradnjo javnega povezovalnega kanala C0 in da ni v skladu z določbo 68. člena ZGO-1 podrobneje opredeljeno, ali gre za gradnjo novega objekta, rekonstrukcijo, odstranitev objekta oziroma spremembo namembnosti. Vendar je potrebno ob tem izpostaviti, da je v I. točki izreka navedeno, da je tam citirani PGD sestavni del GD oziroma izreka. Na naslovni strani v IS skenirane vodilne mape PGD, pa je izrecno navedeno, da gre za novogradnjo.

- Presoja upravne inšpektorice: Upravna inšpektorica ponovno pojasnjuje, da je pristojna zgolj za presojanje pravilnosti uporabe procesnih določb predpisov, pri čemer 68. člen ZGO-1 jasno določa, kakšna je vsebina izreka gradbenega dovoljenja.

23. Obrazložitev

- Obrazložitev odločbe je pomanjkljiva: ni obrazloženo, kako je upravni organ preveril zahtevnost gradnje objekta glede na njegovo velikost in klasifikacijo in kateri predpis razvršča objekte glede na zahtevnost gradnje in klasifikacijo objektov¹³, kakšne so bile ugotovljene pomanjkljivosti projektne dokumentacije in kako je bila ta dopolnjena, niti ni navedel razlogov, zaradi katerih ni zahteval pridobitev novih soglasij po dopolnjeni projektni dokumentaciji v novembru 2013 (ali je dopolnitev projekta vplivala na že izdana soglasja). Zato se ugotavljajo kršitve določb 214. člena ZUP¹⁴. Na podlagi tako oblikovane obrazložitve, pa se odločbe ne da preizkusiti.¹⁵

Pripomba UE:

UE v zvezi z navedenim ugotavlja, da v skladu z določbami 47. člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05 – popr., 92/05 – ZJC-B, 93/05 – ZVMS, 111/05 – odl. US, 126/07, 108/09, 61/10 – ZRud-1, 20/11 – odl. US, 57/12, 101/13 – ZDavNepr, 110/13, 19/15, 61/17 – GZ, 72/17 – popr. GZ in 66/17 – odl. US, v nadaljevanju ZGO-1), odgovorni projektant odgovarja za vsak načrt, ki ga je izdelal in potrdil s svojim podpisom in žigom, ter jamči, da je načrt v skladu s prostorskimi akti, gradbenimi predpisi in projektnimi pogoji, da izpolnjuje vse bistvene zahteve in da je v skladu z elaborati. Projekt mora vsebovati tudi vsa predpisana soglasja, če nameravana gradnja leži na območju, ki je s posebnimi predpisi ali s ZGO-1 opredeljeno kot varovalni pas gospodarske javne infrastrukture, ali na območju, ki je s predpisi opredeljeno kot varovano območje. Iz Pravilnika o projektni dokumentaciji (Ur.l.RS št. 55/2008) izhaja, da mora biti v projektu - splošni podatki o objektu in soglasjih, navedena tako

- navedbo odmkov nameravane gradnje od meje sosednjih zemljišč, razen pri linijskih gradbenih inženirskih objektih,
- navedbo dimenzij oziroma gabaritov in pri stavbah navedbo etažnosti gradnje nameravanega objekta in njihovega oblikovanja, če je predpisano,
- navedbo načina zagotovitve minimalne komunalne oskrbe, predpisane po tem zakonu,
- opis drugih značilnosti objekta, če so določene s prostorskimi akti ali drugim predpisom,
- podatke o projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja in datumu njegove izdelave,
- podatke o izdanih soglasjih ter pogojih glede izvedbe gradnje in uporabe, ki morebiti izhajajo iz njih v zvezi s predmetom gradbenega dovoljenja.

Projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja, lahko pa tudi druge listine, če tako določa zakon, so sestavni del gradbenega dovoljenja.

¹³ Uredba o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje (Uradni list RS, št. 18/13, 24/13, 26/13, 61/17 – GZ, 61/17 – ZUreP-2 in 37/18) je razvrščala objekte glede na zahtevnost gradnje na zahtevne, manj zahtevne, nezahtevne in enostavne objekte ter določa vzdrževanje objektov (1. člen).

Z Uredbo o klasifikaciji vrst objektov in objektih državnega pomena (Uradni list RS, št. 109/11 in 61/17 – GZ) se je urejala klasifikacija vrst objektov (v nadaljnjem besedilu: CC-SI), ki se kot obvezna uporablja pri evidentiranju, zbiranju, obdelovanju, analiziranju, posredovanju in izkazovanju podatkov o gradnjah in objektih, za statistične in evidenčne namene ter za potrebe uradnih in drugih administrativnih podatkovnih zbirk. S to uredbo se je določalo tudi, katere stavbe in gradbeni inženirski objekti so objekti državnega pomena (1. člen).

¹⁴ Če se odločbe ne da preizkusiti, so podane tudi bistvene kršitve pravil postopka iz 2. odstavka 237. člena ZUP.

¹⁵ To pa predstavlja tudi bistveno kršitev določb postopka (7. točka 2. odstavka 237. člena ZUP).

(pravilna) zahtevnost objekta kot njegova klasifikacija, prav tako navedba soglasij in soglasij za priključitev. Dejstvo je, da je bila navedba v izreku GD (točka II.), da je načrtovani zbiralnik C0 manj zahteven objekt, povzeta po PGD, ki je sestavni del GD, v katerem pa je bila nepravilno/napačno navedena. To nedvoumno izhaja tudi iz podane zahteve za spremembo gradbenega dovoljenja (zadeva 351-968/2016), ki je bila prav tako predmet inšpekcijskega nadzora.

UE je ob tem še pojasnila, da bodo ugotovitev, da tako oblikovana obrazložitev ne omogoča preizkusa odločbe in zato predstavlja tudi bistveno kršitev določil postopka seveda pozorno proučili, saj jo sprejemajo kot dobrodošel napotek za še boljše delo, vendar hkrati ugotavljajo, da način obrazložitve, ki je bil uporabljen v praktično vseh izdanih gradbenih dovoljenjih, ki jih je izdala UE, do sedaj kot pomanjkljivost, še manj pa kot hujša kršitev ni bila izpostavljena ne pri dosedanjih inšpekcijskih pregledih upravnih inšpektorjev IJS, ne s strani organa druge stopnje ob reševanju pritožb, prav tako pa ne s strani upravnega sodišča.

- Presoja upravne inšpektorice: Upravna inšpektorica se s stališčem UE v delu, ki izpostavlja odgovornost projektanta, strinja, vendar pa je UE dolžna izrek odločbe obrazložiti. Obrazložitev je nujna, da stranka lahko uveljavi pravna sredstva in da pritožbeni oz. pristojni organ lahko preveri zakonitost in pravilnost izpodbijane rešitve in še zaradi naslednjih razlogov: 1 - ker je vsak upravni akt najprej in pred ostalim namenjen stranki, ki ima pravico seznaniti se z odločitvijo in njenimi razlogi (gre za t.i. dialog s stranko), 2 - obrazložitev daje podlago, iz katere je razvidna nepristranskost odločanja in objektivnost odločitve, 3 - obveznost obrazložitve zavezuje organ, da se (bolj kot bi se sicer) poglubi v ugotavljanje in dokazovanje dejanskega stanja ter pogoje materialnega zakona (Majstorović, 1977, str. 11-12) in tudi, da je zagotovljen nadzor javnosti nad upravnim odločanjem¹⁶. V kolikor je bila zahtevnost objekta v projektu napačno opredeljena, bi na to moral investitorja v postopku opozoriti upravni organ. Glede pripomb v zvezi z ugotovitvami v predhodnih nadzorih upravne inšpekcije pa upravna inšpektorica pojasnjuje, da gre za posplošene navedbe, predmetni nadzor pa se navezuje na konkreten primer.

Pripomba UE:

UE nadalje meni, da ni upravičena ugotovitev, da iz obrazložitve ni razvidno kakšne so bile ugotovljene pomanjkljivosti projektne dokumentacije in kako je bila ta dopolnjena. V obrazložitvi odločbe (stran 5, 2. odstavek) je namreč navedeno: »Po pozivu upravnega organa, ki ga je ta podal na zapisnik št. 351-2245/2013 z dne 15.11.2013, je investitorica dne 4.12.2013 predložila dopolnitev projektne dokumentacije, ki je vsebovala vsa manjkajoča dokazila.« Navedeni zapisnik je citiran tudi v zapisniku inšpekcijskega nadzora (stran 4, točka 15), bistveno pri tem je, da iz zapisnika izhaja, kakšne so bile ugotovljene pomanjkljivosti vloge in projektne dokumentacije. Kako so bile odpravljene pa je razvidno iz dela obrazložitve, ki se nanaša na izkazovanje pravice do gradnje in Dopolnitve PGD (Vodilna mapa november 2013). Kot je bilo že navedeno, se celoten projekt nahaja na MOP zaradi presoje zakonitosti, je pa sestavni del gradbenega dovoljenja.

- Presoja upravne inšpektorice: Upravna inšpektorica ponovno izpostavlja, da ZUP v 214. členu jasno določa, kaj mora vsebovati obrazložitev odločbe, pri čemer mora biti navedeno tudi ugotovljeno dejansko stanje in dokazi, na katere je le-to oprto vključno z razlogi, odločilnimi za presojo posameznih dokazov in razlogi, ki glede na ugotovljeno dejansko stanje narekujejo takšno odločbo. Glede pojasnila UE, da je bila s strani investitorke vloga dopolnjena in jo to razvidno iz zapisa obrazložitve: »Po pozivu upravnega organa, ki ga je ta podal na zapisnik št. 351-2245/2013 z dne 15.11.2013, je

¹⁶ Glej Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP): s komentarjem, T. Jerovšek et al., Ljubljana: Nebra, 2004.

investitorica dne 4.12.2013 predložila dopolnitev projektne dokumentacije, ki je vsebovala vsa manjkajoča dokazila», upravna inšpektorica pojasnjuje, da bi iz razloga utemeljevanja ugotavljanja popolnega stanja za izdajo odločbe in presoje pravilnosti odločitve, na podlagi predloženih dokazil, bilo potrebno v obrazložitvi navesti točno katera dokazila je upravni organ zahteval od stranke, da jih predloži in katere je potem stranka tudi dejansko predložila. Ker tega iz obrazložitve odločbe ni nedvoumno razvidno, očitek o kršitvi določb 214. člena ZUP ostaja nespremenjen.

III. Zadeva št. 351-204/2016 – gradbeno dovoljenje za gradnjo povezovalnega kanala C0 – 2. faza

24. UE je dne 1. 2. 2016 prejela vlogo za izdajo gradbenega dovoljenja za gradnjo javnega povezovalnega kanala C0 za del trase na zemljišču s parc. št. /.../ Na podlagi 43. in 44. člena ZUP je pozvala k prigrasitvi udeležbe, nekaj stranskih udeležencev je udeležbo prigrasilo, izvedena je bila ustna obravnava, dopolnjena je bila projektna dokumentacija in nadalje izdano gradbeno dovoljenje, št. 351-204/2016-38 z dne 29. 11. 2016 za javnega povezovalnega kanala – drugi del, na zemljiščih s parc. št. /.../ po projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja št. 50-1689-00-2012, januar 2016 in dopolnitve februar, april, junij, november 2016, izdelovalec ■ za zahteven objekt, CC SI 22231-cevovodi za odpadno vodo, /.../. Na odločbi je odtisnjena stampiljka, s katero je potrjeno, da je odločba postala pravnomočna dne 4. 1. 2017.
25. Obrazložitev vsebuje enake pomanjkljivosti, kot ugotovljeno pod točko 23, in sicer v konkretnem primeru ni navedenih razlogov za upoštevanje Sklepa ARSO, št. 35405-28/2016-2 z dne 28. 1. 2016, »da za poseg DEL 1 in DEL 3 ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje«, iz izreka gradbenega dovoljenja pa izhaja, da se to izdaja za »drugi del« oziroma iz obrazložitve ni jasno, ali se ta sklep sploh nanaša na zemljišča, po katerih je predvidena gradnja, niti ni obrazloženo, zakaj so upoštevana nekatera soglasja, ki so bila pridobljena na projekt iz leta 2013 – identična izreku gradbenega dovoljenja št. 351-2245/2013-35 z dne 12. 3. 2014 (npr. kulturnovarstveno soglasje, soglasje Slovenske železnice). Zato se ugotavlja kršitev določb 214. člena ZUP.

Pripombe UE:

Kot je bilo že predhodno pojasnjeno, upravni organ ni bil pristojen za vsebinsko presojo predloženih soglasij, prav tako kot to ni IJS, je pa ne glede na navedene ugotovitve oziroma zaradi boljšega razumevanja, morda vseeno potrebno pojasniti, da iz izreka sklepa ARSO št. 35405-28/2016-2 z dne 28.1.2016, ki je sestavni del originalne spisne dokumentacije, ki je bila na voljo za pregled ob inšpekcijskem pregledu izhaja, da: »Za nameravani poseg: izgradnja kanalizacije v okviru projekta »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja -DEL 1 in DEL 3«, nosilkam nameravanega posega Mestni občini Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana, Občini Medvode, Cesta komandanta Staneta 12, 1215 Medvode, in Občini Vodice, Kopitarjev trg 1, 121,7 Vodice, ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.«

V obrazložitvi sklepa je med drugim obrazloženo, da projekt »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika ljubljanskega polja (v nadaljevanju Projekt)« zajema DEL1 – nadgradnjo sistema odvajanja komunalno odpadne vode v občinah Medvode in Vodice ter izgradnjo povezovalnega kanala C0 v MOL, DEL2 - zajema izgradnjo III. faze CČN Ljubljana z dodatno kapaciteto priključenih enot in tercialno stopnjo čiščenja, DEL3 - pa zajema dograditev kanalizacije v aglomeracijah MOL.

Podlaga za izdajo gradbenih dovoljenj za DEL1 so torej veljavni prostorski akti občin Vodice in Medvode ter MOL (konkretno OPN MOL izvedbeni del in Odlok o podrobnem prostorskem načrtu

za kanalizacijski zbiralnik C0 od Ježice do Sneberij (Ur.l. RS št. 110/2008)), za DEL2 in DEL3 pa veljavni prostorski akti MOL.

Kot je bilo že navedeno, iz sklepa ARSO oziroma njegove obrazložitve nedvomno izhaja, da se ta nanaša na DEL1 in DEL3, to je konkretno del C0, ki je opredeljen v predhodno navedenih prostorskih aktih MOL. Izdano gradbeno dovoljenje se torej ne nanaša na DEL2 (izgradnja III.faze CČN Ljubljana) omenjenega »Projekta«, temveč na drugi del/fazo pridobitve gradbenega dovoljenja za kanal C0 v MOL, ki sodi v DEL 1 »Projekta«.

Kot izhaja iz GD in njegovih sestavnih delov – PGD s soglasji, se je (in se za nekatere dele še) gradbeno dovoljenje za posamezne dele tega kanala (odvisno od podane zahteve investitorja in izkazane pravico do gradnje), v skladu z določbami 67. člena ZGO-1, izdalo za posamezne dele C0 v MOL in ne DEL-e (1,2,3) po »Projektu«. V 2. odstavku 67. člen ZGO-1 je namreč določena izjema od splošnega pravila določenega v 1.odstavku. Gradbeno dovoljenje se lahko izda tudi za del objekta oziroma za izvedbo posameznih gradbenih ali inštalacijskih del oziroma tehnoloških naprav, če gre za gradnjo objekta gospodarske javne infrastrukture, kar kanal C0 nedvomno je.

Kot je bilo že navedeno, UO v izrek GD v skladu s 1.odstavkom 68. člena ZGO-1 navede podatke o izdanih soglasjih in eventualne pogoje iz teh soglasij, sama soglasja pa so sestavni del PGD. Šele iz vsebine – izreka in obrazložitev teh soglasij pa je razvidno na kaj se nanašajo. V konkretnem primeru se tudi soglasje SŽ št. 2.2.-256/2013-BM z dne 21.5.2013 nanaša na celoten objekt »Izgradnja povezovalnega kanala C0 v Mestni občini Ljubljana« opredeljen v PGD št. 50-1689-00-212, februar 2013, izdelovalec ■■■, prav tako kulturnovarstveno soglasje Zavoda za kulturno dediščino Slovenije št. 35102-0126/2013/11 z dne 28.7.2015.

- Presoja upravne inšpektorice: Na podlagi pojasnil UE upravna inšpektorica ugotavlja, da ta sodijo v obrazložitev odločbe in ponovno izpostavlja, da je v pristojnosti upravne inšpekcije zgolj nadzor nad pravilnostjo uporabe procesnih določb predpisov. Očitke pobudnikov, ki se nanašajo na presojo ustreznosti soglasij h gradnji, upravna inšpekcija ni pristojna presojati, je pa to dolžna upravna enota (mora preveriti, h kateri konkretni gradnji so soglasja podana - gradnja, ki je predmet izreka gradbenega dovoljenja). Iz izreka odločbe izhaja, da so bila za gradnjo pridobljena soglasja. Ali so ta pridobljena h gradnji zahtevnega ali manj zahtevnega objekta oziroma ali so ustrezna, je predmet obrazložitve odločbe na podlagi vsebinske presoje uradne osebe. Iz obrazložitve odločbe pa ugotovitev, da so bila h gradnji pridobljena ustrezna soglasja, ni razvidno, zato očitek kršitev določb 214. člena ZUP, ostaja.

IV. Zadeva št. 351-571/2016 – podaljšanje veljavnosti gradbenega dovoljenja¹⁷

26. UE je dne 21. 3. 2016 prejela zahtevo za podaljšanje veljavnosti gradbenega dovoljenja št. 351-2245/2013-35 z dne 12. 3. 2014, pravnomočno dne 10. 6. 2014. Uradna oseba je v zadevi dne 23. 3. 2016 napravila uradni zaznamek o telefonskem pogovoru s pooblaščenecem investitorja, iz katerega izhaja, da ga ta preko telefona poziva k dopolnitvi vloge, nadalje pa je komunikacija glede pomanjkljive vloge potekala po e-pošti (vsa e-sporočila o evidentirana v IS).

¹⁷ Pristojni upravni organ za gradbene zadeve lahko v času veljavnosti gradbenega dovoljenja na zahtevo investitorja podaljša veljavnost takšnega dovoljenja, vendar največ dvakrat in to skupaj največ za dve leti. Pristojni upravni organ za gradbene zadeve podaljša veljavnost gradbenega dovoljenja z odločbo, ki jo izda v skrajšanem postopku in brez zaslišanja strank. Gradbeno dovoljenje se lahko podaljša, če ni v nasprotju z izvedbenim prostorskim aktom, ki velja v času izdaje te odločbe. (72. člen ZGO-1)

27. Uradna oseba ni ravnala procesno pravilno, ko je pozivala stranko k dopolnitvi preko telefona, saj bi zahtevo za odpravo pomanjkljivosti morala poslati v obliki dopisa (ali jo izročiti vložniku, če je podal vlogo neposredno pri organu), zato je s tem kršila določbe 67. člena ZUP.

Pripomba UE:

UE je pojasnila, da pripombe na ugotovljeno kršitev sicer ne podajajo, vendar vseeno menijo, da je že skrajni čas za posodobitev ZUP oziroma drugačen pogled na izvajanje njegovih določb. V zvezi s tem so navedli: »Koncem koncev smo v letu 2019 in ne v letu 1919. Takšen kot je v nekaterih delih, namreč predstavlja največjo »birokratsko oviro« za državljane, uradnikom pa ne omogoča, da bi brez zavedanja, da z uporabo telefona ne pospešujejo postopka, temveč »kršijo« njegove določbe, učinkovito izvajali svoje naloge.«

- Presoja upravne inšpektorice: Upravna inšpektorica glede na podano stališče UE zgolj pojasnjuje, da je postopek, ki ga sestavljajo posamezna predpisana dejanja, ki se opravljajo in sledijo določenemu redu, sredstvo, ki ima po eni strani cilj za uveljavitev namena, po drugi strani pa nakazuje pot, po kateri se pride do cilja. Šele z izvajanjem ustreznega postopka je mogoče zagotoviti oblikovanje pravilne in materialno zakonite rešitve¹⁸. Pri presoji o kršitve določb 67. člena ZUP, pa iz teh določb izhaja način vodenja postopka s pisno komunikacijo med stranko in organom, in zato tega postopka ni mogoče na podlagi določbe sedaj veljavnega ZUP, drugače voditi (npr. po telefonu), zato ostaja pri očitku o kršitvi določb 67. člen ZUP.

28. UE je izdala odločbo št. 351-571/2016-9 z dne 25. 5. 2016, s katero je odločila, da se veljavnost gradbenega dovoljenja št. 351-2245/2013-35 z dne 12. 3. 2014 podaljša do vključno 10. 6. 2018 in v II točki izreka, da to dovoljenje preneha veljati, če do 10. 6. 2018 investitorica ne prične z gradnjo. V točki III izreka je odločila o stroških. Na odločbi je odtisnjena štampiljka, s katero je potrjeno, da je odločba postala pravnomočna dne 7. 6. 2016.

V. Zadeva št. 351-968/2016 – sprememba gradbenega dovoljenja¹⁹

29. UE je dne 10. 5. 2016 prejela vlogo investitorice za spremembo gradbenega dovoljenja, v kateri je navedeno, da se sprememba nanaša na spremembo vrste zahtevnosti objekta v skladu z Uredbo o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje in izdan Sklep ARSO o končanem predhodnem postopku št. 35405-28/2016-2 z dne 28. 1. 2016. Uradna oseba je pozvala občino k priglasiitvi udeležbe v postopek, pooblaščenca investitorja obvestila o pomanjkljivostih projektne dokumentacije z dopisom št. 351-968/2016-4 z dne 16. 5. 2016. Dne 31. 5. 2016 je UE prejela dopolnitev vloge.

30. UE je izdala odločbo št. 351-968/2016-8 z dne 6. 7. 2016 s katero je odločila, da se pravnomočno gradbeno dovoljenje št. 351-2245/2013-35 z dne 12. 3. 2014, za gradnjo javnega povezovalnega kanala C0 na zemljiščih s parc. št. /../ po projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja št. 50-1689-00-2012, avgust 2013 in dopolnitev november 2013

¹⁸ Upravno procesno pravo: Upravni postopek in upravni spor, V. Andronja, E. Kerševan, GV Založba, Ljubljana 2006, str. 28, 29.

¹⁹ Če se po izdaji pravnomočnega gradbenega dovoljenja projekt za izvedbo tako spremeni, da pomeni to za objekt, ki se gradi oziroma rekonstruira, spremembo pogojev, določenih z gradbenim dovoljenjem in elementov, ki lahko vplivajo na zdravstvene pogoje, okolje, varnost objekta ali spremembo predpisanih bistvenih zahtev, je investitor dolžan vložiti zahtevo za spremembo gradbenega dovoljenja. V tem primeru se gradbeno dovoljenje lahko spremeni samo po enakem postopku, kot je bilo to dovoljenje izdano. Nova odločba, ki deloma nadomesti gradbeno dovoljenje, se omeji na predlagane spremembe, če zaradi predlaganih sprememb, ki vplivajo na lokacijske pogoje, ni potrebno izdati novega gradbenega dovoljenja. (2. odstavek 73. člena ZGO-1).

Ljubljana spremeni po projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja št. 50-1680-00-2012, maj 2016, dopolnitev aj 2016, izdelovalec ■..., ki je sestavni del te odločbe in vsebuje: vodilno mapo, maj 2016, dopolnitev maj 2016. V točki II izreka je odločeno o obsegu sprememb »zahteven objekt²⁰« ter o podatkih o soglasjih: »Sklep ARSO št. 35405-28/2016-2 z dne 28. 1. 2016.« Nadalje je v izreku odločeno o veljavnosti te odločbe ter da ostala določila pravnomočnega gradbenega dovoljenja št. 351-2245/2013-35 z dne 12. 3. 2014 ostajajo nespremenjena v veljavi, v IV točki pa je odločila o stroških. Na odločbi je odtisnjena štampljka, s katero je potrjeno, da je odločba postala pravnomočna dne 17. 7. 2016.

- Izrek je pomanjkljiv. Ne vsebuje navedbe o velikosti in zmogljivosti zahtevnega objekta, kar predstavlja kršitev 68. člena ZGO-1 in 212. člena ZUP.
- Obrazložitev je pomanjkljiva. Ni ugotovljena veljavnost gradbenega dovoljenja št. 351-2245/2013-35 z dne 12. 3. 2014, saj je v obrazložitvi zgolj navedeno, da je gradbeno dovoljenje pravnomočno in veljavno (ni navedeno kdaj je postalo pravnomočno in kako to vpliva na veljavnost)²¹. Nadalje ni obrazloženo, zakaj se objektu spreminja zahtevnost in kakšna gradnja se bo izvajala (velikost in zmogljivost objekta napram prej opredeljeni manj zahtevni gradnji – kako je bil objekt povečan), niti ni obrazloženo, ali in kako zahtevnost gradnje vpliva na pridobitev ustreznih soglasij za spremembo gradnje iz manj zahtevne v zahtevno gradnjo in zakaj to (ne) vpliva na lokacijske pogoje ali izdajo novih soglasij. Obrazložitev je celo v nasprotju z izrekom, saj je v njej navedeno (4. odstavek), da »se pozicija, velikost in zmogljivost zaradi predmetnih sprememb ne spreminjata«, kar pa je v nasprotju z izrekom gradbenega dovoljenja, ki opredeljuje spremembo ravno v velikosti in zmogljivosti gradnje, in sicer iz manj zahtevne v zahtevno gradnjo. Ker je obrazložitev odločbe pomanjkljiva, tudi ni mogoče ugotoviti, ali bi bilo potrebno za predmetno, zahtevno gradnjo, novo gradbeno dovoljenje, ali zadostuje zgolj njegova sprememba²². Zato so podane kršitve določb 214. člena ZUP. Na podlagi tako oblikovane obrazložitve se odločbe ne da preizkusiti.²³

Pripombe UE:

UE je pojasnila, da je investitor dne 10. 5. 2016 podal zahtevo za spremembo gradbenega dovoljenja in kot je razvidno iz njegove vloge in prilog (vodilna mapa št. 50-1680-00-2012, maj 2016, dopolnitev maj 2016, izdelovalec ■, ki se kot original nahajajo pri MOP), se je sprememba nanašala izključno na spremembo opredelitve zahtevnosti objekta, ki je bila napačno navedena v PGD št. 50-1689-00-2012, avgust 2013, dopolnitev november 2013, Ljubljana, izdelovalec ■ in posledično tudi napačno povzeta v gradbenem dovoljenju št. 351-2245/2013-35 z dne 12. 3. 2014. Iz celotne spisne dokumentacije, izreka in obrazložitve odločbe 351-968/2016-8 z dne 6.7.2016, jasno in nedvoumno izhaja, da se zaradi predlagane spremembe - napačno povzete opredelitve zahtevnosti objekta (manj zahteven) v pravilno zahteven objekt, dejanski obseg načrtovane gradnje, ne v pogledu njegove velikosti in zmogljivosti, ne v pogledu lokacijskih pogojev, v ničemer ne spreminja. Ker se torej sprememba v ničemer ni nanašala na lokacijske pogoje in

²⁰ Zahteven objekt je objekt, v katerem se zadržuje večje število oseb, ali objekt, ki ima velike dimenzije, ali objekt, za katerega je vedno obvezna presoja vplivov na okolje po zakonu, ki ureja varstvo okolja, ali drug objekt, če je tako določeno s posebnimi predpisi. Zahtevni objekti so navedeni v prilogi 1, ki je sestavni del te uredbe (3. člen Uredbe o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje).

²¹ Gradbeno dovoljenje neha veljati, če investitor ne začne z gradnjo:

1. v primeru zahtevnega objekta: v treh letih po njegovi pravnomočnosti;
2. v primeru manj zahtevnega objekta: v dveh letih po njegovi pravnomočnosti;
3. v primeru spremembe namembnosti: v enem letu po njegovi pravnomočnosti. (1. odstavek 71. člen ZGO-1)

²² Če se nova odločba iz prejšnjega odstavka omeji na predlagane spremembe, jo pristojni upravni organ za gradbene zadeve izda v skrajšanem ugotovitvenem postopku in brez zaslišanja strank, vendar samo, če takšne spremembe ne poslabšujejo pogojev rabe sosednjih zemljišč in objektov, pogojev za varovanje kulturne dediščine in pogojev za ohranjanje narave oziroma se z njimi ne spreminjajo pogoji, ki so veljali ob izdaji gradbenega dovoljenja.

²³ To pa predstavlja tudi bistveno kršitev določb postopka (7. točka 2. odstavka 237. člena ZUP).

nanje ni vplivala, sta se postopek in izdana odločba omejila le na predlagane spremembe v sami navedbi zahtevnosti objekta, dejansko nespremenjenega objekta. Zaradi spremembe zahtevnosti, pa se je posledično, na podlagi 71. člena ZGO-1, spremenila le veljavnost že izdanega gradbenega dovoljenja. Iz obrazložitve odločbe poleg tega jasno izhaja, da je v času izdaje gradbenega dovoljenja veljala Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Ur.l. RS št. 78/06, 72/07, 32/09, 95/11 in 20/13). Po tej uredbi, za (novo) gradnjo povezovalnega kanala C0, kot je opredeljena v GD št. 351-2245/2013-35 z dne 12. 3. 2014, ni bilo potrebno izvesti presoje vplivov na okolje. Po izdaji gradbenega dovoljenja št. 351-2245/2013-35 z dne 12.3.2014 je bila sprejeta sedaj veljavna Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Ur.l. RS št. 51/2014 in 57/15 – v nadaljevanju Uredba 2). Na osnovi določil Uredbe 2 je investitor zahtevi za izdajo odločbe o spremembi gradbenega dovoljenja priložil Sklep RS, Ministrstva za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, Vojkova 1b, Ljubljana, opr. št. 35405-28/2016-2 z dne 28.1.2016, da za nameravani poseg: izgradnja kanalizacije v okviru projekta »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja -DEL1 in DEL 3«, ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja. Na druga soglasja, sprememba, ki se nanaša le na pravilno opredelitev zahtevnosti objekta, ne pa na njegovo dejansko velikost, zmožljivost in lego v prostoru, ki je podrobno opredeljena v prostorskih aktih MOL (OPN, OPPN), namreč v ničemer ni vplivala. Ob tem ponovno izpostavijo, da uradna oseba v skladu z načelom samostojnosti (12. člen ZUP), samostojno opravlja dejanja v upravnem postopku in v tem okviru ugotavlja dejstva in okoliščine ter na podlagi ugotovljenih dejstev in okoliščin uporablja predpise oziroma splošne akte, izdane za izvrševanje javnih pooblastil. Uradna oseba je samostojna tudi pri izvedbi dokaznega postopka. O tem, katera dejstva je šteti za dokazana, presodi uradna oseba, pooblaščenca za vodenje postopka oziroma odločanje v upravni zadevi po svojem prepričanju, na podlagi vestne in skrbne presoje vsakega dokaza posebej in vseh dokazov skupaj ter na podlagi uspeha celotnega postopka (10. člen ZUP). Nadalje ZUP v 165. členu določa, da o tem, ali je treba kakšno dejstvo dokazovati ali ne, odloča uradna oseba, ki vodi postopek, glede na to, ali utegne to dejstvo vplivati na odločitev o zadevi. Glede na navedeno in kar popolnoma jasno in nedvoumno izhaja iz izreka in obrazložitve predmetne odločbe o spremembi gradbenega dovoljenja, se seveda nikakor ne strinjajo z ugotovitvijo, da sta pomanjkljiva in da je obrazložitev celo v nasprotju z izrekom in da zaradi pomanjkljive obrazložitve ni bilo mogoče ugotoviti, ali bi bilo potrebno za predmetno, zahtevno gradnjo, potrebno pridobiti novo gradbeno dovoljenje ali zadostuje njegova sprememba, kar naj bi po mnenju inšpektorice predstavljalo kršitev določb 214. člena ZUP in zaradi česar naj bi se odločba ne dala preizkusiti, kar naj bi predstavljalo tudi bistveno kršitev določb postopka (7.točka 2. odstavek 237. člena ZUP). Prepričani namreč so, da takšna ugotovitev nedvomno ni pravilna, saj nima nikakršne podlage v dejansko izdani odločbi o spremembi gradbenega dovoljenja, poleg tega pa tudi menijo, da takšne ugotovitve, le na podlagi presoje pravilnosti uporabe procesnih določb ZUP in procesnih določb Zakona o graditvi objektov pri sprejemanju odločitev UEL v zvezi z gradnjo povezovalnega kanala C0 na območju vodonosnika Ljubljanskega polja v zadevah 351-2245/2013 in št. 351-968/2016, kot to izhaja iz osnutka zapisnika št. 0610-140/2019-6 z dne 17. 4. 2019, brez razumevanja in presoje vsebinsko sprejete odločitve na podlagi materialnih predpisov in le v okviru preizkusa odločbe z rednimi oziroma izrednimi pravnimi sredstvi s strani pristojnih upravnih organov druge stopnje oziroma sodišč ni mogoče podati, za kar pa upravna inšpektorica IJS, ni pristojna.

- Presoja upravne inšpektorice: Upravna inšpektorica glede na podana pojasnila ugotavlja, da ta sodijo v obrazložitev gradbenega dovoljenja in ponovno izpostavlja, da je v njeni pristojnosti zgolj nadzor nad pravilnostjo uporabe procesnih določb predpisov. Ponovno izpostavlja, da je UE izdala gradbeno dovoljenje, št. 351-2245/2013-35 z dne 12. 3. 2014 za manj zahteven objekt. Glede na stališče UE (in kasneje izdane odločbe o spremembi gradbenega dovoljenja), bi moralo le-to že takrat biti izdano za gradnjo objekta drugačne zahtevnosti, pa ni bilo. Upravna inšpektorica na tej podlagi pojasnjuje, da ni pristojna za presojo pravilnosti ugotavljanja in posledično opredelitve zahtevnosti gradnje, vendar pa iz pojasnil UE izhaja, da v postopku izdaje gradbenega dovoljenja št. 351-2245/2013-35

z dne 12. 3. 2014, dejansko stanje očitno ni bilo pravilno ugotovljeno, npr. UE tudi v pripombah pojasnjuje, da je do spremembe gradbenega dovoljenja prišlo zaradi »napake« oz. »napačne opredelitve zahtevnosti gradnje objekta v projektni dokumentaciji«, na podlagi katere je bilo izdano gradbeno dovoljenje, ki se spreminja, vendar pa, kot že pojasnjeno pod točko 26, iz obrazložitve gradbenega dovoljenja št. 251-2245/2013-35 z dne 12. 3. 2014 ni bilo pojasnjeno ugotovljeno dejansko stanje glede zahtevnosti objekta in le-to tudi utemeljeno s pravno podlago. Ker pa za tovrstno presojo upravna inšpekcija ni pristojna, je pa pristojna za opozarjanje na pravilno sestavo odločb, je kot že pojasnjeno v točki 20 tega zapisnika, lahko le v tem pogledu ugotovila, da je bilo gradbeno dovoljenje št. 351-2245/2013-35 z dne 12. 3. 2014 pomanjkljivo obrazloženo (npr. kako je bilo ugotovljeno dejansko stanje in na katere dokaze je le-to oprto). Glede ostalih očitanih kršitev, ki se nanašajo na kršitve materialnega predpisa, vključno s pravilnostjo upoštevanja izdanih soglasij h gradnjam, pa upravna inšpektorica ni pristojna presojati, ampak je to stvar postopka pristojnega organa, ki je v tem primeru Ministrstvo za okolje in prostor.

VI. Izpolnjevanje pogojev za vodenje in odločanje, pooblastila

31. Upravna inšpektorica je za uradne osebe, ki so v obravnavanih zadevah opravljale procesna dejanja, pridobila dokazila o izpolnjevanju pogojev iz 28²⁴. in 30²⁵. člena ZUP. Upravna inšpektorica ugotavlja, da imajo uradne osebe pridobljena potrdila o opravljenih izpitih na podlagi 31. člena ZUP²⁶ oziroma, da izpolnjujejo pogoje, ki jih mora imeti oseba za vodenje upravnega postopka oziroma za opravljanje posameznih procesnih dejanj v postopku, kot to določa Uredba o izobrazbi in strokovnem izpitu za vodenje in odločanje v upravnem postopku (Uradni list, št. 12/2013, v nadaljevanju Uredba)²⁷.
- Pri pregledu pooblastil za vodenje je ugotovila, da je pravna podlaga 30. člena ZUP odveč, je za odločanje pravna podlaga le 28. člen ZUP (ki obsega tudi pooblastilo za vodenje postopka, zato ni potrebno navajati tudi 30. člena ZUP). Predstojnik izda pooblastilo na podlagi 28. člena ZUP uradnim osebam za odločanje v upravnih zadevah iz določene vrste zadev. Takšno pooblastilo pa velja tudi za opravo posameznih dejanj pred izdajo odločbe.
 - Nadalje je v uvodih pooblastil odveč navajati pravno podlago 7. člena Pravilnika o potrjevanju dokončnosti in pravnomočnosti upravnih aktov, saj je pravna podlaga le ZUP (le v primeru pooblastila za posredovanje informacij javnega značaja tudi Zakon o dostopu do informacij javnega značaja).

Upravna inšpektorica na podlagi 307. f člena ZUP v. d. načelniku Upravne enote Ljubljana

odreja:

²⁴ V upravni zadevi, za katero je pristojen monokratičen (individualno voden) organ, izda odločbo v upravnem postopku njegov predstojnik, če ni s predpisi o organizaciji tega organa ali z drugimi predpisi določeno drugače. Predstojnik lahko pooblasti drugo osebo, zaposleno pri istem organu, za odločanje v upravnih zadevah iz določene vrste zadev.

Pooblastilo za odločanje obsega tudi pooblastilo za vodenje postopka pred odločitvijo. (1., 2., 3. odstavek 28. člena ZUP)

²⁵ Predstojnik organa lahko pooblasti drugo osebo, zaposleno pri istem organu, za vodenje posameznih dejanj v postopku pred izdajo odločbe. (1. odstavek 30. člena ZUP)

²⁶ Upravni postopek lahko vodi in v njem odloča oseba, ki izpolnjuje pogoje glede izobrazbe in strokovnega izpita iz upravnega postopka. Strokovni izpit iz upravnega postopka ni potreben za vodenje in odločanje v enostavnih upravnih zadevah, ki jih določi vlada z uredbo. (1. in 2. odstavek)

²⁷ Pri ugotavljanju izpolnjevanja navedenih pogojev o priznavanju izpita iz ZUP skozi časovna obdobja je upravna inšpektorica upoštevala tudi Pojasnila Ministrstva za javno upravo, št. 100-752/2011/2 z dne 14.10.2011.

- da se seznanjeni z ugotovitvami tega inšpekcijskega nadzora in IJS predloži poročilo z dokazili o tem, kakšne ukrepe je izvedel za odpravo nepravilnosti v zvezi z ugotovitvami upravne inšpektorice glede izdelovanja odločb - pomanjkljivih obrazložitvev izreka odločb za izdajo gradbenega dovoljenja;
- da o sprejetih ukrepih pisno obvesti Inšpektorat za javni sektor na gp.ijs@gov.si **do 1. 6. 2019.**

mag. Mateja Jaklič
UPRAVNA INŠPEKTORICA
Inšpektorica višja svetnica

VROČITI:

- Upravna enota Ljubljana, ue.ljubljana@gov.si

V vednost:

- Kabinet predsednika Vlade RS, gp.kpv@gov.si
- Ministrstvo za okolje in prostor, gp.mop@gov.si
- Ministrstvo za javno upravo, gp.mju@gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 74 00
F: 01 478 74 25
E: gp.mop@gov.si
www.mop.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Podpisnik: Stasja Grkman
Izdajatelj: Republika Slovenija
Serijska številka: 28 62 e9 f3 00 00 00 56 7c e0
Datum in čas podpisa: 14:56, 18.10.2019
Ref. št. dokumenta: 0601-2/2019/42

Zadeva: 0601-2/2019/42

Datum: 18. 10. 2019

**PREGLED POSTOPKOV IZDAJE SKLEPOV V PREDHODNEM POSTOPKU PRESOJE
VPLIVOV NA OKOLJE IN VODNIH SOGLASIJ
MINISTRSTVA ZA OKOLJE IN PROSTOR
PRI KOHEZIJSKEM PROJEKTU "ODVAJANJE IN ČIŠČENJE ODPADNE VODE NA
OBMOČJU VODONOSNIKA LJUBLJANSKEGA POLJA – 1. DEL",
S Poudarkom NA POVEZOVALNEM KANALU C0**

POVEZOVALNI KANAL C0

NOTRANJEREVIZIJSKO POROČILO

Stasja Grkman
notranja revizorka, Ministrstvo za okolje in prostor

PREJEMNIKI NOTRANJEREVIZIJSKEGA POROČILA

- Simon Zajc, minister
- Aleš Prijon, državni sekretar
- Marko Maver, državni sekretar
- Andreja Potočnik, vodja kabineta ministra
- Lilijana Kozlovič, v.d. generalne direktorice ARSO
- Tomaž Prohinar, direktor DRSV
- mag. Tanja Bolte, generalna direktorica Direktorata za okolje
- Vesna Ugrinovski, v.d. generalne direktorice Direktorata za vode in investicije
- dr. Dragan Matić, glavni inšpektor, IRSOP

POVZETEK

Izredno notranjo revizijo "Kanal C0" sem izvedla na podlagi sklepa ministra št. 0601-2/2019/1 z dne 7.2.2019, dopolnjenega s sklepom ministra št. 0601-2/2019/12 z dne 5.6.2019.

Projekt *Odvajanja in čiščenja odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja* je sofinanciran iz evropskega kohezijskega sklada.

Cilj notranje revizije je bil

-preveriti integriteto izjave ministrstva, kot pristojnega organa za upravljanje voda po okvirni vodni direktivi, iz Dodatka 2 k vlogi investitorjev za sofinanciranje projekta iz kohezijskega sklada, da je bilo v postopkih preverjeno, da ne bo prišlo do poslabšanja stanja vodnih teles podzemne ali površinske vode oz. da dobro stanje voda ne bo doseženo;

in

-izboljšanje sistema notranjih postopkov v ministrstvu na področju predhodnih pregledov presoje vplivov na okolje (ARSO) in izdaje vodnih soglasij oz. mnenj (DRSV).

Preverila sem, ali so bili postopki v letih 2013 - 2015, ki se nanašajo na

- izdajo sklepov, da presoja vplivov na okolje za 1. in 3. del projekta *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja* ni potrebna, ter na

- izdajo vodnih soglasij za povezovalni kanal C0

skladni z evropskimi in slovenskimi predpisi ter z dobro prakso upravljanja. Pri slednjih sem se osredotočila na vprašanje, ali je bil v postopku preverjen vpliv načrtovanega projekta na stanje podzemnih voda¹.

Pri tem me je zanimalo, ali so bili postopki sledljivi in nadzorovani, kot zahtevajo krovne evropske uredbe o evropskih strukturnih in investicijskih skladih², s čimer bi lahko potrdila izjavo ministrstva, ter ali so javni uslužbenci delovali s potrebno poklicno skrbnostjo.

Poudarjam, da notranja revizija ne ugotavlja zakonitosti izdanih upravnih aktov (sklepov s področja presoje vplivov na okolje in vodnih soglasij). Določila predpisov sem v notranji reviziji uporabila le kot referenčne točke (sodila), po katerih sem pregledala omenjene upravne postopke.

V notranji reviziji sem se osredotočila na pregled postopkov v povezavi s kanalom C0 in njegovim vplivom na stanje podzemne vode, saj se povezovalni kanal C0 nahaja na vodovarstvenem, poplavnem in priobalnem območju.

Zaradi časovne omejitve notranje revizije nisem preverila inšpekcijskih pregledov v povezavi s kanalom C0, v omejenem obsegu pa sem pregledala pravne podlage za izplačilo gradbenih del.

Predhodna postopka presoje vplivov na okolje je izvedla Agencija RS za okolje (ARSO), postopke za izdajo vodnih soglasij/mnenj pa je vodila ARSO oz. Direkcija RS za vode.

Predhodni postopek presoje vplivov na okolje ni bil izveden v časovnem zaporedju kot ga zahtevajo predpisi, pač pa je bil izveden po že izdanih in pravnomočnih vodnih, naravovarstvenih in drugih soglasjih ter gradbenem dovoljenju za del izgradnje povezovalnega kanala C0. To ni v skladu z evropsko uredbo 1303/2013 in Zakonom o varstvu okolja (ZVO-1).

¹ 150. člen Zakona o vodah določa, da se poseg v prostor, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, lahko izvede samo na podlagi vodnega soglasja.

² Obravnavani postopki imajo v širšem okviru obravnave projekta tudi finančni vpliv na sklad

V notranji reviziji sem ugotovila, da so:

- javni uslužbenci ARSO in ARSO/DRSV v postopkih izdaje posamičnih upravnih aktov povzemali mnenja pripraviljavcev študij (pooblaščenih organizacij s strani občin investitork);
- ARSO se je v predhodnem postopku presoje vplivov na okolje naslonil na izdane posamične upravne akte (vodna soglasja). Tak pristop ni bil ustrezen in ni skladen z osnovnim pomenom presoje vpliva posega na okolje, ki mora oceniti vplive celotnega projekta (tudi kumulativni vpliv);
- obstaja tveganje, da v postopku izdaje vodnih soglasij javni uslužbenci vpliv posega niso presojali po ustrezni klasifikaciji objekta in iz tega izhajajočih omejitvah za poseg v prostor;
- javni uslužbenci DRSV so v postopkih izdaje vodnih soglasij predpise uporabljali dobesedno, pri tem pa niso v zadostni meri upoštevali vsebinske oz. smiselne presoje posameznih določb ter načel iz uporabljenih materialni in postopkovnih predpisov;
- javni uslužbenci ministrstva, ki so pripravili predpise, ter uslužbenci ARSO in DRSV, ki so vodili upravne postopke po teh predpisih, so le-te različno tolmačili;
- ARSO/DRSV pri izdaji vodnih soglasij ni upošteval določil uredbe VVO za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja iz leta 2015, ki za priobalno območje določa strožje omejitve (v skladu z določbami ZV-1);
- ARSO/DRSV pri izdaji vodnih soglasij ni upošteval poplavne uredbe, ki določa da kanalizacija brez predhodno izvedene PVO ni dovoljena; v spisovni dokumentaciji ni sledi, ali je bilo v takratnem postopku preverjeno, ali del povezovalnega kanala C0 dejansko poteka po območju srednje poplavne nevarnosti (kot izhaja iz projektne dokumentacije) ali ne;
- v vodnih soglasjih sem opazila napake (v izreku in v obrazložitvi) v smislu neskladnosti zapisa s predpisi;
- ni sledljivosti preverjanja – revizijske sledi (v primeru predhodnih postopkov presoje vplivov na okolje in v primeru izdaje vodnih soglasij /mnenj);
- revidirane enote niso imele vzpostavljenih preventivnih kontrol v obliki pisnih smernic (smernice za presojo vpliva projekta na stanje podzemnih voda mora DRSV objaviti tudi na svojih spletnih straneh) in internih navodil za delo;
 - ARSO je v času notranje revizije že pripravil interno pisno navodilo in obrazec za presojo meril po uredbi PVO.
- ni razvidno, da je bil kontrolni proces izvajanja postopkov izvajan sistematično (npr. kontrole štirih oči, vodstvene kontrole);
- prenos informacij, pomembnih za odločanje, ni bil optimalen;
- uslužbenci DRSV pri izdaji vodnih soglasij niso presojali vpliva dela izgradnje kanala C0 iz vloge za vodno soglasje/mnenje kot dela večje zaključene celote.

Menim, da javni uslužbenci obravnavanih postopkov niso vodili z zadostno mero strokovne in kritične presoje. Menim tudi, da sistem presoje vplivov na okolje v ARSO in sistem izdaje vodnih soglasij/mnenj v ARSO/DRSV ni deloval uspešno in učinkovito, kar je imelo vpliv tudi na izvajanje postopkov v obravnavanem primeru povezovalnega kanala C0 in na vsebino izdanih sklepov in soglasij/mnenj.

Za izboljšanje kontrolnega okolja ministrstva in revidiranih postopkov sem predlagala priporočila, ki izhajajo iz ugotovitev z visoko in srednjo stopnjo tveganja za delovanje ministrstva.

Na podlagi izsledkov notranje revizije ne zagotavljam, da so bili postopki v delu, ki se nanaša na povezovalni kanal C0, izvedeni v skladu z izjavo ministrstva v Dodatku 2 k vlogi za sofinanciranje, ki navaja, da je bilo v okviru postopkov izdaje soglasij in sklepa preverjeno, da ne bo prišlo do poslabšanja stanja vodnih teles podzemne ali površinske vode.

1. UVOD

1.1. Pravna podlaga

Notranjo revizijo postopkov Ministrstva za okolje in prostor pri izdaji sklepov v predhodnem postopku presoje vplivov na okolje in pri izdaji vodnih soglasij za 1. del kohezijskega projekta *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja* sem izvedla na podlagi:

- a) sklepa ministra o izvedbi notranje revizije št. 0601-2/2019/1 z dne 7.2.2019, ki se je nanašal na postopke izdaje drugega sklepa ARSO o predhodnem postopku presoje vpliva na okolje, št. 35405-28/2016-2 z dne 28.1.2016, za 1. in 3. del projekta *“Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja»* in
- b) dopolnitve sklepa ministra o izvedbi notranje revizije št. 0601-2/2019/12 z dne 5.6.2019, s katerim je bila notranja revizija razširjena še na izdani prvi sklep o predhodnem postopku presoje vplivov na okolje za 1. fazo 1. sklopa in 2. sklop projekta iz leta 2015, na izdajo vodnih soglasij za povezovalni kanal C0, postopke inšpekcijskih pregledov in zahtevke za izplačilo gradbenih del pri posredniškem organu.

Notranjo revizijo sem izvajala s prekinitvami.

1.2. Področje revizije

Projekt *Zbiranje in čiščenje odpadnih voda na območju vodonosnika Ljubljanskega polja* je bil prvotno opredeljen kot prednostni projekt, ki se bo financiral iz Operativnega programa za razvoj okoljske in prometne infrastrukture (OP ROPI) za finančno perspektivo 2007-2013. Upravičenci so bili MOL, Občina Vodice in Občina Medvode.

1.2.1. Razvoj projekta do podpisa pogodbe o sofinanciranju iz kohezijskega sklada

- o Ministrstvo za okolje in prostor v vlogi posredniškega organa je konec leta 2011 prejelo v pregled prvo projektno dokumentacijo projekta, v letu 2012 pa se je usklajevala dokumentacija za vlogo.

Projekt je bil prvotno razdeljen na dva glavna sklopa³:

1. sklop je bil razdeljen na dve fazi:

- faza I je vključevala nadgradnjo zbiralnega kanalizacijskega sistema iz občin Medvode in Vodice ter izgradnjo povezovalnega kanala C0 v MOL,
- faza II je vključevala nadgradnjo obstoječe centralne čistilne naprave v Ljubljani na kapaciteto 555.000 PE s terciarnim čiščenjem.

2. sklop pa je vključeval nadgradnjo kanalizacijskega sistema v aglomeracijah MOL.

- o Vzporedno so potekali postopki pridobivanja vodnih soglasij za izgradnjo sistema odvajanja komunalnih voda. Dve vodni soglasji je izdala Agencija RS za okolje (ARSO), Urad za upravljanje z vodami v letu 2013 in v letu 2015, Kasneje pa je Direkcija RS za

³ Projekt je bil že umeščen v prostor z OPPN-ji in OPN, za katera je predhodno ARSO, Urad za upravljanje z vodami, izdal mnenja brez posebnih zahtev za omilitev vplivov projekta.

vode (DRSV), Urad za upravljanje voda, v letih 2018 in 2019 za izgradnjo povezovalnega kanala C0 izdala še tri vodna soglasja.

- Presoja vplivov na okolje (PVO) je bila narejena za nadgradnjo centralne čistilne naprave Ljubljana, ne pa za povezovalni kanal C0 s priključki ter za kanalizacijski sistem v aglomeracijah Ljubljane.
- V marcu 2014 je bilo za gradnjo povezovalnega kanala C0 in priključnih kanalov na kanal C0 ter za zadrževalni bazen izdano gradbeno dovoljenje⁴.
- V letu 2015 je prišlo do odločitve o prenosu sofinanciranja projekta v finančno obdobje 2014-2020. Prej fazona gradnja, je bila zdaj združena v veliki projekt *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja*. Združeni projekt sestavljajo 3 deli:
 - 1. del: povezovalni kanal C0 v Mestni občini Ljubljana (MOL) ter kanalizacija v občinah Medvode in Vodice s priključki na kanal C0,
 - 2. del: nadgradnja centralne čistilne naprave Ljubljana in
 - 3. del: nadgradnja sistemov odpadne vode v drugih aglomeracijah MOL z več kot 2.000 PE, ki niso opremljene v skladu z veljavnimi predpisi.

Tabela 1: Fizični kazalniki projekta

Fizični kazalnik	Del 1: kanal C0, kanalizacija v Medvodah in Vodicah	Del 2: CCN Ljubljana	Del 3: Kanalizacija v MOL	Skupaj
Cevovodi (m)	43.189		88.317	131.506
Črpalne postaje (št.)	3		13	16
Zadrževalni bazen (št.)	1			1
Vakumske postaje (št.)			3	
Nadgradnja CCN (št.)		1 (555.000 PE ⁵)		1

Vir: Zaključno poročilo JASPERS, 20.12.2016

- Investitorji, občine MOL, Medvode in Vodice, so na ministrstvo predložili novo vlogo za sofinanciranje velikega projekta, ki so jo po usklajevanjih z ministrstvom podpisali v decembru 2016. Vlogi so priložili: dodatke z izjavo MOP, dokumente soglasodajalcev, poročilo Jaspers, itd.
- Med usklajevanjem nove vloge za sofinanciranje projekta iz kohezijskega sklada je zastopnik investitorjev na ARSO vložil dve zahtevi za predhodni postopek za presajo vplivov na okolje za 1. in 3. del projekta (za povezovalni kanal C0 s priključki ter za sistem izgradnje kanalizacije v aglomeracijah v Ljubljani), in sicer: prvič v juliju 2015 ter ponovno v januarju 2016 (*zaradi manjših spremembe v dolžinah posameznih cevovodov*). V obeh primerih je ARSO, Sektor za presajo vplivov na okolje, odločil, da

⁴ Gradbeno dovoljenje št. 351-2245/2013-35 z dne 12.3.2014, za manj zahteven objekt: za povezovalni kanal C0 s premerom cevi 1200 mm, z dolžino 7.485 m in globino izkopa od 2 m do 6,6 m, za priključne kanale ter za zadrževalni bazen.

⁵ Populacijska enota oziroma populacijski ekvivalent (PE) je enota za obremenjevanje vode, ki ustreza onesnaževanju, katerega povzroči en prebivalec na dan. Vključuje posameznike in preračun za gospodarske enote.

presoja vplivov na okolje za 1. in 3. del projekta ni potrebna ter o odločitvah izdal sklepa.

- K vlogi, naslovljeni na Evropsko komisijo (v nadaljevanju EK), je bil priložen dokument (Dodatek 2), v katerem je ministrstvo, kot organ pristojen za upravljanje voda, izjavilo, da je bilo v okviru postopkov izdaje soglasij in sklepov preverjeno, da ne bo prišlo do poslabšanja stanja vodnih teles podzemne ali površinske vode ter da izvedba projekta ne bo povzročila, da dobro stanje podzemne ali da dobro stanje ali dober potencial površinske vode ne bi bilo doseženo.
- JASPERS⁶ je v svojem poročilu⁷ opozoril, da so bila gradbena dovoljenja izdana pred izvedenim postopkom (predhodnega pregleda) presoje vplivov na okolje zaradi »nepopolne usklajenosti slovenske zakonodaje z Direktivo PVO v času izdaje gradbenega dovoljenja⁸«. JASPERS nadaljuje, da razvojna soglasja po uradnem zaključku PVO presoje še niso bila izdana. Razume, da bodo tam, kjer so bila izdana dovoljenja za projektiranje in/ali gradnjo pred postopkom PVO, le-ta nadomestila nova dovoljenja, potrebna za izvajanje 1. dela projekta. Ta ugotovitev temelji na izjavah v oddelkih F.3.5.4. - F 3.5.7. in oddelku H.1 iz prijavnega obrazca (vloge).
- EK je sofinanciranje projekta, po dodatnem poizvedovanju, odobrila v avgustu 2017.
- Ministrstvo je v novembru 2017 izdalo Sklep o sofinanciranju operacije, v aprilu 2018 pa je bila sklenjena pogodba o sofinanciranju iz kohezijskega sklada med MOL in ministrstvom za 1. del projekta, ki se nanaša na izgradnjo povezovalnega kanala C0 v MOL.

1.2.2. Povezovalni kanal C0⁹

Osnovni namen povezovalnega kanala je gravitacijsko odvajanje komunalnih in industrijskih odpadnih voda iz obmestnih naselij ob obeh bregovih Save, od Medvod do Zaloga, na Centralno čistilno napravo v Zalogu. Za povezovalni kanal C0 je načrtovano, da bo potekal ob desnem bregu Save od obstoječe čistilne naprave Brod do priključitve na zbiralnik v Zalogu. Z izgradnjo povezovalnega kanala C0 bodo lahko ukinjene obstoječe čistilne naprave in črpališča odpadnih vod v šestih naseljih.

Povezovalni kanal C0¹⁰ poteka po:

⁶ JASPERS je partnerstvo za tehnično pomoč državam članicam oz. investitorjem iz držav članic pri pripravi projektov. JASPERS sestavljajo trije partnerji: Evropska komisija, Evropska investicijska banka (EIB) in Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD).

⁷ JASPERS Action Completion Note z dne 20.12.2016, Zaključek, stran 81.

⁸ Sprememba ZVO-1F, ki je uvedla predhodni postopek PVO, je bila objavljena v Ur. L. 92/2013 z dne 8.11.2013, vladna uredba PVO (nova uredba), ki je uvedla predhodni postopek PVO je bila izdana 4. 7. 2014,

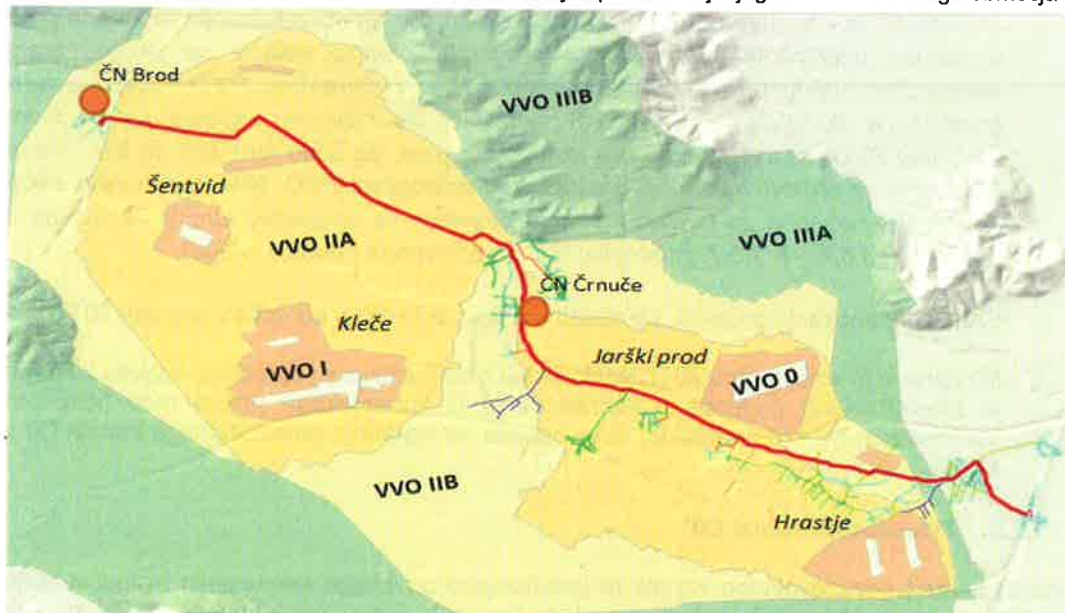
Prvo gradbeno dovoljenje za povezovalni kanal C0 je bilo izdano v marcu 2014. Spremembi 1. gradbenega dovoljenja sta bili izdani v maju in juliju 2016. Nadaljnja gradbena dovoljenja pa so bila izdana v letih 2016, 2018 in 2019. Spremembe 1. gradbenega dovoljenja in nadaljnja gradbena dovoljenja so temeljila na sklepih ARSO, da presoja vpliva na okolje za 1. in 3. del projekta ni potrebna.

V času izdaje prvega gradbenega dovoljenja je bila veljavna uredba PVO (stara uredba), ki je prag za PVO pri kanalizacijskem omrežju določila pri zmogljivosti 75.000 PE:

⁹ Vir: Program zaščite podzemne vode v času gradnje povezovalnega cevovoda C0, Geološki zavod Slovenije, januar 2018

- vodovarstvenem območju (v nadaljevanju VVO):
 - VVO IIA - na ožjem območju s strogim vodovarstvenim režimom: na celotnem poteku kanala C0,
 - VVO II B - na ožjem območju z manj strogim vodovarstvenim režimom: na območju Dunajske ceste na Ježici ter na območju Obrij in Šmartnega,
 - VVO III – širše območje VVO: na območju Sneberij,
 - trasa kanala poteka tudi po robu najožjega območja z najstrožjim vodovarstvenim območjem.

Slika 1: Potek kanala C0 preko vodovarstvenih območij in po robu najožjega vodovarstvenega območja

Vir: Program zaščite podzemne vode v času gradnje povezovalnega cevovoda C0, GeoZS, januar 2018, Slika uporabljena s soglasjem GeoZS

- po poplavnem območju:
 - 324 m po razredu srednje poplavne nevarnosti (2,5% trase),
 - 514 m po razredu majhne poplavne nevarnosti (4% trase),
 - 1.165 m po razredu preostale poplavne nevarnosti (9,2% trase),
 - kanal pa ne poteka po območju velike poplavne nevarnosti.

¹⁰ Opis za VVO in poplavna območja je povzet po dokumentu Program zaščite podzemne vode v času gradnje povezovalnega cevovoda C0, GeoZS, Ljubljana, januar 2018; dokument na 4. strani navaja, da so projektni podatki v tej študiji povzeti iz Vodilne mape projekta št. 50-1689-00-2012, Hidroinženiring, d.o.o., avgust 2013

Ministrstvo, Sektor za kohezijo, v e-sporočilu z dne 26.8.2019 ugotavlja stanje poteka kanala C0 po območju srednje poplavne nevarnosti: *po primerjavi trase kanala C0 z integralno karto razredov poplavne nevarnosti (stanje junij 2019) v Atlasu voda ugotavljamo, da trasa kanala C0 tangira območje srednje poplavne nevarnosti le na dveh manjših območjih, vsekakor pa ne v dolžini 324 m.*

Slika 2: Pregled poplavnih območij (občrtana z oranžno barvo) na območju kanala C0

Vir: Program zaščite podzemne vode v času gradnje povezovalnega cevovoda C0, GeoZS, januar 2018, Slika uporabljena s soglasjem GeoZS
GeoZS je v svoji študiji na strani 4 napisal, da je projektne podatke povzel iz Vodilne mape projekta št. 50-1689-00-2012, Hidroinženiring d.o.o., iz avgusta 2013.

- po priobalnem pasu:
 - na treh mestih na območju Ježice,
- na večjem številu varovanih območij narave – na varstvenih območjih Nature 2000 in njihovih vplivnih območjih, območjih naravnih vrednot in ekološko pomembnih območjih.

1.3. Namen in cilji notranje revizije

Pri zasnovi notranjerevizijskega pregleda sem izhajala iz izjave ministrstva kot pristojnega organa za upravljanje voda iz dodatka 2 k vlogi EK za sofinanciranje kohezijskega projekta »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja« da je bilo v okviru postopkov izdaje soglasij in sklepov **preverjeno**, da ne bo prišlo do poslabšanja stanja vodnih teles podzemne ali površinske vode ter da izvedba projekta ne bo povzročila, da dobro stanje podzemne ali da dobro stanje ali dober potencial površinske vode ne bi bil dosežen.

Izjava ministrstva je bila skupaj z vlogo investitorjev predložena Evropski komisiji,

Cilj notranje revizije je bil:

1. preveriti integriteto Izjave ministrstva iz Dodatka 2 s poudarkom na povezovalnem kanalu C0, da je bilo v okviru postopkov izdaje soglasij¹¹ in sklepov¹² ministrstva **preverjeno**, da ne bo prišlo do poslabšanja stanja vodnih teles podzemne vode ter da izvedba projekta ne bo povzročila da dobro stanje podzemne vode ne bi bilo doseženo;

¹¹ pregled sem omejila na vodna soglasja za povezovalni kanal C0

¹² sklepa iz predhodnega postopka presoje vplivov na okolje za 1. in 3. del projekta

2. izboljšanje sistema notranjih postopkov v ministrstvu na področju predhodnih pregledov presoje vplivov na okolje (ARSO) in izdaje vodnih soglasij oz. mnenj¹³ (DRSV);

Postopke v ministrstvu sem preverjala z vidika skladnosti s predpisi in z vidika dobrih praks poslovanja, kot so sledljivost, nadzor, potrebna poklicna skrbnost javnih uslužbencev.

Pri tem sem oblikovala podrobnejše cilje preverjanja:

- o skladnost izdaje dveh sklepov iz predhodnih postopkov presoje vplivov na okolje, ki jih je izdala ARSO, z Zakonom o varstvu okolja in uredbami in z vladno Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.
- o skladnosti izdaje vodnih soglasij na ARSO, Uradu za upravljanje z vodami in na DRSV¹⁴, Uradu za upravljanje z vodami, z Zakonom o vodah, z vladnima vodovarstvenima uredbama za vodno telo Ljubljanskega vodonosnika in z vladno poplavno uredbo s poudarkom, ali je bil pri postopkih pridobivanja vodnih soglasij preverjen vpliv projekta povezovalnega kanala C0 na stanje podzemnih voda¹⁵,
- o skladnosti z zgoraj omenjenih postopkov z evropskimi kohezijskimi uredbami;
- o transparentnosti oblikovanja in integritete izjave ministrstva, kot organa za upravljanje voda, iz dodatka 2 k vlogi sofinanciranje projekta iz kohezijskega sklada, ter
- o skladnosti izplačila za gradbena dela z Zakonom o javnih finanah iz pogodbe o izvajanju gradbenih del z odložnim pogojem med investitorjem MOL in izvajalcem.

1.4. Sodila

Referenčne točke, po katerih sem preverjala postopke, so izhajale iz določil evropskih in nacionalnih predpisov: Zakona o varstvu okolja, uredb o PVO, Zakona o vodah, uredb o vodovarstvenem območju vodonosnika Ljubljanskega polja s spremembami, poplavne uredbe, pravilnikov, ki izhajajo iz Zakona o vodah, Zakona o javnih finanah, Uredbe EU 1303/2013 (o skupnih določbah evropskih strukturnih in investicijskih skladov), okvirne direktive EU o vodah ter iz dobrih praks upravljanja.

1.5. Obseg notranje revizije

V notranji reviziji sem se osredotočila na pregled¹⁶:

- o pravnih podlag za (predhodno) presojo vplivov na okolje in za izdajo vodnih soglasij,
- o pregled kontrolnega okolja v
 - ARSO, Uradu za varstvo okolja in narave, Sektorju za presojo vplivov na okolje in
 - ARSO Uradu za upravljanje z vodami in v DRSV, Uradu za upravljanje z vodami, v delu, ki se nanaša na postopke izdaje vodnih soglasij,

¹³ Mnenja so 1.6.2018 nadomestila vodna soglasja z uveljavitvijo novega Gradbenega zakona, Ur.l., št. 61/17

¹⁴ Dejavnosti ARSO, Urada za upravljanje z vodami, je 1.1.2016 prevzela novoustanovljena DRSV

¹⁵ 150. člen Zakona o vodah določa, da se poseg v prostor (poseg zaradi odvajanja odpadnih voda), ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, lahko izvede samo na podlagi vodnega soglasja.

¹⁶ Ministrstvo nastopa v projektu v različnih upravnih vlogah: presoja vplivov na okolje, upravljanje voda, posredniški organ

- dveh predhodnih postopkov presoje vplivov na okolje, ki jih je izvedel ARSO v letih 2015 in 2016, v obeh primerih za povezovalni kanal C0 s priključki in za kanalizacijo v aglomeracijah Ljubljane (1. in 3. del projekta),
- pregled postopkov pridobivanja vodnih soglasij za povezovalni kanal C0,
- postopka pri izdaji izjave ministrstva kot pristojnega organa za upravljanje voda, iz leta 2016, ki je bila predložena Evropski komisiji kot dodatek k vlogi za sofinanciranje projekta *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja*.

Zaradi obsežnosti zgoraj navedenih področij ter časovne omejitve notranjerevizijske naloge

- nisem pregledala inšpekcijskih postopkov v povezavi s povezovalnim kanalom C0,
- pri preverjanju zahtevka za izplačilo posredniškega organa za gradnjo kanala C0 pa sem se omejila le na preveritev začetka gradbenih del z ozirom na pogodbo MOL o gradbenih delih z odložnim pogojem zaradi morebitnega tveganja prevzemanje obveznosti, ki ne bi bile skladne z Zakonom o javnih financah.

1.6. Metodologija

Notranjo revizijo sem izvedla tako, da sem:

- pregledala zakonodajni okvir (evropsko uredbo in direktive ter nacionalne predpise),
- pregledala notranje predpise (že izdane, v procesu oblikovanja ali pa so jih uslužbenci pripravili v teku notranje revizije),
- analizirala predpise v povezavi z njihovo uporabo pri izdaji posamičnih upravnih aktov v ARSO, DRSV in MOP,
- pregledala posamične upravne akte,
- pregledala obstoječo drugo dokumentacijo, ki se nanaša na postopke izdaje upravnih aktov,
- izvedla pogovore z uslužbenci, ki so obravnavane upravne akte izdali, pregledala njihove pisne obrazložitve ter
- analizirala posamične upravne akte ter izjave zaposlenih.

1.7. Razvrstitev ugotovitev in priporočil po stopnjah tveganja

Visoka stopnja tveganja (V)

Vodstvo ministrstva mora takoj ukrepati za rešitev slabosti oz. pomanjkljivosti kontrol. Pomanjkljivosti lahko vodijo k pomembni neskladnosti z zakonodajo, izgubi sredstev, k prevaram in goljufijam, k neizpolnitvi ključnih ciljev vodstva.

Srednja stopnja tveganja (S)

Vodstvo notranje organizacijske enote mora ukrepati za rešitev slabosti oz. pomanjkljivosti kontrol. Pomanjkljivosti lahko pomenijo tveganje za izpolnitev poslovnih in operativnih ciljev.

Nizka stopnja tveganja (N)

Pomanjkljivosti ne predstavljajo pomembne nevarnosti za doseg ciljev ministrstva. Rešene zadeve pomenijo izpolnjevanje sprejetih splošno uveljavljenih kontrolnih standardov ali kontrolnih standardov, ki jih je določilo vodstvo ministrstva.

2. PREVERITEV SISTEMA PREDHODNEGA POSTOPKA PRESOJE VPLIVOV NA OKOLJE

(ARSO, Urad za varstvo okolja in narave, Sektor za presojo vplivov na okolje)

Predpisi (evropska uredba 1303/2013, ZVO-1, vladne uredbe o presoji vplivov na okolje) zahtevajo, da mora biti presoja vplivov na okolje (katerega del je tudi predhodni postopek) izvedena za celotni projekt in pred izdajo ostalih soglasij, ki presojajo vplive na okolje s svojega področja. Presoja vplivov na okolje postavlja zahteve in omejitve, ki se morajo odražati v projektni dokumentaciji, ki je presojana v področnih postopkih izdaje soglasij in v gradbenem dovoljenju.

Pri projektu *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja – 1. del in 3. del*, pa sosledje presoj ni bilo izvedeno tako, kot določajo predpisi: predhodni postopek presoje vplivov na okolje je bil za 1. in 3. del projekta izveden, ko so bile upravne odločbe za izvedbo posameznih delov projekta že izdane in pravnomočne.

2.1. Pravne podlage

Presoja vplivov na okolje ugotovi, ali so vplivi nameravanega posega za okolje sprejemljivi ali ne. Zaradi hitrejšega izvajanja postopkov je bil uveden predhodni postopek, v katerem se na podlagi meril iz predpisov ugotovi, ali je treba za nameravani poseg v naslednjem koraku izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ali ne. Uporabo in način izvajanja predhodnega postopka (v nadaljevanju PP) in postopka presoje vplivov na okolje (v nadaljevanju PVO) – slednji se konča z izdajo okoljskega soglasja (oz. zavrnilne odločbe), določajo:

- Zakon o varstvu okolja (v nadaljevanju ZVO-1)¹⁷ in
- vladne uredbe o presoji vplivov na okolje¹⁸,

ki so v slovenski pravni red prenesli evropski direktivi o presoji vplivov na okolje¹⁹,

ter

- Zakon o vodah (v nadaljevanju ZV-1)²⁰, iz katerega izhaja, da se v primeru, ko je za poseg potrebno pridobiti tako okoljevarstveno soglasje kot vodno soglasje, projektni pogoji s področja upravljanja voda vključijo v izrek okoljevarstvenega soglasja²¹.

¹⁷ Zakon o varstvu okolja (ZVO-1), Ur.l. RS, št. 39/06 s spremembami) v 50., 51. in 51. a členu določa, da je za poseg, ki pomembno vpliva na okolje, treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ministrstva. Za posege, za katere se zaradi značilnosti posega ali njegove lokacije lahko pričakujejo pomembni vplivi na okolje, ministrstvo izvede predhodni postopek, v katerem na podlagi prve presoje meril ugotovi, ali je presojo vplivov na okolje potrebno izvesti ali ne. Ministrstvo predhodni postopek izvede na podlagi zahtevka investitorja, lahko pa jo začne tudi po uradni dolžnosti.

¹⁸ Ministrstvo za okolje in prostor podrobneje določi, Vlada RS pa sprejme merila, ki jih je potrebno upoštevati pri presoji posega v prostor v okviru predhodnega postopka oz. postopka presoje vplivov na okolje. Prav tako pa z uredbo podrobneje določi vrste posegov in značilnosti posegov, za katere potrebno izvesti predhodni postopek (PP) oziroma postopek presoje na okolje (PVO) – ali ko tako določa uredba ali pa, ko je odločitev o potrebnosti PVO rezultat predhodnega postopka.

¹⁹ Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje in Direktiva 2014/52/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o spremembi Direktive 2011/92/EU o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, ki je uvedla predhodni postopek.

²⁰ Zakon o vodah, Ur.l. RS, št. 67/02 s spremembami v četrtem odstavku 151. a člena določa, da v primeru, da se v PP/PVO postopku izkaže, da je za poseg potrebno pridobiti okoljevarstveno soglasje, mora investitor pri pridobivanju vodnega soglasja (v primeru posega v prostor, za katerega se po predpisih

V času priprave projekta *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja* in vloge za sofinanciranje projekta iz evropskega kohezijskega sklada, sta veljali naslednji uredbi o presoji vplivov na okolje:

- *Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presajo vplivov na okolje*²² (v nadaljevanju *stara uredba PVO*). Sprememba stare uredbe v letu 2011²³ je določila, da je prag za presajo vplivov na okolje za infrastrukturni poseg "kanalizacijsko omrežje (10. a..2)" za vsa območja posega v prostor določen pri velikosti kanalizacije 75.000 PE.

V povzetku ugotovitev Službe za sistem okolja in prostora o pregledu dokumentacije k vlogi za gradbeno dovoljenje za kanal C0 z dne 27.12.2018 je zapisano:
Predmetni kolektor naj bi bil projektiran za 74.931 PE, s predvidevanji 20% rasti 89.917 PE (podatek iz načrta 3/1 Načrt gradbenih konstrukcij in drugi gradbeni načrti., Tabela 1 – tabela 4)

V letu 2014 je staro uredbo nadomestila uredba, ki je uvedla PP:

- *Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presajo vplivov na okolje*²⁴ (v nadaljevanju *nova uredba PVO*). Nova uredba PVO je za objekte okoljske infrastrukture "E. I. 11 kanalizacija dolžine nad 5.000 m, razen priključkov", določila potrebo po predhodni presoji.

V času prejema in obravnave vloge na ARSO za PP je veljala *nova uredba PVO*, ki je kot mersko enoto za velikost kanalizacije uvedla dolžinski meter (za dolžino kanalizacijskih cevi) in ne več populacijski ekvivalent P.E., kot ga je določala stara uredba.

ARSO je vlogo za predhodni postopek obravnaval v skladu z novo uredbo PVO, torej z uredbo, ki je veljala v času prejema in obravnave vloge za PP²⁵. Ministrstvo, Direktorat za okolje, Sektor za strateško presajo vplivov na okolje, kot nosilec implementacije PP v slovenski pravni red, je potrdil²⁶, da je ARSO odločal po veljavni uredbi ter navedel pravilno pravno osnovo, saj prehodne določbe v novi uredbi veljajo za že začete postopke pridobivanja okoljevarstvenega soglasja. V obravnavanem primeru pa postopek ni bil začel, zato prehodna določba za primer ni relevantna.

zahteva izdaja vodnega soglasja) v projektne pogoje posega vključiti tudi zahteve iz okoljevarstvenega soglasja (povzeto po četrtem odstavku 151a. člena zakona Projektne pogoji, pogoji za drug poseg v prostor in vodno soglasje)

²¹ ARSO, E- sporočilo, 16.8.2019.

²² Ur.l. RS 78/2006. Uredba s spremembami je veljala do 22.7.2014

²³ Sprememba uredbe, ki je relevantna za obravnavo projekta, je bila objavljena v Ur.l. RS št. 95/2011, dne 25.11.2011.

²⁴ Ur.l. RS 51/15 z dne 22.7.2014, s spremembo objavljeno v Ur. l. 57/15 z dne 31.7.2015 in veljavnostjo od 15.8.2015 dalje

²⁵ Nova uredba je vsebovala prehodne določbe za dokončanje postopkov PVO za projekte, katerih postopki so bili začeti v obdobju veljavnosti predhodne uredbe: prehodna določba opredeljuje, da se za že začete postopke izdaje dovoljenj za gradnjo, postopki končajo v skladu z dosedanjimi predpisi

²⁶ e-sporočilo z dne 26.8.2019

2.2. Kontrolno okolje v Sektorju za presojo vplivov na okolje v ARSO

Predhodne postopke (PP) in postopke presoje vplivov na okolje (PVO) za posamezne investicije oz. posege v prostor izvaja ARSO, Urad za varstvo okolja in narave, Sektor za presojo vplivov na okolje.

2.2.1. Dokumentiranost postopkov

Predhodna presoja za posamezni projekt/poseg v prostor mora biti izvedena transparentno, z revizijsko sledjo za vsak korak, in za presojo vsakega merila iz uredbe. Merila morajo biti ovrednotena.

Na ARSO, Sektorju presoje vplivov na okolje, javni uslužbenci do sedaj svojih ugotovitev niso zapisovali v delovno gradivo glede na referenčno določena merila. Postopek predhodne presoje v sektorju ni bil formaliziran in zato tudi ni bil transparenten. Javni uslužbenci so rezultate svoje "miselne" analize v predhodnem postopku vpisovali neposredno v osnutke sklepov. Po navedbi vodje sektorja je obstajalo ustno navodilo, da morajo zaposleni pri vsakem predhodnem postopku vzeti v obzir vsa merila po uredbi.

V času notranje revizije je sektor že pripravil

- o pisne usmeritve za javne uslužbence za izvajanje predhodnih postopkov ter
- o kontrolne obrazce, ki bodo omogočili jasno revizijsko sled o ovrednotenju oz. odločitvi za vsako kvalitativno ali kvantitativno določeno merilo glede na značilnosti projekta/posega in
- o nadgradil standardizirani osnutek sklepa.

Do izdaje notranjerevizijskega poročila, prenovljena navodila še niso bila objavljena na spletni strani ARSO.

2.2.2. Ocenjevanje tveganj v PP

Ugotovitev (S)

Javni uslužbenci ocenjujejo tveganje projekta kot nedeljivo celoto z omilitvenimi ukrepi in ne tako, da bi

- bi posebej ocenili tveganje, ki izhaja iz samega posega v prostor (brez omilitvenih ukrepov) in nato
- ocenili ustreznost omilitvenih ukrepov.

Ocenjevanje tveganja posega v prostor v svežnju z omilitvenimi ukrepi lahko zamegli samo tveganje in vrednost omilitvenih ukrepov.

Priporočilo:

Premislek o tem, da bi dejavnike tveganja najprej ocenili posebej, nato pa ocenili še ustreznost morebitnih omilitvenih ukrepov.

2.2.3. Kontrole pri PP

Ugotovitev (S)

Kontrola (npr. 4 oči) ni formalizirana, vendar po navedbah vodje sektorja vsak sklep pregledata: pravnica s formalnega vidika in vodja službe z vsebinskega vidika. Ugotavljam, da vsebinska kontrola ni povsem ustrezna, saj vodja službe neposredno nima vpogleda

- v izvorna tveganja, ki izhajajo iz projekta, ter
- razloge in utemeljitve za posamezno odločitev uslužbenca, ki je vodil predhodni postopek.

Priporočilo:

Priporočam, da sektor uvede formalen postopek kontrole 4 oči z revizijskimi dokazili (kontrola popolnosti vloge, pregled ustreznosti prilog, pregled izpolnjenega delovnega obrazca za presojo meril, vsebinski in pravni pregled sklepa/odločbe, ime kontrolorja in datum izvedene kontrole, itd.).

ARSO v odziv na predlog notranjerevizijskega poročila navaja²⁷:

Agencija Republike Slovenije za okolje je mnenja, da je priporočilo v nasprotju z Zakonom o upravnem postopku. Pred izdajo sklepa/odločbe se na Agenciji Republike Slovenije za okolje izvede pravni pregled akta, ki predstavlja dodatno kontrolo v postopku, kar pomeni, da je zagotovljena kontrola 3 oči in sicer osebe, ki postopek vodi, pravne službe in osebe, ki v postopku odloči.

2.3. Predhodni postopek presoje vplivov na okolje v primeru povezovalnega kanala C0

2.3.1. Vrstni red obravnave dveh prejetih vlog za predhodni pregled vplivov na okolje

Ugotovitev (S)

Zastopnik investitorjev (občin MOL, Medvode in Vodice), družba E-NET OKOLJE d.o.o. (v nadaljevanju zastopnik), je na ARSO prvič predložil vlogo za PP 1. in 3. dela projekta *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja* dne 28.7.2015. Vloga s priloženo dokumentacijo (strokovna ocena možnih pomembnih vplivov na okolje, ki jo je pripravil zastopnik, soglasji in gradbenim dovoljenjem) se je nanašala na izgradnjo povezovalnega kanalizacijskega kanala C0 z zadrževalnim bazenom ter kanalizacijskimi priključki na kanal C0 iz Medvod in Vodice²⁸ ;

V avgustu 2015 je bila vloga dopolnjena s strokovno oceno možnih vplivov na okolje, ki se je nanašala še na opremljanje aglomeracij MOL z več kot 2000 PE s kanalizacijskim omrežjem²⁹.

Po navedbah vodje Sektorja za presojo vplivov na okolje³⁰ je bila vloga obravnavana prednostno po ustnem nalogu takratne direktorice Urada za varstvo okolja in narave. Pregled vloge je bil izveden v približno tednu dni. Sklep št. 35405-311/2015-4, da ni treba izvesti presoje

²⁷ e-sporočilo z dne 3.9.2019

²⁸ 1. faza 1. sklopa projekta (imenovanje delov projekta izvira iz obdobja 2007-2013) se je z odločitvijo, da bo projekt kandidiral za evropska sredstva iz obdobja 2014-2020, preimenovala v 1. del projekta

²⁹ 2.sklop projekta se kasneje preimenoval 3. del projekta

³⁰ e-sporočilo z dne 21.6.2019

vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja, je bil izdan v dveh mesecih od prejema vloge, to je 25.9.2015.

Zastopnik investitorjev je na ARSO za isti projekt ponovno vložil zahtevo za PP dne 21. 1. 2016. Razlog za zahtevo za ponovno izvedbo PP naj bi bile *manjše spremembe v dolžini posameznih cevovodov kanalizacije 1. dela projekta, skupna dolžina pa naj bi ostala enaka*. Tudi tokrat je bila ta vloga prednostno obravnavana po ustnem nalogu takratne direktorice Urada za varstvo okolja in narave. Ker so bile spremembe projekta le minimalne, je bil sklep št. 35405-28/2016-2, da ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja, izdan v 1 tednu od prejema vloge, to je 28. 1. 2016.

Sektor za presojo vplivov na okolje internih pisnih pravil o vrstnem redu obravnave prispelih vlog za PP oz. PVO nima izdelanih, prav tako ne vodi statistike, koliko časa poteče od prejema vloge do pričetka obravnave. O prednostni obravnavi odloča vodstvo ARSO. ARSO je še pojasnil, da zaradi kadrovske podhranjenosti sektorja in glede na sklepe vodstva MOP iz decembra 2018, sektor v postopkih PP/PVO prioriteto obravnava vloge, ki so vezane na črpanje evropskih sredstev in vloge za večmilijonske investicije ter investicije, ki prinašajo večje število delovnih mest. Med prioriteto obravnavanimi vlogami je uveden vrstni red glede na datum prispetja vloge.

Priporočilo:

Sektor za presojo vplivov na okolje mora pripraviti pisna navodila o vrstnem redu obravnave vlog za predhodni postopek in za postopek presoje vplivov na okolje. Navodila morajo biti usklajena s predpisi. Stranke (vlagatelji) in javnost morajo biti o njih obveščeni.

2.3.2. Postopek predhodnega pregleda

2.3.2.1. Prvi sklep iz septembra 2015

V juliju 2015 je zastopnik investitorjev k obrazcu vloge za PP priložil:

- o strokovno oceno možnih pomembnih vplivov na okolje³¹ za povezovalni kanal C0, zbiralnik na Brodu ter kanalizacijske priključke iz Medvod in Vodice,
- o naknadno še strokovno oceno možnih vplivov na okolje³² za kanalizacijsko omrežje v aglomeracijah MOL nad 2.000 PE ter
- o izdana gradbeno dovoljenje, vodna, naravovarstvena ter druga soglasja.

Za projekt so bila že izdana vodna, naravovarstvena in druga soglasja, prav tako pa je bilo že izdano pravnomočno gradbeno dovoljenje za del povezovalnega kanala C0, kar je bilo v nasprotju s predpisi³³, ki opredeljujejo, da so PP oz. PVO izvedeni pred upravnimi dovoljenji za gradnjo.

³¹ Strokovna ocena možnih pomembnih vplivov na okolje za poseg: Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja, 1. Sklop, I. faza, E-NET OKOLJE d.o.o., št. 202615-jh7nz, 26.6.2015

³² Strokovna ocena možnih pomembnih vplivov na okolje za poseg: dograditev javne kanalizacije v aglomeracijah MOL, večjih od 2000 PE, E-NET OKOLJE d.o.o., št. 204115-pb, 27.8.2015

³³ Uredba (EU)1303/2013, priloga XI (predhodne pogojenosti, del 2-splošne predhodne pogojenosti), ZVO-1, ZV-1, vladne uredbe

Priloženo gradbeno dovoljenje za kanal C0³⁴, in tudi zapis v obrazcu vloge za PP je gradnjo povezovalnega kanala opredelil kot manj zahteven objekt, čeprav bi po projektiranih dimenzijah povezovalnega kanala C0 (premer cevi fi 1200) moral biti uvrščen v zahteven gradbeni objekt.

Presoja vplivov na okolje, ki je bila za velikost projekta kanalizacije (velikost izražena v PE) v času izdaje gradbenega dovoljenja v marcu 2014 zahtevana po tedaj veljavni *stari uredbi PVO*, pa ni bila izvedena³⁵.

Iz besedila vloge in spremljajoče dokumentacije za PP ni bilo razvidne kapacitete kanalizacijskega omrežja v PE, temveč je bila velikost kanalizacije določena le v dolžinskih metrih in premerih cevovodov, kar je sicer bilo skladno z novo uredbo PVO.

Ugotovitev (V)

Evropska direktiva o presoji vplivov na okolje³⁶ sicer dovoljuje, da se upravni organ lahko, kjer je to ustrezno, sklicujejo na že izvedene presoje ali preverjanja.

Pri tem opozarjam, da ARSO kot upravni organ, odgovoren za izvedbo PP/PVO, ter izdajo upravnih aktov, nosi celotno odgovornost za morebitne napačne zaključke, ki izhajajo iz tako pridobljenih informacij v postopku PP/PVO.

ARSO v odziv na predlog notranjerevizijskega poročila navaja³⁷

*Agencija Republike Slovenije za okolje je mnenja, da **razen preveritve ali se izdani upravni akt nanaša na isti poseg, torej poseg, ki je predmet predhodnega postopka, ponovna natančna presoja vplivov na okolje, ki jih je obravnavala predhodno izvedena presoja, ni upravičena. Toliko bolj če je bila predhodna presoja zaključena s pravnomočno odločbo ali drugim upravnim aktom.***

Javna uslužbenka ARSO, ki je vodila PP, je povedala³⁸, da

1) ni izvedla analize, v kateri bi primerjala kapaciteto projekta med zahtevami po *stari uredbi PVO* (pragovi za PVO izraženi v PE) in zahtevami *nove uredbe* (pragovi za PVO izraženi v dolžinskih metrih),

³⁴ Gradbeno dovoljenje št. 351-2245/2013-35 z dne 12.3.2014 je izdala Upravna enota Ljubljana, izpostava Moste Polje

³⁵ glej tč 2.1. in 2.3.1.

³⁶ Direktiva 2014/52/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o spremembi Direktive 2011/92/EU o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje,:

- 32. odstavek Uvoda navaja:

*Podatki in informacije, ki jih v poročilo o presoji vplivov na okolje vključi nosilec projekta, v skladu s Prilogo IV k Direktivi 2011/92/EU, bi morali biti popolni in dovolj visoke kakovosti. Da bi se izognili podvojevanju presoje, bi bilo treba, **kjer je to ustrezno** in če so dostopni, upoštevati rezultate drugih ocen na podlagi zakonodaje Unije, kot je Direktiva 2011/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta (1) ali Direktiva 2009/71/Euratom, ali nacionalne zakonodaje.*

- 5.odstavka 4. čl. direktive, pa pravi

*Pristojni organ sprejme odločitev na podlagi informacij, ki jih priskrbi nosilec projekta v skladu z odstavkom 4, in ob upoštevanju, **kjer je to ustrezno**, rezultatov predhodnega preverjanja ali presoj vplivov na okolje, izvedenih v skladu zakonodajo Unije, ki ni ta direktiva. Odločitev je na voljo javnosti in:....*

³⁷ e-sporočilo z dne 3.9.2019

³⁸ intervju dne 19.6.2019

Menim, da bi pri skrbnem delu ARSO moral vlagatelja zaprositi za podatek o kapaciteti kanalizacije v PE oz. izvesti ustrezno primerjavo med različnima merskima enotama. S takšno analizo bi lahko pridobil dodatno informacijo za odločanje, ali izvesti PVO ali ne.

2) je v celoti povzela zapise iz *Strokovnih ocen možnih pomembnih vplivov na okolje iz junija in avgusta 2015, ki ju je pripravila družba E-NET OKOLJE d.o.o.*,

3) je ugotovitve iz *Strokovnih ocen možnih pomembnih vplivov na okolje (možne vplive na okolje skupaj z omilitvenimi ukrepi)* vpisovala neposredno v osnutek sklepa.

4) Ugotavljam tudi, da PP ni bil ustrezno dokumentiran v delovnih dokumentih (ni revizijske sledi) s transparentno prikazanim vplivom posega na okolje glede na predloženo dokumentacijo, z morebitnim pridobivanjem mnenj in informacij iz drugih virov, itd..

Revizijskih sledi, ki bi dokazovale, ali se je ARSO opredelil do možnih tveganj posega, ki so bili nakazani v *Strokovnih ocenah možnih pomembnih vplivov na okolje*, ni.

V *Strokovni oceni možnih pomembnih vplivov na okolje* je navedeno,

- da je izgradnja projekta locirana na VVO³⁹, delno na poplavnem in na priobalnem območju,
- splošne trditve, da se bo zmanjšala možnost za onesnaženje podzemne vode na območju vodonosnika LJU polja, ki se odvzema za oskrbo s pitno vodo, saj območje s strogim VVO režimom v bližini črpališč pitne vode na območju od Savelj do zbiralnika Brod ni poseljeno, zato ni smiselna navedba o do sedaj neopremljenemu območju z javno kanalizacijo,
- da bo kanalizacija zgrajena iz ustreznih materialov in vodotesno, pred pričetkom obratovanja pa bo izveden preizkus vodotesnosti v skladu z veljavnimi standardi; v postopku PVO je treba natančneje preveriti to trditev, saj gre za ožje vodovarstveno in poplavno območje z nihanjem podzemne vode; ARSO ne evidentira možnih tveganj med obratovanjem;
- morebitni vpliv na stanje podzemne vode v bližini črpališča pitne vode zaradi dejstva, da se podzemna voda poleg padavin napaja tudi iz reke Save, ki v zgornjem delu toka, na območju Roj in Tomačevega, napaja vodonosnik, potek trase kanalizacije pa prečka smer napajanja⁴⁰.

5) ARSO ni preveril določil drugih predpisov, prostorskih aktov ali uredb o VVO in poplavne uredbe. Iz *Uredbe o VVO za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja*, na katero se na več mestih sklicuje okoljsko poročilo⁴¹, bi bilo mogoče razbrati tveganja, kot na primer, da za izgradnjo kanalizacije s šifro CC-SI 22231 na VVO IIA zahteva manj stroge pogoje kot za druge, po razumni presoji, manj tvegane posege na strogem vodovarstvenem območju⁴².

³⁹ omenjeno na več mestih Strokovne ocene možnih vplivov na okolje iz junija 2015

⁴⁰ Strokovne ocena možnih vplivov na okolje, junij 2015, stran 34

⁴¹ Uredba o VVO za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja, Ur. l. 43/15, z dnevom veljavnosti 4.7.2015

⁴² Uredba o VVO za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja v Prilogi 3 (prepovedi, omilitve in podrobnejši pogoji) določa:

- za izgradnjo prenosnega vodovoda ali prenosnega komunikacijskega omrežja (CC-SI skupine 221) preko območja s strogim vodovarstvenim režimom VVO II A zahteva pred izdajo vodnega soglasja

6) ARSO v predhodnem pregledu ni zaprosil za mnenje drugih ministrstev in organizacij⁴³ ali drugih strokovnjakov ARSO (na primer hidrogeologov, seizmologov).

7) ARSO je odločil, da so priložena soglasja ustrezna, zato ni preveril vsebine priloženih dokumentov (vodnih, naravovarstvenih in drugih soglasij) in je *izhajal iz predpostavke, da so se parcialne presoje na posameznih varstvenih režimih opravile v teh postopkih in ker, po mnenju ARSO, ni bilo pomembnih vplivov, so ti organi zato tudi izdali (v obeh sklepih navedena) soglasja*⁴⁴.

Na del povezovalnega kanala C0 se v sklepu nanaša le vodno soglasje št. 35507-661/2013 z dne 17. 7. 2013.

8) ARSO prav tako ni preveril veljavnosti vodnih soglasij. Obstaja tveganje, da tri priložena vodna soglasja v času izdaje sklepa niso bila več veljavna⁴⁵. Veljavnosti vodnih soglasij za druge dele projekta nisem preverjala.

ARSO je dne 25. 9. 2015 izdal sklep št. 35405-311/2015-4, da za nameravani poseg izgradnje kanalizacije v okviru projekta "Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja, 1. sklop, I faza in 2 sklop ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

V obrazložitvi sklepa so navedeni povzetki morebitnih tveganj z omilitveni ukrepi, kot so zapisani v *Strokovni oceni* za povezovalni kanal C0 ter za kanalizacijo v aglomeracijah MOL.

2.3.2.2. Drugi sklep iz januarja 2016

Zastopnik investitorjev, družba E-NET OKOLJE d.o.o., je 21. 1. 2016 ponovno predložil vlogo za PP za izgradnjo kanalizacije (kot enostavni gradbeni objekt) za del 1 (kanal C0, priključki iz Medvod in Vodice, zbiralnik Brod) in del 3 (kanalizacija v aglomeracijah MOL), saj naj bi v skladu z vlogo, *nastale manjše spremembe posameznih dolžin kanalizacijskih cevovodov z nespremenjeno skupno dolžino iz prve vloge.*

Zastopnik je k novi vlogi priložil:

- o novi *Strokovni oceni*⁴⁶ ter

izdelavo analize tveganja za onesnaženje, za izgradnjo kanalizacije (CC-SI 22231) preko VVO IIA pa za izdajo vodnega soglasja ne določa izdelave analize tveganja na onesnaženje

-omilitev pogojev za poseganje v območja poseganja z nihanjem podzemne vode (oznake 1 in 3) iz Priloge 3 k Uredbi o VVO VT Ljubljanskega vodonosnika iz Ur. l. 43/15, z dnevom veljavnosti 4. 7. 2015 glede na predhodne uredbe

⁴³ ARSO bi v skladu s 4. odstavkom 51.a člena ZVO-1 druge organizacije in ministrstva lahko zaprosil za mnenja

⁴⁴ Zapisnik uvodnega sestanka na ARSO, dne 12. 3. 2019

⁴⁵ Vodni soglasji št. 35507-4055/2010-4 z dne 10. 2. 2011 in 35507-661/2013 z dne 17. 7. 2013 določata, da le-ta prenehata veljati, če v dveh letih od dneva, ko je postalo dokončno, ni bil začel poseg v prostor, ki je predmet tega soglasja. (op. S.G. iz gradbenega dnevnika je razvidno, da se je gradnja začela v aprilu 2018) ter vodno soglasje 35507-2399/2010 z dne 20. 12. 2010

- o ista soglasja⁴⁷.

ARSO je izvedel postopek PP na enak način kot pri prvi vlogi, in sicer: v sklep je povzel navedbe zastopnika investitorjev iz priloženih strokovnih ocen možnih vplivov na okolje ter zaupal ustreznosti in veljavnosti priloženih soglasij.

Revizijske sledi dokazujejo, da so bile opravljene preveritve sprememb posameznih dolžin cevovodov, ni pa sledi o preverjanju drugih vsebin po merilih iz uredbe PVO in priloženih soglasij.

Ker je ARSO ocenil, da spremembe projekta ne spreminjajo vpliva na okolje, je v prvem tednu, dne 28. 1. 2016 izdal sklep št. 35405-28/2016-2, da za *nameravani poseg gradnje kanalizacije v okviru projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja, del 1 in del 3 ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja*.

ARSO v obrazložitvi navaja, da so za gradnjo na VVO in poplavnih območjih pridobljena vodna soglasja (enako kot v predhodnem sklepu navaja vsaj tri ne več veljavna vodna soglasja).

2.3.2.3 Prihodnji postopki

Investitorji so ARSO v maju 2019 obvestili, da bo prišlo do izvedbe dodatnih zaščitnih ukrepov na odsekih povezovalnega kanala C0, ki poteka čez najobčutljivejši del VVO IIA in ARSO zaprosili za usmeritve. ARSO je razložil, da sprememba posega v okolje skladno s predpisi⁴⁸ zahteva izvedbo PP.

ARSO, Sektor za presojo vplivov na okolje, je dne 31.7.2019 je prejel vlogo za predhodni postopek⁴⁹.

2.3.3. Splošne ugotovitve pri postopku predhodnega pregleda presoje vplivov na okolje pri projektu

ARSO v odzivu na predlog notranjerevizijskega poročila navaja⁵⁰

Agencija Republike Slovenije za okolje je mnenja, da so bili obravnavani postopki skladni z evropskimi in slovenskimi predpisi.

⁴⁶ Strokovna ocena možnih pomembnih vplivov na okolje za poseg: Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju Ljubljanskega polja – del 1, ki ga je pod št. 300116-jh/nz dne 19.1.2016 izdelal E-NET OKOLJE d.o.o. in

Strokovna ocena možnih pomembnih vplivov na okolje za poseg: Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju Ljubljanskega polja – del 3, ki ga je pod št. 300216-pb dne 19.1.2016 izdelal E-NET OKOLJE d.o.o.

⁴⁷ Ni pa bilo priloženega že izdanega vodnega soglasja št. 35506-5804/2015, z dne 15.9.2015 za drugi del gradnje kanala C0

⁴⁸ 3. čl uredbe PVO, Ur. l. 51/14

⁴⁹ e-sporočilo z dne 16.8.2019

⁵⁰ e-sporočili z dne 3. in 4.9.2019

ARSO se pri tem sklicuje na v zaključni sestanek z dne 22. 8. 2019. Menim, da so predstavniki ARSO napačno interpretirali razgovor na zaključnem sestanku, ko je javna uslužbenka, ki je pripravila predlog uredbe PVO iz leta 2014, le potrdila, da je ARSO ravnala pravilno, ker je izvedla predhodni postopek⁵¹.

Mnenje notranje revizorke je, da predložena dokazila v okviru notranje revizije ne potrjujejo te skladnosti (npr. ni dokazil o presoji tveganj, ki izhajajo iz meril uredbe PVO, iz Priloge 2).

3. PREVERITEV SISTEMA POSTOPKA IZDAJE VODNIH SOGLASIJ (ARSO, Urad za upravljanje z vodami / DRSV, Urad za upravljanje z vodami)

Projekt *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja* poteka po vodovarstvenem (v nadaljevanju VVO), poplavnem in priobalnem območju vodnega telesa vodonosnika Ljubljanskega polja.

V nadaljevanju revizije sem preverila postopke izdaje vodnih soglasij, ker

- o se je ARSO, Sektor za presojo vplivov na okolje v PP popolnoma zanesel na vodna soglasja in ker
- o je ministrstvo kot pristojni organ za upravljanje voda, v dodatku 2 k vlogi za sofinanciranje projekta iz kohezijskega sklada, poslani Evropski komisiji, izjavil, *da je bilo v postopku izdaje vodnih soglasij preverjeno*,
 - *da v zvezi z načrtovanim posegom ne bo prišlo do poslabšanja vodnih teles podzemne ali površinske vode, ter da*
 - *izvedba projekta ne povzroča, da dobro stanje podzemne vode ali dober potencial površinske vode ne bi bilo doseženo.*

Pri preverjanju postopkov izdaje vodnih soglasij sem se osredotočila na preveritev, ali se je preveril vpliv načrtovanega povezovalnega kanala C0 (ki poteka po vodovarstvenem območju in v bližini vodnih zajetij ter po poplavnem in priobalnem območju) na stanje podzemnih voda.

Za projekte povezovalnega kanala C0 je bilo do sedaj izdanih pet vodnih soglasij, ki jih je investitor pridobil za potrebe izdaje delnih gradbenih dovoljenj za povezovalni kanal C0:

Zap. št.	Vodno soglasje/mnenje	Datum izdaje	Izdal	Gradbeno dovoljenje	Datum izdaje
1.	35507-661/2013	17.7.2013	ARSO, Urad za upravljanje voda	351-2245/2013-35	12.3.2014
				351-571/2016-9	25.5.2016

⁵¹ Povezava na predzadnji in zadnji odstavek v točki 2.1. Pravne osnove, stran 13-14; sklic tudi na: zapisnik zaključnega sestanka notranje revizije

				Sprememba 1. GD:podaljšanje veljavnosti	
				351-968/2016-8 Sprememba 1. GD v zahteven objekt	6.7.2016
2.	35507-5804/2015-2	15.9.2015	ARSO, Urad za upravljanje voda	351-204/2016-38	29.11.2016
3.	35507-134/2018-8	23.4.2018	DRSV, Urad za upravljanje voda	351-1140/2018-7	9.8.2018
4.	35508-1477/2018-6	7.11.2018	DRSV, Urad za upravljanje voda	351-2786/2018-9	18.1.2019
5.	35508-2388/2019-2 nadomešča dele 1. in 2. VS z dne 17.7.2013 in 15.9.2019 na 17 parcelah od skupaj 206 parcelah iz teh dveh VS	31.5.2019	DRSV, Urad za upravljanje voda		

V sklepih o PP v zvezi s povezovalnim kanalom C0 je bilo upoštevano le vodno soglasje št. 35507-661/2013 z dne 17.7.2013.

V reviziji sem natančneje preverila dve od petih izdanih vodnih soglasij, ki se nanašata na kanal C0, in sicer vodni soglasji izdani v letih 2013 in 2015.

3.1. Pravne in druge strokovne podlage

3.1.1. Zakon o vodah

o Zakon o vodah opredeljuje, da je cilj⁵² upravljanja z vodami in priobalnimi zemljišči doseganje dobrega stanja voda, z vodami povezanih ekosistemov, varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje in upravljanje vodnih količin, spodbujanje trajnostne rabe vode ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih vodnih virov in njihove kakovosti. Pri opredeljevanju ciljev⁵³ in z njimi povezanih ukrepov⁵⁴ se upoštevajo vplivi podnebnih sprememb.

⁵² 2. čl. ZV-1, Ur. l. RS, št. 67/02 s spremembami

⁵³ Poglavje ZV-1 Načrti upravljanja voda na vodnih območjih v 55. členu (vsebina) in 57. členu (program ukrepov) ZV-1 predpisuje, da so cilji za vodna telesa površinskih in podzemnih voda določeni v upravljanju voda na vodnih območjih, ki jih Vlada RS sprejme vsakih šest let za naslednje šestletno obdobje (NUV)⁵³, ter da Vlada RS za doseganje ciljev iz načrtov upravljanja voda in nacionalnega programa upravljanja voda sprejme program ukrepov (PU NUV – glej poglavje 3.1.4)

NUV v skladu s 39. členom ZVO-1 (okoljska izhodišča) predstavlja okoljska izhodišča, na podlagi katerih se pripravljajo in celovito presojujejo plani, programi, načrti in drugi akti (op.SG. tudi posamični akti, kot npr. v notranjerevizijskem primeru vodna soglasja oz. mnenja), s katerimi se načrtuje poseg v okolje ali raba dobrin.

Do sedaj sta bili sprejeti:

- Uredba o načrtu upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 61/11, 49/12 in 67/16), in opisani dela načrta za vodni območji Donave in Jadranskega morja 2009 – 2015 (NUV 1) v skladu s Prilogo 1 k navedeni uredbi in
- Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16) in opisani dela načrta za vodno območje Donave za obdobje 2016–2021 (NUV 2) ter za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2016–2021 (NUV 2), NUV2 za vodno območje jadranskega morja ki ni relevanten pri tej reviziji) v skladu s Prilogo 1 k navedeni uredbi.

NUV 1 je veljal v času izdaje prvih dveh vodnih soglasij v letih 2013 in 2015. NUV 2 pa velja od leta 2016 naprej.

- V 150. členu pa ZV-1 določa, da se poseg v prostor⁵⁵, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim⁵⁶ ali stanje voda⁵⁷, lahko izvede samo na podlagi vodnega soglasja.

3.1.2. Predpisi, ki izhajajo iz Zakona o vodah (ZV-1), in so pomembni za področje izdaje vodnih soglasij / mnenj

Podrobnejša določila o posegih v prostor, kot na primer za posege na ogroženih območjih zaradi delovanja voda (npr. poplave, erozija na priobalnem območju) in na vodovarstvena območja (VVO)⁵⁸, poleg zakona, določajo še naslednji predpisi:

Cilji NUV se nanašajo na varstvo (npr. podrobnejši cilji, ki imajo vpliv na stanje stanje površinskih in podzemnih voda), urejanje, raba voda, upravljanje vodnih in priobalnih zemljišč

NUV 2, za območje Donave (2016-2021), je za vodna telesa podzemnih voda na VVO oblikoval naslednje okoljske cilje:

- Okoljski cilj za vodno telo na VVO je zagotavljati dobro kemijsko in količinsko stanje za podzemne in kemijsko ter ekološko stanje za površinske vode. Za ta vodna telesa veljajo enaki cilji, kot so določeni s **predpisom, ki ureja stanje podzemnih voda in s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda**.
- Zagotavljanje dobrega kemijskega stanja na VVO je preprečitev kakršnihkoli zaznavnih sprememb podzemne vode na zajejtih zaradi uvajanja novih posegov v prostor. Za določene nove posege v prostor, ki lahko predstavljajo nevarnost onesnaženja vodnega vira, je potrebno ugotavljati relativno občutljivost vodnega vira na poseg in načrtovati dodatne zaščitne ukrepe za preprečitev morebitnih zaznavnih vplivov.

Vir: NUV 2, območje Donave, Okoljski cilji za VT na VVO, str. 192

Predpis, ki ureja stanje podzemnih voda in predpis, ki ureja stanje površinskih voda« se nanaša na:

- Uredbo o stanju podzemnih voda (Uradni list RS, št. 25/09, 68/12 in 66/16) in
- Uredbo o stanju površinskih voda (Uradni list RS, št. 14/09, 98/10, 96/13 in 24/16)
-

⁵⁴ Podrobnejša predstavitev je v točki 3.1.4., Program ukrepov upravljanja voda (strokovne podlage)

⁵⁵ Poseg v prostor/okolje je gradnja objektov ali drugo človekovo ravnanje ali opustitev ravnanja, ki pomeni tveganje onesnaženja vodnega telesa

vir: Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja, Ur.l. 64/04.

⁵⁶ Vodni režim je sklop naravnih ali po človeku povzročenih hidroloških, hidromorfoloških ali hidravličnih lastnosti površinskih in podzemnih voda na določenem območju in v določenem času.

⁵⁷ Stanje voda oz. stanje vodnega telesa (VT) je kemijsko, količinsko in ekološko stanje.

Za vodna **telesa podzemnih voda** se ugotavlja **kemijsko in količinsko stanje**:

- stanje podzemne vode je stanje telesa podzemne vode, opredeljeno z njegovim kemijskim in količinskim stanjem, in sicer s tistim, ki je slabši;
- dobro stanje podzemne vode je doseženo, ko sta kemijsko in količinsko stanje telesa podzemne vode vsaj dobra, skladno s predpisom;
- kemijsko stanje voda je opredeljeno s koncentracijami snovi in drugimi pojavi v vodi
- količinsko stanje podzemnih voda je opredeljeno s stopnjo rabe podzemne vode

Za vodna telesa **površinske vode** se ugotavlja **kemijsko in ekološko stanje**.

Vir: 7. člen ZV-1 (pomen pojmov)

⁵⁸ VVO so določena z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaženjem aki drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost ali njeno količino,

Vir: 74. čl. ZV-1

- Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja⁵⁹ (v nadaljevanju *poplavna uredba*),
- Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja (v nadaljevanju *pravilnik o vodnih soglasjih*)⁶⁰
- Pravilnik o kriterijih za določitev VVO⁶¹
- Uredbe o VVO (podrobnejša predstavitev je v točki 3.1.3.):

Na projekt *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja* sta v času postopkov priprave projekta vplivali naslednji vodovarstveni uredbi:

- Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja⁶², z veljavo od 2004 do julija 2015 (v nadaljevanju *stara uredba VVO*), katero je v juliju 2015 nadomestila
- Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja⁶³ z veljavo od julija 2015 dalje (v nadaljevanju *nova uredba VVO*).

3.1.3. Uredbi o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja

Pravilnik o kriterijih za določitev VVO določa, da se predlog stopnje varovanja za vrsto posega lahko prikaže v obliki besedila ali v obliki tabele.

3.1.3.1. Omejitve za izrecno navedene posege so napisane v obliki besedila

⁵⁹ Ur.l. RS, št. 89/08

⁶⁰ Ur.l. RS, št. 25/09; Pravilnik o vodnih soglasjih v primeru posega v prostor na VVO zahteva, da mora vloga za pridobitev vodnega soglasja poleg zahtev, ki so obvezna za vsa območja, vsebovati še:

- analizo tveganja za onesnaženeje vodnega telesa, če jo za posamezni ukrep zahteva uredba o posameznem VVO
- hidravlično analizo z zaščitnimi ukrepi, v kolikor ta ni vključena v analizo tveganja za onesnaženje vodnega telesa, in če je ta zahtevana v pogojih
-

⁶¹ Ur. l. RS, št. 64/04 s spremembami

Pravilnik o kriterijih za določitev VVO v poglavju 4, Načrtovanje zaščitnih ukrepov, določa dve metodi analize tveganja in vsebino analize tveganja ter pogoje za njeno revizijo, ki predstavlja sestavni del analize tveganja za onesnaženje.

Nadalje, pravilnik tudi določa, da se predlog stopnje varovanja za vrsto posega lahko prikaže v obliki besedila ali v obliki tabele. Uredbe o VVO določajo, da se na VVO lahko omejijo ali prepovejo dejavnosti, ki bi lahko ogrozile količinsko ali kakovostno stanje vodnih virov, ali se zaveže lastnike ali druge posestnike zemljišč na vodovarstvenem območju da izvršijo ali dopustijo izvršitev ukrepov, s katerimi se zavaruje količina ali kakovost vodnih virov.

⁶² Ur. l. RS, št. 120/04, 7/06, 1/12, 44/12 in 48/15

⁶³ Ur. l. RS, št. 43/15

Stara in nova uredba VVO podrobno določata omejitve za posege v prostor in dejavnosti na posameznih območjih VVO Ljubljanskega polja v obliki besedila za zbir izrecno navedenih posegov in dejavnosti. V besedilu uredb ni določenih omejitev za izgradnjo povezovalnega kanalizacijskega cevovoda C0 na vodovarstvenem območju kljub sprejetim OPPN ter OPN MOL in štirim spremembam uredbe po sprejetju OPPN oz. OPN MOL⁶⁴.

Javna uslužbenka ministrstva, ki je pripravljala uredbi, je izjavila⁶⁵, da

je za projekt prenosnega kanala C0 izvedela, ko so na predstavitvi osnutka nove uredbe VVO v januarju 2015 predstavniki KGZS in predstavniki kmetov z obravnavanega območja opozorili, da ta uredba "rešuje težave zaradi kmetijstva in urbanizma, prezre pa glavne dejavnike tveganja, ki so po njihovem mnenju tudi nameravana izgradnja visokotlačnega kanala C0, neizgrajena kanalizacija na VVO I, ... Drugih informacij v zvezi s predvideno gradnjo povezovalnega kanalizacijskega kanala C0 na delovnih sestankih z MOL in VO-KA Ljubljana, ter v pripombah in mnenjih v medresorskem usklajevanju, pa ni prejela.

Ugotovitev

Na podlagi izjav javne uslužbenke ocenjujem, da

- ni bilo ustreznega prenosa informacij za odločanje med
 - različnimi sektorji znotraj Direktorata za vode in investicije na eni strani oz. med vodstvom direktorata in uslužbenko na drugi strani, glede na dejstvo, da sta potekali priprava in usklajevanje vloge za kohezijski projekt *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja* in oblikovanje uredb(e) o VVO vodnega telesa Ljubljanskega polja v istem direktoratu ministrstva, to je v Direktoratu za vode in investicije in med
 - ožjim ministrstvom in ARSO (organom v sestavi ministrstva), ki je izdalo mnenja s področja upravljanja voda k prostorskim načrtom.
- kontrolni postopki (na primer kontrola štirih oči), ki bi preprečili izpad omejitev za načrtovani poseg kanala C0 v besedilu uredb, niso delovali.

3.1.3.2. Omejitve za katerikoli poseg po klasifikaciji CC-SI so napisane v prilogi k uredbam

V prilogi uredb VVO je za poseg po klasifikaciji CC.SI 222231 *Cevovodi za odpadno vodo*⁶⁶ na VVO IIA, VVO IIB in VVO III določena oznaka **pd**. Oznaka **pd** razloži, da morajo biti v postopku izdaje vodnega soglasja za gradnjo objektov ter izvajanje gradbenih del preverjeni vplivi na vodni režim in stanje vodnega telesa ter izdano vodno soglasje.

Pri tem v razlagi oznake "pd" v uredbi ni izrecno zapisano, na kakšen način naj bi bili preverjeni vplivi na vodni režim in stanje vodnega telesa.

Javna uslužbenka, ki je pripravljala uredbi, je razložila⁶⁷:

V postopku izdaje vodnega soglasja je treba preveriti:

⁶⁴ OPPN in OPN MOL umeščajo povezovalni kanal C0 v prostor.

ARSO, Urad za upravljanje voda v letu 2008 izdal mnenje brez omejitev (za OPPN) k Smernicam za načrtovani kanal C0.

⁶⁵ e-sporočilo z dne 16.7.2019

⁶⁶ povezava na obrazložitev ministrstva v povezavi s klasifikacijo cevovodov po CC-SI, stran 26

⁶⁷ e-sporočilo z dne 16.7.2019

- kakšne vplive na vodni režim (trajne ali začasne), torej na hidrološke, hidromorfološke in hidravlične lastnosti površinskih in podzemnih voda na določenem območju in v določenem času bi lahko imela neka gradnja oziroma poseg v prostor, in ali so iz priložene dokumentacije razvidni vsi ukrepi, da do morebitnih negativnih vplivov na vodni režim (trajnih ali začasnih) sploh ne pride oziroma so ti z ukrepi preprečeni, in
- kakšne vplive na stanje vodnega telesa (trajne ali začasne), torej na ekološko in kemijsko stanje, če gre za stanje telesa površinske vode oziroma kemijsko in količinsko stanje, če gre za stanje telesa podzemne vode, bi lahko imela neka gradnja oziroma poseg v prostor, in ali so iz priložene dokumentacije razvidni vsi ukrepi, da do morebitnih negativnih vplivov na stanje vodnega telesa (trajnih ali začasnih) sploh ne pride oziroma so ti z ukrepi preprečeni.

Ob primerjavi različnih posegov iz skupine cevovodi, komunikacijska omrežja in energetski vodi iz priloge k uredbi VVO, opazimo, da je za posege za:

- prenosne vodovode, prenosna komunikacijska omrežja in prenosne elektroenergetske vode (iz skupine CC-SI 221) na VVO IIA zahtevana izdelava analize tveganja za onesnaženje (oznaka **pp**⁶⁸) na VVO IIA.
- poseg za cevovode za odpadno vodo na VVO IIA (CC-SI 22231) pa te zahteve nima (oznaka **pd**⁶⁹).

Javna uslužbenka, ki je pripravila uredbo, še meni⁷⁰:

Glede vprašanja odvajanja in čiščenja odpadne vode na vodovarstvenih območjih je stališče ministrstva, da je treba slediti predpisom s področja varstva okolja, ki urejajo odvajanje in čiščenje odpadnih voda, nenazadnje nam to narekujejo tudi evropske direktive. Zato je tudi na vodovarstvenih območjih dana možnost, da se ustrezno vzdržuje in tudi zgradi/dogradi vsa potrebna komunalna infrastruktura s pripadajočimi priključki in s tem preprečijo nenadzorovani izpusti odpadnih voda v tla in naprej v vire pitne vode. Še posebej je pomembno, da se zgradi javna kanalizacija, kjer je ta predpisana, omogoči izvedba priključevanja na to javno kanalizacijsko omrežje.

Tolmačenje vodovarstvenih uredb

Ugotovitev (V)

V obravnavanih uredbah ni zapisanih omejitev in pogojev za izgradnjo in obratovanje povezovalnega kanala C0 v tekstovni obliki (glej sprotno opombo št. 66), omejitve za posamezne vrste posegov so določene v tabelarični obliki v prilogi 3 k uredbi.

Cevovodi za odpadno vodo so v prilogi 3 VVO uredbe navedeni s šifro CC-SI 22231⁷¹.

⁶⁸ Oznaka PP pomeni, da gre za izjemoma dovoljeno gradnjo objektov ter izvajanje gradbenih del in se zanje izda vodno soglasje, če je k projektnim rešitvam iz projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja v postopku pridobitve vodnega soglasja izvedena analiza tveganja za onesnaženje in je iz rezultatov te analize razvidno, da je tveganje za onesnaženje zaradi tega sprejemljivo in če se zaradi njegovega vpliva na vodni režim in stanje vodnega telesa izvedejo zaščitni ukrepi za katere iz rezultatov analize tveganja za onesnaženje izhaja, da je tveganje za onesnaženje zaradi tega posega sprejemljivo.

⁶⁹ PD pomeni, da so v postopku izdaje vodnega soglasja za gradnjo objektov ter izvajanje gradbenih del preverjeni vplivi na vodni režim in stanje vodnega telesa ter izdano vodno soglasje

⁷⁰ e-sporočilo z dne 16.7.2019

⁷¹ Objekt s šifro 22231 je eksplicitno naveden poseg v prostor z opredeljenimi omejitvami za različna notranja območja VVO v prilogi 3 k uredbam VVO

Javna uslužbenka, ki je pripravila uredbo VVO, je razložila⁷², da Standardna klasifikacija objektov cevovode za odpadno vodo CC-SI 222, 2223 oz. 22231 uvršča v kategorijo lokalnih cevovodov in ne med daljinske (transportne, prenosne) cevovode. Prenosni cevovodi so označeni s šifro 221.

Prenosna kanalizacija po standardni klasifikaciji objektov CC-SI ne obstaja. Naziv "cevovodi za odpadno vodo" pa so uvrščeni v kategorijo CC-SI 222.

Javna uslužbenka, ki je pripravila obravnavani vodovarstveni uredbi, je tudi razložila, da so omejitve iz tabelarične priloge 3 k uredbi pripravljene za objekte (posege v prostor) po Standardni klasifikaciji objektov, CC-SI.

Glede na razloženo domnevam⁷³, da so javni uslužbenci v postopkih izdaje vodnih soglasij za posamezne dele povezovalnega kanala C0 vpliv načrtovanega posega ocenjevali po omejitvah oz. določilih, ki so v prilogi uredbe VVO določeni za lokalne kanalizacijske cevovode in ne po določilih in omejitvah za prenosne cevovode, kamor bi projekt povezovalnega kanala C0 lahko uvrstili zaradi njegove velikosti in namena.

V primeru dobesednega upoštevanja omejitev iz priloge 3 k uredbi, kot absolutnih kriterijev, in ne kot minimalnih referenčnih meril in vsebinskega/smiselnega upoštevanja pravnih podlag obstaja tveganje, da upravni organ, v postopku izdaje vodnega soglasja za poseg:

- spregleda določene zapise v uredbi,
- pri presoji ne upošteva morebitnih tveganj, ki bi jih poseg v prostor lahko imel določeni poseg na nekem območju.

DRSV (in predhodno ARSO, Urad za upravljanje voda), pri izvajanju postopkov izdaje vodnih soglasij, upošteva omejitve iz vodovarstvene uredbe (prikazane v tekstovnem in tabelaričnem formatu) kot kriterije pri posameznem posegu v prostor in ne kot minimalna referenčna merila⁷⁴:

Priporočilo:

Priporočam, da DRSV v upravnih postopkih izdaje vodnih soglasij/mnenj materialne in postopkovne predpise v večji meri uporablja smiselno oz. vsebinsko in z večjim upoštevanjem načel, ki so zapisana v teh predpisih (kot npr. načelo materialne resnice iz 8. člena Zakona o upravnem postopku in načelo proste presoje dokazov iz 10. člena Zakona o upravnem postopku).

3.1.3.3. Nova uredba VVO

(1)

31. člen nove uredbe na notranjih VVO vodonosnika Ljubljanskega polja prepoveduje posege v vodotoke ali na priobalna zemljišča, razen če gre za izvajanje obvezne gospodarske javne službe upravljanja voda.

Povezovalni kanal C0 na Ježici na treh delih posega na priobalno območje Save.

⁷² e-sporočilo z dne 21.8.2019

⁷³ Notranji revizor ne more ocenjevati predpisov: sklicujem se lahko le na razlago avtorice te uredbe VVO

⁷⁴ Intervjuji z uslužbenci DRSV v času notranje revizije, e-sporočilo z dne 21.8.2019

OPPN/OPN MOL dovoljujejo gradnjo kanala C0 na treh mestih na priobalnem zemljišču, vendar ti akti (naknadno) niso bili usklajeni z uredbo⁷⁵.

(2)

Nova uredba je tudi omilila pogoje za skupino IV (vse naštete šifre po CC-SI) Cevovodi, komunikacijska omrežja in energetske vode glede na predhodno uredbo (opomba 1 iz Priloge 3 k uredbi).

Nova uredba določa, da se z *gradnjo stavb ne sme posegati v območje nihanja podzemne vode v vodonosniku na podobmočju ožjega VVO z manj strogim vodovarstvenim režimom (VVO IIB) in ne več na celotnem ožjem VVO II (VVO IIA in VVO IIB) kot je določeno v predhodni uredbi.*

V novi uredbi ni zadoščeno prepovedi gradnje v območju nihanja podzemne vode na celotnem območju VVO IIA, po katerem večinoma poteka trasa povezovalnega kanala C0.

Ugotovitev (V)

Iz sprejetih milejših pogojev nove uredbe izhaja veganje, da javni uslužbenci v postopku izdaje vodnih soglasij/mnenj ne bodo več preverjali omejitve načrtovanega posega na VVO IIA, na območju z nihanjem podzemne vode.

3.1.4. Program ukrepov upravljanja voda – strokovne podlage

Da bi dosegli cilje, opredeljene v ZV-1 in v NUV, je Vlada Republike Slovenije sočasno s predpisi, ki urejajo načrte upravljanja voda, sprejela program ukrepov upravljanja voda (PU NUV)⁷⁶:

PU NUV predstavlja nabor temeljnih (v obliki predpisov, npr. zakon in vladne uredbe) in dopolnilnih ukrepov za doseganje okoljskih ciljev voda na vodnih telesih površinskih in podzemnih voda.

V postopku izdaje vodnih soglasij/mnenj mora biti po določbah ZV-1 preverjen vpliv posega v prostor **na stanje (podzemnih in površinskih) voda**.

Ob upoštevanju veljavnih predpisov bi morali javni uslužbenci v okviru preverjanja posega v prostor na stanja (podzemnih) voda, presoditi njegov vpliv na stanje voda v času gradnje, obratovanja, vzdrževanja in morebitnega ukinjanja.

Vseh vplivov in tveganj pa ni mogoče vnaprej predvideti in jih uzakoniti.

⁷⁵ ZV-1 v 61. členu (povezanost s prostorskimi akti) določa: *v prostorskih aktih (DPN/OPN/OPPN), ki bi lahko vplivali na varstvo voda, njihovo urejanje in rabo, se prikažejo varstvena (VVO) in ogrožena območja (poplave, erozija) po določbah tega zakona;*

*V primeru, da se območje iz prvega odstavka tega člena ali pravni režimi na njih **spremenijo**, ali določijo na novo, z določbami za VVO, kopalne vode, ogrožena območja, se do njune uskladitve za posege v prostor uporabljajo določbe za VVO, kopalne vode in ogrožena območja.*

⁷⁶ V obdobju izdaje dveh vodnih soglasij za povezovalni kanal C0 v letu 2013 in v letu 2015 je veljal Program ukrepov upravljanja voda za obdobje 2011 - 2015 (Sklep Vlade RS št. 35500-4/2011/5, z dne 28.7.2011 (PU-NUV I je veljal za obdobje 2011 – 2015).

V obdobju izdaje treh vodnih soglasij za povezovalni kanal C0 v letih 2018 in 2019 pa velja Program ukrepov upravljanja voda (Sklep Vlade RS št. 35500-7/2016/5, z dne 27. 10. 2016) o programu ukrepov (PU NUV II za obdobje 2016-2021)

V smeri doseganja ciljev na področju upravljanja voda in kot pomoč za presojo vpliva posamičnega posega v prostor, tako investitorju kot upravnemu organu, mora upravni organ oblikovati dodatne/dopolnilne preventivne ukrepe k predpisom, kot so na primer podrobnejše smernice, interna navodila, izvajati izobraževanje potencialnih investorjev in zaposlenih, itd.

Iz sklopa dopolnilnih ukrepov za preprečitev poslabšanja ali slabšanja stanja površinskih in podzemnih voda je v PU NUV (sprejet je bil s sklepom Vlade RS) je v nabor ukrepov uvrščena tudi priprava ukrepa DUPPS2 (poimenovanje ukrepa v obdobju 2009-2015) oz. OS5b (poimenovanje ukrepa v obdobju 2016-2021), ki se nanaša na **Preveritev pragov in vsebin (meril) za CPVO, PVO, metodologije za določitev Qes ter vodnega soglasja glede vpliva na stanje voda**⁷⁷.

V letu 2013 je Geološki zavod Slovenije (v nadaljevanju GeoZS) pripravil strokovne podlage za podzemne vode za dopolnilni ukrep DUPPS2⁷⁸. V letu 2014 pa je Inštitut za vode RS pripravil strokovne podlage za površinske vode za dopolnilni ukrep DUPPS2⁷⁹.

ARSO, Urad za upravljanje voda je v avgustu 2013 objavil Splošne smernice s področja upravljanja z vodami. DRSV je v avgustu 2017 in juliju 2018 splošne smernice posodobila, ki pa se nanašajo le na vpliv posegov na površinske vode.

Splošnim smernicam (iz 2017 in 2018) so na spletni strani DRSV⁸⁰ priložene tudi priloge z usmeritvami in navodili za pripravo hidrološko hidravličnih študij, pripravo ocene vpliva posega

⁷⁷ Ukrep Preveritev pragov in vsebin (meril) za CPVO, PVO, metodologije za določitev Qes ter vodnega soglasja glede vpliva na stanje voda ima v PU NUV I (2009-2015) oznako DUPPS2, v PU NUV II (2016-2021) pa ima oznako OS5b.

o Opis ukrepa (DUPPS2 v PU NUV I) je:
Preveritev pragov in vsebin za CPVO, PVO, metodologije za določitev Qes ter vodnega soglasja glede vpliva na stanje voda.

o Opis ukrepa (OS5b v PU NUV II) pa je naslednji:
Z namenom zagotavljanja ustrezne presoje vpliva na stanje voda v postopkih CPVO, PVO in drugih postopkih (pri istem ukrepu iz PU NUV I so izrecno omenjena vodna soglasja), je treba opredeliti:
- Podrobnejša merila za ugotavljanje, ali je za nameravani poseg v okolje treba izvesti presojo vplivov na okolje in
- Podrobnejša merila vrednotenja vpliva na doseganje ciljev s področja upravljanja voda.
Pri oblikovanju meril je treba posebno pozornost nameniti morebitni povezavi na vsebine preverjanj v postopkih za pridobitev vodnih soglasij ter upoštevati nivo priprave dokumentacije kot to določa področna zakonodaja in področni predpisi. Kadar gre za poseg, ki povzroči fizično spremembo vodnega telesa zaradi nove človekove dejavnosti, je treba posebno pozornost nameniti tudi ugotavljanju izpolnjevanja pogojev za upravičenost odstopanja od okoljskih ciljev,.....

⁷⁸ Zagotavljanje strokovnih podlag za ukrep »DUPPS2 Preveritev pragov in vsebin za CPVO, PVO, metodologije za določitev Qes ter **vodna soglasja** z vidika vpliva na stanje voda«, Priprava strokovnih podlag in strokovna podpora pri izvajanju vodne direktive za področje podzemnih voda (Direktiva 2000/60/EC), arh. Št. K-II-30d/c-29/1394-5, z dne 1.4.2013

V uvodu je zapisano, da so strokovne podlage GeoZS narejene kot dopolnitev osnutka splošnih smernic s za OPN z vidika vpliva na podzemne vode, ki jih je v letu 2012 oblikoval IzVRS

⁷⁹ Sklop I: Strokovna podpora Ministrstvu za kmetijstvo in okolje na področju skupne EU politike do voda, projekt I/1 priprava in zagotovitev strokovnih podlag za izvajanje vodne direktive (2000/60/ES), naloga I/1/1/6 Zagotavljanje strokovnih podlag za ukrep DUPPS2 Preveritev pragov in vsebin za CPVO, PVO, metodologije za določitev Qes ter vodnega soglasja z vidika vpliva na stanje voda, julij 2014

na stanje površinskih voda in pripravo variant v zvezi z območji ogroženimi zaradi poplav in erozije, 110/02 – ZGO-1 in ZZdrl-A 2/04).

DRSV ni pripravil smernic za posege v prostor (med drugim tudi za posamične posege, za katere je treba pridobiti vodno soglasje/mnenje), ki vplivajo na stanje podzemnih voda.

Smernice za odločanje v postopku izdaje mnenja z opredeljenim načinom izvedbe posega v vodni prostor, sprejemljivega z vidika doseganja dobrega stanja podzemnih voda, do izdaje notranjerevizijskega poročila niso bile pripravljene.

Na to je opozorilo tudi Računsko sodišče v svojem poročilu Učinkovitost dolgoročnega ohranjanja virov pitne vode št. 320-7/2017/30, z dne 18. marca 2019. V poročilu je Računsko sodišče zapisalo, da ministrstvo (do začetka leta 2019) še ni pripravilo strokovnih podlag za odločanje v postopku pridobitve vodnega soglasja z opredeljenim načinom izvedbe posega v vodni prostor, ki bo sprejemljiv z vidika dobrega stanja voda. DRSV naj bi še zbirala podatke za njihovo pripravo, po ocenah pa naj bi bilo opravljeno približno 30 odstotkov dela.

Priporočilo (V)

DRSV mora pripraviti smernice za odločanje v postopku pridobitve vodnega soglasja/mnenja z opredeljenim načinom izvedbe posega v vodni prostor, ki bo sprejemljiv z vidika doseganja **dobrega stanja podzemnih voda**, (za posege, za katere je v postopku pridobivanja mnenja zahtevana predložitev analize tveganja na onesnaženje kot tudi za posege, kjer v postopku pridobivanja mnenja te zahteve ni). Smernice mora DRSV objaviti.

3.1.5. Vodno soglasje oz. mnenje

ZV-1 v 150. členu določa, da se poseg v prostor⁸¹, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim⁸² ali stanje voda⁸³, lahko izvede samo na podlagi vodnega soglasja.

Uredbi o VVO določata, da je poseg na VVO IIA, VVO IIB, VVO IIIA in VVO III B v primeru

⁸⁰ http://www.dv.gov.si/si/delovna_podrocja/urejanje_voda/presoja_prostorske_in_okoljske_dokumentacije/splosne_smernice_in_usmeritve/

⁸¹ Poseg v prostor/okolje je gradnja objektov ali drugo človekovo ravnanje ali opustitev ravnanja, ki pomeni tveganje za onesnaženje vodnega telesa
vir: Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja, Ur.l. 64/04.

⁸² Vodni režim je sklop naravnih ali po človeku povzročenih hidroloških, hidromorfoloških ali hidravličnih lastnosti površinskih in podzemnih voda na določenem območju in v določenem času.

⁸³ Stanje voda oz. stanje vodnega telesa (VT) je kemijsko, količinsko in ekološko stanje

Za vodna **telesa podzemnih voda** se ugotavlja **kemijsko in količinsko stanje**:

- stanje podzemne vode je stanje telesa podzemne vode, opredeljeno z njegovim kemijskim in količinskim stanjem, in sicer s tistim, ki je slabši;
- dobro stanje podzemne vode je doseženo, ko sta kemijsko in količinsko stanje telesa podzemne vode vsaj dobra, skladno s predpisom;
- kemijsko stanje voda je opredeljeno s koncentracijami snovi in drugimi pojavi v vodi
- količinsko stanje podzemnih voda je opredeljeno s stopnjo rabe podzemne vode

Za vodna telesa **površinske vode** se ugotavlja **kemijsko in ekološko stanje**.

Vir: 7. člen ZV-1 (pomen pojmov)

cevovoda za odpadno vodo (po standardni klasifikaciji CI-SI 22231, ki je bila v postopku izdaje vodnih soglasij/mnenj pri povezovalnem kanalu C0 vzeta kot referenčni poseg iz uredbe VVO), dovoljen, če so v postopku izdaje vodnega soglasja za gradnjo preverjeni vplivi na vodni režim in stanje vodnega telesa in je izdano vodno soglasje.

Iz izjav predstavnikov DRSV⁸⁴ je razvidno, da je preverjanje vpliva na stanje (podzemnih) voda potekalo tako, da so iz projektne dokumentacije in hidrološko hidravlične študije (HHŠ)⁸⁵ povzeli zapis, da je *kanalizacija izvedena vodotesno*.

Menim, da ni dovolj, da v okviru preverjanja vpliva za stanje podzemnih voda uslužbenci zgolj pogledajo zapis investitorja oz. pooblaščenca, *da bo kanalizacija izgrajena vodotesno in da omilitveni ukrepi niso potrebni* (s predvidevanji o upoštevanju standardov pri izgradnji), brez revizijske sledi o načinu in obsegu preverjanja ter o njihovi odločitvi.

3.2. Delovanje kontrolnega okolja v DRSV, Uradu za upravljanje z vodami, v povezavi z izdajajo vodnih soglasij/mnenj

DRSV izdaja vodna soglasja/mnenja v centrali in v dislociranih enotah Urada za upravljanje z vodami, sektorjih za posamezno porečje.

3.2.1.

Ugotovitev (S)

Iz predložene dokumentacije ni razvidno, ali sta javna uslužbenca v postopku izdaje v okviru notranje revizije obravnavanih vodnih soglasij za povezovalni kanal C0 projekt presojala po enakih merilih.

3.2.2.

Ugotovitev (S)

Urad za upravljanje voda (ARSO/DRSV) usmeritev oz. navodil kot pomoč javnim uslužbencem za vsebinsko preverjanje posegov v prostor pri vodnih soglasjih/mnenjih do sedaj ni pripravil (objava smernic iz tč. 3.1.4. in interna navodila).

Urad za upravljanje voda (ARSO/DRSV) ni imel delovnih obrazcev kot dela pisnih usmeritev, kamor bi javni uslužbenci dosledno vpisovali svoje ugotovitve glede na referenčna merila ter jih obrazložili. Revizijska sled o preverjanju ni sistematična, je delna, v določenih primerih je ni. Javni uslužbenci svojih ugotovitev iz preverjanj z ozirom na sodila ne vpisujejo v delovne obrazce, pač pa jih vpišejo neposredno v odločbo ali pa jih sploh ne zapišejo.

DRSV ima pripravljene vzorce sklepov za izdajo vodnih soglasij z nekaterimi projektnimi pogoji ter nekatere osnutke sklepov, vendar niso potrdili, ali so javni uslužbenci v postopkih izdaje vodnih soglasij te vzorce v preteklosti uporabljali ali ne.

DRSV je po pričetku veljavnosti novega gradbenega zakona pričela pripravljati vzorce sklepov za vodna soglasja za primere različnih posegov v prostor in shemo poteka postopka po Zakonu o upravnem postopku. Vzorci in sheme še niso v uporabi.

ZV-1 v 153. členu sicer dovoljuje, da odločba, s katero je izdano vodno soglasje, ne vsebuje obrazložitve. Kljub temu pa mora zaradi transparentnosti postopka javnega organa v obliki

⁸⁴Vir: intervjuji v juniju, juliju, zaključni sestanek z dne 21.8.2019, e-sporočila v juniju in juliju

⁸⁵ HHŠ – hidrološko hidravlične študije preverjajo vpliv **poplav**

arhiviranega delovnega gradiva obstajati sledljivost preverjanja v postopku.

Menim, da postopki izdaje vodnih soglasij/mnenj niso transparentni.

DRSV v odzivu na predlog notranjerevizijskega poročila navaja⁸⁶:

Že Zakon o vodah predvideva, da je vodno soglasje mogoče izdati brez obrazložitve. Ne glede na to, ali dokumentacija, ki je bila podlaga za odločanje obstaja v spisu ali ne (t.i. revizijska sled), je mogoče v vsakem trenutku ugotoviti vsa dejstva ali okoliščine, ki so pripeljale do odločitve (Vpogled v konkretno projektno dokumentacijo, vpogled v vodni kataster na dan odločanja). Postopek izdaje vodnega soglasja se vodi v skladu z določili ZUP, kjer smo vezani na vsa načela tega predpisa (eno izmed njih je tudi načelo ekonomičnosti postopka). Revizijska sled kot jo želi revizorka, bi po našem mnenju nesorazmerno okrnila načelo ekonomičnosti postopka. V vsakem trenutku je možno odločitve DRSV preveriti (načelo materialne resnice), za kar je podana pristojnost drugostopnega organa in Upravnega sodišča.

Priporočilo:

- DRSV naj (poleg smernic - glej priporočilo iz tč. 3.1.4.) pripravi tudi interna navodila za izvajanje postopkov izdaje vodnih soglasij, ki bo usmerjal uslužbence v bolj vsebinsko obravnavo posegov v prostor glede na
 - tveganja, ki jih nosi poseg, oz. vpliv posega na stanje podzemnih in površinskih voda (ne le na vodni režim) ter
 - primernost zaščitnih oz. omilitvenih ukrepov;
- DRSV mora kot del internih navodil pripraviti tudi delovne obrazce, kamor bodo uslužbenci dosledno vpisovali svoje ugotovitve glede na referenčna merila.

3.2.3.

Ugotovitev (S)

Notranja kontrola (npr. 4 oči) ni formalizirana. Kljub še drugemu podpisu na odločbi, ni revizijskih sledi, s katerimi bi lahko potrdili, da je ustreznost vodnega soglasja vsebinsko preverila še ena oseba.

Priporočilo:

Priporočamo, da DRSV uvede formalen postopek kontrole 4 oči z revizijskimi sledmi, da je bila kontrola izvedena (npr. kontrola popolnosti vloge, pregled ustreznosti prilog, pregled obrazca za presojo meril, pregled odločbe/mnenja/sklepa, ime kontrolorja in datum izvedene kontrole, itd).

3.3. Postopki izdaje vodnih soglasij pri projektu Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja

Investitor (oz. njegov pooblaščenec, družba Hidroinženiring d.o.o., je vlogam za izdajo vodnih soglasij predložil projektno dokumentacijo⁸⁷ in hidrološko hidravlične študije.

⁸⁶ e-sporočilo z dne 4.9.2019

⁸⁷

- Projektna rešitev za 1. vodno soglasje (35507-661/2013, 17.7.2013) je bila: Hidroinženiring. d.o.o. PGD, št. 50-1689-00-2012, februar 2013
- Projektna rešitev za 2. vodno soglasje (35507-5804/2015-2, 15.9.2015) je bila: Hidroinženiring. d.o.o., PGD, št. 50-1689-00-22012, julij 2015
- Projektna rešitev za 3. vodno soglasje (35507-134/2018-8, 23.4.2018) je bila: Hidroinženiring. d.o.o., PGD, št. 50-1689-00-2012, januar 2018
- Projektna rešitev za 4. mnenje (35508-1477/2018-6, 7.11.2018) je bila: Hidroinženiring. d.o.o., PGD, št. 50-1689-00-2012, september 2018

3.3.1. Postopek izdaje vodnega soglasja št. 35507-661/2013 z dne 17.7.2013

Vodno soglasje je bilo del dokumentacije, ki jo je upošteval ARSO v predhodnem postopku PVO.

Pooblaščenec MOL, družba Hidroinženiring d.o.o., je 22.2.2013 na ARSO, Urad za vode, Oddelek za območje srednje Save, predložil vlogo za izdajo vodnega soglasja zaradi pridobitve gradbenega dovoljenja: vloga se je nanašala na dele trase povezovalnega kanala C0 od obstoječe ČN Brod do priključka jaška v Sneberjah.

Vlogi je bil predložen PGD št. 50-1689-00-2012 Izgradnja povezovalnega kanala C0, februar 2013, ki se nanaša na povezovalni kanal C0, zbiralnik Brod in na druge kanale.

Arhivirana dokumentacija vsebuje le vodilno mapo PGD in hidrološko hidravlični elaborat, ki se nanaša na poplavno varnost, ne vsebuje pa preostalih delov PGD. Uslužbenec je izjavil⁸⁸, da je bil ta del projektne dokumentacije, kot je bila običajna praksa, vrnjen vlagatelju.

Izrek vodnega soglasja se nanaša

- na seznam parcel, po katerih naj bi potekala trasa dela projekta,
- na poziv za pridobitev služnostne pravice na treh parcelah, ki so v lasti RS, ter
- na veljavnost vodnega soglasja.

Uslužbenec je razložil, da je preveril vpliv na vodni režim (v dopolnitvi vloge je bil predložen Hidrološko hidravlični elaborat - vplivi na poplavno varnost), ki se je opiral na določila OPPN.

Revizijskih sledi o izvedenem preverjanju ni, je pa uslužbenec razložil, da je projektno dokumentacijo in hidrološko hidravlično študijo pregledal, ugotovitev in zaključkov pa ni zabeležil.

Pri preverjanju vpliva projekta na stanje voda javni uslužbenec analize tveganja v postopku pridobivanja vodnega soglasja ni zahteval, saj tedaj veljavna *Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja (stara uredba)* za poseg izgradnje kanalizacije⁸⁹ na VVO ni določala izdelave analize tveganja.

Mnenje javne uslužbenke ministrstva, ki je pripravila uredbo je⁹⁰, da

je za gradnjo cevovodov za odpadno vodo je v VVO uredbi (priloga 3) eksplicitno zahtevano, da se vplivi gradnje na stanje voda in vodni režim preverijo v postopku izdaje vodnega soglasja. Da analiza tveganja za to gradnjo ni bila zahtevana še ne pomeni, da se vpliv gradnje na vodni režim in stanje voda ne preverjajo.

- Projektna rešitev za 5. mnenje (35508-2388/2019-2, 31.5.2019) je bila: Hidroinženiring. d.o.o., PZI, št. 50-2033-00-2018, marec 2019

⁸⁸ intervju dne 27.6.2019

⁸⁹ poseg CC-SI 22231 cevovodi za odpadno vodo

⁹⁰ e-sporočilo z dne 21.8.2019

V izreku vodnega soglasja je določeno, da soglasje preneha veljati, če v roku dveh let po dokončnosti investitor ne prične z gradnjo.

V tem delu izrek ni skladen s tedaj veljavnim ZV-1⁹¹, saj bi se moral glasiti: *Vodno soglasje preneha veljati, če v dveh letih od dneva, ko je postalo dokončno, ni bila vložena zahteva za izdajo gradbenega dovoljenja oz. ni bila začeta gradnja ali drug poseg v prostor, če gradbenega dovoljenja po predpisih, ki urejajo graditev objektov, ni treba pridobiti.*

Ker je vodno soglasje postalo pravnomočno, vodno soglasje ni več veljavno (gradnja se je pričela v aprilu 2018)^{92 93}.

Ugotovitev (V)

ZV-1 in uredba o VVO določata, da je v postopku izdaje vodnega soglasja treba preveriti vpliv na stanje voda, čeprav uredba o VVO za posamezni poseg na določenem notranjem vodovarstvenem območju ne določa, da investitor predloži analizo tveganja na onesnaženje voda.

Zaradi neobstoja revizijske sledi o preverjanju ne morem potrditi, da je javni uslužbenec v postopku izdaje vodnega soglasja št. 35507-661/2013 z dne 17.7.2013 preveril vpliv:

- na vodni režim (v arhivirani dokumentaciji je sicer priložena HH študija št. 50-1689-00-2012-HH, ki jo je junija 2013 izdelal Hidroinženiring d.o.o., revizijske sledi o izvedenem preverjanju pa ne obstojijo) in
- stanje voda (revizijskih sledi ni), kot izhaja iz zahtev 150. člena ZV-1.

Menim, da

- postopek izdaje vodnega soglasja ni bil voden transparentno: iz arhivirane dokumentacije ni razviden dejanski obseg in kakovost preverjanja vpliva posega na stanje (podzemnih) voda in vodni režim;
- izrek glede veljavnosti vodnega soglasja ni v skladu s spremembo ZV-1, ki je veljala v času izdaje vodnega soglasja⁹⁴.

3.3.2. Postopek izdaje vodnega soglasja 35506-5804/2015-2 z dne 15.9.2015

Izdana vodna soglasja, ki se nanašajo na povezovalni kanal C0, razen vodnega soglasja izdanega v letu 2013, niso bila del dokumentacije vloge postopka PP na ARSO. Te postopke, natančneje postopek za drugi del povezovalnega kanala C0 sem pregledala zaradi zaključka glede izdanih vodnih soglasij za povezovalni kanal C0.

Pooblaščenec MOL, družba Hidroinženiring d.o.o., je 22.7.2015 na ARSO, Urad za vode, Oddelek za območje srednje Save predložil vlogo za podaljšanje vodnega soglasja za kanal C0. Vodno soglasje ni več veljalo. Vsebina vloge se je nanašala na t.i. 2. del izgradnje kanala

⁹¹ Sprememba ZV-1B iz Ul.RS 57/2012 z dne 27.7.2012: dvanajsti odstavek 153. Člena

⁹² Vir: gradbeni dnevniki

⁹³ Ocenjujem, da sta bila GD 351-571/2016-9 (sprememba 1. GD: podaljšanje veljavnosti) z dne 25.5.2016 in GD 351-968/2016-8 z dne 6.7.2016 (sprememba 1. GD: sprememba v zahteven objekt) izdana, ko pravnomočno vodno soglasje št. 35507-661/2013 z dne 17.7.2013 ni bilo več veljavno.

⁹⁴ ZV-1B, Ur.l. št. 57/12

C0, delno na parcelah, ki so bile zajete v prvem vodnem soglasju, delno na drugih parcelah. V vlogi je pooblaščenec navedel, da se projekt od izdaje prvega soglasja ni spremenil.

ARSO, Urad za upravljanje voda, je v postopku upošteval določila nove uredbe VVO o VT LJU vodonosnika iz julija 2015.

Postopek je vodila druga javna uslužbenka. Tudi v tem postopku revizijska sled o vsebini in obsegu preverjanja ne obstoja.

Javna uslužbenka je izjavila⁹⁵, da je obseg preverjanja vsebovan v izreku soglasja. Mnenja je, da je revizijska sled, da je bil preverjen vpliv posega na stanje voda, razviden že iz same navedbe oznake projektna dokumentacije v izreku vodnega soglasja⁹⁶.

Izrek vodnega soglasja za drugo fazo izgradnje kanala C0 se nanaša na določila:

- da se mora gradnja izvesti v skladu s PGD – 2. faza izgradnje kanala C0 iz julija 2015, projektant Hidroinženiring d.o.o.,
- ker se zemljišče za gradbeni poseg nahaja na vodovarstvenem območju, mora investitor upoštevati pogoje iz prilog Uredbe o VVO vodnega telesa Ljubljanskega vodonosnika (nova uredba),
- da mora stranka zagotoviti vse varnostne ukrepe in organizacijo na gradbiščih, da bo preprečeno onesnaženje voda,
- da je treba po končani gradnji odstraniti gradbene odpadke in urediti površine tako, da bo preprečena erozija,
- rok veljavnosti vodnega soglasja.

Zahteva ZV-1 je, da je treba v postopku izdaje vodnega soglasja (oznaka PD v uredbi) preveriti vpliv na vodni režim in stanje vodnega telesa.

Javna uslužbenka je po spominu obrazložila način preverjanja v obravnavanem postopku⁹⁷:

3.3.2.1. Preverjanje vpliva posega v prostor na vodovarstvenem območju

Preverjanje vodnega režima je preverjanje pogoja iz nove uredbe VVO, da gradnja na VVO II B ne posega v območje nihanja podzemne vode v vodonosniku⁹⁸.

Iz vodnega soglasja je razvidno, da ARSO, Urad za upravljanje voda, ugotavlja, da kanalizacijski cevovod poteka po podobmočjih VVO II A VVO II B in VVO IIIA .

Najstrožji od navedenih je podobmočje s strogim VVO režimom (VVO II A).

Javna uslužbenka je razložila⁹⁹,

⁹⁵ intervju dne 20.6.2019

⁹⁶ e-sporočilo z dne 21.8.2019

⁹⁷ e-sporočili z dne 21.6.2019 in 27.7.2019

⁹⁸ Uredba VVO o VT Ljubljanskega vodonosnika (nova uredba VVO), Ur. l. RS, št. 43/15: Oznaka 1 iz priloge 3 Prepovedi, omejitve in podrobnejši pogoji iz nove Uredbe VVO za VT Ljubljanskega vodonosnika

⁹⁹ enako kot sprotne opombe 86-89

- o da je pri preverjanju vpliva posega na vodni režim na podlagi zahtev iz (nove) uredbe preverila, *ali gradnja posega v nihanje vodonosnika, ki se nahaja na podobmočju z manj strogim režimom (VVO II B) in na podobmočju z milejšim režimom (VVO III A), ne pa tudi na podobmočju s strogim vodovarstvenim režimom (VVO II A), saj Uredba ne predvideva omejitev posegov na območju, ki se nahaja na strogem VVO (VVO IIA). Poseg ne posega v nihanje podzemne vode na podobmočjih VVO IIB in VVO III.*

ARSO torej ni preverjala vpliva posega na nihanje podzemne vode na podobmočju VVO s strogim varstvenim režimom (VVO IIA), čeprav povezovalni kanal C0 poteka po VVO IIA.

- o *da je bil vpliv na stanje voda za kanalizacijski cevovod preverjen na podlagi zapisov iz projektne dokumentacije, kjer je navedeno, da bo cevovod izveden vodotesno.*
- o *da se bodo med gradnjo izvedli gradbeni posegi za gradnjo vodotesnega cevovoda in se bodo po gradnji opravili testi vodotesnosti. Na podlagi takšnega načina gradnje se stanje podzemnih voda ne bo spremenilo. Vodotesnost je predvidena v vseh obravnavanih projektnih dokumentacijah. Na ta način je bil preverjen pogoj, da se stanje podzemnih voda oz. stanje vodnega telesa ne spremeni.*

DRSV v odzivu na predlog notranjerevizijskega poročila navaja¹⁰⁰:

Vodovarstvena uredba ne predpisuje preverjanja posega v območje nihanja podzemne vode v vodonosniku vodovarstvenega režima VVO II A.

3.3.2.2. Preverjanje vpliva posega v prostor na poplavno ogroženem območju

- o V *Obrazložitvi* vodnega soglasja za drugi del izgradnje povezovalnega kanala C0 je navedeno, da

da se kanalizacija C0 v celoti nahaja izven razreda velike poplavne nevarnosti, se pa nahaja na območju srednjega, majhnega in preostalega razreda poplavne nevarnosti¹⁰¹. V projektu za pridobitev vodnega soglasja so upoštevani in prikazani vsi razredi poplavne nevarnosti za zemljišče, na katerega se posega. Navedeni in upoštevani so bili omilitveni ukrepi v skladu z navedeno Uredbo.

Javna uslužbenka razloži¹⁰²,

da je bilo v postopku izdaje vodnega soglasja ugotovljeno, da izravnalni posegi niso potrebni, saj bo cevovod vkopan in ne bo vplival na poplavno ogroženost območja. To pomeni, da se poplavne vode lahko neovirano razlivajo po poplavnem območju in se zato poplavna ogroženost širšemu območju ne bo poslabšala. Z ozirom na navedbe iz projektne dokumentacije in hidrološko hidravličnega elaborata, naj bi bili omilitveni ukrepi načrtovani z vodotesnimi pokrovi in vodotesno kanalizacijo.

¹⁰⁰ e-sporočilo z dne 4.9.2019

¹⁰¹ vir : *Obrazložitvi vodnega soglasja: Atlas okolja, Hidrološko hidravlični elaborat, Hidroinženiring d.o.o., junij 2013,*

¹⁰² e-sporočilo z dne 27.7.2019

- V obrazložitvi vodnega soglasja je tudi navedeno, da

je "gradnja cevovodov za odpadno vodo na območju srednje poplavne ogroženosti dovoljena na območju strnjeno grajenih stavb iste namembnosti v obstoječih naseljih, kadar je mogoče s predhodno izvedenimi omilitvenimi ukrepi skladno s smernicami ali pogoji iz vodnega soglasja zagotoviti, da vpliv načrtovanega posega v prostor ni bistven", kar ni pravilno.

Ugotovitev:

Iz vladne poplavne uredbe¹⁰³ izhaja, da je na območjih srednje poplavne ogroženosti izgradnja cevovodov za odpadno vodo prepovedana. Posegi so dovoljeni le, **če ugotovitve CPVO ali PVO niso ocenjene kot uničujoče ali bistvene, in je mogoče s predhodno izvedbo omilitvenih ukrepov v skladu s okoljevarstvenim dovoljenjem ali vodnim soglasjem zagotoviti, da njihov vpliv ni bistven**¹⁰⁴.

Javna uslužbenka je v pisnih odzivih¹⁰⁵ razložila, da:

- ker je bilo iz priložene dokumentacije razvidno, da gre za kanal dolžine 3.148 m (fi 1200), iz uredbe PVO pa izhaja, da je predhodni postopek PVO po novi uredbi PVO (Ur. l. 57/15) treba izvesti le za cevovode za odvajanje odpadne vode od dolžine 5.000 m naprej, **niso preverjali, ali je bila PVO narejena ali ne.**
- da je v samem postopku izdaje vodnega soglasja upoštevala pravo oznako za gradnjo na območju srednje poplavne ogroženosti.

in¹⁰⁶

- v postopku vodnega soglasja so ugotavljali poplavno ogroženost na parcelo natančno, ni pa zapisano v vodnem soglasju
- v predloženi projektni dokumentaciji in hidrološko hidravličnem elaboratu so bile rešitve takšne, da z gradnjo ne bo bistvenega vpliva na stanje voda in vodni režim, kar je tudi pogoj vodnega soglasja.

ter¹⁰⁷

Stranka je predložila Hidrološko hidravlični (HH) elaborat, v katerem je navedla, da 2,5% trase oz. 324 m cevovoda poteka po območju srednje poplavne ogroženosti.

V HH elaboratu v tej zadevi je navedeno, da je elaborat pripravljen na podlagi HH elaborata, ki je bil podlaga za sprejet OPN za navedeno območje. Poplavne karte za OPN so potrjene in so tudi objavljene na Atlasu voda.

¹⁰³ Ur.l. RS, št. 89/08

¹⁰⁴ četrta točka obrazložitve iz Priloge 1 Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, Ur.l. RS, št. 89/08, (v nadaljevanju poplavna uredba)

¹⁰⁵ e-sporočilo z dne 21.6.2019

¹⁰⁶ e-sporočilo z dne 27.7.2019

¹⁰⁷ e-sporočilo z dne 28.8.2019

Prav tako je bila predložena poplavna karta, ki je izkazovala potek cevovoda preko navedenega dela 324 m na srednji poplavni ogroženosti. Na podlagi ugotovitev predloženega elaborata smo tudi izdali vodno soglasje.

Strokovne podlage je izdelala strokovno ustrezno pripravljena inštitucija, ki je potrjena s strani Inženirske zbornice, zato lahko sklepamo, da je projektna dokumentacija strokovno pravilno obravnavana in prikazana, navedbe pa ustrezno podprte in resnične.

Atlas okolja izkazuje, da so se za poplavne karte na Atlasu okolja (potrjene za OPN s strani ARSO) uporabili podatki iz istega HH elaborata kot za prikaz poplavne karte v predmetni HH študiji za cevovod. V priponki je razvidno stanje iz leta 2015 - Atlas okolja, kjer je razvidno, da se za poplavno karto uporablja ista HH študija kot je navedena v projektni dokumentaciji.

Atlas okolja je v času izdaje vodnega soglasja izkazoval poplavno karto, na kateri je drugačen prikaz razredov poplavne ogroženosti zgolj na tem delu: prikazuje namreč, da cevovod poteka preko območja s preostalo poplavno ogroženostjo, kjer je gradnja cevovoda dovoljena s pogoji vodnega soglasja. To pomeni, da bi bilo upoštevanje poplavne karte prikazane na Atlasu okolja, ugodno za investitorja, saj bi na podlagi ugotovitve, da cevovod poteka po območju s preostalo poplavno ogroženostjo, vodno soglasje lahko izdali skladno s Poplavno uredbo z upoštevanjem pogojev v vodnem soglasju. Navedeno še vedno ne spremeni končne odločitve in se vodno soglasje lahko izda.

Ugotovitve (V)

- 1) ARSO, Urad za upravljanje z vodami, je v Obrazložitvi vodnega soglasja za drugi del gradnje povezovalnega kanala C0 zapisala, da

je po razpoložljivih podatkih (Atlas okolja in hidrološko hidravlični elaborat) kanalizacija C0 v celoti izven razreda velike poplavne nevarnosti, se pa nahaja na območju srednjega in preostalega razreda poplavne nevarnosti. V skladu s 3. odstavkom 86. člena ZV-1 podrobnejša merila in pogoje za posege v prostor določa Uredba....¹⁰⁸ ... Gradnja cevovodov za odpadno vodo na območju ogroženem s srednjo poplavno nevarnostjo (Ps) je dovoljena na območju strnjeno grajenih stavb, kadar je mogoče s predhodno izvedenimi omilitvenimi ukrepi in v skladu s smernicami ali pogoji vodnega soglasja zagotoviti, da vpliv načrtovanega posega v prostor ni bistven...

Poplavna uredba določa, da je poseg izgradnje kanalizacije, šifra CC-SI 22231, Cevovodi za odpadno vodo, na srednjem poplavnem območju prepovedan. Izvede se lahko pod pogojem, da ugotovitve CPVO/PVO niso ocenjene kot uničujoče ali bistvene in je mogoče s predhodno izvedbo omilitvenih ukrepov v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem ali vodnim soglasjem zagotoviti, da njihov vpliv ni bistven. PVO pa ni bila izvedena.

- 2) Iz izjav in zapisov¹⁰⁹ revidirancev ocenjujem, da so uslužbenci v okviru izdaje vodnih soglasij za posamezne dele povezovalnega kanala C0 predmetni del kanala preverjali kot samostojni poseg v prostor in ne kot del večjega projekta:

¹⁰⁸ nadaljevanje besedila obrazložitve vodnega soglasja: ...Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. L. RS št. 89/08- v nadaljevanju Uredba. Za obravnavano območje je bila izdelana karta poplavne nevarnosti in določeni razredi poplavne nevarnosti. Gradnja cevovodov za odpadno vodo na območju ogroženem s srednjo poplavno nevarnostjo je dovoljena na območju strnjeno grajenih stavb, kadar je mogoče s predhodno izvedenimi omilitvenimi ukrepi in v skladu s smernicami ali pogoji vodnega soglasja zagotoviti, da vpliv načrtovanega posega v prostor ni bistven. V projektu za pridobitev vodnega soglasja so bili upoštevani in prikazani vsi razredi poplavne nevarnosti za zemljišče, na katerega se posega. Navedeni in upoštevani so bili omilitveni ukrepi v skladu z navedeno Uredbo.

¹⁰⁹ Povzeto po zapisu iz e-sporočila z dne 28.8.2019

V postopku izdaje drugega vodnega soglasja za povezovalni kanal je bila predložena vloga za del kanala v dolžini 3.148 m. Javna uslužbenka meni, da *presoje vplivov na okolje niso preverjali, ker uredba PVO predpisuje presojo PVO le za kanalizacijske cevovode v dolžini nad 5.000 m.*

- 3) V zadnji izjavi uslužbenke v času izvajanja notranje revizije (izjava z dne 28.8.2019) uslužbenka navaja, da je preverjala informacije iz vloge glede na prikaz poplavnih razredov iz Atlasa okolja, ki so veljali v času obravnave vloge.

Mnenje revizorke:

Ker revizijske sledi o preverjanju v postopku izdaje drugega vodnega soglasja ne obstojijo, ne morem potrditi, da je bilo preverjanje vpliva posega v prostor na poplavnem območju na vodni režim in stanje voda pravilno in izdaja vodnega soglasja skladna s predpisi.

3.3.2.3. Preverjanje vpliva posega na priobalnem območju

Iz investitorjeve projektne dokumentacije in HHŠ, ki jo je predložil k vlogi za izdajo vodnih soglasij oz. mnenj izhaja, da načrtovani povezovalni kanal poteka tudi po priobalnem območju¹¹⁰

Nova uredba VVO¹¹¹ v 31. členu določa, da *na notranjih vodovarstvenih območjih prepoveduje posege v vodotoke ali na priobalna zemljišča, razen če gre za izvajanje obvezne gospodarske javne službe upravljanja voda*¹¹².

ARSO/DRSV je interpretirala¹¹³, da je pri 31. členu VVO uredbe vodnega telesa Ljubljanskega vodonosnika prišlo do neskladja med uredbo in 37. členom Zakona o vodah, ki gradnjo komunalne infrastrukture na priobalnem območju dovoljuje. Zato je pri izdaji vodnih soglasij tolmačila, da nima osnove za prepoved izgradnje komunalne infrastrukture na priobalnem območju, saj je ZV-1 po hierarhiji pomembnejši akt.

Javna uslužbenka ministrstva, ki je pripravila vodovarstveno uredbo VT vodonosnika Ljubljanskega polja, je pojasnila¹¹⁴:

Interpretacija ARSO/DRSV ne drži, saj 74. člen Zakona o vodah daje pravno podlago za VVO uredbo in določa, da vlada poleg ostalega določa ukrepe, prepovedi in omejitve na vodovarstvenem območju in posameznih notranjih območjih (vodovarstveni režim). Nadalje 76. člen Zakona o vodah določa, da se na VVO območju lahko omejijo ali prepovejo dejavnosti, ki bi lahko ogrozile količinsko ali kakovostno stanje vodnih virov, ali zaveže lastnike ali druge posestnike zemljišč na VVO, da izvršijo ali dopustijo izvršitev ukrepov. Omejitve se nanašajo na prepoved ali določitev posebnih pogojev pri posegih v prostor,

¹¹⁰ Pri objektu Tesovnikova 20 se zaradi prostorskih pogojev približa brežini **na 3,5 m in poteka v obrežni poti cca 50 m.** V strani teniškega vcentra Breskvar, kjer **se približa brežini Save na 3,5 m** zaradi prostorskih omejitev. Ker je odmika manj kot 15 m od zgornjega roba brežine, je obvezno izvesti opažen izkop

¹¹¹ Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja, Ur. L. št. 43/15, z veljavnostjo 4.7.2015

¹¹² Upravljanje voda: vzdrževanja vodnih in priobalnih zemljišč ali za izvajanje ukrepov varstva pred škodljivim delovanjem voda v skladu s predpisi, ki urejajo vode, ali za posebno rabo vode, če je za to rabo podeljeva vodna pravica,

¹¹³ Intervju na DRSV z dne 20.6.2019

¹¹⁴ e-sporočilo z dne 21.8.2019

prepoved ali omejitev opravljanja dejavnosti.

Če gre za VVO območje, je treba upoštevati z uredbo določene prepovedi ali omejitve VVO režima. Zakon o vodah je tu delegiral pristojnost določitve VVO območij in režima na vlado. Navedena ugotovitev torej ne drži. Uredba ni v nasprotju z Zakonom o vodah.

Javna uslužbenka DRSV, ki je vodila postopke izdaje vodnih soglasij/mnenj (razen prvega vodnega soglasja), se glede gradnje povezovalnega kanala C0 na priobalnem zemljišču vodotoka Sava in razlage relevantnih predpisov ne strinja z mnenjem avtorice uredbe in zapiše¹¹⁵:

V skladu z OPPN (Ur.l. RS št. 110/08-4756, 112/09-5083 in 78/10-4264) je bila gradnja v 15 m priobalnem pasu dovoljena na treh mestih, kakor je bilo prikazano tudi v projektni dokumentaciji. Prav tako smo za navedeni OPPN izdali Mnenje k predlogu Odloka o OPPN za kanalizacijski zbiralnik C0 od Ježice do Sneberij, kjer je še posebej izpostavljeno, da dovoljujemo gradnjo v priobalnem pasu na treh mestih. Številka mnenja je 35501-46/2008-7, z dne 8. 8. 2008 in je v pripiski. Če je OPPN sprejet, potem je tudi investicija za predvideno gradnjo v teku in izdaja vodnega soglasja ne more zadržati predvidenega posega v prostor. Sploh, če je na ta poseg bilo že dano pozitivno mnenje na OPPN!

Prav tako ZV-1 v 76. členu navaja, da se na vodovarstvenem območju lahko omejijo ali prepovedo dejavnosti (ne posegi), ki bi lahko ogrozile količinsko ali kakovostno stanje vodnih virov. V navedenem primeru gre za poseg (gradnja) in ne za dejavnost. Prav tako iz 76. člena ZV-1 ni razvidno, da se mora eksplicitno pri odločanju uporabljati Vodovarstvena uredba, saj je ta uredba podzakonski akt. Uredba kot podzakonski akt ne more po hierarhiji prevladati nad Zakonom o vodah, ki v 37. členu dovoljuje izjeme pri posegih v priobalna in vodna zemljišča in med izjemami je tudi gradnja javne komunalne infrastrukture (1. odstavek, 1. točka).

Zato je gradnja na priobalnem pasu dovoljena skladno s 37. členom ZV-1, kakor je bilo odločeno v vodnem soglasju.

ZV-1 v sedmem odstavku 61. člena (povezanost s prostorskimi akti) zapiše, da se območja iz prostorskih aktov, ki bi lahko vplivali na varstvo voda, ... spremenijo ali določijo na novo, ... do njune uskladitve se uporabljajo akti, ki določajo VVO, ogrožena območja in varstvena območja.

Ugotavljam, da DRSV pri izdaji drugega vodnega soglasja iz septembra 2015 (za drugi del) izgradnje povezovalnega kanala C0 ni upošteval določb tedaj veljavne Uredbe o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja.

Ali je neupoštevanje določb iz vodne in vodovarstvene uredbe vplivalo na zakonitost vodnega soglasja, pa v notranji reviziji ne ugotavljam.

DRSV v odzivu na predlog notranjerevizijskega poročila navaja¹¹⁶

Predmet konkretnega revizijskega postopka je ugotoviti vpliv gradnje kanalizacije na vodovarstveni režim oz. na podzemne vode, zato napaka, storjena s spregledom 31. člena Uredbe o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja (Uredba) po našem mnenju ni ključna. Določilo 31. člena Uredbe je namenjeno varovanju obrežnega pasu reke Save in ima na podzemne vode vpliv zgolj posredno. Ker se je Uredba pričela uporabljati skoraj sočasno z izdanim vodnim soglasjem, smo zaradi pozornosti na prilogo 3, ki vsebuje prepovedi in omejitve, določila 31. člena Uredbe, ki je glede na vsebino nomotehnično nesmiselno umeščeno v Uredbo, žal spregledali. Poudarjamo, da ne gre za nobenega izmed ukrepov prepovedi in omejitev iz priloge 3, ki imajo lahko največji vpliv na stanje podzemnih voda (»-«, »pip«, »pp«)

Napaka tako po našem mnenju nima bistvenega vpliva na stanje podzemnih voda, saj je 31. člen Uredbe

¹¹⁵ e-sporočilo z dne 28.8.2019

¹¹⁶ e-sporočilo z dne 4.9.2019

prvenstveno namenjen varovanju priobalnega zemljišča reke Save, poleg tega pa je poseg na priobalnem zemljišču zanemarljivega obsega.

3.3.3. Izdaja preostalih vodnih soglasij za povezovalni kanal C0

DRSV, Urad za upravljanje voda, ki nadaljuje delo ARSO, Urada za upravljanje voda, je za povezovalni kanal C0 izdal še tri vodna soglasja oz. mnenja¹¹⁷.

Pri teh dokumentih sem preverila, ali je DRSV v postopkih izdaje vodnega soglasja upoštevala izsledke analize tveganja na onesnaženje, ki jo je v januarju 2018 pripravil Geološki zavod Slovenije¹¹⁸. Drugih stvari nisem preverjala.

Iz arhivirane dokumentacije ni razvidno, v kolikšni meri je DRSV v postopku izdaje vodnega soglasja preučila dokumentacijo GeoSZ¹¹⁹, vendar je javna uslužbenka razložila¹²⁰, da so se spremembe priloženih PGD že nanašale na izsledke študije GeoZS *Program zaščite podzemne vode*.

V vodnem soglasju za tretji del izgradnje kanala C0 ponovno zasledimo nepravilen zapis, da je na območju srednje poplavne ogroženosti gradnja kanalizacije dovoljena. Prav tako je v tem vodnem soglasju navedeno, da je bil v postopkih preverjen vpliv na vodni režim, ni pa omenjeno preverjanje vpliva na stanje voda.

Javna uslužbenka je razložila¹²¹, da je tudi za nadaljnja vodna soglasja preverjala vpliv na stanje voda preko zapisov v projektni dokumentaciji, da bo cevovod vodotesen, ter da je bil pri izdaji vodnega soglasja za tretji del izgradnje kanala C0¹²² upoštevan Program zaščite podzemne vode, ki jo je pripravil GeoZS.

3.4. Splošne ugotovitve pri vodenju postopkov izdaje vodnih soglasij

Na podlagi pregleda dokumentov in pridobljenih izjav v notranjerevizijem pregledu ugotavljam, da:

3.4.1.

Znotraj širšega ministrstva obstaja različna razlaga delov predpisov med javnimi uslužbenci, ki so

¹¹⁷ Številke vodnih soglasij in mnenj so navedene v točki 3.

¹¹⁸ Geološki zavod Slovenije, GeoSZ, je na podlagi zahteve investitorja, izdelal analizo tveganja na onesnaženje. Dne 12. 1. 2018 je bilo izdano poročilo *Program zaščite podzemne vode v času gradnje povezovalnega cevovoda C0*, arhivska številka dokumenta K-II-30d/c-1/1894

¹¹⁹ Le-ta na primer na strani 15 navaja: *Ob visokih vodah je trasa kanala C0 blizu gladine podzemne vode, večinoma od 1m do 5 m glede na spodnjo koto dna revizijskih jaškov. Pri analizi hidrogeoloških podatkov je ugotovljeno, da bodo določeni jaški v visokem vodnem stanju pod gladino podzemne vode.*

Na strani 34 pa: *iz izračuna relativne občutljivosti (op SG: Izračun relativne občutljivosti vodnega vira za izgradnjo in obratovanje kanala C0, tč. 1.3.5.1.) sledi, da tveganje za onesnaženje zaradi gradnje kanala C0 ni sprejemljivo z običajnimi ukrepi, ki veljajo za gradnjo takih objektov izven VVO območja. Potrebni so dodatni ukrepi...*

¹²⁰ E-sporočilo z dne 27.7.2019

¹²¹ E-sporočilo z dne 27.7.2019

¹²² vodno soglasje št. 35507-134/2018-8, z dne 23. 4. 2018

pripravili predpise (npr. zakone, uredbe) in javnimi uslužbenci, ki pri vodenju upravnih postopkov te materialne predpise uporabljajo.

3.4.2.

ARSO/DRSV, Urad za upravljanje voda v upravne postopke izdaje vodnih soglasij uporablja predpise dobesedno in ne dovolj smiselno oz. vsebinsko z upoštevanjem načel predpisov.

Obravnava morebitnih tveganj, dokazil, omilitvenih v postopku mora biti sorazmerna glede na velikost, tveganje in vpliv posega na okolje ter na širšo skupnost.

Pri vodenju postopkov morajo uslužbenci upoštevati določila predpisov skladno z načeli materialne in postopkovne zakonodaje (npr. načelo materialne resnice in proste presoje dokazov¹²³)

3.4.3.

Uslužbenci, ki vodijo postopke, črpajo informacije za odločanje v postopku predvsem iz predpisov in dokumentacije pri vlogi. V obravnavanih postopkih nisem zasledila, da bi se posluževali drugih virov: npr. mnenja izvedencev oz. strokovnjakov različnih profilov znotraj in zunaj ministrstva.

Pri kvalitetnejši vsebinski presoji bi jim bili v pomoč tudi implementacija podrobnejših usmeritev (za presojo vplivov posega na stanje – podzemnih - voda) kot jih je predvidela Vlada RS v Programih ukrepov NUV in priprava vsebinskih internih navodil.

3.4.4.

Kontrola štirih oči (dokument, ki ga avtor pripravi, pogleda še nekdo) ne obstoja. Menim, da nepravilnosti pri vodnih soglasjih izvirajo tudi zaradi neizvedenih kontrol, česar del predstavlja tudi kontrola štirih oči v ARSO/DRSV. Vpeljan sistem kontrole štirih oči v (širše) postopke izvedbe projektov, ki so sofinancirani iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov, je določen tudi v evropskih predpisih zaradi varnosti porabe sredstev iz skladov.

3.4.5.

Vodenje postopkov ni transparentno. Revizijske sledi ni in postopek ni sledljiv in preverljiv.

Javni uslužbenci se morajo držati načela transparentnega delovanja javne uprave.

Pri projektih financiranih iz evropskih skladov (enako načelo mora veljati tudi za projekte financirane iz nacionalnih proračunov in zasebnih virov) velja, da v primeru, če ima upravni oz. katerikoli drugi postopek finančno posledico za sklad, je organ dolžan izvajati nadzor. Brez revizijske sledi nadzora ni moč izvajati. To pomeni, da ima upravni postopek, v katerem je izdana listina, posledico, in da mora biti postopek DRSV¹²⁴ sledljiv in nadzorovan. V nasprotnem primeru je ogrožena finančna varnost sklada.

Sistem sledljivosti, kontrola 4 oči, vpeljava vodstvenih kontrol, kjer je na koncu finančna posledica (to pa je pri vseh odločbah, sklepih, mnenjih, ki jih izdajo upravni organi v okviru projekta, financiranega iz evropskih skladov, je zajet v evropskih predpisih, ki neposredno veljajo Sloveniji.

Revizijska sled iz obrazložitve posamičnih upravnih aktov (četudi slovenska zakonodaja tega izrecno ne zahteva) in (vsaj) zaznamki, obrazložitve, ki so napisani v internih delovnih

¹²³ 8. in 10. člen Zakona o upravnem postopku

¹²⁴ enako velja za katerikoli postopek v notranjih organizacijskih enotah ministrstva

dokumentih in arhivirani, spadajo v okvir načela varnosti porabe finančnih sredstev iz evropskih skladov. Vsaka odločitev mora biti obrazložena, saj ima lahko finančno posledico. Zato mora biti jasna, znana in po potrebi dostopna.

Enaka načela veljajo za vse postopke, ne le za postopke pri projektih, ki so financirani z evropskimi sredstvi.

3.4.7.

Ugotavljam tudi

- pomanjkljivo informiranje in komuniciranje med javnimi uslužbenci različnih notranjih organizacijskih enot in
- da so javni uslužbenci obravnavali delni poseg v prostor kot samostojni projekt, pri katerem niso imeli celovitega vpogleda v celoten projekt, (več v tč. 6).

4. IZJAVA MINISTRSTVA ZA EVROPSKO KOMISIJO

Ministrstvo, kot pristojen organ za upravljanje voda, je moralo k vlogi za veliki kohezijski projekt *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja*, priložiti izjavo, da projekt ne slabša stanja vodnega telesa ali ne povzroča, da dobro stanje ali potencial ne bi bila dosežena.

4.1. Pravne podlage

EU je zaradi preprečevanja dolgoročnega poslabšanja kakovosti in zmanjšanja količine sladke vode, pristopila k izvajanju ukrepov za njeno ohranjanje, z vzpostavitvijo

- o pravnega okvira (okvirna vodna direktiva¹²⁵ in njene predhodnice) in
- o finančnih ukrepov (na primer financiranje ukrepov iz evropskih strukturnih skladov).

Cilj vodne direktive je ohraniti in izboljšati vodno okolje v Skupnosti, pri čemer je poudarek predvsem na kakovosti zadevnih voda. Cilj vodne direktive je bil prenesen tudi v ZV-1, ki določa: *Cilj upravljanje z vodami ter vodnimi in priobalnimi zemljišči je doseganje dobrega stanja voda in drugih z vodami povezanih ekosistemov.*

Definicija dobrega stanja voda podzemnih (ki so poglavitni vir pitne vode v Sloveniji) in površinskih voda je določena z ZV-1 in s podzakonskimi predpisi, ki izhajajo iz ZV-1.

Uredba EU 1303/2013 o skupnih določbah Evropskih strukturnih skladov¹²⁶ določa¹²⁷, da države članice s svojim institucionalnim in pravnim okvirom, v okviru priprave programov ter, po potrebi partnerskega sporazuma, ocenijo, ali predhodne pogojenosti, določene v zadevnih pravilih za posamezne sklade, in splošne predhodne pogojenosti, določene v prilogi uredbe, veljajo za posebne cilje, ki se uresničujejo v okviru prednostnih nalog njihovih programov, in ali so predhodne pogojenosti izpolnjene.

¹²⁵ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES. Z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike

¹²⁶ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o ESRR, ESS, KS, EKSRP in ESPR

¹²⁷ člen 19, predhodne pogojenosti

Soglasje za izvedbo projektov, ki bodo pomembno vplivali tako na okolje, zdravje in dobro počutje posameznika, bi moralo biti izdano šele po presoji verjetnih pomembnih vplivov na okolje. Direktiva PVO v preambuli (23. člen) tudi pravi, *da je v izjemnih primerih lahko primerno, da se določen projekt izvzame iz postopkov presoje, kakor jih določa ta direktiva, pod pogojem, da se Komisiji in zadevni javnosti predložijo ustrezne informacije.*

4.2. Izjava ministrstva je dodatek k vlogi za sofinanciranje iz evropskega kohezijskega sklada

4.2.1.

K vlogi za sofinanciranje velikega projekta, sofinanciranega iz kohezijskega sklada za naložbe v infrastrukturo v obdobju 2014-2020, *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja*¹²⁸ z dne 22. 12. 2016, naslovljeni na Evropsko komisijo, je bilo med različnimi dodatki potrebno priložiti tudi izjavo Ministrstva za okolje in prostor, kot pristojnega organa v državi članici za upravljanje voda (v Dodatku 2 k vlogi).

Ministrstvo je izjavilo, da projekt ne slabša stanja vodnega telesa ali ne povzroča, da dobro stanje ali potencial ne bi bila dosežena iz razlogov:

- *ker so bila za del 1 projekta pridobljena vsa potrebna soglasja (vodna¹²⁹, naravovarstvena in druga), skladno z zakonodajo.*
- *za del 1 in 3 je bil izdan sklep, da presoja vplivov na okolje ni potrebna*
- *za del 2 je bilo izdano okoljevarstveno soglasje*

Ministrstvo je v v končnem odstavku izjavilo, da je bilo v okviru postopkov izdaje soglasij in sklepa preverjeno, da ne bo prišlo do poslabšanja stanja vodnih teles podzemne ali površinske vode ter da izvedba projekta ne bo povzročila, da dobro stanje podzemne ali da dobro stanje ali dober potencial površinske vode, ne bi bilo doseženo.

Izjavo je dne 27.5.2016 podpisala bivša ministrica.

4.2.2.

Vlogo za sofinanciranje so občine investitorke podpisale 21. 12. 2016. Za projekte, ki jih EK sofinancira v okviru preprečevanja dolgoročnega poslabšanja kakovosti in zmanjšanja količine sladke vode morajo investitorji iz držav članic v vlogi podati oceno učinkov na vodna telesa. V kolikor učinki za slabšanje vodnega telesa niso opredeljeni, morajo priložiti izjavo iz Dodatka 2.

V vlogi so občine izjavile naslednje:

¹²⁸ V okviru 6. Osi »Boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti« s specifičnim ciljem investicije v primarno in sekundarno infrastrukturo za zbiranje in za ustrezno stopnjo čiščenja komunalnih odpadnih voda v območjih poselitve s skupno obremenitvijo enako ali večjo od 2.000 PE, ki še ne izpolnjujejo zahtev Direktive 91/271/EGS -

- za projekte, ki bodo zagotovili zmanjšanje emisij v vodna telesa, za katera je skladno z načrtom upravljanja voda iz predpisa, ki ureja načrt upravljanja voda ugotovljeno, da so v slabem stanju ali da okoljski cilji zanje ne bodo ali verjetno ne bodo doseženi.

¹²⁹ do maja 2016, ko je ministrstvo izdalo izjavo, sta bili za povezovalni kanal C0 pridobljeni 2 soglasji, in sicer: št. 35507-661/2013 z dne 17.7.2013 in št. 35506-5804/2015-2, z dne 15.9.2015 ki smo ju podrobneje preučili v predhodnem poglavju

V okviru razdelka F iz vloge: Analiza vplivov na okolje, F. 5 Uporaba okvirne direktive o vodah, ocena učinkov projekta na vodna telesa, *Analiza vplivov na okolje ob upoštevanju potreb po prilagajanju podnebnim spremembam in blažitvi njihovega vpliva na okolje ter pripravljenosti na nesreče* je

- o v točki F. 5. 1 napisano, da predhodno pogojenost¹³⁰ naslavlja sprejetje Načrta upravljanja voda za obdobje 2016-2021 (NUV 2).
- o V točki F. 5. 3 pa investitorji navajajo, da projekt prispeva k doseganju okoljskih ciljev NUV 2016-2021 v zvezi z varovanjem, izboljšanjem in obnavljanjem stanja vodnih teles za doseganje dobrega ekološkega in kemijskega stanja površinskih voda v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja.

Cilji bodo doseženi:

- z odvajanjem in čiščenjem odpadne vode iz aglomeracij (tj. 3. del projekta)
- z obdelavo odpadne vode na Centralni čistilni napravi Ljubljana (tj. 2. del projekta)

Ugotavljam, da v vlogi ni opredeljeno, ali bo tudi prvi del projekta (izgradnja povezovalnega kanala C0 s priključki) prispevala k doseganju strateških ciljev iz NUV2 oziroma ali ne bo.

V vlogi se investitorji prav tako niso opredelili do vpliva prvega dela projekta na stanje podzemne vode (po okvirni vodni direktivi in ZV-1).

4.3. Postopek priprave izjave ministrstva iz priloge 2

MOL je na ministrstvo 23.12.2015 naslovila prošnjo za izdajo dodatka 2 k vlogi za sofinanciranje velikega kohezijskega projekta *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja* s prilogami.

DRSV je dne 16.5.2016 na ministrstvo poslala dopis, v katerem ministrstvu predlaga potrditev dodatka 2, ker ocenjujejo, da *ne gre za izjeme po 4 (7) členu¹³¹ vodne direktive oz. po 56. členu*

¹³⁰ Če predhodna pogojenost ni izpolnjena, jo je treba dokazati z dogovorjenim akcijskim načrtom v skladu z 19. členom Uredbe (EU) 1303/2013

¹³¹ 4. člen (Okoljski cilji), 7. tč iz okvirne direktive EU o vodah

Države članice ne bodo kršile te direktive, kadar:

- je nedoseganje dobrega stanja podzemne vode, dobrega ekološkega stanja oziroma dobrega ekološkega potenciala ali pri preprečevanju slabšanja stanja telesa površinske vode ali podzemne vode posledica novih preoblikovanj fizičnih značilnosti telesa površinske vode ali spremembe gladine teles podzemne vode, ali
- je neuspešno preprečevanje poslabšanja stanja telesa površinske vode iz zelo dobrega v dobro posledica novih dejavnosti trajnostnega razvoja

in so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

(a) storjeno je vse, kar je mogoče, da se ublažijo škodljivi vplivi na stanje vodnega telesa;

(b) razlogi za te spremembe so posebej navedeni in razloženi v načrtu upravljanja povodja, ki ga predpisuje člen 13, cilji pa so vsakih 6 let ponovno pregledani;

(c) razlogi za preoblikovanja ali spremembe so prevladujoč javni interes in/ali koristi, ki jih imajo nova preoblikovanja ali spremembe za zdravje ljudi, ohranjanje varnosti ljudi ali trajnostni razvoj, so večje od koristi, ki jih ima doseganje ciljev iz odstavka 1 za okolje in družbo, in

(d) koristnih ciljev, katerim so namenjena preoblikovanja in spremembe vodnega telesa, se zaradi razlogov, povezanih s tehnično izvedljivostjo ali nesorazmernimi stroški, ne da doseči na druge načine, ki so mnogo boljše okoljska možnost.

ZV-1¹³², ki se nanašajo na izjeme pri doseganju ciljev, ki se nanašajo na doseganje dobrega stanja ali dobrega ekološkega potenciala vodnega telesa.

V nadaljevanju dopisa DRSV je navedeno, da

- o iz projektne vloge in obrazložitve Dodatka 2 izhaja, da je bilo v okviru postopkov soglasij in predhodnega postopka preverjeno, da ne bo prišlo do poslabšanja stanja podzemne ali površinske vode, ter da izvedba projekta ne bo povzročila, da dobro stanje podzemne ali dober potencial površinske vode, ne bi bilo doseženo ter da
- o kot je razvidno iz Dodatka 2, mora navedeni dokument podpisati pristojni organ, odgovoren za upravljanje voda v RS, to je ministrstvo.

Ker se dopis DRSV sklicuje ponovno na vsebino izjave, sem preverila, kako je potekal postopek preverjanja na DRSV, katerega posledica je bil predlog ministrstvu da potrdi Dodatek 2. Ugotavljam, da v arhivirani dokumentaciji ni revizijskih dokazil, ki bi dokazovala, kaj je DRSV v tem postopku preverjala.

Ugotovitev (V)

Glede na odsotnost revizijskih dokazil ni možno ugotoviti vrste, načina in obsega preverjanja DRSV v letu 2016 v okviru postopka priprave izjave ministrstva iz Dodatka 2 za projekt *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja*.

132

ZV-1, 56. Čl. (izjeme):

(1) Pri izpolnjevanju ciljev, ki se nanašajo na doseganje dobrega stanja ali dobrega ekološkega potenciala vodnih teles, lahko vlada za posamezno vodno telo določi, da se:

1. podaljšajo roki za doseganje ciljev, ker njihovo doseganje v določenem času ni mogoče zaradi razlogov, povezanih s tehnično izvedljivostjo ali nesorazmerno visokimi stroški ali naravnimi pogoji,
2. določijo posamezni manj strogi okoljski cilji, če je vodno telo zaradi človekove dejavnosti ali zaradi naravnih pogojev tako močno spremenjeno, da bi bilo doseganje ciljev neizvedljivo ali povezano z nesorazmerno visokimi stroški.

(2) Šteje se, da ni kršena obveznost izpolnjevanja ciljev, ki se nanašajo na doseganje dobrega stanja ali dobrega ekološkega potenciala vodnega telesa, če je prišlo do začasnega poslabšanja stanja vodnega telesa zaradi naravne nesreče ali višje sile, ki je ni bilo mogoče predvideti.

(3) Vlada lahko za posamezno vodno telo določi, da se cilji doseganja dobrega stanja, dobrega ekološkega potenciala ali preprečevanja poslabšanja stanja vodnih teles ne dosežejo, če je do poslabšanja prišlo zaradi fizičnih sprememb vodnega telesa zaradi nove človekove dejavnosti, ali pa, da se ne doseže cilj preprečevanja poslabšanja stanja vodnega telesa površinske vode iz zelo dobrega v dobro stanje zaradi nove dejavnosti trajnostnega razvoja, in če je:

1. z zakonom ali na njegovi podlagi sprejetim nacionalnim programom ali drugim aktom izakazan javni interes in so koristi, ki jih imajo nova preoblikovanja ali spremembe za zdravje in varnost ljudi ali trajnostni razvoj, večje od koristi, ki jih ima doseganje ciljev za okolje in družbo,
2. iz zakona ali na njegovi podlagi sprejetega nacionalnega programa ali drugega akta oziroma celovite presoje vplivov tega akta na okolje razvidno, da koristnih ciljev, ki se dosežejo s fizičnimi spremembami vodnega telesa, zaradi tehnične neizvedljivosti ali nesorazmernih stroškov ni mogoče zagotoviti na način, ki bi imel manjše škodljive posledice na okolje,
3. z državnim prostorskim načrtom ali drugim aktom in celovito presojo vplivov tega akta na okolje zagotovljeno, da se izvedejo tehnično izvedljivi in sorazmerni ukrepi, s katerimi se ublaži škodljive vplive na stanje voda, in
4. z zakonom in na njegovi podlagi sprejetim nacionalnim programom ali drugim aktom, državnim prostorskim načrtom oziroma celovito presojo vplivov tega akta na okolje zagotovljeno, da je izpolnjena zahteva iz četrtega odstavka tega člena

(4) Razlogi za spremembe iz prejšnjega odstavka morajo biti posebej navedeni in obrazloženi v državnemu prostorskemu načrtu ali drugemu aktu iz prejšnjega odstavka in povzeti v načrtu upravljanja voda iz prejšnjega člena ☐

(5) Določitev izjem za posamezno vodno telo ne sme ogroziti doseganja ciljev, ki se nanašajo na dobro stanje ali dober ekološki potencial voda na drugih vodnih telesih znotraj istega vodnega območja, za katere izjema ni določena.

(6) Vlada predpiše podrobnejše pogoje za določanje oziroma ugotavljanje izjem iz tega člena.

Konec leta 2017 je DRSV pripravila interno navodilo za Pripravo in podpis izjave, da projekt ne bo povzročil poslabšanja stanja voda, s pripombo, da bi ga bilo potrebno ponovno preveriti.

Ocenjujem, da je to interno navodilo dobro pripravljeno.

5. ZAČETEK GRADBENIH DEL PO POGODBI MED MOL IN IZVAJALCEM GRADBENIH DEL

Pogodba o sofinanciranju za 1. del kohezijskega projekta *Nadgradnja sistema odvajanja komunalne odpadne vode v občinah Medvode I Vodice ter izgradnja povezovalnega kanala C0 v delu, ki se nanaša na Mestno občino Ljubljana*, je bila med ministrstvom in MOL podpisana 3.4.2018.

V 6. členu pogodbe je zapisano, da je MOL že izbral izvajalca gradbenih del za povezovalni kanal C0.

Pogodba med MOL in izvajalcem del za gradbena dela na povezovalnem kanalu C0 med MOL in izvajalcem del je bila sklenjena 23.11.2017. Pogodba v 13. členu določa, da je pogoj za veljavnost pogodbe nepreklicna in brezpogojna bančna garancija za dobro izvedbo del, katero bo v 10. dneh od podpisa pogodbe predložil vodilni partner.

Bančna garancija za dobro izvedbo del ni bila predložena v roku, zato je bilo sklenjeno še nekaj aneksov.

Med pooblaščenim predstavnikom naročnika (MOL), družbo za inženirski nadzor, in izvajalcem gradbenih del je bil 21.12.2017 izveden sestanek. V zapisniku je zapisano, da

je uvedba v delo je izvedena z odločilnim pogojem. Izvajalec mora za izpolnitev pogoja predložiti do 17.1.2018 garancijo za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti. Če izvajalec ne bo izpolnil pogoja (predložil bančne garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti) se šteje, da uvedba v delo ni bila izvedena. V nasprotnem primeru se šteje, da je bil izvajalec uveden v delo z današnjim dnem, to je 21.12.2017.

Za pričetek gradnje velja navadno datum uvedbe v delo. Z začetkom gradnje bi naročnik, MOL, pričel prevzemati obveznosti.

Ker Zakon o javnih financah¹³³ določa, da neposredni uporabnik proračuna (MOL) prevzema obveznosti s pisno pogodbo, razen, če ni z zakonom drugače določeno, sem preverila, kdaj je postala pogodba o gradbenih delih veljavna (datum bančne garancije oz. datum njenega prejema s strani MOL) in kdaj so se pričela gradbena dela.

Bančna garancija za dobro izvedbo gradbenih del za kanal C0 je bila izdana 31.1.2018, iz gradbenih dnevnikov pa izhaja, da so se dela na kanalu C0 pričela izvajati 24.4.2018.

To pomeni, da je bilo tveganje morebitne neskladnosti z Zakonom o javnih financah zaradi datuma prevzemanja obveznosti za gradbena dela na kanalu C0 ovrženo.

¹³³ 50. člen ZJF-1

6. INTERNO INFORMIRANJE IN KOMUNICIRANJE

6.1.

Ugotavljam, da je bilo informiranje in komuniciranje, ki je pomembno za odločanje, med notranjimi organizacijskimi enotami v revidiranih postopkih pomanjkljivo.

6.1.1.

Ugotovitev (S)

Interpretacija predpisov s področij, obravnavanih v notranji reviziji, je med javnimi uslužbenci, ki so predpise pripravili, in med javnimi uslužbenci, ki so posamezne predpise uporabljali pri vodenju upravnih postopkov, različna.

- Direktorat za okolje, Sektor za celovito presojo vplivov na okolje, je ob implementaciji vladnih uredb PVO in še kasneje pripravil številna in obsežne delavnice, kar je primer dobre prakse.

Kljub temu ugotavljam, da interpretacija določenih delov uredbe s strani javnih uslužbencev ARSO, ki te uredbe uporabljajo pri izvajanju upravnih postopkov, ni bila povsem jasna.

Prav tako obstaja različna interpretacija predpisov s področja upravljanja voda med javnimi uslužbenci, ki so predpise pripravili, in med javnimi uslužbenci, ki jih uporabljajo pri vodenju upravnih postopkov.

Priporočilo:

Notranje organizacijske enote, ki pripravljajo predpise, naj občasno (po lastni iniciativi ali po zaprosilu enot, ki te predpise uporabljajo) organizirajo osvežitvene predstavitve oz. delavnice: v ministrstvu se zaposlujejo novi uslužbenci, za uslužbenca, ki so spremenili področje dela, ali za uskladitev tolmačenj predpisov.

6.1.2.

Ugotovitev (S)

Predhodni postopek PVO in pridobivanje drugega vodnega soglasja za povezovalni kanal C0 je potekal istočasno in znotraj istega organa v sestavi ministrstva. Ugotavljam, da so v tem primeru aktivnosti in postopki znotraj ARSO potekali izrazito v t.i. "silosih": informacije niso prehajale neposredno med različnimi sektorji oz. med sektorji preko vodstva. Če bi bili javni uslužbenci ustrezno seznanjeni o istočasnem teku dveh postopkov na istem projektu, ki sta medsebojno odvisna, bi obstajala večja verjetnost, da bi bila vsebinska kakovost predhodnega postopka PVO in postopka izdaje vodnega soglasja večja.

Pomanjkljivo informiranje je bilo tudi med različnimi sektorji v ožjem ministrstvu: med sektorjem za kohezijo, ki je obravnaval projekt *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja*, in med sektorjem, ki je v tem obdobju pripravil uredbo o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja (sklic na ugotovitve v točki 3.1.3.1.)

Notranje kontrolno okolje ministrstva (na primer pri pripravi notranjih predpisov in navodil) mora biti vzpostavljeno na podlagi medsebojnega sodelovanja notranjih organizacijskih enot in njihovih vodstev.

Priporočila:

Na različnih ravneh je treba izboljšati medsebojno sodelovanje: informiranje in komunikacijo, ki je pomembna za odločanje.

Pisne usmeritve posameznih NOE naj bodo medsebojno usklajene z deležniki iz drugih NOE, ki sodelujejo s posamezno NOE. O uskladitvah naj obstoja revizijska sled.

6.2.

Ugotovitev (S)

Na osnovi izvedenega pregleda ocenjujem, da vsi javni uslužbenci ministrstva, ki so sodelovali v procesu presoje vplivov na okolje in izdaje vodnih soglasij / mnenj, niso imeli celovitega pregleda nad projektom *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja*

Vsak projekt mora ministrstvo obravnavati celovito. Izdaja upravnih dovoljenj, soglasij/mnenj mora potekati v logičnem sosedju in v skladu z evropskim in slovenskim pravnim redom ter dobro prakso.

Priporočilo:

Minister naj izda sklep (navodilo), da v primeru večjih projektov, notranja organizacijska enota (NOE), ki prične sodelovati s potencialnimi investitorji (ali je sama investitor), že na začetku sodelovanja predstavi projekt uslužbencem iz vseh NOE širšega ministrstva, ki bodo sodelovali pri presojah in pridobivanju različnih soglasij in mnenj ter gradbenih dovoljenj.

MNENJE

V notranji reviziji sem preverila, ali so bili postopki Ministrstva za okolje in prostor¹³⁴ pri kohezijskem projektu *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja – 1. del* (s poudarkom na povezovalnem kanalu C0), skladni s predpisi ter z dobro prakso upravljanja.

Pri preverjanju postopkov sem izhajala iz izjave ministrstva iz priloge k vlogi investitorjev za sofinanciranje projekta *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja* iz kohezijskega sklada, da je bilo v okviru postopkov izdaje soglasij in sklepa preverjeno, da ne bo prišlo do poslabšanja stanja vodnih teles podzemne ali površinske vode ter da izvedba projekta ne bo povzročila, da dobro stanje podzemne ali da dobro stanje ali dober potencial površinske vode, ne bi bilo doseženo.

Pri tem sem se osredotočila na predhodna postopka presoje vplivov na okolje in na postopke izdaje vodnih soglasij v povezavi s povezovalnim kanalom C0 in njegovim vplivom na stanje podzemne vode, saj se kanal nahaja na vodovarstvenem, poplavnem in priobalnem območju.

Ugotavljam, da so javni uslužbenci v revidiranih enotah (ARSO, Sektor za PVO in ARSO/DRSV Urad za upravljanje voda) v okviru postopkov izdaje upravnih aktov uporabljali navedbe iz dokumentacije, katero so predložili vlagatelji:

- pri predhodnem postopku presoje vplivov na okolje v celoti,
- v postopkih izdaje vodnih soglasij pa v delih, ki se nanašajo na vpliv posega kanala C0 na stanje (podzemne) vode

Samostojnih vsebinskih preverjanj pa niso izvedli.

V predhodnem postopku presoje vplivov na okolje (ARSO) so upoštevali vsa predhodno izdana soglasja, brez dodatnega preverjanja. Menim, da tak pristop ni bil ustrezen in skladen z osnovnim pomenom presoje vpliva posega na okolje. Presoja vplivov na okolje mora celovito ovrednotiti tveganja in predstavljene omilitvene ukrepe projekta kot celote ter po potrebi zahtevati dodatne ukrepe, ki se bodo morali odražati v projektni dokumentaciji.

Pri izdaji vodnih soglasij/mnenj (ARSO/DRSV) za povezovalni kanal C0 so uslužbenci presojali dele projekta glede na dobesedno zapisane omejitve in določila iz uredbe VVO. Pri tem pa niso upoštevali omejitev za priobalna območja Save. Prav tako niso upoštevali določila vladne poplavne uredbe, ki za kanalizacijo na srednjem poplavnem območju zahteva predhodno izdelano PVO. Vodno soglasje je bilo izdano. Poudarjam pa, da notranja revizija ne ugotavlja zakonitosti izdanih vodnih soglasij.

V notranji reviziji sem tudi ugotovila, da javni uslužbenci ministrstva različno interpretirajo predpise, ki jih pripravlja ministrstvo.

Revidirane enote niso imele vzpostavljenih preventivnih kontrol v obliki pisnih smernic in navodil za delo (t.i. preventivne kontrole). ARSO, Sektor za presojo vplivov na okolje je v času

¹³⁴ Ministrstvo nastopa pri projektu v različnih upravnih vlogah: presoja vplivov na okolje, upravljanje voda, posredniški organ

notranje revizije že pripravil usmeritve za delo uslužbencev. DRSV je v procesu priprave internih postopkov, vendar ocenjujem, da predloženi osnutki ne podpirajo javnih uslužbencev pri vsebinskih (strokovnih) zadevah v zvezi določili predpisov. Usmeritev za vpliv posega na stanje podzemne vode, ki ga predvideva tudi Program ukrepov načrta upravljanja voda (PU NUV 1 in PU NUV 1), pa DRSV še ni pripravila.

Prav tako ni vzpostavljen kontrolni proces izvajanja postopkov (npr. kontrole štirih oči, vodstvene kontrole)

Revizijske sledi, kako so se preverjanja v obravnavanih postopkih (PP/PVO in vodna soglasja) izvajala, praktično ne obstajajo. Ker postopki preverjanja (ugotavljanja ustreznosti projekta glede na referenčna merila) niso dokumentirani, menim, da proces izdaje upravnih aktov (sklepa iz PP PVO in vodnih soglasij) ni transparenten.

Prenos informacij, pomembnih za odločanje, ni bil optimalen. Javni uslužbenci tudi niso obravnavali projekta kot celote.

Obstaja tveganje, da v postopku izdaje vodnih soglasij javni uslužbenci vpliv posega niso presojali po ustrezni klasifikaciji objekta in iz tega izhajajočih omejitvah za poseg v prostor.

Menim, da da aktivnosti v ARSO v povezavi s predhodnim postopkom PVO, ter v ARSO/DRSV v povezavi z izdajo dveh vodnih soglasij ter pripravo izjave ministrstva iz Dodatka 2 v revidiranih delih projekta *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja* niso bile izvedene v skladu z dobro prakso upravljanja.

Ocenjujem, da je kontrolno okolje v revidiranih enotah še na nizki stopnji zrelosti: sistem presoje vplivov na okolje v ARSO in sistem izdaje vodnih soglasij / mnenj v ARSO/DRSV ni deloval uspešno in učinkovito, kar je imelo vpliv tudi na izvajanje postopkov v obravnavanem primeru povezovalnega kanala C0.

Na podlagi izsledkov te notranje revizije **ne zagotavljam**, da so bili postopki v delu, ki se nanaša na povezovalni kanal C0, izvedeni v skladu z izjavo ministrstva v Dodatku 2 k vlogi za sofinanciranje iz kohezijskega sklada, ki navaja, da je bilo v okviru postopkov izdaje soglasij in sklepa PVO preverjeno, da ne bo prišlo do poslabšanja stanja vodnih teles podzemne ali površinske vode ter da izvedba projekta ne bo povzročila, da dobro stanje podzemne ali dober potencial površinske vode, ne bi bil doseženo.

PRIPOROČILA

ARSO, Urad za varstvo okolja in narave, Sektor za presojo vplivov na okolje

Priporočila (S)

o 2.2.2.

Premislek, da bi dejavnike tveganja najprej ocenili posebej, nato pa ocenili še ustreznost morebitnih omilitvenih ukrepov.

o 2.2.3.

Sektor mora uvesti formalen postopek kontrole 4 oči z revizijskimi dokazili (kontrola popolnosti vloge, pregled ustreznosti prilog, pregled obrazca za presojo meril, vsebinski in pravni pregled sklepa/odločbe, ime kontrolorja in datum izvedene kontrole).

o 2.3.1.

Sektor mora pripraviti pisna navodila o vrstnem redu obravnave vlog za predhodni postopek in za postopek presoje vplivov na okolje. Navodila morajo biti usklajena s predpisi. Stranke (vlagatelji) in javnost morajo biti o njih obveščeni.

DRSV, Urad za upravljanje z vodami

Priporočilo (V)

o 3.1.3.2.

DRSV mora v upravnih postopkih izdaje vodnih soglasij/mnenj določila materialnih in postopkovnih predpisov v večji meri uporabljati smiselno oz. vsebinsko in z večjim upoštevanjem načel, ki so zapisana v teh predpisih (kot npr. načelo materialne resnice iz 8. člena Zakona o upravnem postopku in načelo proste presoje dokazov iz 10. člena Zakona o upravnem postopku).

o 3.1.4. in 3.2.1.

DRSV mora pripraviti smernice za odločanje v postopku pridobitve vodnega soglasja/mnenja z opredeljenim načinom izvedbe posega v vodni prostor, ki bo sprejemljiv z vidika doseganja dobrega stanja podzemnih voda.

- za posege, za katere je v postopku pridobivanja mnenja v uredbah VVO zahtevana predložitev analize tveganja na onesnaženje in
- za posege, kjer v postopku pridobivanja vodnega soglasja te zahteve ni.

Smernice mora DRSV objaviti.

Priporočilo (S)

o 3.2.2.

- DRSV naj (poleg smernic iz 3.1.4.) pripravi tudi interna navodila za izvajanje postopkov izdaje vodnih soglasij, ki bo usmerjal javne uslužbenke v bolj vsebinsko obravnavo posegov v okolje glede na tveganja, ki jih nosi poseg, oz. vpliv posega na stanje podzemnih in površinskih voda (ne le na vodni režim) ter primernost zaščitnih oz. omilitvenih ukrepov.
- DRSV mora k smernicam pripraviti tudi delovne obrazce, kamor bodo javni uslužbenci dosledno vpisovali svoje ugotovitve glede na referenčna merila.

o 3.2.3.

DRSV mora uvesti formalen postopek kontrole 4 oči z revizijskimi sledmi, da je bila kontrola izvedena (kontrola popolnosti vloge, pregled ustreznosti prilog, pregled obrazca za presojo meril, pregled odločbe/sklepa, ime kontrolorja in datum izvedene kontrole, itd.).

Ministrstvo (minister)

Priporočilo (S)

o 6.2.

Minister naj izda sklep (navodilo), da v primeru večjih projektov, notranja organizacijska enota (NOE), ki prične sodelovati s potencialnimi investitorji (ali je sama investitor), že na začetku sodelovanja predstavi projekt uslužbencem iz vseh NOE širšega ministrstva, ki bodo sodelovali pri presojah in pridobivanju različnih soglasij in mnenj ter gradbenih dovoljenj.

Splošna priporočila (S):

o 6.

- Notranje organizacijske enote, ki pripravljajo predpise, naj občasno (po lastni iniciativi ali po zaprosilu enot, ki te predpise uporabljajo) organizirajo osvežitvene predstavitve oz. delavnice. V ministrstvu se zaposlujejo novi javni uslužbenci, za javne uslužbence, ki so spremenili področje dela ali za uskladitev tolmačenj predpisov
- Na različnih ravneh je potrebno izboljšati medsebojno sodelovanje (informiranje in komunikacijo), ki je pomembna za odločanje.
- Pisne usmeritve (pravilniki, navodila, protokoli,...) posameznih NOE naj bodo usklajene z deležniki iz drugih NOE. O usklajevanju naj obstoji revizijska sled.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 74 00
F: 01 478 74 25
E: gp.mop@gov.si
www.mop.gov.si

Podpisnik: Stasja Grkman
Izdajatelj: Republika Slovenija
Serijska številka: 28 62 e9 f3 00 00 00 56 7c ef
Datum in čas podpisa: 12:58, 21.11.2019
Ref. št. dokumenta: 0601-2/2019/53

Zadeva: 0601-2/2019/53

Datum: 21. 11. 2019

**PREGLED POSTOPKOV IZDAJE SKLEPOV V PREDHODNEM POSTOPKU PRESOJE
VPLIVOV NA OKOLJE IN VODNIH SOGLASIJ
MINISTRSTVA ZA OKOLJE IN PROSTOR
PRI KOHEZIJSKEM PROJEKTU "ODVAJANJE IN ČIŠČENJE ODPADNE VODE NA
OBMOČJU VODONOSNIKA LJUBLJANSKEGA POLJA – 1. DEL",
S Poudarkom NA POVEZOVALNEM KANALU C0**

POVEZOVALNI KANAL C0

POPRAVEK NOTRANJEREVIZIJSKEGA POROČILA

Stasja Grkman
notranja revizorka, Ministrstvo za okolje in prostor

PREJEMNIKI POPRAVKA NOTRANJEREVIZIJSKEGA POROČILA

- Simon Zajc, minister
- Aleš Prijon, državni sekretar
- Marko Maver, državni sekretar
- Andreja Potočnik, vodja kabineta ministra
- Lilijana Kozlovič, v.d. generalne direktorice ARSO
- Tomaž Prohinar, direktor DRSV
- mag. Tanja Bolte, generalna direktorica Direktorata za okolje
- Vesna Ugrinovski, v.d. generalne direktorice Direktorata za vode in investicije
- dr. Dragan Matić, glavni inšpektor, IRSOP

Standard notranjega revidiranja 2421 (napake in izpustitve)¹ napotuje, da v primeru pomembne napake ali izpustitve v končnem poročilu, mora vodja notranje revizije sporočiti popravljene informacije vsem strankam, ki so prejele izvirno sporočilo.

Sklic na zapis

- v poglavju 3.1.3.2. Omejitve za katerikoli poseg po klasifikaciji CC-SI so napisane v prilogi k uredbam, podnaslov Tolmačenje vodovarstvenih uredb, in sicer na četrti odstavek na strani 27, ki se glasi *Glede na razloženo domnevam (sklic na sprotno opombo: Notranji revizor ne more ocenjevati predpisov: sklicujem se lahko le na razlago avtorice te uredbe VVO), da so javni uslužbenci v postopkih izdaje vodnih soglasij za posamezne dele povezovalnega kanala C0 vpliv načrtovanega posega ocenjevali po omejitvah oz. določilih, ki so v prilogi uredbe VVO določeni za lokalne kanalizacijske cevovode in ne po določilih in omejitvah za prenosne cevovode, kamor bi projekt povezovalnega kanala C0 lahko uvrstili zaradi njegove velikosti in namena.*

in

- v Povzetku v tretji alineji na strani 4, ki navaja, *da obstaja tveganje, da v postopku izdaje vodnih soglasij javni uslužbenci vpliv posega niso presojali po ustrezni klasifikaciji objekta in iz tega izhajajočih omejitvah za poseg v prostor.*

Na pobudo² javne uslužbenke, ki je pripravila vodovarstvene uredbe, je Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, zadolžen za Uredbo o razvrščanju objektov, posredoval naslednjo razlago³ :

1. V Uredbi o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja (Uradni list RS, št. 120/04, 7/06, 1/12, 44/12 in 48/15), ki je bila v letu 2015 nadomeščena z Uredbo o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja (Uradni list RS, št. 43/15), so objekti, za katere je določen vodovarstveni režim, razvrščeni v skladu s tedaj veljavno Uredbo o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje (Uradni list RS, št. 18/13, 24/13, 26/13, 61/17 – GZ in 61/17 – ZUreP-2), ki prevzema Enotno klasifikacija vrst objektov CC-SI. Cevovodi za odpadno vodo so glede na Uredbo o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje v obeh citiranih uredbah razvrščeni v kategorijo lokalnih cevovodov CC-SI 222, konkretno je v obeh uredbah (v obeh uredbah v prilogi 3, ki je sestavni del uredbe) naveden podrazred, označen s petmestno številko, ki je CC-SI 22231 Cevovodi za odpadno vodo (kanalizacija). To pomeni, da je razvrstitev tovrstnih objektov glede na Uredbo o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje v obeh citiranih vodovarstvenih uredbah pravilna.

2. Navedena uredba je, tako kot določa tudi sedaj veljavna Uredba o razvrščanju objektov (Uradni list RS, št. 37/18), opredelila, da so Cevovodi za odpadno vodo lahko razvrščeni zgolj v kategorijo lokalnih cevovodov CC-SI 222 oziroma v razred 2223 in podskupino 22231. To pomeni, da Cevovodov za odpadno vodo glede na navedeno klasifikacijo ni mogoče razvrstiti med CC-SI 221 Daljinske cevovodi, daljinska (hrbtenična) komunikacijska omrežja in daljinski (prenosni) elektroenergetski vodi, četudi gre pri tem za večje cevovode za odpadno vodo (po zmogljivosti in dolžini oziroma glede na njihov namen).

Klasifikacija "Daljinski cevovodi za odpadno vodo (kanalizacija)" sploh ne obstaja.

¹ Usmeritve za državno notranje revidiranje št. 0601-8/2014/38, september 2017

² Elektronsko sporočilo z dne 20.11.2019

³ Elektronsko sporočilo z dne 21.11.2019

Glede na prejeto razlago notranje organizacijske enote ministrstva, zadolžene za Uredbo o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje (Uradni list RS, št. 18/13, 24/13, 26/13, 61/18 GZ in 61/17 GZ), ki prevzema Enotno klasifikacija vrst objektov CC-SI, oziroma za sedaj veljavno Uredbo o razvrščanju objektov (Uradni list RS, št. 37/18), iz končnega notranjerevizijskega poročila št. 0601-2/2019/42 z dne 18.10.2019 **umikam naslednja zapisa na straneh 4 in 27.**

Obstaja tveganje, da v postopku izdaje vodnih soglasij javni uslužbenci vpliv posega niso presojali po ustrezni klasifikaciji objekta in iz tega izhajajočih omejitvah za poseg v prostor.

in

Glede na razloženo domnevam (sklic na sprotno opombo: Notranji revizor ne more ocenjevati predpisov: sklicujem se lahko le na razlago avtorice te uredbe VVO), da so javni uslužbenci v postopkih izdaje vodnih soglasij za posamezne dele povezovalnega kanala C0 vpliv načrtovanega posega ocenjevali po omejitvah oz. določilih, ki so v prilogi uredbe VVO določeni za lokalne kanalizacijske cevovode in ne po določilih in omejitvah za prenosne cevovode, kamor bi projekt povezovalnega kanala C0 lahko uvrstili zaradi njegove velikosti in namena.

Številka: 35405-515/2019-25, 35415-33/2020-4, 35415-36/2020-4

Datum: 28. 9. 2020

Agencija Republike Slovenije za okolje izdaja na podlagi tretjega odstavka 14. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 35/15, 62/15, 84/16, 41/17, 53/17, 52/18, 84/18, 10/19 in 64/19), tretjega odstavka 130. člena in 2. točke 129. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – ZUP-UPB2, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) ter petega odstavka 51.a člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE) v predhodnem postopku za nameravani poseg: Vgradnja povezovalnega kanala C0 z dodajanjem armiranobetonske kinete med revizijskima jaškoma 142 in 166 v dolžini 2.128,95 m, nosilki nameravanega posega Mestni občini Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana, ki jo zastopa župan Zoran Jankovič, naslednji

SKLEP

1. Postopek o zahtevi Branka Grada, Kleče 16, 1000 Ljubljana, za priznanje statusa stranskega udeleženca v predhodnem postopku za nameravani poseg: Vgradnja povezovalnega kanala C0 z dodajanjem armiranobetonske kinete med revizijskima jaškoma 142 in 166 v dolžini 2.128,95 m, ki se vodi pod številko zadeve 35415-33/2020, in postopek o zahtevi Marjana Severja, Avšičeva 24, 1000 Ljubljana, za priznanje statusa stranskega udeleženca v istem predhodnem postopku, ki se vodi pod številko zadeve 35415-36/2020, **se združita s predhodnim postopkom** za nameravani poseg: Vgradnja povezovalnega kanala C0 z dodajanjem armiranobetonske kinete med revizijskima jaškoma 142 in 166 v dolžini 2.128,95 m, ki ga je zahtevala Mestna občina Ljubljana, Mestni trg 1, Ljubljana, **v en postopek**.
2. Zahtevi za priznanje statusa stranskega udeleženca v predhodnem postopku, ki sta jo podala Branko Grad, Kleče 16, 1000 Ljubljana in Marjan Sever, Avšičeva 24, 1000 Ljubljana, **se zavržeta**.
3. Za nameravani poseg: Vgradnja povezovalnega kanala C0 z dodajanjem armiranobetonske kinete med revizijskima jaškoma 142 in 166 v dolžini 2.128,95 m, nosilke nameravanega posega Mestni občini Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana, na zemljiščih v k.o. 1753 Vižmarje s parcelnimi št. 1801/1, 350 in v k.o. 1734 Ježica s parcelnimi št. 2162, 2340, 1860, 1859, 1858, 1857, 1856, 1855, 1854, 2341, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622 in 2343, **je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje**.
4. Pritožba zoper 3. točko izreka tega sklepa ne zadrži njegove izvršitve.
5. V tem postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev:

Agencija Republike Slovenije za okolje, ki kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju naslovni organ) je dne 19. 2. 2020 s strani nosilke nameravanega posega Mestne občine Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana, ki jo zastopa zakoniti zastopnik župan Zoran Janković (v nadaljevanju nosilka nameravanega posega) prejela zahtevo za izvedbo predhodnega postopka za nameravani poseg: vgradnja povezovalnega kanala C0 z dodajanjem armiranobetonske kinete med revizijskima jaškoma 142 in 166 v dolžini 2.128,95 m, na zemljiščih v k.o. 1753 Vižmarje s parcelnimi št. 1801/1, 350 in v k.o. 1734 Ježica s parcelnimi št. 2162, 2340, 1860, 1859, 1858, 1857, 1856, 1855, 1854, 2341, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622 in 2343, v skladu z 51a. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE, v nadaljevanju ZVO-1).

Naslovni organ je dne 17. 8. 2020 prejel zahtevo Branka Grada, Kleče 16, Ljubljana, za priznanje statusa stranskega udeleženca v zgoraj navedenem predhodnem postopku. V njej navaja, da je lastnik zemljišč 2132 in 2141 k.o. Ježica, ki ležijo neposredno ob trasi C0 Kanala, zahtevo pa utemeljuje s 43. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13; v nadaljevanju: ZUP) in sledečimi dokazili:

- izpisek iz zemljiške knjige za parceli 2132 in 2141, obe k.o. Ježica;
- gradbeno dovoljenje za C0 kanal;
- dokaz v zvezi s sodno ureditvijo meje med parcelo 2349, 2132 in 2141, vse k.o. Ježica;
- PZI 50-2033-00-2018, maj 2019 (dodatek s kinetami) ter
- shema poteka kanala C0 in lokacije parcel 2132 in 2141, obe k.o. Ježica.

Naslovni organ je dne 4. 9. 2020 prejel zahtevo Marjana Severja, Avšičeva 24, Ljubljana, za priznanje statusa stranskega udeleženca v istem predhodnem postopku. V njej navaja, da je lastnik zemljišča 2131 k.o. Ježica, ki leži neposredno ob trasi C0 Kanala, zahtevo pa utemeljuje s 43. členom ZUP in sledečimi dokazili:

- izpisek iz zemljiške knjige za parcelo 2131 k.o. Ježica;
- PZI 50-2033-00-2018, maj 2019 (dodatek s kinetami);
- shema poteka kanala C0 in lokacije zemljišča 2131 k.o. Ježica
- načrt gradbišča gradbenega izvajalca ter
- dokazila v zvezi s postopkom urejanja meje med parcelama 2340 in 2131, obe k.o. Ježica.

Obrazložitev k 1. točki izreka tega sklepa:

Na podlagi 130. člena ZUP lahko organ, ki vodi postopek, združi zadeve v en postopek, kadar se pravice ali obveznosti stranke opirajo na isto ali podobno dejansko stanje in isto pravno podlago in če je organ, ki vodi postopek, za vse zadeve stvarno pristojen. O združitvi zadev v en postopek odloči pristojni organ s posebnim sklepom, zoper katerega je dovoljena pritožba.

Po pregledu dokumentacije je naslovni organ ugotovil, da:

- se obe zahtevi za priznanje stranskega udeleženca v postopku nanašata na isto upravno zadevo in sicer izvedbo predhodnega postopka za nameravani poseg: vgradnja povezovalnega kanala C0 z dodajanjem armiranobetonske kinete med revizijskima jaškoma 142 in 166 v dolžini 2.128,95 m, na zemljiščih v k.o. 1753

Vižmarje s parcelnimi št. 1801/1, 350 in v k.o. 1734 Ježica s parcelnimi št. 2162, 2340, 1860, 1859, 1858, 1857, 1856, 1855, 1854, 2341, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622 in 2343, ki se vodi pod številko upravne zadeve 35405-515/2019, ki se vodi v skladu z 51a. členom ZVO-1;

- se obe zahtevi opirata na isto ali podobno dejansko stanje in isto pravno podlago, t.j. 43. člen ZUP, kar je razvidno iz obeh podanih zahtev in iz predloženih dokazil.

Odločitev o stranski udeležbi oseb, ki to zahtevajo, je procesna odločitev, ki jo mora v okviru postopka sprejeti naslovni organ, ki ta postopek vodi. Ker sta bili zahtevi Branka Grada in Marjana Severja obravnavani ločeno od postopka, v zadevah št. 35415-33/2020 oziroma 35415-36/2020, je naslovni organ ob smiselni uporabi 130. člena ZUP odločil, da odločanje o navedenih zahtevah za vstop v postopek pridruži postopku, v katerega želita vstopiti. Glede na navedeno je zato naslovni organ odločil, kot je razvidno iz 1. točke izreka tega sklepa.

Obrazložitev k 2. točki izreka tega sklepa:

V drugi točki prvega odstavka 129. člena ZUP je določeno, da organ zahtevo najprej preizkusi in jo s sklepom zavrže, če vložnik v vlogi ne uveljavlja kakšne svoje pravice ali pravne koristi oziroma, če po tem zakonu ne more biti stranka.

2. točka izreka temelji na stališču upravnega organa, da stranska udeležba v predhodnih postopkih ni mogoča. Predhodni postopek ureja 51.a člen ZVO-1. Namenjen je ugotovitvi, ali je za posamezen poseg v okolje, za katerega se lahko pričakujejo pomembni vplivi na okolje (tretji odstavek 51. člena ZVO-1¹), treba izvesti presojo vplivov na okolje. Na podlagi ugotovitve, da je presoja vplivov na okolje potrebna ali ne, za nosilca posega v okolje ne nastanejo nobene materialne pravice ali obveznosti. Gre zgolj za ugotovitev, izraženo v obliki sklepa (gre torej za ugotovitveni sklep), o tem, ali bo imel nameravani poseg zaradi svojih značilnosti take vplive na okolje, da je zaradi njih treba izvesti njihovo presojo. Ta ugotovitev ustvarja za nosilca nameravanega posega, če se ga nameni izvesti, procesno obveznost, da pred izvedbo posega začne ustrezen postopek, v kateri se skladno z zakonom izvede tudi presoja vplivov na okolje: gre bodisi za postopek izdaje okoljevarstvenega soglasja (57. do 65. člen ZVO-1) bodisi integralni postopek izdaje gradbenega dovoljenja (IV. poglavje Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 61/17, 72/17 – popr. in 65/20)). V obeh navedenih postopkih, v katerih se presoja vplivov na okolje izvaja, je načelo javnosti izrazito poudarjeno: prek javnega naznanila se izvede sodelovanje javnosti, v postopek pa se lahko kot stranski udeleženci vključijo vse osebe, ki izkažejo pravni interes (43. člen ZUP), pa tudi osebe, ki jim zakon pravni interes za udeležbo v postopku priznava že sam².

Od siceršnjih upravnih postopkov je torej predhodni postopek drugačen, saj se na podlagi zahteve nosilca nameravanega posega odloča o njegovi **procesni obveznosti** (pridobiti okoljevarstveno soglasje oziroma gradbeno dovoljenje v integralnem postopku) in ne o njegovi **materialni pravici**, kakor je to običajno v upravnem postopku. Naslovni organ je prepričan, da je to pomembna značilnost predhodnega postopka, in je v tem smislu predhodni postopek postopek *sui generis*. Klasične institute upravnega procesnega prava (npr. udeležba stranskih

¹ Ti posegi so na podlagi četrtega odstavka 51. člena ZVO-1 podrobneje določeni v Uredbi o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17 in 105/20).

² Gre za:

- nevladne organizacije, ki na področju varstva okolja delujejo v javnem interesu,
- lastnike oziroma posestnike nepremičnin na območju, na katerem poseg povzroča obremenitve, ki lahko vplivajo na zdravje in premoženje ljudi, in
- osebe, ki na tem območju stalno prebivajo.

udeležencev) je zato v predhodnem postopku treba uporabljati skladno z njegovim pomenom in smislom.

Ker je predmet predhodnega postopka procesna obveznost nosilca nameravanega posega, je zahtevo za vstop v predhodni postopek nemogoče utemeljiti na podlagi 43. člena ZUP. Drugi odstavek navedenega člena namreč določa, da je pravna korist, ki jo mora izkazati, neposredna, na zakon ali drug predpis oprta osebna korist. Ker se v predhodnem postopku odloča zgolj o procesni obveznosti nosilca posega (o tem, ali bo moral za izvedbo posega pridobiti upravni akt, v postopku izdaje katerega bo izvedena presoja vplivov na okolje), je za vstop v postopek nemogoče izkazati neposrednost (kot enega od treh elementov) pravne koristi osebe, ki želi vanj vstopiti. Vstopajoča oseba v predhodnem postopku z nobenim svojim procesnim dejanjem ne more zaščititi nobene od svojih materialnih pravic, pač pa bi potencialno lahko vplivala le na ugotovitev, da je za poseg potrebna presoja vplivov na okolje, kar pa ni neposredno povezano z njenimi morebitnimi pravnimi koristmi.

Posebni naravi predhodnega postopka ustreza tudi zakonsko besedilo. 51.a člen ZVO-1 vsebuje vsa procesna pravila predhodnega postopka. Ta procesna pravila so v razmerju do splošnih pravil upravnega postopka (ZUP) specialna. 51.a člen ZVO-1 za razliko od procesnih pravil za postopek izdaje okoljevarstvenega soglasja o možnosti stranske udeležbe molči. Za razliko od postopka izdaje okoljevarstvenega soglasja zakon ne predvideva javnega naznanila v predhodnem postopku, zato potencialni stranski udeleženci s tem dejstvom tudi niso (ne morejo biti) seznanjeni, posledično pa ne morejo zahtevati vstopa v postopek. Zakon za predhodni postopek prav tako ne določa roka za vložitev zahteve za vstop, saj ni časovne točke, na katero bi naslovni organ vezal prekluzijo te procesne pravice³. Naslovni organ tudi ne more uporabiti prvega odstavka 143. člena ZUP (vabljenje oseb, za katere spozna, da bi utegnile imeti v zadevi pravni interes): zahteva za predhodni postopek za razliko od zahteve za izdajo okoljevarstvenega soglasja ne vsebuje opredelitve območja, na katerem nameravani poseg povzroča obremenitve okolja, ki lahko vplivajo na zdravje ali premoženje ljudi. Krog oseb, ki bi jih bilo skladno s 143. členom ZUP treba vabiti, ni določljiv, namen zakona pa tudi ni, da bi naslovni organ "za vsak slučaj" k udeležbi povabil vse, ki bi utegnili biti zainteresirani za udeležbo v postopku, npr. vse nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu na področju varstva okolja⁴. Dejstvo torej, da o procesnem položaju potencialnih stranskih udeležencev zakon molči, ne pomeni, da je treba uporabiti splošna pravila ZUP, saj je ne glede na vse, peti odstavek 51.a člena ZVO-1 jassen, ko določa, da *pritožbo zoper sklep lahko poleg nosilca nameravanega posega v okolje vloži tudi nevladna organizacija iz prvega odstavka 153. člena tega zakona*. Dejstvo, da ZVO-1 posebej ureja pravico do pritožbe, ki jo omejuje na ozek krog njenih imetnikov, pomeni, da te pravice razen tega ozkega kroga nima nihče drug, niti tisti, ki bi se sicer skliceval na splošna pravila iz ZUP. V tem smislu so procesna pravila stranske udeležbe v predhodnem postopku specialna tudi v razmerju do procesnih pravil postopka za izdajo okoljevarstvenega soglasja. Če namreč namen zakona ne bi bil tak, je drugi stavek petega odstavka 51.a člena ZVO-1 odveč. Ker je torej namen zakona, da se pravica do pritožbe omeji le na nosilca nameravanega posega⁵ in na nevladno organizacijo, ki na področju varstva

³ Prekluzijo pravice zahtevati vstop v postopek v primeru postopka za izdajo okoljevarstvenega soglasja določa tretji odstavek 64. člena ZVO-1.

⁴ Te obveznosti nima niti v postopku za izdajo okoljevarstvenega soglasja, kar pa nadomešča institut javnega naznanila, ki ga postopkovna ureditev predhodnega postopka ne vsebuje.

⁵ Nosilec posega jo bo predvidoma vložil le, če bo pristojni organ v predhodnem postopku ugotovil, da je za poseg presoja vplivov na okolje obvezna.

okolja deluje v javnem interesu⁶, je jasno, da se druge osebe v predhodni postopek ne morejo vključevati kot stranski udeleženci, saj bi sicer tudi oni imeli pravico do pritožbe.

Za to stališče govori tudi sistemska razlaga. Predhodni postopek je postopek predhodne presoje za posege, za katere predpis določa, da utegnejo imeti pomembne vplive na okolje, a to vnaprej ni mogoče določiti v predpisu, saj je njihov vpliv na okolje odvisen od lastnosti posega in od območja, v katerem ga nosilec namerava izvesti. Ta predhodna presoja je dejansko ocena, ki pa ne temelji na natančnih podatkih, pridobljenih na predpisan način, kot to velja za postopek presoje vplivov na okolje⁷. Drugi odstavek 51.a člena ZVO-1 na primer določa, da nosilec posega v okolje zahtevi priloži (zgolj) opis posega, okolja ali delov okolja, za katere obstaja verjetnost, da bo poseg nanje vplival, in opis možnih pomembnih vplivov. Odločitev oziroma ugotovitev v predhodnem postopku je torej stvar ocene *ali se lahko pričakujejo pomembni vplivi na okolje*⁸, in ne dejanskega stanja, ugotovljenega skladno z načelom materialne resnice. Ugotovitev naslovni organ sprejme na podlagi nosilčevega opisa posega in opisa možnih pomembnih vplivov ter ob upoštevanju meril iz Priloge 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17 in 105/20). Po sami naravi stvari pri tej ugotovitvi ne gre za odločanje na podlagi izpolnjevanja predpisanih pogojev, pač pa za strokovno oceno. Vprašljivo je, ali bi kateri koli stranski udeleženec ob taki stopnji zanesljivosti ugotovljenega dejanskega stanja sploh lahko zaščitil svoj pravni interes. Trditve, ki bi jih lahko naperil zoper tako ugotovljeno dejansko stanje in oceno o potrebnosti presoje vplivov na okolje, bi bile verjetno lahko le trditve, dokazovanju katerih predhodni postopek ni namenjen in prilagojen. Pravni interes stranski udeleženci lahko varujejo le v postopku, katerega rezultat bo priznana ali odrečena materialna pravica ali obveznost, kar pa predhodni postopek ni. Iz prej pojasnenih sistemskih razlogov je tudi razumljivo, da peti odstavek 51.a člena ZVO-1 pristojnemu organu nalaga sprejem odločitve v predhodnem postopku v dveh mesecih od dneva, ko je vloga (formalno) popolna. V teh dveh mesecih organ sicer lahko zaprosi za mnenja druge organe in organizacije (četrti odstavek 51.a člena ZVO-1), ta instruktorski rok pa je objektivno neuresničljiv, če bi moral pristojni organ odločati tudi o (množičnih) zahtevah za vstop v postopek, izvajati ustrezno komunikacijo s stranko in stranskimi udeleženci, in izvesti ustno obravnavo.

Pristojni organ celo meni, da tudi nevladne organizacije, ki na področju varstva okolja delujejo v javnem interesu, v predhodni postopek ne morejo vstopiti kot stranski udeleženci, pač pa imajo zgolj pravico do pritožbe zoper sklep, s katerim je izražena ugotovitev, da za poseg presoja vplivov na okolje ni potrebna. V predhodnem postopku se namreč soočita zelo verjeten interes nosilca nameravanega posega, da nameravani poseg v okolje ne bo prepoznan kot poseg, za katerega je treba zaradi njegovih lastnosti in vplivov na okolje izvesti presojo vplivov na okolje, ter javni interes varstva okolja, katerega varuh je pristojni državni organ, da se nameravani poseg v okolje natančneje pretrese in preuči ter presodijo njegovi vplivi na okolje. Šele po ugotovitvi iz predhodnega postopka, da gre za poseg, bo imel pomembne vplive na okolje, se izvede presoja vplivov na okolje, v kateri se bo zasebni interes nosilca posega predvidoma uravnotežil z javnim interesom varstva okolja tako, da se bo poseg načrtoval in izvedel na način, da ne bo povzročal prekomernih vplivov na okolje (15. člen ZVO-1), če pa se bo v presoji ugotovilo, da to ni mogoče, pa njegov nosilec zanj ne bo prejel soglasja.

⁶ Nevladna organizacija jo bo predvidoma vložila le, če bo pristojni organ v predhodnem postopku ugotovil, da za poseg presoja vplivov na okolje ni obvezna.

⁷ Temelj presoje vplivov na okolje je namreč projekt (in ne zgolj opis) nameravanega posega (53. člen ZVO-1) in poročilo o vplivih na okolje, ki ima vnaprej predpisano strukturo in vsebino, predpisana pa je tudi kakovost (54. in 55. člen ZVO-1).

⁸ Tretji odstavek 51. člena ZVO-1.

Čeprav si torej v predhodnem postopku glede potrebnosti presoje vplivov na okolje nasproti stojita zasebni in javni interes, ima možnost, da na strani javnega interesa varstva okolja na odločitev vpliva tudi kvalificirana javnost, to je tista javnost, ki je združena v nevladnih organizacijah, ki jim je država priznala, da delujejo v javnem interesu varstva okolja. Te nevladne organizacije ne zasledujejo ali varujejo svojega pravnega interesa, pač pa javni interes, na podlagi česar delujejo kot korektiv morebiti nedoslednemu, premalo odločnemu ali nezadostnemu uveljavljanju javnega interesa, h kateremu je prvenstveno poklican pristojni državni organ. Zakon je v primeru predhodnega postopka to sodelovanje nevladnih organizacij predvidel le v primeru, če je naslovni organ s sklepom ugotovil, da presoja vplivov na okolje za nek poseg ni potrebna, in sicer s pravico do pritožbe. Ta možnost naknadne udeležbe, ki je kot pritožbena pravica dana šele po zaključku predhodnega postopka, na naslovni organ učinkuje na način, da kljub vgrajeno omejenim možnostim za ugotavljanje dejanskega stanja tega spozna kolikor je procesno mogoče celovito, svojo ugotovitev pa temeljito utemelji. Le na ta način je namreč mogoče predhodni postopek skleniti v dveh mesecih od popolne vloge. Očitno je, da zakonska ureditev zasleduje tudi načelo ekonomičnosti postopka⁹, zaradi česar stranska udeležba v predhodnih postopkih ni predvidena, sodelovanje nevladnih organizacij pa je omejeno le na pritožbo.

Ker procesna ureditev ne omogoča stranske udeležbe v predhodnem postopku, je naslovni organ o zahtevah Marjana Severja in Branka Grada odločil, kot je razvidno iz 2. točke izreka tega sklepa.

Obrazložitev k 3. točki izreka tega sklepa

Med tem predhodnim postopkom je naslovni organ že odločil o zahtevi za vstop, ki jo je vložila Alpe Adria Green, Prešernova 26, Jesenice, ki je nevladna organizacija, ki na področju varstva okolja deluje v javnem interesu (sklep št. 35415-8/2020-8 z dne 3. 8. 2020). Zoper odločitev se je Alpe Adria Green pritožila, o pritožbi pa na dan izdaje tega sklepa še ni odločeno.

V obrazložitvi k 2. točki izreka tega sklepa je naslovni organ pojasnil, zakaj meni, da stranska udeležba v predhodnem postopku ni mogoča niti za nevladne organizacije, ki na področju varstva okolja delujejo v javnem interesu (razen s pravico do pritožbe zoper sklep, da za poseg presoja vplivov na okolje ni potrebna). Iz obeh razlogov – ker po prepričanju upravnega organa stranska udeležba sploh ni mogoča, in ker je, kot je razvidno iz 3. točke izreka tega sklepa, ugotovil, da je presoja vplivov na okolje za poseg, ki je predmet tega sklepa, obvezna – se je naslovni organ odločil, da ne čaka na dokončnost sklepa št. 35415-8/2020-8 z dne 3. 8. 2020.

Zahtevo je nosilka nameravanega posega vložila v skladu s pozivom naslovnega organa št. 35405-515/2019-8 z dne 17. 1. 2020.

K zahtevi je nosilka nameravanega posega priložila:

- PZI, Odvajanje in čiščenje odpadnih vod na območju vodonosnika Ljubljanskega polja –
1. sklop, I. faza; Izgradnja povezovalnega kanala C0 v Mestni občini Ljubljana, 3/2
Načrt gradbenih konstrukcij in drugi gradbeni načrti – kolektor C0 – odsek Črnuče Brod,

⁹ Ni mogoče prezreti, da ja za nosilca posega v okolje, za katerega se ugotovi, da je zanj obvezna tudi presoja vplivov na okolje, predhodni postopek šele prvi postopek v nizu postopkov, v katerih se obravnava njegov poseg. Sledi mu namreč še postopek, v katerem se izvede presoja vplivov na okolje. Ta terjaja ustrezno temeljite priprave (npr. izdelava poročila o vplivih na okolje), pa tudi postopek sam je procesno in vsebinsko zahteven.

- C0 RJ 142 – C0 RJ 166, št. projekta: 50-2033-00-2018, št. načrta: 50-2033-00-2018/1C, maj 2019, Hidroinženiring, d.o.o., Slovenčeva 95, 1000 Ljubljana;
- Dokument »Program zaščite podzemne vode v času gradnje povezovalnega cevovoda C0«, ki ga je pod št. K-II-30d/c-1/1894 z dne 12. 1. 2018 pripravil Geološki zavod Slovenije, Dimičeva 14, 1000 Ljubljana;
 - Dokument »Opredelitev variant polaganja cevovoda«, za objekt: Odvajanje in čiščenje odpadnih vod na območju vodonosnika Ljubljanskega polja – 1.sklop, 1. faza; Izgradnja povezovalnega kanala C0 v Mestni občini Ljubljana, ki ga je pod št. 50-2033-00-2018/Š, decembra 2018 pripravil Hidroinženiring d.o.o., Slovenčeva ulica 95, 1000 Ljubljana;
 - Dokument »Hidrogeološko mnenje glede Opredelitve variant polaganja cevovoda, ki jih je predložil projektant«, ki ga je pod št. 631-5/2019 z dne december 2018 pripravil Geološki zavod Slovenije, Dimičeva 14, 1000 Ljubljana;
 - Dokument »Varovanje podzemne vode v času gradnje kanalizacijskega zbiralnika C0«, ki ga je pod št. ic 399/18 z dne oktober 2018 pripravil IRGO consulting d.o.o., Slovenčeva ulica 93, 1000 Ljubljana;
 - Dokument »Mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda«, ki ga je pod št. 35508-2388/2019-2 dne 31. 5. 2019 pripravila Direkcija Republike Slovenije za vode, Sektor območja Srednje Save, Vojkova cesta 52, 1000 Ljubljana;
 - Dokument »Gradnja javnega povezovalnega kanala C0 – strokovno mnenje v postopku pridobitve gradbenega dovoljenja«, ki ga je pod št. 3-II-757/2-O-19/AP dne 8. 7. 2019 pripravil Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Ljubljana, Cankarjeva cesta 10, 1000 Ljubljana;
 - Mnenje, ki ga je pod št. 3407-35/2013-11 dne 10. 7. 2019 pripravil Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Ljubljana, Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana;
 - Dokument »Kulturnovarstveno mnenje«, ki ga je pod št. 35102-0126/2013-22 dne 21. 6. 2019 pripravil Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana, Tržaška cesta 4, 1000 Ljubljana;
 - Dokument »Pozitivno mnenje«, ki ga je pod št. S19-066/594/rk dne 20. 6. 2019 pripravil ELES, d.o.o., Hajdrihova 2, 1000 Ljubljana;
 - Dokument »Mestna občina Ljubljana – Izgradnja povezovalnega kanala C0 – dodatna zaščita cevovoda C0 – mnenje k projektnim rešitvam«, ki ga je pod št. S19-316/P-MP/ŠK dne 29. 7. 2019 pripravil PLINOVODI, d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, p.p. 3720, 1001 Ljubljana;
 - Strokovno mnenje v zvezi z gradnjo javnega povezovalnega kanala C0, ki ga je pod št. VOK-351-3535/2019-002 z dne 7. 8. 2019 pripravil Hidroinženiring d.o.o., Slovenčeva ulica 95, 1000 Ljubljana.

Zahtevo je nosilka nameravanega posega dopolnila z izjavo o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za odločitev v predhodnem postopku za nameravani poseg, št. dokumenta. 430-1462/2013-252 z dne 24. 6. 2020 (prejeto 26. 6. 2020), ki je vključevala opredelitev do ugotovitev naslovnega organa iz dopisa št. 35405-515/2019-19 z dne 2. 6. 2020 ter opredelitve do mnenj pristojnih mnenjedajalcev.

V skladu s prvim odstavkom 51.a člena ZVO-1 mora nosilec nameravanega posega v okolje iz tretjega odstavka 51. člena tega zakona od ministrstva zahtevati, da ugotovi, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje. Pri ugotovitvi iz prvega odstavka 51.a člena ZVO-1 ministrstvo upošteva merila, ki se nanašajo na značilnosti nameravanega posega v okolje, njegovo lokacijo in značilnosti možnih vplivov posega na okolje.

Skladno s prvim odstavkom 8. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17 in 105/20) se predhodni postopek izvede po uradni dolžnosti, če ministrstvo, pristojno za varstvo okolja, izve ali je obveščeno o nameravani izvedbi posega v okolje, pa zahteva za začetek predhodnega postopka ali vloga za pridobitev okoljevarstvenega soglasja ni bila vložena.

V primeru iz prejšnjega odstavka ministrstvo, pristojno za varstvo okolja, pisno zahteva, da mu nosilec posega iz prejšnjega odstavka v določenem roku pošlje podatke in dokumente iz 6. in 7. člena te uredbe, ki jih potrebuje za ugotavljanje v predhodnem postopku.

Obveznost presoje vplivov na okolje se ugotavlja v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.

V skladu s točko E Okoljska infrastruktura, E.I Odpadki in odpadne vode, E.I.11 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je izvedba predhodnega postopka obvezna, če gre objekte za zbiranje in odvajanje odpadnih voda, skupaj z industrijskimi odpadnimi vodami ali padavinski vodami (kanalizacija), razen priključkov:

- če je skupna dolžina vodov 15.000 m ali več ali
- če je dolžina vodov na območjih s posebnim statusom, 2.000 m ali več.

Območja s posebnim statusom so: -zavarovana ali varovana območja v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine,-poplavna, erozijska ali plazljiva območja, vodovarstvena območja, kopalna območja, varstvena območja kopalnih voda ali varstvena območja površinskih voda v skladu s predpisi, ki urejajo upravljanje z vodami,-varovana območja v skladu s predpisi o ohranjanju narave.

Skladno s prvo alinejo tretjega odstavka 3. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, se predhodni postopek izvede tudi za spremembo posega v okolje iz prvega odstavka tega člena, če gre za spremembo, ki sama po sebi dosega ali presega višino pragu, pri kateri je v prilogi 1 te uredbe za to vrsto posega treba izvesti predhodni postopek.

Iz evidenc naslovnega organa izhaja, da je dne 25. 9. 2015 izdal Sklep št. 35405-311/2015-4, iz katerega izhaja, da nosilkam nameravanega posega Mestni občini Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana, Občini Medvode, Cesta komandanta Staneta 12, 1215 Medvode, in Občini Vodice, Kopitarjev trg 1, 1217 Vodice, za nameravani poseg: izgradnja kanalizacije v okviru projekta »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja« - 1. sklop: I. faza in 2. sklop ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Nadalje je bil s strani naslovnega organa dne 28. 1. 2016 izdan sklep št. 35405-28/2016-2 iz katerega izhaja, da nosilkam nameravanega posega Mestni občini Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana, Občini Medvode, Cesta komandanta Staneta 12, 1215 Medvode, in Občini Vodice, Kopitarjev trg 1, 1217 Vodice, za nameravani poseg: izgradnja kanalizacije v okviru projekta »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja« DEL 1 in DEL 3 ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Kot izhaja iz obrazložitve citiranih sklepov, je bil predmet obravnave v teh postopkih tudi povezovalni kanal C0.

Iz predložene dokumentacije izhaja, da gre v obravnavanem primeru za spremembo projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja – del 1; natančneje spremembo izgradnje dela povezovalnega kanala C0 na odseku Črnuče - Brod, natančneje med revizijskima jaškoma RJ 142 in RJ 166, v dolžini ca. 2.128,95 m (predvidena je

dodatna zaščita pred izcejanjem vode iz povezovalnega kanala v podtalje, ki se bo izvedla s polaganjem cevi v vodonepropustno AB kineto), kar predstavlja spremembo posega v okolje. Celotna trasa nameravanega posega se nahaja na podobmočju s strogim vodovarstvenim režimom z oznako VVO IIA, po Uredbi o območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja (Uradni list RS, št. 43/15), zato je za nameravani poseg, v skladu s točko E.I.11 Priloge 1 v povezavi s prvo alinejo tretjega odstavka 3. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, treba izvesti predhodni postopek.

Opis nameravanega posega

Osnovni namen nameravanega posega oz. izgradnje povezovalnega kanala z oznako C0, ki bo potekal ob desnem bregu reke Save od obstoječe čistilne naprave Brod do priključitve na že zgrajeni del povezovalnega kanala C0 od vzhodne avtoceste pri Sneberjah, je gravitacijsko odvajanje komunalnih in industrijskih odpadnih vod iz naselij ob desnem in levem bregu reke Save od Zaloga do Medvod, na CČNL v Zalogu. Na zbiralnik z oznako C0 se bodo navezovala naselja, ki gravitirajo proti reki Savi in sicer Medvode, Brod, Tacen, Vodice, Črnuče ter naselja, ki so tik ob reki Savi kot so Ježica, Mala vas, Stožice, Tomačevo, Šmartno, Zadobrova ter Zalog. Z izgradnjo zbiralnika z oznako C0 bo ukinjena čistilna naprava Brod ter obstoječa črpališča odpadnih voda v Mali vasi, Tomačevem ter v Sneberjih.

Nameravani poseg predstavlja spremembo povezovalnega kanala C0 v Mestni občini Ljubljana in sicer na odseku Črnuče Brod, od revizijskega jaška št. RJ 142 do RJ 166. Na tem območju znaša skupna dolžina povezovalnega kanala 2.128,95 m.

Obravnavano območje leži na prispevnem območju črpalnih vodnjakov vodarne Šentvid in Kleče in je zaradi napajanja iz smeri reke Save proti vodarnam še posebej občutljivo. Širše območje nameravanega posega leži v vodovarstvenem območju VVO IIA. Občutljivo območje je v Programu zaščite podtalne vode (Geološki Zavod RS) opredeljeno med jaškoma 144 in 164, vendar je zaradi varnosti območje v projektu PZI razširjeno na traso med jaški 142 in 166. Zaradi tega je bila po navedbah nosilke nameravanega posega sprejeta odločitev, da je celoten potek povezovalnega kanala C0 na tem območju dodatno zaščiten. Dodatna zaščita pred morebitnim izcejanjem vode iz kanala C0 v podtalje se bo izvedla (oz. je že izvedena v dolžini 281.50 m od revizijskega jaška 166 proti vzhodu) s polaganjem cevi v vodonepropustno armiranobetonsko kineto (v nadaljevanju AB kineta). Vgradnja AB kinete je predvidena na način, da je možno v vsakem hipu s kamero preveriti stanje, to je tesnost cevovoda. Za ta namen je ob cevovodu prostor za kamero, širine ca. 35-40 cm.

Iz zahteve za začetek predhodnega postopka izhaja, da bo povezovalni kanal C0 zgrajen po že »presojanem in odobrenem« projektu, njegove dimenzije, lega v prostoru in njegove celotne karakteristike (kapaciteta, profil, materiali) ostajajo identične že presojanim, poveča se le širina izkopa za dodatno AB kineto.

Naslovni organ je, v skladu s četrtrim odstavkom 51.a člena ZVO-1, kjer je določeno, da lahko ministrstvo zaradi izvedbe ugotovitve iz prvega odstavka tega člena zaprosi ministrstva in organizacije iz tretjega odstavka 52. člena tega zakona, da pošljejo pisno mnenje o tem, ali je za poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje s stališča njihove pristojnosti, zaprosil za mnenje: Ministrstvo za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana; Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Tobačna ulica 54, 1000 Ljubljana; Direkcijo Republike Slovenije za vode, Hajdrihova ulica 28c, 1000 Ljubljana; Zavod za gozdove Slovenije, Večna pot 2, 1000 Ljubljana in Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana.

Naslovni organ je dne 9. 9. 2019 prejel mnenje Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Območne enote Ljubljana, Cankarjeva ulica 10, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju ZRSVN), št. 3-II-

311/2-O-20/AG z dne 13. 4. 2020. ZRSVN v mnenju navaja, da se območje nameravanega posega nahaja v naslednjih varovanih območjih oz. območjih daljinskega vpliva na varovana območja ter ostalih območjih z naravovarstvenim statusom:

- na posebnem ohranitvenem območju Sava – Medvode – Kresnice, SI3000262 (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13– odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18),
- znotraj botaničnih in ekosistemskih naravnih vrednot Kleče – suhi travnik 1, Ident. št. 7744, Kleče – suhi travnik 2, Ident. št. 7833 (Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15 in 7/19, sklep št. 35600-46/2017 z dne 16. 2. 2018 in 7/19) in,
- na ekološko pomembno območje Sava od Mavčič do Save, ID območja: 33500 (Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18).

Iz mnenja ZRSVN nadalje izhaja, da je za celotni projekt gradnje povezovalnega kanala C0 že izdal strokovna mnenja z omilitvenimi ukrepi in varstvenimi usmeritvami, na podlagi katerih je naslovni organ v letih 2013 in 2015 izdal naravovarstveni soglasji. Za predlagano spremembo projekta, ki je predmet tega postopka, je ZRSVN dne 8. 7. 2019 izdal strokovno mnenje št. 3-II-757/2- O-19/AP, v katerem ne nasprotuje izvedbi dodatne armiranobetonske kinete med jaškoma 142 in 166.

V predloženi dokumentaciji za uvedbo predhodnega postopka so predvideni ukrepi za dodatno zaščito vodovarstvenega območja VVO IIA Ljubljanskega polja. ZRSVN meni, da vgradnja povezovalnega kanala C0 z dodajanjem armiranobetonske kinete med revizijskima jaškoma 142 in 166 ne bo povzročila dodatnega vpliva na varovana območja, kvalifikacijske vrste in habitatne tipe, prav tako ne bo dodatno vplivala na naravni vrednoti in ekološko pomembno območje; in zaključuje, da z njihovega stališča za nameravani poseg ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

ZRSVN je navedel še, da so bili v strokovnih mnenjih, ki ju je pripravil v okviru postopka izdaje naravovarstvenega soglasja (št. 3-II-352/2-O-13/AP z dne 28. 5. 2013 in št. 3-II-760/2-O-15/AG,AP z dne 4. 11. 2015) zaradi ocene možnih vplivov na naravo podani pogoji in varstvene usmeritve, ki jih je ob izvedbi nameravanega posega treba upoštevati. Dodajanje armiranobetonske kinete na predmetnem odseku ne bo povečalo vpliva, podani pogoji in varstvene usmeritve v navedenih mnenjih zadostujejo tudi za preprečitev oziroma zmanjšanje škodljivih učinkov njene vgradnje na naravo. Podani ukrepi za zmanjšanje škodljivih učinkov projekta na varovana območja v mnenju 3-11- 757/2-O-19/AP z dne 8. 7. 2019 se ne nanašajo neposredno na vgradnjo armiranobetonske kinete.

Naslovni organ je dne 1. 4. 2020 prejel mnenje Direkcije republike Slovenije za vode, Sektorja območja srednje Save, Vojkova cesta 52, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju DRSV), št. 35019-51/2020-2 z dne 31. 3. 2020. Iz mnenja DRSV izhaja, da se predmetno zemljišče, na podlagi Uredbe o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja (Uradni list RS, št. 43/15), nahaja na podobmočju s strogim vodovarstvenim režimom z oznako VVO IIA. Gradnja javne kanalizacije (CC SI 22231 Cevovodi za odpadno vodo) na VVO IIA je v preglednici 1.1 (Priloga 3) označena kot "pd", kar po 8. členu citirane uredbe pomeni dovoljeno gradnjo ter izvajanje gradbenih del, če je za gradnjo objektov ter izvajanje gradbenih del k projektnim rešitvam iz projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja izdano vodno soglasje. Pred uporabo je treba preveriti vodotesnost interne kanalizacije s standardiziranimi postopki. DRSV nadalje v mnenju navaja, da mora biti za javno kanalizacijsko omrežje pred uporabo preverjena vodotesnost v skladu s standardiziranimi postopki.

Iz mnenja DRSV tudi izhaja, da predmetno zemljišče po dostopnih podatkih (Atlas okolja) ne leži na erozijsko, plazljivo ali na plazovito ogroženem področju, niti se ne nahaja na poplavnem

območju. Nahaja se na vodovarstvenem območju ter cevovod ne prečka vodotokov in ne posega v priobalna zemljišča.

DRSV še navaja, da morajo biti v postopku izdaje vodnega soglasja za gradnjo objektov ter izvajanje gradbenih del na podlagi predložene dokumentacije preverjeni vplivi na vodni režim in stanje vodnega telesa. Nadalje DRSV navaja, da na podlagi zakonodajnih obveznosti presoja vplivov na okolje ni potrebna, vendar gre za vodovarstveno občutljivo območje, kjer so vodni viri zlahka ogroženi, zato DRSV priporoča izvedbo presoje vplivov na okolje.

Naslovni organ je dne 16. 4. 2020 prejel mnenje Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju MKGP), št. 351-25/2020/2 z dne 10. 4. 2020. MKGP po pregledu dokumentacije ugotavlja da v Načrt gradbenih konstrukcij in drugih gradbenih načrtov, št. projekta: 50-2033-00-2018, , maj 2019, Hidroinženiring, d.o.o., Slovenčeva 95, 1000 Ljubljana v poglavju 3.4.5.9 *Ureditve na območju kmetijskih zemljišč* niso upoštevni projektni pogoji, ki jih je MKGP izdalo v mnenju št. 351-1/2011/19 z dne 17. 9. 2019.

MKGP ugotavlja, da se nameravani poseg načrtuje na območju kmetijskih zemljišč, zato je pri izvedbi treba upoštevati dodatne projektne pogoje:

- pri izvedbi zemeljskih del na območju kmetijskih zemljišč investitor zagotovi prisotnost strokovnjaka s področja tal (pedologa),
- med gradnjo je na območju kmetijskih zemljišč treba izvajati ukrepe proti zbitosti tal (dovozne ceste, manipulacijske površine, ustrezna mehanizacija),
- začasno deponiranje kanalizacijskih cevi in drugega gradbenega materiala na območju kmetijskih zemljišč ni dopustno,
- kmetijska zemljišča na katerih se izvajajo dela za gradnjo kanalizacije, se po končanem posegu v največji možni meri sanira in usposobi za nemoteno nadaljnjo kmetijsko proizvodnjo, kjer to ni mogoče investitor lastnikom zagotovi ustrezno odškodninsko oziroma odkup zemljišča,
- v primeru, da bo zaradi omejitev znotraj 2,5 oziroma 3 metrskega pasu od osi cevovoda prišlo do omejevanja kmetijske proizvodnje investitor kmetovalcem zagotovi ustrezno nadomestilo,
- v primeru prečenja območja trajnih nasadov se gradnjo kanalizacije prilagodi na način, da bo možna njihova ponovna vzpostavitev,
- na območju namakalnih sistemov je treba zagotoviti njihovo nadaljnjo operativnost tudi po končanem posegu,
- med obratovanjem kanalizacijskega sistema mora investitor zagotovi monitoring iztekanja ter posledično onesnaženja kmetijskih zemljišč ob trasi cevovoda,
- v primeru onesnaženja na območju kmetijskih zemljišč med obratovanjem kanalizacijskega sistema je investitor dolžan izvesti sanacijo prizadetih kmetijskih zemljišč in zagotoviti ustrezno nadomestilo za izgubo kmetijskega pridelka.

MKGP ugotavlja, da ni potrebno izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje, v kolikor se z navedenimi pogoji dopolni projektna dokumentacija.

Naslovni organ je dne 9. 4. 2020 prejel mnenje Zavoda za gozdove Slovenije, Območne enote Ljubljana, Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju ZGS), št. 3407-119/20-2 z dne 9. 4. 2020. ZGS v mnenju navaja, da je dne 4. 3. 2013 izdal projektne pogoje št. 3407-35/2012 in dne 12. 4. 2013 soglasje. Zaradi spremembe projekta na delu trase v dolžini ca. 2,1 km, na odseku med Brodom in Črnučami, načrtovanega s projektom za izvedbo del (PZI) št. 50-2033-00-2018 (Ljubljana, maj 2019) je ZGS dne 10. 7. 2019 izdal še mnenje št. 3407-35/2013-11 brez dodatnih pogojev.

Na osnovi navedenega in po pregledu dokumentacije, ZGS ugotavlja, da zaradi vgradnje armiranobetonske kinete na trasi cevovoda, ki poteka večinoma izven gozdnih območij, ne bo prišlo do pomembnih vplivov na gozd in gozdni prostor, zato presoje vplivov na okolje z vidika gozda ni potrebno izvesti.

Naslovni organ je dne 7. 4. 2020 prejel mnenje Ministrstva za zdravje, Direktorata za javno zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana, št. 354-63/2020-4 s prilogo »Stališče Nacionalnega inštituta za javno zdravje do vgradnje povezovalnega kanala C0 z dodajanjem armiranobetonske kinete med revizijskima jaškoma 142 in 166, v dolžini 2.128,95 m«, ki jo je pod št. 354-84/2020-2 (256), pripravil Nacionalni inštitut za javno zdravje, center za zdravstveno ekologijo, Trubarjeva 2, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju NIJZ) in jo je MZ prejelo dne 2. 4. 2020. NIJZ navaja, da je pri pregledu dokumentacije ugotovil, da se vloga za izdelavo mnenja nanaša na spremembo posega gradnja povezovalnega kanala z oznako C0, ki bo potekal ob desnem bregu reke Save od obstoječe čistilne naprave Brod do vključitve na že zgrajeni del povezovalnega kanala C0 ob Sneberski cesti pri vzhodni AC. Trasa kanala poteka po prispevnem območju črpalnih vodnjakov vodarne Šentvid in Kleče in je zaradi napajanja iz smeri reke Save proti vodarnam še posebej občutljivo. Celotno območje nameravanega posega, tudi širše leži v vodovarstvenem območju VVO IIA, s strogim vodovarstvenim režimom. Iz mnenja NIJZ nadalje izhaja, da mnenja ne more podati, ker se s potekom trase že v osnovi ne strinja. Meni, da je trasa povezovalnega kanala C0 z vidika vplivov na zdravje ljudi povsem nesprejemljiva in da jo bi bilo treba zaradi zmanjšanja tveganja za onesnaženje vodnih virov in s tem za varno oskrbo prebivalstva s skladno in zdravstveno ustrezno pitno vodo v zadostnih količinah in s tem povezano tveganje za zdravje ljudi, umestiti izven vodovarstvenih območij. NIJZ nadalje navaja, da nameravani poseg v primeru nastanka izrednih razmer - netesnosti cevovoda, ki lahko nastopi npr. zaradi napake v materialu, prezrte napake v izvedbi, dotrajanosti materiala po večletni uporabi, preloma ali pretrganja cevi zaradi potresa, večjih poplav in suš oz. vse pogostejših možnih ekstremnih vremenskih dogodkov (zaradi podnebnih sprememb) ipd., povečuje tveganje, da za območje Ljubljane ne bo možno zagotavljati varne oskrbe prebivalstva s skladno in zdravstveno ustrezno pitno vodo v zadostnih količinah – povedano drugače: povečuje tveganje za zdravje ljudi. Območje nameravanega posega se od revizijskega jaška št. RJ 142 do RJ 166 na odseku Črnuče Brod nahaja na ožjem vodovarstvenem območju, podobno območje s strogim vodovarstvenim režimom z oznako »VVO IIA«, deloma tik ob najožjem VVO z oznako »VVO I« z najstrožjim vodovarstvenim režimom, znotraj katerih so območja zajetij.

Po navedbah NIJZ se tudi ostali odseki nameravanega posega povezovalnega kanala C0 nahajajo na VVO IIA, v manjšem delu še na VVO II B ter tik pred križiščem Sneberske in Zadobrovske ceste tudi na VVO III, kar enako predstavlja nesprejemljivo tveganje za zdravje ljudi.

Zato bi morala biti eventualna dodatna zaščita povezovalnega kanala C0 na celotnem odseku, ki leži na vodovarstvenih območjih, ne le od revizijskega jaška št. RJ 166 do RJ 142, saj se ta del direktno nadaljuje naprej po istem VVO IIA, manjši del po VVO II B tern a koncu po VVO III, skoraj do križišča Sneberske in Zadobrovske ceste ob vzhodni obvoznici.

Vodarna Kleče in Vodarna Šentvid sta del Vodovodnega Sistema mesta Ljubljane, ki črpa podzemno vodo v petih vodarnah (Kleče, Šentvid, Jarški prod, Brest in Hrastje) in se deli na osem oskrbovalnih območij, glede na približno enake vrednosti preskušanih parametrov.

Nekatera naselja v Ljubljani in okolici so s pitno vodo stalno oskrbovana z načrpano vodo iz posamezne vodarne, nekatera pa ležijo na območjih, kamor doteka voda iz več vodarn. Na sistem je priključenih 315.000 prebivalcev. Večina Ljubljane se oskrbuje s pitno vodo izjemne kakovosti, za katero priprava v vodarnah ni potrebna; tako prebivalci Ljubljane, kot tudi delovni in šolski migrant npr.: dijaki, študentje uporabljajo oz. uživajo pitno vodo, ki je sveža, naravna –

brez dodatnih kemikalij v posameznih fazah priprave vode (npr. flokulacija, koagulacija, sedimentacija, filtracija, dezinfekcija) in brez njihovih stranskih produktov. Kakovost pitne vode se je uspešno ohranila do danes. Predvidena gradnja obravnavanega povezovalnega cevovoda po navedbah NIJZ povzroča prav nasprotno: povečuje tveganje za zdravje prebivalcev pri oskrbi s skladno in zdravstveno ustrezno pitno vodo v zadostnih količinah.

Kakovost pitne vode, za katero priprava ni potrebna, je po navedbah NIJZ tudi kapital, saj je cenejša, ne porablja kemikalij in tako dodatno ne onesnažuje okolja ter je bolj kakovostna in sveža. Ustreza tudi zahtevam EU directive: Direktiva Sveta 98/83/ES o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi in Direktiva Komisije (EU) 2015/1787 z dne 6. Oktobra 2015 o spremembi prilog II in III, ki je v celoti prenesena v naš pravni red s Pravilnikom o pitni vodi (Uradni list RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15 in 51/17), ki med drugim določa:

- 3.a člen: ukrepi pristojnih organov ali izvajalcev javne oskrbe s pitno vodo, sprejeti za izvajanje tega pravilnika, ne smejo povzročiti neposrednega ali posrednega poslabšanja kakovosti pitne vode, če je to pomembno za varovanje zdravja ljudi ali povečanje onesnaženosti voda, ki se uporabljajo kot vir pitne vode.
- 21. člen: ne glede na to, ali je prišlo do neskladnosti ali ne, mora upravljavec prenehati z dobavo pitne vode, ali omejiti njeno uporabo, ali pa sprejeti ukrep, ki je potreben za varovanje zdravja ljudi, če uporaba pitne vode predstavlja potencialno nevarnost za zdravje ljudi. Pri izbiri ukrepov mora upoštevati tveganje za zdravje ljudi, ki bi jih povzročila prekinitve dobave ali omejitve uporabe pitne vode, ... V primeru prekinitve dobave, ki traja več kot 24 ur, mora upravljavec zagotoviti nadomestno oskrbo s pitno vodo.
- 32. člen: pri izbiri vode za oskrbo s pitno vodo ima prednost voda, za katero priprava ni potrebna.

V primeru, da bo zaradi izrednih razmer prišlo do onesnaženja vodnih virov, bo vodo iz prizadetih vodnih virov pred uporabo treba kondicionirati/pripravljati – ali še slabše, lahko pride do tolikšnega in/ali takšnega onesnaženja vodnega vira, da priprava vode do stopnje, da njena uporaba za pitno vodo sploh ne bo možna. Navedeno v dokumentaciji je v nasprotju z 3a. in 32. členom citiranega pravilnika. Prav tako je večje tveganje pri omejitvi ali prekinitvi dobave pitne vode ob onesnaženju velikih vodnih virov, ki oskrbujejo veliko število prebivalcev, kot je to v danem primeru, ki ga obravnava 21. člen citiranega pravilnika in se nanaša na:

- izvajanje nadomestne oskrbe s pitno vodo velikega števila prebivalcev v kratkem času;
- naknadno onesnaženje nadomestne pitne vode pri končni distribuciji (higiena posod, nadaljnje rokovanje z vodo do uporabe),
- razpoložljivost dodatnih virov za nadomestno oskrbo s pitno vodo tako velikega števila prebivalcev, ki lahko prizadene zadostnost oskrbe na drugih oskrbovanih območjih, tudi izven Ljubljane;
- pomanjkanje količin pitne vode za uživanje, pripravo hrane, osebno higieno...ter zadostnih alternativnih virov pitne vode za druge gospodinjske namene, vključno s splakovanjem stranišč ter pranjem in čiščenjem, kadar ukrep omejitve in prekinitve traja dalj časa, ali če gre za sušo;
- nalezljive bolezni, ki se pojavijo primarno preko onesnažene pitne vode, se nadalje širijo od osebe na osebo in se po dosedanjih izkušnjah v nekaterih državah lahko prenesejo v velikem obsegu na velika območja (tudi v sosednje države) in se lahko širijo tudi v daljšem obdobju, ne le nekaj mesecev; poleg tega lahko pride posredno do pojava in širjenja drugih nalezljivih bolezni zaradi nezadostnih količin vode in pomanjkljive higiene;
- istočasni izpad virov energije, ki bi bili nujno potrebni za novo uvedeno pripravo ali prekuhanja vode, kar dodatno doprinese k tveganju pojava in širjenja nalezljivih bolezni;

- morebitne motnje v nabavi potrebnih kemikalij za novo uvedeno pripravo vode v vodarnah.

Po navedbah NIJZ bo tveganje za zdravje ljudi trajno in se bo s časom povečevalo, enako trajno je lahko tudi onesnaženje vodnih virov, tako mikrobiološko kot kemijsko, zaradi česar nameravani poseg v okolje na VVO IIA, VVO IIB in VVO III ni sprejemljiv.

Nosilka nameravanega posega se je do zgoraj navedenih mnenj opredelila v dokumentu: Izjava o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za odločitev v predhodnem postopku za nameravani poseg št. 430-1462/2013-252 z dne 24. 6. 2020.

Odločitev

Naslovni organ je na podlagi prejete dokumentacije in v skladu s Prilogo 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje ugotovil, da je za nameravani poseg, glede na njegove značilnosti, lokacijo in možne vplive, treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Naslovni organ je namreč ugotovil:

1. Značilnosti posega v okolje:

- Velikost in zasnova celotnega posega: nameravani poseg predstavlja spremembo povezovalnega kanala C0 v Mestni občini Ljubljana, in sicer na odseku Črnuče Brod, od revizijskega jaška št. RJ 142 do RJ 166 v dolžini 2.128,95 m. Predvidena je dodatna zaščita pred izcejanjem vode iz povezovalnega kanala v podtalje, ki se bo izvedla s polaganjem cevi v vodonepropustno AB kineto. Zasnova nameravanega posega je razvidna iz predhodno podanega opisa.
- Skupni učinek z drugimi obstoječimi oziroma dovoljenimi posegi: celotni projekt "Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja" je razdeljen na 3 dele: Del 1: Nadgradnja sistema odvajanja komunalne odpadne vode v občinah Medvode in Vodice ter izgradnja povezovalnega kanala C0 v Mestni občini Ljubljana; Del 2: Izgradnja III. faze CČN Ljubljana z dodatno kapaciteto priključenih enot (kapaciteta 555.000 PE) in terciarno stopnjo čiščenja; Del 3: Dograditev kanalizacije v aglomeracijah v Mestni občini Ljubljana. Za Del 2 je bilo s strani naslovnega organa pridobljeno okoljevarstveno soglasje št. 35402-9/2012-26 z dne 31. 8. 2012, ki je bilo z odločbo št. 35402-36/2017-24 z dne 25. 9. 2017 podaljšano do leta 2022. Za Del 1 in 3 pa sta bila s strani naslovnega organa izdana sklepa v predhodnem postopku, in sicer:
 - dne 25. 9. 2015 sklep št. 35405-311/2015-4, iz katerega izhaja, da nosilkam nameravanega posega Mestni občini Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana, Občini Medvode, Cesta komandanta Staneta 12, 1215 Medvode, in Občini Vodice, Kopitarjev trg 1, 1217 Vodice, za nameravani poseg: izgradnja kanalizacije v okviru projekta »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja« - 1. sklop: I. faza in 2. sklop ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja;
 - dne 28. 1. 2016 sklep št. 35405-28/2016-2 iz katerega izhaja, da nosilkam nameravanega posega Mestni občini Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana, Občini Medvode, Cesta komandanta Staneta 12, 1215 Medvode, in Občini Vodice, Kopitarjev trg 1, 1217 Vodice, za nameravani poseg: izgradnja kanalizacije v okviru projekta »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja« DEL 1 in DEL 3 ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Nameravani poseg predstavlja spremembo povezovalnega kanala C0 od jaška C0 RJ 142 do C0 RJ 166 na odseku med Brodom in Črnučami. Skupna dolžina kolektorja od C0 RJ 142 do C0 RJ 166 znaša 2.128,95 m in na tem delu je predvidena dodatna AB kineta. Dodatna zaščita pred morebitnim izcejanjem iz kanala C0 v podtalje je že izvedena v dolžini 281.50 m od revizijskega jaška 166 proti vzhodu. Del 1 projekta "Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja" se v ostalih vsebinah ne spreminja in ostaja enak, kot je bil obravnavan v že izvedenem predhodnem postopku.

- Uporaba naravnih virov, zlasti tal, prsti, vode in biotske raznovrstnosti: v času gradnje bo potreben pesek za izdelavo posteljice in eventualno voda v nepomembnih količinah.
- Tveganje povzročitve večjih nesreč po predpisih, ki urejajo varstvo okolja, in naravnih nesreč, tudi tistih, ki so v skladu z znanstvenimi spoznanji lahko posledica podnebnih sprememb: trasa nameravanega posega se nahaja na podobmočju s strogim vodovarstvenim režimom z oznako VVO IIA, po Uredbi o območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja. Območje nameravanega posega se deloma nahaja tik ob najožjem VVO z oznako VVO I, z najstrožjim vodovarstvenim režimom, znotraj katerih so območja zajetij. Gre za vodonosnik, ki predstavlja pomemben vir pitne vode, in ki oskrbuje ca. 300.000 prebivalcev Mestne občine Ljubljana s pitno vodo. Nameravani poseg v primeru nastanka izrednih razmer – netesnosti cevovoda, ki lahko nastopi npr. zaradi napake v materialu, prezrte napake v izvedbi, dotrajanosti materiala po večletni uporabi, preloma ali pretrganja cevi zaradi potresa, večjih poplav in suš oz. vse pogostejših možnih ekstremnih vremenskih dogodkov (zaradi podnebnih sprememb) ipd., povečuje tveganje, da za območje Ljubljane ne bo možno zagotavljati varne oskrbe prebivalstva z zdravstveno ustrezno pitno vodo v zadostnih količinah. Iz karte potresne nevarnosti (vir: Atlas okolja) je razvidno, da se lokacija nameravanega posega nahaja na območju večje potresne nevarnosti. Naslovni organ je pri pregledu zahteve za začetek predhodnega postopka, prejete dne 19. 2. 2020, ugotovil, da ta segment okolja v predloženi dokumentaciji ni obdelan v zadostni meri oz. ni izkazano, da se iz vidika potresne nevarnosti ne pričakuje pomembnih vplivov na okolje. Nosilka nameravanega posega je v odgovoru oz. v dopisu št. 430-1462/2013-252 z dne 24. 6. 2020, pojasnila, da je potresna nevarnost upoštevana pri pripravi projekta povezovalnega kanala C0 na podlagi študije »Ocena potresne varnosti na trasi kanalizacijskega zbiralnika C0« HGEM, d.o.o., oktober 2017 (v nadaljevanju Ocena potresne varnosti). V dopisu nosilka nameravanega posega navaja, da navedena študija predstavlja izhodišče za izdelavo izvedbene dokumentacije (PZI) ter da je projektant v postopku izdelave projektne dokumentacije ovrednotil vpliv zahtevanega kriterija z vidika potresne varnosti in računsko dokazal, da material cevi izkazuje zahtevano varnost proti potresu. Ob tem nosilka nameravanega posega navaja, da je bila statika cevovodov računana skladno z standardom ATV-DVWK-A 127 E, 3. izdaja. Dalje nosilka nameravanega posega pojasnjuje, da je bilo v študiji Ocena potresne varnosti predlagano, da se projektiranje in izgradnja kanala C0 izvedeta v skladu z mednarodnim standardom ISO 16134:2006 ter izvede utrjevanje zemljine v območju odkopa. Navedena študija je po navedbah nosilke nameravanega posega predstavljala izhodišče za pripravo dokumenta: Opredelitev variant polaganja cevovoda« iz decembra 2018, Hidroinženiring ter izhodišče za izdelavo izvedbene dokumentacije (PZI).

Naslovni organ v zvezi s problematiko potresne nevarnosti ugotavlja, da se je nosilka nameravanega posega v odgovoru oz. v dopisu št. 430-1462/2013-252 z dne 24. 6. 2020 sicer opredelila do navedene problematike s sklicevanjem in povzemanjem ugotovitev iz študije: Ocena potresne varnosti, vendar ker ta študija ni bila predložena,

naslovni organ ne more preveriti zgornjih navedb oz. ne more ugotoviti, ali ta študija vključuje tudi nameravani poseg. Kljub pojasnilom nosilke nameravanega posega naslovni organ na podlagi predložene dokumentacije ne more ugotoviti, skladno s katerim standardom je projektiran kanal (vključno s kineto), da upoštevajoč stopnjo potresne ogroženosti obravnavane lokacije tudi v primeru potresa ne bo prišlo do poškodb obravnavanega sistema (kanal in kineta). Le izjava iz dopisa, da ima izbrani cevni material 100 let življenjske dobe (proizvajalec zagotavlja, da jo ima 150 let), po mnenju naslovnega organa, upoštevajoč, da bo nameravani poseg trajno umeščen v prostor, ne zadošča za izključitev pomembnih vplivov na vire pitne vode in s tem na zdravje ljudi. Upoštevajoč navedeno naslovni organ ne more slediti navedbam nosilke nameravanega posega oz. izključiti tovrstnih pomembnih vplivov na okolje, še posebej ob dejstvu, da se trasa nameravanega posega nahaja na vodovarstvenem območju z režimom VVO IIA, ki napaja zajetji pitne vode Šentvid in Kleče, ter gre za vodonosnik, ki predstavlja pomemben vir pitne vode za prebivalce Mestne občine Ljubljana. V primeru naravne nesreče - potresa bi lahko prišlo preloma, ali pretrganja cevi, ter posledično do emisij odpadne vode v vodonosnik, ki napaja pomembna črpališča pitne vode, in posledično do onesnaženja vira pitne vode, kar bi lahko pomenilo tudi, da pride do vpliva na zdravje ljudi. Iz predložene dokumentacije naslovni organ tudi ne more ugotoviti, da v primeru nestabilnosti tal, vgrajena kineta na odseku med RJ 142 in 166 ne bo še dodatno ogrožala kanala C0, in sicer zaradi možnih močnih premikov (možnost poškodbe kanala zaradi premikov kinete). Dalje nosilka nameravanega posega v dopisu št. 430-1462/2013-252 z dne 24. 6. 2020 pojasnjuje, da se v primeru preloma ali pretrganja cevi zaradi potresa kolektor na tem odseku lahko popolnoma izloči iz delovanja, odtok odpadne vode pa se lahko preusmeri v zbiralnik Brod in v posledično Savo. Naslovni organ v zvezi s to navedbo ugotavlja, da nosilka nameravanega posega navedbe ni podkrepljena z dokazi, kar pomeni, da iz dokumentacije ne izhaja, ali bo v primeru nesreče zbiralnik na Brodu zmožen sprejeti celotno količino odpadne vode iz kolektorja, kot tudi, da kot posledica izpusta celotnih količin odpadne vode v Savo ne bo prišlo do pomembnih vplivov v površinske in podzemne vode (medzrnski vodonosnik, ki ga tudi napaja Sava namreč predstavlja vir pitne vode za vodarni Šentvid in Kleče) in posledično do vpliva na vir pitne vode ter tveganja za vpliv na zdravje ljudi. Upoštevajoč navedeno naslovni organ ne more slediti navedbam nosilke nameravanega posega in izključiti tovrstnih pomembnih vplivov na okolje.

Naslovni organ je nosilko nameravanega posega z navedenimi ugotovitvami seznanil z dopisom št. 35405-515/2019-21 z dne 21. 7. 2020 in jo pozval k izjasnitvi.

Nosilka nameravanega posega se do ugotovitev naslovnega organa ni opredelila, zato naslovni organ na podlagi predložene dokumentacije še vedno ne more izključiti, da v času obratovanja ne bo prišlo do pomembnih vplivov na vire pitne vode in s tem na zdravje ljudi kot posledica večjih nesreč (potresi).

V zvezi z odpornostjo nameravanega posega na klimatske spremembe naslovi organ ugotavlja, da iz Načrta gradbenih konstrukcij izhaja, da nameravani poseg, kot je projektiran, ne posega direktno v območje nihanja podzemne vode. Na podlagi raziskav pričakovanih podnebnih sprememb v prihodnosti, je na območju Slovenije, poleg sprememb povprečnih količin padavin, pričakovan pomemben predvsem vpliv podnebnih sprememb na nekatere izredne dogodke, kot so daljša obdobja suše ali močni nalivi (vir: https://www.arso.gov.si/podnebne_spremembe/Podnebje_v_prihodnosti/Projekcije_podnebja_v_prihodnosti.pdf). Nameravani poseg bo/je že trajno umeščen na območju medzrnskega vodonosnika, s prosto gladino podzemne vode, ki

se napaja iz padavin, ki pronicajo s površja skozi nenasičeno plast do gladine podzemne vode in iz reke Save. Glede na podatke izhajajoče iz Programa zaščite podzemne vode v času gradnje povezovalnega cevovoda C0«, ki ga je pod št. K-II-30d/c-1/1894 z dne 12. 1. 2018 pripravil Geološki zavod Slovenije, Dimičeva 14, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju PZPV), slika 7: *Smeri in hitrosti toka podzemne vode med kanalom C0 in črpališči*, je tok podzemne vode med RJ 142 in 166 usmerjen direktno v smeri črpališč vodnjakov Kleče in Šentvid, pričakovane hitrosti toka podzemne vode so zelo velike in dosegajo tudi več kot 20 m/dan. Za zaščito virov pitne vode je nosilka nameravanega posega predvidela umeščanje dodatne AB varovalne kinete na tem odseku. Kot izhaja iz PZPV, lahko povečan vzgon zaradi izredno visoke gladine podzemne vode, povzroči poškodbe na vodih v času obratovanja, in posledično povzroči emisije v podzemne vode. Naslovni organ je nosilko nameravanega posega v dopisu št. 35405-515/2019-19 z dne 2. 6. 2020 seznanil, da s predloženo dokumentacijo ni izkazana odpornost nameravanega posega na pričakovane podnebne spremembe.

Nosilka nameravanega posega je v odgovoru z dne 26. 6. 2020 pojasnila, da je segment podnebnih sprememb podrobno obravnavan v dokumentu »Vpliv podnebnih sprememb za projekt: odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja in Barja«, ki ga je pod št. 203715-dn v mesecu septembru 2015 izdelalo podjetje E-NET OKOLJE d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana in, ki se po navedbah nosilke nameravanega posega nahaja v arhivu naslovnega organa. Po navedbah nosilke nameravanega posega je v dokumentu ocenjen tako vpliv pričakovanih podnebnih sprememb na projekt, kot tudi vpliv projekta na podnebne spremembe. Nadalje iz odgovora nosilke nameravanega posega izhaja, da je v poglavju 2.1.4 tega dokumenta prikazana ocena tveganja celotnega obravnavanega projekta glede podnebnih sprememb na območju projekta za naslednje dejavnike: nevihte in visoke hitrosti vetra, povišanje povprečne temperature zraka, zemeljski plazovi, erozija tal, žled, ekstremne padavine in poplave, tveganje pa je ocenjeno kot majhno. Iz odgovora nosilke nameravanega posega še izhaja, da se s spremembo posega oz. z uvedbo dodatne betonske kinete na delu trase C0 ne spreminjata vpliv podnebnih sprememb na projekt ali vpliv projekta na podnebne spremembe.

Naslovni organ v zvezi s problematiko podnebnih sprememb ugotavlja, da se je nosilka nameravanega posega sicer opredelila do navedene problematike s sklicevanjem in povzemanjem ugotovitev iz zgoraj navedene študije Vpliv podnebnih sprememb za projekt: odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja in Barja« iz meseca septembra 2015, vendar ker ta študija ni bila predložena (prav tako se ne nahaja v arhivu naslovnega organa) naslovni organ ne more preveriti zgornjih navedb oz. ne more ugotoviti, ali ta študija vključuje tudi nameravani poseg. Upoštevajoč navedeno naslovni organ ne more slediti navedbam nosilke nameravanega posega oz. izključiti tovrstnih pomembnih vplivov na okolje.

- Tveganje za zdravje ljudi: nameravani poseg bi lahko v primeru nastanka dogodkov, kot so netesnost cevovoda, ki lahko nastopi npr. zaradi napake v materialu, prezrte napake v izvedbi, dotrajanost materiala po večletni uporabi, prelom ali pretrganje cevi zaradi potresa ipd., povzročil pomembne vplive oz. onesnaženje vodonosnika in s tem posredno vplival na zdravje ljudi, ki se jih iz omenjenega vodonosnika oskrbuje s pitno vodo.

2. Lokacija posega v okolje:

- Namenska in dejanska raba zemljišč: območje nameravanega posega se ureja z Odlokom o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – strateški del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 – DPN, 72/13 – DPN, 92/14 – DPN, 17/15 – DPN, 50/15 – DPN, 88/15 – DPN, 12/18 – DPN in 42/18) in Odlokom o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 – DPN, 22/11 – popr., 43/11 – ZKZ-C, 53/12 – obv. razl., 9/13, 23/13 – popr., 72/13 – DPN, 71/14 – popr., 92/14 – DPN, 17/15 – DPN, 50/15 – DPN, 88/15 – DPN, 95/15, 38/16 – avtentična razlaga, 63/16, 12/17 – popr., 12/18 – DPN in 42/18). Jašek C0 RJ 140 je lociran na makadamski lokalni cesti, ki poteka od Obvozne ceste proti Savi. Od tu dalje poteka kolektor C0 po poljih proti severozahodu, kjer prečka lokalno makadamsko cesto proti stari betonarni GPG. Pri jašku C0 RJ 146 se umesti v makadamsko lokalno cesto, ki poteka proti obstoječi betonarni GPG do revizijskega jaška C0 RJ 157. Od tu zavije preko gozda proti jugozahodu, prečka makadamsko lokalno cesto, in se pri jašku C0 RJ 160 umesti v poljsko pot. Nato poteka po poljski poti proti zahodu. Med jaškoma C0 RJ 163 in C0 RJ 165 poteka vzporedno z ograjo skladišč civilne zaščite, pri jašku 165 prečka asfaltno lokalno cesto, ter nato poteka po makadamski lokalni cesti do C0 RJ 166.
- Sorazmerne pogostosti, razpoložljivosti, kakovosti in regenerativne sposobnosti naravnih virov (vključno s tlemi, vodo in biotsko raznovrstnostjo) na območju in njegovem podzemlju (zlasti vodovarstvenih območij pitne vode, varovanih kmetijskih zemljišč, najboljših gozdnih rastišč in območij mineralnih surovin v javnem interesu): trasa nameravanega posega se nahaja na vodovarstvenem območju VVO IIA, po Uredbi o območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja in poteka po najboljših kmetijskih zemljiščih. Trasa nameravanega posega delno sega v gozdno zemljišče v nižinskih gozdovih ob reki Savi, gozd v Rojah, kjer so izjemno poudarjene ekološke in socialne funkcije gozda (vir: PZI).
- Absorpcijske sposobnosti naravnega okolja, pri čemer se s posebno pozornostjo obravnavajo naslednja območja tj. vodna in priobalna zemljišča, zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih po predpisih, ki urejajo vode, zlasti mokrišča, obrežna območja, rečna ustja, obalna območja in morsko okolje; gorska in gozdna območja; območja, varovana po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave; območja, na katerih je že ugotovljena čezmerna obremenitev okolja ali se predvideva, da je okolje čezmerno obremenjeno; gosto poseljena območja; krajine in območja zgodovinskega, kulturnega ali arheološkega pomena, zlasti območja, varovana po predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine: območje nameravanega posega po dostopnih podatkih (Atlas okolja; Atlas voda) ne leži na erozijsko, plazljivo ali na plazovito ogroženem področju, niti se ne nahaja na poplavnem območju. Cevovod ne prečka vodotokov in ne posega v priobalna zemljišča. Območje nameravanega posega se nahaja v naslednjih varovanih območjih oz. vsebinah ohranjanja narave: območje Natura 2000 Sava – Medvode – Kresnice, SI3000262 (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18), naravna vrednota Sava – od sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke do Črnuč, Ident. št. 2762V, Kleče – suhi travnik 1, Ident. št. 7744, Kleče – suhi travnik 2, Ident. št. 7833 (Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15 in 7/19), ekološko pomembno območje Sava od Mavčič do Save, ID območja: 33500 (Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18). Trasa nameravanega posega se nahaja na območju aglomeracije Ljubljana (SIL, območje Mestne občine Ljubljana), ki je uvrščeno v razred največje obremenjenosti z delci PM₁₀. Ne gre za gosto poseljeno

območje. Trasa nameravanega posega ne sega v nobeno enoto registrirane kulturne dediščine.

3. Vrsta in značilnosti možnih učinkov:

- Emisije snovi v vode: nameravani poseg je predviden na območju vodonosnika Ljubljanskega polja, najpomembnejšega vodonosnika vodnega telesa podzemne vode Savska kotlina in Ljubljansko barje (VTPodV_1001). Na območju nastopata dva tipična vodonosnika - prvi je peščeno-prodni zasip reke Save in njenih pritokov medzrnski, aluvialni vodonosnik), drugi pa je apnenčasti in dolomitni vodonosnik v podlagi in obrobju kvartarnih naplavin (kraški / razpoklinski). Območje nameravanega posega se nahaja na vodovarstvenem območju VVO IIA, ki se ureja z Uredbo o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja, ki določa pogoje / omejitve, ki jih je pri izvedbi nameravanega posega treba upoštevati. Vodonosnik predstavlja pomemben vir pitne vode. Generalna smer toka podzemne vode na Ljubljanskem polju je od severozahoda proti jugovzhodu oziroma vzhodu. Podzemna voda v vodonosniku Ljubljanskega polja ima prosto gladino, napaja se iz padavin, ki pronicajo s površja skozi nenasičeno plast do gladine podzemne vode in iz reke Save, ki v svojem zgornjem delu toka po Ljubljanskem polju, na območju Roj in Tomačevega, napaja vodonosnik, v spodnjem delu toka reke po Ljubljanskem polju pa podzemna voda odteka v strugo Save.

Iz zahteve za začetek predhodnega postopka izhaja, da se bo na območju, ki še ni opremljeno z javno kanalizacijo, zgradilo nov kanal C0, ki je bil, v osnovni inačici že »presojan in odobren«. Z obravnavano spremembo (dodatna kineta AB) se bo še dodatno zmanjšalo potencialno obremenjevanje tako podzemnih kot tudi površinskih voda na območju Mestne občine Ljubljana. Kanalizacija bo zgrajena iz ustreznih materialov, zaščitna AB kineta bo vodotesna, pred pričetkom obratovanja pa bo izveden tudi preizkus vodotesnosti cevovoda v skladu z veljavnimi standardi, zato cevovodi in spremljajoči objekti (jaški, kineta itd.) ne predstavljajo tveganja za onesnaženje podzemne vode. Na obravnavanem območju, ki je občutljivo zaradi napajanja vodarne Šentvid in Kleče, bo povezovalni kanal C0 med jaški 142 in 166 dodatno zaščiten s polaganjem cevi premera 1200 mm v vodonepropustno AB kineto, ki je predvidena na način, da je možno s kamero preveriti stanje cevovoda. Elementi armiranobetonske kinete bodo zgrajeni (prefabricirana) na lokaciji izven vodovarstvenega območja iz vodotesnega betona, ob vgradnji pa bo na stikih na lokaciji vgradnje vgrajen tesnilni trak ter bitumenski trakovi, kar bo zagotavljalo vodotesnost kinete. Vpliv nameravanega posega na emisije snovi v površinske in podzemne vode nosilka nameravanega posega ocenjuje kot izboljšanje stanja.

Naslovni organ je nosilko nameravanega posega v pozivu za izjasnitev št. 35405-515/2019-19 z dne 2. 6. 2020 pozval, da se opredeli, ali je mišljeno izboljšanje stanja napram obstoječemu stanju, oziroma že »presojanemu« stanju. Naslovni organ je v dopisu izpostavil dejstvo, da se v obstoječem stanju na območju, predvidenem za izgradnjo kanala C0, kot tudi na odseku med RJ 142 in 166, ne nahajajo cevovodi/kanalizacija za odpadno vodo (vir: GIS Ljubljana). Z izvedbo povezovalnega kanala C0 bo tako na vodovarstvenem območju s strogim režimom varovanja VVO IIA trajno umeščena glavna kanalizacijska os C0, preko katere se bodo odvajale odpadne vode iz naselij: Vodice, Brod, Medvode, Tacen v CČN Ljubljana (ki se sedaj čistijo na lastnih čistilnih napravah) z iztokom v reko Savo pri Zalogu, kar bo po mnenju naslovnega organa, tudi upoštevajoč mnenje NIJZ, predstavljalo trajno nevarnost za vodni vir ter posledično trajno nevarnost za zdravje ljudi, še posebej upoštevajoč dejstvo, da v bližini območja nameravanega posega poteka Žužemberški prelom, ki

predstavlja najizrazitejši regionalni prelom (vir: <https://www.ljubljana.si/assets/mestna-uprava/842-8-2015-1-ocena-potresne-ogrojenosti-mol-2015-objava.pdf>). Iz zahteve za začetek predhodnega postopka naslovni organ ni mogel ugotoviti, na kakšen način bo zagotovljeno, da v primeru potresa ne bo prišlo do poškodovanja povezovalnega kanala C0, in posledično emisij v podzemne vode. Prav tako iz predložene dokumentacije ni izhajalo, da v primeru nestabilnosti tal, vgrajena kineta na odseku med RJ 142 in 166 ne bo še dodatno ogrožala kanala C0 zaradi možnih močnih premikov (možnost poškodbe kanala zaradi premikov kinete).

Nosilka nameravanega posega se je v odgovoru oziroma dopisu št. 430-1462/2013-252 z dne 24. 6. 2020 opredelila, da praktično celotni zahodni del Mestne občine Ljubljana, ki predstavlja najbolj urbanizirani del občine, leži na vodovarstvenem območju oz. na vodovarstvenih območjih z različnimi stopnjami varovanja, kar pomeni tudi, da na vodovarstvenih območjih leži tudi celotni obstoječi kanalizacijski sistem, pri katerem prav tako lahko pride do poškodb v primeru izrednih razmer oz. je možnost za to še večja, saj gre za obstoječe omrežje različnih starosti. Prav tako se na vodovarstvenih območjih nahajajo številne, tudi neustrezne, obstoječe greznice, ki se z izvedbo celotnega projekta odvajanja in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja ukinjajo. Eden večjih pozitivnih vplivov oz. prispevkov k izboljšanju stanja glede odvajanja odpadnih voda povezovalnega cevovoda C0 je odprava iztoka iz obstoječe čistilne naprave Brod, iz katere se danes odvaja odpadna voda v reko Savo nad odsekom med Brodom in Črnučami, kjer se iz Save v pomembni količini napaja tudi vodonosnik Ljubljanskega polja in tudi vodarne Šentvid, Kleče in Hrastje. Celotni projekt, vključno s povezovalnim kanalom C0, je namenjen izboljšanju ravnanja z odpadnimi vodami na območju Ljubljanskega polja, s tem pa tudi zmanjšanju možnosti za onesnaženje vodonosnika, ki se uporablja za oskrbo prebivalstva s pitno vodo. Nosilka nameravanega posega navaja, da nameravani poseg oz. uvedbo dodatne betonske kinete na delu trase C0, ki je predmet tega predhodnega postopka, ne povečuje tveganje za prebivalstvo in zdravje ljudi temveč to tveganje zmanjšuje.

Naslovni organ tudi na podlagi dopolnitve z dne 26. 6. 2020 ne more z gotovostjo ugotoviti, da se z uvedbo dodatne betonske kinete na delu trase C0, ki je predmet tega predhodnega postopka, ne povečuje tveganje za prebivalstvo in zdravje ljudi. Kot že navedeno v poglavju *Tveganje povzročitve večjih nesreč po predpisih, ki urejajo varstvo okolja, in naravnih nesreč, tudi tistih, ki so v skladu z znanstvenimi spoznanji lahko posledica podnebnih sprememb*, se nosilka nameravanega posega v dopolnitvi z dne 26. 6. 2020 sklicuje na študijo Ocena potresne varnosti, ki pa kljub dopisu naslovnega organa št. 35405-515/2019-21 z dne 21. 7. 2020 ni bila predložena dokumentaciji upravnega postopka, zato naslovni organ ne more preveriti oz. ne more ugotoviti, ali ta študija vključuje tudi nameravani poseg (to je vgradnjo kinete). Iz predložene dokumentacije naslovni organ tako še vedno ne more ugotoviti, da v primeru nestabilnosti tal, vgrajena kineta na odseku med RJ 142 in 166 ne bo še dodatno ogrožala kanala C0 zaradi možnih močnih premikov (možnost poškodbe kanala zaradi premikov kinete). Le izjava iz dopisa, da ima izbrani cevni material 100 let življenjske dobe (proizvajalec zagotavlja, da jo ima 150 let), po mnenju naslovnega organa, upoštevajoč, da bo nameravani poseg trajno umeščen v prostor, in sicer na vodovarstveno območje zajetij pitne vode za vodnjake Kleče in Šentvid, ne zadošča za izključitev pomembnih vplivov na vire pitne vode in s tem na zdravje ljudi. V dopisu št. 430-1462/2013-252 z dne 24. 6. 2020 nosilka nameravanega posega še navaja, da se v primeru preloma ali pretrganja cevi zaradi potresa kolektor na tem odseku lahko popolnoma izloči iz delovanja, odtok odpadne vode pa se lahko preusmeri v zbiralnik Brod in posledično v Savo. Nosilka nameravanega posega pa navedenega, kljub dopisu

naslovnega organa št. 35405-515/2019-21 z dne 21. 7. 2020 ni podkrepila z dokazi, kar pomeni, da iz dokumentacije ne izhaja, da bo zbiralnik na Brodu zmožen sprejeti celotno količino odpadne vode iz kolektorja, kot tudi, da kot posledica izpusta celotnih količin odpadne vode v Savo ne bo prišlo do pomembnih vplivov v površinske in podzemne vode (medzrnski vodonosnik, ki ga tudi napaja Sava namreč predstavlja vir pitne vode za vodarni Šentvid in Kleče).

Glede na vse navedeno naslovni organ na podlagi predložene dokumentacije še vedno ne more izključiti, da v času obratovanja ne bo prišlo do pomembnih vplivov na vire pitne vode in s tem na zdravje ljudi.

Naslovni organ v zvezi z vplivi nameravanega posega na emisije snovi v podzemne vode, tako kot to izhaja tudi iz mnenja DRSV, ugotavlja, da se lokacija nameravanega posega nahaja na vodovarstveno občutljivem območju, kjer so vodni viri v primeru neustrezne izvedbe nameravanega posega ali drugih dejavnikov (npr. naravne nesreče – potres; klimatske spremembe) lahko ogroženi in s tem posredno tudi zdravje ljudi, ki se jih iz omenjenega vodonosnika oskrbuje s pitno vodo. Naslovni organ tudi upoštevajoč že navedeno v poglavju *Tveganje povzročitve večjih nesreč po predpisih, ki urejajo varstvo okolja, in naravnih nesreč, tudi tistih, ki so v skladu z znanstvenimi spoznanji lahko posledica podnebnih sprememb* tega sklepa ne more izključiti pomembnih vplivov oziroma možnosti onesnaženja vodonosnika in s tem posredno vpliva na zdravje ljudi, ki se jih iz omenjenega vodonosnika oskrbuje s pitno vodo.

V zvezi z mnenjem DRSV (priporočilo po izvedbi presoje vplivov na okolje) pa nosilka nameravanega posega pojasnjuje, da se glede na to, da zakonodaja (Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje) presoje v tem primeru ne zahteva in glede na to, da so v projektu za spremembo trase povezovalnega kanala C0 vključeni že vsi osnovni in dodatni zaščitni ukrepi za preprečevanje onesnaženja podzemne vode in glede na prejšnja pozitivna mnenja na ta isti objekt (brez dodatnih ukrepov, to je zaščitne kinete), s priporočilom DRSV ne strinja.

Naslovni organ se sicer strinja z nosilko nameravanega posega, in sicer da Uredba o posegih v okolje za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, za tovrsten poseg res ne določa, da je treba obvezno izvesti presojo vplivov na okolje. Hkrati pa naslovni organ pojasnjuje, da lahko na podlagi zahteve za začetek predhodnega postopka in meril iz Priloge 2 citirane uredbe ugotovi, da ima nameravani poseg lahko pomemben vpliv na okolje, zaradi česar je prav tako potrebno izvesti presojo vplivov na okolje. V povezavi z navedenim naslovni organ tako pojasnjuje, da je glede na določila Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, za nameravani poseg treba izvesti predhodni postopek, v skladu s točko E.I.11 Priloge 1 citirane uredbe. Upoštevajoč merila iz Priloge 2 te uredbe, in sicer točke 1.f) tveganje za zdravje ljudi (možnost okužbe pitne vode) ob upoštevanju točke 3.a) velikosti in prostorskega obsega učinka (npr. površina območja in število ljudi, ki bi lahko bili prizadeti zaradi izvedbe nameravanega posega, v primeru netesnosti/nezgode) naslovni organ, na podlagi predložene dokumentacije, ne more izključiti pomembnih vplivov na stanje voda kot posledica izvedbe nameravanega posega.

- Prebivalstvo in zdravje ljudi: nameravani poseg v primeru nastanka dogodkov, kot so netesnost cevovoda, ki lahko nastopi npr. zaradi napake v materialu, prezrte napake v izvedbi, dotrajanost materiala po večletni uporabi, prelom ali pretrganje cevi zaradi potresa, večje poplave in suše oz. vse pogostejši možni ekstremni vremenski dogodki (zaradi podnebnih sprememb) ipd., povečuje tveganje, da za območje Ljubljane ne bo

možno zagotavljati varne oskrbe prebivalstva s skladno in zdravstveno ustrezno pitno vodo v zadostnih količinah. Kot izhaja iz mnenja NIJZ, se večina Ljubljane oskrbuje s pitno vodo izjemne kakovosti, za katero priprava v vodarnah ni potrebna, je brez dodatnih kemikalij v posameznih fazah priprave vode (npr. flokulacija, koagulacija, sedimentacija, filtracija, dezinfekcija) in brez njihovih stranskih produktov. ZVO-1 v 1. točki drugega odstavka 2. člena navaja, da je eden izmed ciljev varstva okolja preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja. V skladu z 8. členom ZVO-1 je uvajanje novih tehnologij, proizvodnih postopkov in izdelkov dopustno le, če ob upoštevanju stanja znanosti in tehnike ter možnih varstvenih ukrepov ni pričakovati nepredvidljivih škodljivih učinkov na okolje ali zdravje ljudi. Glede na vire pitne vode se namreč tveganje za zdravje prebivalcev pri oskrbi s skladno in zdravstveno ustrezno pitno vodo v zadostnih količinah ne sme poslabšati, ampak je treba tveganje za zdravje ljudi v okolju zmanjšati oz. ga odpraviti. Naslovni organ ugotavlja, da bi bilo zaradi izvedbe nameravanega posega povečano tveganje za zdravje prebivalcev pri oskrbi s skladno in zdravstveno ustrezno pitno vodo v zadostnih količinah. Naslovni organ nadalje opozarja, da 3a. člen Pravilnika o pitni vodi (Uradni list RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15 in 51/17) določa, da ukrepi pristojnih organov ali izvajalcev javne oskrbe s pitno vodo, sprejeti za izvajanje tega pravilnika, ne smejo povzročiti neposrednega ali posrednega poslabšanja kakovosti pitne vode, če je to pomembno za varovanje zdravja ljudi ali povečanje onesnaženosti voda, ki se uporabljajo kot vir pitne vode. 21. člen citiranega pravilnika nadalje določa, da ne glede na to, ali je prišlo do neskladnosti ali ne, mora upravljavec prenehati z dobavo pitne vode, ali omejiti njeno uporabo, ali pa sprejeti ukrep, ki je potreben za varovanje zdravja ljudi, če uporaba pitne vode predstavlja potencialno nevarnost za zdravje ljudi.

V primeru, da bo zaradi izrednih razmer prišlo do onesnaženja vodnih virov, bo vodo iz prizadetih vodnih virov pred uporabo treba kondicionirati/pripravljati – ali še slabše, lahko pride do tolikšnega in/ali takšnega onesnaženja vodnega vira, da priprava vode do stopnje, da njena uporaba za pitno vodo sploh ne bo možna. Prav tako je večje tveganje pri omejitvi ali prekinitvi dobave pitne vode ob onesnaženju velikih vodnih virov, ki oskrbujejo veliko število prebivalcev, kot je to v danem primeru, ki ga obravnava 21. člen citiranega pravilnika in se nanaša na:

- izvajanje nadomestne oskrbe s pitno vodo velikega števila prebivalcev v kratkem času;
- naknadno onesnaženje nadomestne pitne vode pri končni distribuciji (higiena posod, nadaljnje rokovanje z vodo do uporabe),
- razpoložljivost dodatnih virov za nadomestno oskrbo s pitno vodo tako velikega števila prebivalcev, ki lahko prizadene zadostnost oskrbe na drugih oskrbovanih območjih, tudi izven Ljubljane;
- pomanjkanje količin pitne vode za uživanje, pripravo hrane, osebno higieno...ter zadostnih alternativnih virov pitne vode za druge gospodinjske namene, vključno s splakovanjem stranišč ter pranjem in čiščenjem, kadar ukrep omejitve in prekinitve traja dalj časa, ali če gre za sušo;
- nalezljive bolezni, ki se pojavijo primarno preko onesnažene pitne vode, se nadalje širijo od osebe na osebo in se po dosedanjih izkušnjah v nekaterih državah lahko prenesejo v velikem obsegu na velika območja (tudi v sosednje države) in se lahko širijo tudi v daljšem obdobju, ne le nekaj mesecev; poleg tega lahko pride posredno do pojava in širjenja drugih nalezljivih bolezni zaradi nezadostnih količin vode in pomanjkljive higiene;

- istočasni izpad virov energije, ki bi bili nujno potrebni za novo uvedeno pripravo ali prekuhavanja vode, kar dodatno doprinese k tveganju pojava in širjenja nalezljivih bolezni;
- morebitne motnje v nabavi potrebnih kemikalij za novo uvedeno pripravo vode v vodarnah.

Upoštevajoč vse zgoraj navedeno je naslovni organ ugotovil, da nameravani poseg predstavlja povečano tveganje za prebivalstvo in zdravje ljudi in zato tovrstni vpliv ocenjuje kot pomemben.

Naslovni organ je nosilko nameravanega posega z navedenimi ugotovitvami seznanil z dopisom št. 35405-515/2019-19 z dne 2. 6. 2020 in jo pozval k izjasnitvi.

Nosilka nameravanega posega je v odgovoru, prejetim dne 26. 6. 2020 najprej (v zvezi s sklicevanjem naslovnega organa, da gre za izredne razmere) pojasnila, da netesnosti cevovoda zaradi napake v materialu, prezrte napake v izvedbi in dotrajanost materiala po večletni uporabi niso izredne razmere. Nadalje je navedla, da bo cevovod izdelan v skladu z veljavnimi standardi, dodatna betonska kineta pa naj bi predstavljala dodatno, strokovno utemeljeno zaščito pred onesnaženjem podzemne vode, ki se uporablja kot vir pitne vode. Potresna nevarnost naj bi bila upoštevana pri pripravi celotnega projekta odvajanja in čiščenja odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja, vključno s povezovalnim kanalom C0, prav tako naj bi bil preverjen vpliv podnebnih sprememb, tveganje pa ocenjeno kot majhno. V dopisu z dne 26. 6. 2020 je nosilka nameravanega posega dodatno pojasnila, da se napake netesnosti cevovoda, nastale kot posledica napake v materialu oziroma zaradi prezrte napake v izvedbi odkrijejo med preskusom tesnosti in med pregledom s TV kamero, če pa se ne odkrijejo takrat, je za tako odkrivanje predvidena še kineta – predmet predhodnega postopka, ki zmanjša možnost teh napak. Dalje nosilka nameravanega posega navaja, da se netesnosti cevovoda, ki lahko nastane zaradi dotrajanosti materiala po večletni uporabi lahko izogne ob rednem spremljanju cevovoda med obratovanjem (kineta omogoča spremljanje s kamero znotraj kinete in torej z zunanje strani cevi), oziroma se lahko zagotovi pravočasno rekonstrukcijo. Za primer preloma ali pretrganja cevi zaradi potresa (potresna nevarnost) nosilka nameravanega posega navaja, da v primeru takega potresa, ki bi pretrgal cevovode, potrebno zavedati, da bo veliko defektov tudi drugje, da se bo odtok odpadne vode zaustavil že v objektih, da se kolektor na tem odseku lahko popolnoma izloči iz delovanja, odtok odpadne vode pa se lahko preusmeri v zbiralnik Brod in v posledično Savo. Za primer preloma ali pretrganja cevi zaradi večjih poplav in suš (zaradi možnih ekstremnih vremenskih razmer) nosilka nameravanega posega navaja, da bi z vidika klimatskih sprememb: večje poplave na delu kjer je predvidena kineta niso verjetne, moral za te spremembe nastati poplavni val, ki bi erodiral zemlino pod in v okolici kolektorja, kar pa v kratkem času absolutno ni možno. Glede tveganja, da za območje Ljubljane ne bo možno zagotavljati varne oskrbe prebivalstva z zdravstveno ustrezno pitno vodo nosilka nameravanega posega pojasnjuje, da so za primer izrednih razmer ob poplavah, požarih ali potresih izdelani Načrti za zaščito in reševanje ob nesrečah, v katerih so tveganja prepoznana in predvideni ukrepi za omilitev in odpravo posledic.

Nosilka nameravanega posega nadalje pojasnjuje, da praktično celotni zahodni del Mestne občine Ljubljana, ki predstavlja najbolj urbanizirani del občine, leži na vodovarstvenem območju oz. na vodovarstvenih območjih z različnimi stopnjami varovanja. To obenem, po navedbah nosilke nameravanega posega, pomeni tudi, da na vodovarstvenih območjih leži tudi celotni obstoječi kanalizacijski sistem, pri katerem prav tako lahko pride do poškodb v primeru izrednih razmer oz. je možnost za to še večja, saj gre za obstoječe omrežje različnih starosti. Prav tako se na vodovarstvenih

območjih nahajajo številne, tudi neustrezne, obstoječe greznice, ki se z izvedbo celotnega projekta odvajanja in čiščenja odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja ukinjajo. Eden večjih pozitivnih vplivov oz. prispevkov k izboljšanju stanja glede odvajanja odpadnih vod povezovalnega cevovoda C0 je odprava iztoka iz obstoječe čistilne naprave Brod, iz katere se danes odvaja odpadna voda v reko Savo nad odsekom med Brodom in Črnučami, kjer se iz Save v pomembni količini napaja tudi vodonosnik Ljubljanskega polja in tudi vodarne Šentvid, Kleče in Hrastje. Celotni projekt, vključno s povezovalnim kanalom C0, je namenjen izboljšanju ravnanja z odpadnimi vodami na območju Ljubljanskega polja, s tem pa tudi zmanjšanju možnosti za onesnaženje vodonosnika, ki se uporablja za oskrbo prebivalstva s pitno vodo. S spremembo posega oz. uvedbo dodatne betonske kinete na delu trase C0, se po navedbah nosilke nameravanega posega ne povečuje tveganje za prebivalstvo in zdravje ljudi temveč se to tveganje zmanjšuje.

Nosilka nameravanega posega se strinja, da se večina prebivalcev Ljubljane oskrbuje s pitno vodo dobre kakovosti, za katero priprava v vodarnah ni potrebna, in da se s posegom stanje podzemne vode ne sme poslabšati. Projekt »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja«, vključno s povezovalnim kanalom C0, predstavlja po navedbah nosilke nameravanega posega bistveno izboljšanje stanja ravnanja z odpadnimi vodami in obenem zmanjšanje tveganja za onesnaženje vodonosnika, ki predstavlja pomemben vir pitne vode. Po navedbah nosilke nameravanega posega projekt ne predstavlja uvedbe novih tehnologij, proizvodnih postopkov in izdelkov (8. člen ZVO-1), saj bi kanalizacijo in komunalno čistilno napravo v tem času težko uvrstili med nove tehnologije. Z izvedbo projekta se, na podlagi vseh dosedanjih izdelanih študij in ob načrtovani izvedbi projekta, ne pričakuje, da bi bilo potrebno izvajati dodatno pripravo vode v vodarnah za zagotavljanje zdravstvene ustreznosti pitne vode, prav tako se ne pričakuje vpliva na količinsko stanje podzemne vode, ki se uporablja kot vir pitne vode, zato se nosilka nameravanega posega z oceno naslovnega organa, da bo vpliv na prebivalstvo in zdravje ljudi pomemben, ne strinja.

Nosilka nameravanega posega še dodaja, da vodovarstvena območja na Ljubljanskem polju določa Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja, ki velja od 4. 7. 2015 in je torej veljala že v času že izvedenih predhodnih postopkov za celotni projekt odvajanja in čiščenja odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja, v katerih je naslovni organ odločil, da presoja vplivov na okolje ni potrebna.

V zvezi z mnenjem NIJZ nosilka nameravanega posega pojasnjuje, da predmet in namen predhodnega postopka nista umeščanje trase C0 v prostor in ocenjevanje ustreznosti trase; da je trasa določena in umeščena v prostor z občinskim prostorskim načrtom, poleg tega pa noben predpis ne prepoveduje gradnje kanalizacije na predmetnem vodovarstvenem območju. Nosilka nameravanega posega še dodaja, da umestitev trase C0 izven vodovarstvenih območij ni možna (v primeru, da bi bila, bi bila trasa vsekakor umeščena izven teh območij), tako zaradi konfiguracije terena, kot tudi zaradi dejstva, da praktično celotni zahodni del Mestne občine Ljubljana leži na vodovarstvenem območju oz. na vodovarstvenih območjih z različnimi stopnjami varovanja.

Naslovni organ v zvezi z navedbami nosilke nameravanega posega odgovarja, da dejstvo, da zahodni del Mestne občine Ljubljana in torej tudi obstoječi kanalizacijski sistem leži na vodovarstvenem območju, ne more predstavljati razloga za izključitev pomembnih vplivov nameravanega posega na okolje. Tudi navedba, da bo cevovod izdelan v skladu z veljavnimi standardi, dodatna betonska kineta pa naj bi predstavljala

dodatno, strokovno utemeljeno zaščito pred onesnaženjem podzemne vode, ki se uporablja kot vir pitne vode, ne daje zagotovila, da izvedba in obratovanje nameravanega posega ne bo imela pomembnih vplivov na okolje. Sicer tudi sama nosilka nameravanega posega v odgovoru izpostavlja, da v primeru obstoječega kanalizacijskega sistema lahko pride do poškodb v primeru izrednih razmer oz. je možnost za to še večja, ker gre za obstoječe omrežje različnih starosti. Torej nosilka nameravanega posega ne izključuje tveganja z vidika dotrajanosti materiala po večletni uporabi. V zvezi z navedbo nosilke nameravanega posega, da Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja, ki velja od 4. 7. 2015, in je torej veljala že v času že izvedenih predhodnih postopkov za celotni projekt odvajanja in čiščenja odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja, v katerih je naslovni organ odločil, da presoja vplivov na okolje ni potrebna, naslovni organ pojasnjuje, da mora v vsakem predhodnem postopku posebej tehtati merila iz Priloge 2 Uredbe o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, ter da na ugotovitve in odločitve že izvedenih predhodnih postopkov ni vezan.

Naslovni organ v zvezi z vplivi na zdravje ljudi, upoštevajoč tudi mnenje NIJZ ugotavlja, da se lokacija nameravanega posega nahaja na vodovarstveno občutljivem območju, kjer so vodni viri v primeru neustrezne izvedbe nameravanega posega ali drugih dejavnikov (npr. naravne nesreče – potres, klimatske spremembe) lahko ogroženi in s tem posredno tudi zdravje ljudi, ki se jih iz obravnavanega vodonosnika oskrbuje s pitno vodo. Na podlagi predložene dokumentacije ter upoštevajoč že navedeno v poglavjih *Tveganje povzročitve večjih nesreč po predpisih, ki urejajo varstvo okolja, in naravnih nesreč, tudi tistih, ki so v skladu z znanstvenimi spoznanji lahko posledica podnebnih sprememb* ter *Emisije snovi v vode* tega sklepa naslovni organ ne more izključiti pomembnih vplivov oziroma možnosti onesnaženja vodonosnika in s tem posredno vpliva na zdravje ljudi.

Naslovni organ je, upoštevajoč lokacijo (vodovarstveno občutljivo območje, kjer so vodni viri v primeru netesnosti cevovoda, ki lahko nastopi npr. zaradi napake v materialu, prezrte napake v izvedbi, dotrajanosti materiala po večletni uporabi, preloma ali pretrganja cevi zaradi potresa ipd., lahko ogroženi in s tem je posredno lahko ogroženo tudi zdravje ljudi, ki se jih iz omenjenega vodonosnika oskrbuje s pitno vodo, in sicer zaradi morebitne okužbe vira pitne vode), in značilnosti nameravanega posega (cevovod za odpadno vodo, DN 1200 mm), ugotovil, da v predhodnem postopku ni izkazano, da nameravani poseg ne bo imel pomembnih vplivov na okolje.

Naslovni organ se je v skladu z načelom ekonomičnosti postopka, ki je opredeljeno v 14. členu ZUP, ki določa, da je potrebno postopek voditi hitro, s čim manjšimi stroški in s čim manjšo zamudo za stranke in druge udeležence, v postopku, vendar tako, da se preskrbi vse, kar je potrebno, da se pravilno ugotovi dejansko stanje, zavarujejo pravice in pravne koristi stranke ter izda zakonita in pravilna odločitve, odločil, da ne bo preverjal drugih meril iz Priloge 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje torej ni preverjal ali bi nameravani poseg lahko imel pomembne vplive na druge segmente okolja.

Naslovni organ je namreč ugotovil pomemben vpliv nameravanega posega predvsem na okolje z vidika emisij v vode ter zdravja ljudi, zato bi preverjanje drugih meril iz Priloge 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, pomenilo le dodatne stroške za organ in nosilca nameravanega posega.

Na podlagi zgoraj navedenih dejstev naslovni organ na podlagi 51a. člena ZVO-1 ugotavlja, da je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje ter pridobiti okoljevarstveno soglasje, kot izhaja iz 3. točke izreka tega sklepa.

Na podlagi določil 57. člena ZVO-1 mora nosilec nameravanega posega za izdajo okoljevarstvenega soglasja zaprositi z vlogo, kateri mora priložiti projekt ter poročilo o vplivih na okolje. Poročilo o vplivih na okolje mora biti pripravljeno v skladu z določili Uredbe o vsebini poročila o vplivih nameravanega posega na okolje in njegove priprave (Uradni list RS, št. 36/09 in 40/17). Iz 194. člena ZVO-1 nadalje izhaja, da se do izdaje predpisa iz tretjega odstavka 53. člena tega zakona, ki je gradnja, šteje idejna zasnova ali projekt obdelan na višji ravni, skladno s predpisi ograditvi objektov.

Skladno z določbo petega odstavka 51.a člena ZVO-1 pritožba zoper sklep, izdanem v predhodnem postopku, ne zadrži njegove izvršitve, zato je bilo odločeno kot to izhaja iz 4. točke izreka tega sklepa.

V skladu z določbami petega odstavka 213. člena v povezavi s 118. členom ZUP je bilo potrebno v izreku tega sklepa odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz 5. točke izreka tega sklepa.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper ta sklep je dovoljena pritožba na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, v roku 15 dni od dneva vročitve tega sklepa. Pritožba se vložijo pisno ali poda ustno na zapisnik pri Agenciji Republike Slovenije za okolje, Vojkova cesta 1b, 1000 Ljubljana. Za pritožbo se plača upravna taksa v višini 18,10 EUR. Upravno takso se plača v gotovini ali drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti in o plačilu predloži ustrezno potrdilo.

Upravna taksa se lahko plača na podračun javnofinančnih prihodkov z nazivom: Upravne takse – državne in številko računa: 0110 0100 0315 637 z navedbo reference: 11 25518-7111002-00435420.

Postopek vodila:

Špela Bergant
višja svetovalka III

mag. Suzana Rak Zavasnik
sekretarka

Vročiti:

- Mestna občina Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana – osebno
- Branko Grad, Kleče 16, 1000 Ljubljana – osebno
- Marjan Sever, Avšičeva 24, 1000 Ljubljana – osebno
- Alpe Adria Green, Cesta Franceta Prešerna 26, 4270 Jesenice – osebno

Poslati:

- notni državni portal e-uprava;
- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje in naravo, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.irsop@gov.si);
- Mestna občina Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (glavna.pisarna@ljubljanasi.si);
- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Ljubljana, Cankarjeva ulica 10, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (zrsvn.oe@zrsvn.si);
- Direkcija republike Slovenije za vode, Sektor območja srednje Save, Vojkova cesta 52, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.drsv@gov.si) ;
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.mkgp@gov.si);
- Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Ljubljana, Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (zgs.tajnistvo@zgs.si);
- Ministrstvo za zdravje, Direktorat za javno zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.mz@gov.si).

Številka: 354-84/2020-2 (256)
Ljubljana, dne 31. 04. 2020

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
DIREKTORAT ZA JAVNO ZDRAVJE
Štefanova ulica 5
1000 Ljubljana

Zadeva: Stališče Nacionalnega inštituta za javno zdravje do vgradnje povezovalnega kanala C0 z dodajanjem armiranobetonske kinete med revizijskima jaškoma 142 in 166 v dolžini 2.128,95 m

Spoštovani!

Z vlogo št. 354-63/2020-2 z dne 12. 03. 2020 ste nas zaprosili da vam posredujemo mnenje o tem, ali je s stališča varovanja zdravja ljudi za nameravani poseg Vgradnja povezovalnega kanala C0 z dodajanjem armiranobetonske kinete med revizijskima jaškoma 142 in 166 v dolžini 2.128,95 m treba izvesti presojo vplivov na okolje (mnenje po četrtem odstavku 51a. člena ZVO).

Vloga, ki ste nam jo posredovali, izvira iz poziva MOP, Agencija Republike Slovenije za okolje, ki ga je omenjena Agencija pod št. 35405-515/2019-10 dne 11. 03. 2020 v zvezi s prej omenjenim posegom posredovala Ministrstvu za zdravje in je bilo priloženo vašemu dopisu.

V pregled za izdelavo mnenja smo prejeli naslednjo dokumentacijo objavljeno na spletnem naslovu <http://www.arso.gov.si/varstvo%20okolja/presoja%20vplivov%20na%20okolje/predhodni%20postopek/zahtevePP.html>:

- Obrazec zahteve za začetek predhodnega postopka. Zadeva: Vgradnja povezovalnega kanala C0 z dodajanjem armiranobetonske kinete med revizijskima jaškoma 142 in 166 v dolžini 2.128,95 m. Zahteva za ugotovitev, ali je za nameravani poseg v okolje treba izvesti presojo vplivov na okolje (predhodni postopek). Datum zadeve: 19. 002. 2020. Vlagatelj: Mestna občina Ljubljana.
- Program zaščite podzemne vode v času gradnje povezovalnega cevovoda C0. Izvajalec: Geološki zavod Slovenije, Dimičeva ulica 14, 1001 Ljubljana, arhivska št.:K-II-30d/c-1/1894, datum: 15. 01. 2018
- Opredelitev variant polaganja cevovoda. Objekt: Odvajanje in čiščenje odpadnih vod na območju vodonosnika Ljubljanskega polja-1. sklop, I. faza; Izgradnja povezovalnega kanala C0 v Mestni občini Ljubljana. Projektant: Hidroinženiring d.o.o., Slovenčeva 95, 1000 Ljubljana; št.: 50-2033-00-2018/Š; datum: december 2018.
- Projekt: Program zaščite podzemne vode v času gradnje povezovalnega cevovoda C0. Naslov poročila: Hidrogeološko mnenje glede Opredelitve variant polaganja cevovoda, ki jih je

predložil projektant. Izvajalec: Geološki zavod Slovenije, Dimičeva ulica 14, 1001 Ljubljana, evidenčna številka: 631-5/2019, datum: december 2018.

- Varovanje podzemne vode v času gradnje kanalizacijskega zbiralnika CO. Izvajalec: IRGO Consulting d.o.o., Slovenčeva 93, 1000 Ljubljana, št. poročila: ic 399/18, datum: oktober 2018.

Pri pregledu dokumentacije smo ugotovili, da se vloga za izdelavo mnenja nanaša na vgradnjo povezovalnega kanala z oznako CO, ki je odvajanje komunalnih in industrijskih odpadnih vod iz naselij ob desnem in levem bregu reke Save in bo potekal ob desnem bregu reke Save od obstoječe čistilne naprave Brod do priključitve na že zgrajeni del povezovalnega kanala CO ob Sneberski cesti pri vzhodni AC, konkretno na vgradnjo povezovalnega kanala CO z dodajanjem armiranobetonske kinete med revizijskima jaškoma 142 in 166 v dolžini 2.128,95 m. Skupna dolžina povezovalnega kanala od ČN Brod do VAC znaša 12,1 km.

Trasa kanala poteka po prispevnem območju črpalnih vodnjakov vodarne Šentvid in Kleče in je zaradi napajanja iz smeri reke Save proti vodarnam še posebej občutljivo.

Celotno območje posega, tudi širše leži v ožjem vodovarstvenem območju VVO II A, s strogim vodovarstvenim režimom, deloma na meji z najožjim VVO I z najstrožjim vodovarstvenim režimom, v katerem so zajetja vode.

V nadaljevanju vam posredujemo

STAVIŠČE NACIONALNEGA INŠTITUTA ZA JAVNO ZDRAVJE DO PREDVIDENE TRASE POVEZOVALNEGA KANALA CO:

Nacionalni inštitut v zvezi z obravnavano spremembo posega gradnja povezovalnega kanala za odvajanje komunalnih in industrijskih odpadnih vod iz naselij ob desnem in levem bregu reke Save z oznako CO ne more podati mnenja, ker se s potekom trase še v osnovi ne strinja.

Nacionalni inštitut za javno zdravje v zvezi s obstoječo traso povezovalnega kanala CO meni, da je predvidena trasa povezovalnega kanala CO z vidika vplivov na zdravje ljudi povsem nesprejemljiva.

Po mnenju Nacionalnega inštituta za javno zdravje bi bilo treba zaradi zmanjšanja tveganja za onesnaženje vodnih virov in s tem za varno oskrbo prebivalstva s skladno in zdravstveno ustrezno pitno vodo v zadostnih količinah in s tem povezano tveganje za zdravje ljudi, traso povezovalnega kanala CO umestiti izven vodovarstvenih območij.

OBRAZLOŽITEV:

Povezovalni kanal v primeru nastanka izrednih razmer - netesnosti cevovoda, ki lahko nastopi npr. zaradi napake v materialu, prezrte napake v izvedbi, dotrajanosti materiala po večletni uporabi, preloma ali pretrganja cevovoda zaradi potresa, večjih poplav in suš oziroma vse pogostejših možnih ekstremnih vremenskih dogodkov (zaradi podnebnih sprememb) itd. povečuje tveganje, da za območje Ljubljane ne bo možno zagotavljati varne oskrbe prebivalstva s skladno in zdravstveno ustrezno pitno vodo v zadostnih količinah – povedano drugače: povečuje tveganje za zdravje ljudi.

Območje nameravanega posega od revizijskega jaška št. RJ 142 do RJ 166 na odseku Črnuče Brod se nahaja na ožjem vodovarstvenem območju, podobmočje s strogim vodovarstvenim režimom z oznako »VVO II A«, deloma tik ob najožjem VVO z oznako »VVO I« z najstrožjim vodovarstvenim režimom, znotraj katerih so območja zajetij.

Tudi ostali odseki nameravanega posega povezovalnega kanala C0 se nahajajo na ožjem VVO II A, v manjšem delu še na VVO II B ter tik pred križiščem Sneberske in Zadobrovske ceste tudi na VVO III, kar enako predstavlja nesprejemljivo tveganje za zdravje ljudi.

Zato bi morala biti eventualna dodatna zaščita povezovalnega kanala C0 na celotnem delu, ki leži na vodovarstvenih območjih, ne le od revizijskega jaška št. RJ 166 do RJ 142, saj se ta del direktno nadaljuje naprej po istem VVO II A, manjši del po VVO II B ter na koncu po VVO III, skoraj do križišča Sneberske in Zadobrovske ceste ob vzhodni obvoznici.

Vodarna Kleče in Vodarna Šentvid sta del Vodovodnega sistema mesta Ljubljane, ki črpa podzemno vodo v petih vodarnah (Kleče, Šentvid, Jarški prod, Brest in Hrastje) in se deli na osem oskrbovalnih območij, glede na približno enake vrednosti preskušanih parametrov.

Nekatera naselja v Ljubljani in okolici so s pitno vodo stalno oskrbovana z načrpano vodo iz posamezne vodarne, nekatera pa ležijo na območjih, kamor doteka voda iz več vodarn. Na sistem je priključenih 315.000 prebivalcev. Večina Ljubljane se oskrbuje s pitno vodo izjemne kakovosti, za katero priprava v vodarnah ni potrebna.

Prebivalci Ljubljane, kot tudi delovni in šolski migranti npr.: dijaki, študentje uporabljajo oziroma uživajo pitno vodo, ki je sveža, naravna - brez dodanih kemikalij v posameznih fazah priprave vode (npr.: flokulacija, koagulacija, sedimentacija, filtracija, dezinfekcija) in brez njihovih stranskih produktov. Kakovost pitne vode se je uspešno ohranila do danes. Prva vodarna je bila zgrajena leta 1890 v Klečah, enako tudi prva kanalizacija, ki je do sedaj uspela ohraniti izjemno kakovost vode, kar gre zasluga preventivnemu pristopu varovanja in sprejetim ukrepom vseh dosedanjih deležnikov: upravljavcev vodovoda, županov in drugih deležnikov in sprejetim občinskimi in vladnim predpisom. Vodarna Šentvid je začela obratovati leta 1955. Okoljski cilj je, da se s posegi v okolje stanje okolja ne sme poslabšati. Glede na viro pitne vode se tveganje za zdravje prebivalcev pri oskrbi s skladno in zdravstveno ustrezno pitno vodo v zadostnih količinah ne sme poslabšati, ampak je treba tveganje za zdravje ljudi v okolju zmanjšati oziroma ga odpraviti. **Predvidena gradnja obravnavanega povezovalnega cevovoda povzroča prav nasprotno: trajno povečuje tveganje za zdravje prebivalcev pri oskrbi s skladno in zdravstveno ustrezno pitno vodo v zadostnih količinah.**

Kakovost pitne vode, za katero priprava ni potrebna je tudi kapital, saj je cenejša, ne porablja kemikalij in tako dodatno ne onesnažuje okolja ter je bolj kakovostna in sveža. Ustreza tudi zahtevam EU direktive: Direktiva Sveta 98/83/ES o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi in Direktiva Komisije (EU) 2015/1787 z dne 6. oktobra 2015 o spremembi prilog II in III, ki je v celoti prenesena v naš pravni red s Pravilnikom o pitni vodi (Uradni list RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15 in 51/17), ki med drugim določa v:

- 3.a členu: Ukrepi pristojnih organov ali izvajalcev javne oskrbe s pitno vodo, sprejeti za izvajanje tega pravilnika, ne smejo povzročiti neposrednega ali posrednega poslabšanja kakovosti pitne vode, če je to pomembno za varovanje zdravja ljudi ali povečanje onesnaženosti voda, ki se uporabljajo kot vir pitne vode.
- 21. členu: Ne glede na to, ali je prišlo do neskladnosti ali ne, mora upravljavec prenehati z dobavo pitne vode, ali omejiti njeno uporabo, ali pa sprejeti ukrep, ki je potreben za varovanje zdravja ljudi, če uporaba pitne vode predstavlja potencialno nevarnost za zdravje ljudi. Pri izbiri ukrepov mora upoštevati tveganje za zdravje ljudi, ki bi jih povzročila prekinitev dobave ali omejitev uporabe pitne vode, ... V primeru prekinitve dobave, ki traja več kot 24 ur, mora upravljavec zagotoviti nadomestno oskrbo s pitno vodo.
- 32. členu: Pri izbiri vode za oskrbo s pitno vodo ima prednost voda, za katero priprava ni potrebna.

V primeru, da bo zaradi izrednih razmer prišlo do onesnaženja vodnih virov, bo vodo iz prizadetih vodnih virov pred uporabo treba pripravljati, ali še slabše, lahko pride do tolikšnega in/ali takšnega

onesnaženja vodnega vira, da priprava vode do stopnje, da njena uporabna za pitno vodo ne bo možna. Navedeno v dokumentaciji je v nasprotju s 3.a in 32. členom Pravilnika o pitni vodi.

Prav tako je večje tveganje pri omejitvi ali prekinitvi dobave pitne vode ob onesnaženju velikih vodnih virov, ki oskrbujejo veliko število prebivalcev, kot je to v primeru več 100.000 prebivalcev mesta Ljubljane, ki ga obravnava 21. člen Pravilnika o pitni vodi in se nanaša npr. na:

- izvajanje nadomestne oskrbe s pitno vodo velikega števila prebivalcev v kratkem času,
- naknadno onesnaženje nadomestne pitne vode pri končni distribuciji (higiena posod, nadaljnje rokovanje z vodo do uporabe),
- ni na razpolago dodatnih virov za nadomestno oskrbo s pitno vodo tako velikega števila prebivalcev, ki lahko prizadene zadostnost oskrbe na drugih oskrbovalnih območjih, tudi izven Ljubljane,
- pomanjkanje količin pitne vode za uživanje, pripravo hrane, osebno higieno... ter zadostnih alternativnih virov vode za druge gospodinjne namene, vključno s splakovanjem stranišč ter pranjem in čiščenjem, kadar ukrep omejitve ali prekinitve traja dalj časa, ali če gre za sušo,
- nalezljive bolezni, ki se pojavijo primarno preko onesnažene pitne vode, se nadalje širijo od osebe na osebo in se po doseganih izkušnjah v nekaterih državah lahko prenesejo v velikem obsegu na velika območja (tudi v sosednje države) in se lahko širijo tudi v daljšem obdobju, ne le nekaj mesecev; poleg tega lahko pride posredno do pojava in širjenja drugih bolezni, zlasti nalezljivih bolezni, zaradi nezadostnih količin vode in pomanjkljive higiene,
- istočasni izpad virov energije, ki bi bili nujno potrebni za novo uvedeno pripravo vode ali prekuhanja vode, kar dodatno doprinese k tveganju pojava in širjenja nalezljivih bolezni,
- morebitne motnje v nabavi potrebnih kemikalij za novo nujno uvedeno pripravo vode v vodarnah.

Odločitve v EU upoštevajo tudi previdnostni princip, glede na Direktivo REACH (Uredba o izvajanju Uredbe (ES) o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) (Uradni list RS, št. 23/08)), kar je pomembno zlasti za snovi s pomanjkljivimi podatki. Zmanjšati je treba izpostavljenost na najnižjo možno raven oziroma jo odstraniti.

Tveganje za zdravje ljudi bo trajno in se bo s časom povečevalo, enako trajno je lahko tudi onesnaženje vodnih virov, tako mikrobiološko kot kemijsko, zaradi česar nameravani poseg v okolje na VVO II A, VVO II B in VVO III ni sprejemljiv zaradi ogrožanja zdravja ljudi; tveganje za zdravje se z leti povečuje.

Pripravili:

Andrej Uršič, univ. dipl. biol.

**ANDREJ
URŠIČ**

Diplomsko posrednik
ANDREJ URŠIČ
Datum: 28.03.2017
07 54 28 - 40708

za Ivanka Gale, dr. med., spec. hig. in jav. zdrav.

**ANDREJ
URŠIČ**

Diplomsko posrednik
ANDREJ URŠIČ
Datum: 28.03.2017
07 54 41 - 40708

Peter Otorepec, dr. med. spec. higijene in MDPŠ
Predstojnik

V vednost:

- naslov
- arhiv, tu

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO
INŠPEKTORAT ZA JAVNI SEKTOR
Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

Podpisnik: Mateja Jaklič
Izdajatelj: Republika Slovenija
Številka certifikata: 8e 59 97 0a 00 00 00 00 56 7d 54 98
Potek veljavnosti: 02.09.2025
Čas podpisa: 12:22:05.07.2022
Ref. št. dokumenta: 0610-272/2022/10

T: 01 478 83 84
F: 01 478 83 31
E: gp.ijs@gov.si
I: www.ijs.gov.si

Številka: 0610-272/2022-10
Datum: 5. 7. 2022

Upravna inšpektorica Inšpektorata za javni sektor izdaja na podlagi 307. f člena Zakona o splošnem upravnem postopku (v nadaljevanju ZUP)¹, v zadevi inšpekcijskega nadzora Upravne enote Ljubljana, Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju UE), ki jo zastopa načelnik mag. Bojan Babič

ZAPISNIK O INŠPEKCIJSKEM NADZORU

Inšpekcijski nadzor je bil izveden na podlagi prejetih pobud zoper domnevne kršitve pravil upravnega postopka v petih upravnih zadevah², in sicer s področja razlastitev in izdaje gradbenih ter uporabnih dovoljenj.

Inšpekcijski nadzor je na sedežu UE dne 1. 6. 2022 med 9. in 12. uro opravila upravna inšpektorica mag. Mateja Jaklič.

V nadzoru so s strani UE sodelovali:

- mag. Bojan Babič, načelnik,
- Slobodan Vuk, vodja Oddelka za premoženjsko pravne zadeve,
- Erjavec Andreja, mag. medk. menedž., vodja Sektorja za okolje in prostor.

Nadzor v zadevah se je nadalje opravljal na podlagi prejetih dokumentacije v prostorih IJS.

Upravna inšpektorica je UE posredovala Osnutek zapisnika o inšpekcijskem nadzoru z dne 23. 6. 2022 z namenom, da se z vsebino ugotovitev seznanijo in nanj podajo morebitne pripombe. Dne 29. 6. 2022 je IJS prejel pripombe UE št. št. 060-5/2022-6 z dne 29. 6. 2022 (v nadaljevanju Pripombe UE), ki jih upravna inšpektorica smiselno upoštevala, kot to izhaja iz nadaljevanja tega zapisnika.

I. PRISTOJNOST

Po določbi 307. člena ZUP nadzor nad izvajanjem tega zakona in drugih zakonov, ki urejajo upravne postopke, opravlja upravna inšpekcija. Upravna inšpekcija je pristojna tudi za nadzor nad izvajanjem upravnega poslovanja organov na podlagi 116. člena UUP. Upravna inšpekcija ni pristojna za vsebinsko presojo sprejetih odločitev na podlagi materialnih predpisov.

Prvi odstavek 1. člena ZUP določa, da morajo po ZUP postopati upravni in drugi državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, kadar v upravnih zadevah, neposredno uporabljajo predpise, odločajo o pravicah, obveznostih ali pravnih koristih posameznikov, pravnih oseb in drugih strank. V skladu s 3. členom ZUP se na upravnih področjih, za katera je z

¹Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb.

² Pobude evidentirane pod št. 0610-594/2021, 0610-156/2022, 0610-222/2022, 0610-254/2022, 0610-272/2022.

zakonom predpisan poseben upravni postopek, postopa po določbah posebnega zakona. Po določbah ZUP pa se postopa v vseh vprašanjih, ki niso urejena s posebnim zakonom.

UUP ureja upravno poslovanje organov državne uprave, organov samoupravnih lokalnih skupnosti ter drugih pravnih in fizičnih oseb, če na podlagi javnih pooblastil opravljajo upravne naloge (v nadaljnjem besedilu: organ) in ni s to uredbo določeno drugače. UUP ureja poslovanje in zagotavljanje javnosti dela, upravljanje dokumentarnega gradiva, posebne primere krajevne pristojnosti, uradna dejanja, uradne zgradbe, prostore in opremo ter zagotavljanje varnosti in nadzor nad izvajanjem uredbe³.

II. POBUDE

1. Pobuda št. 0610-594/2021 (razlastitveni postopki)

Pobudnik predlaga urgentni inšpekcijski nadzor v Oddelku za premoženjsko pravne zadeve Upravne enote Ljubljana in nadzor nad delovanjem vodjem oddelka Slobodanom Vukom v postopkih razlastitve v , ki potekajo na njihovih zemljiščih. Meni, da se kršitve nadaljujejo kljub že ugotovljenim kršitvam v izvedenem nadzoru Upravne inšpekcije v teh primerih, ki so navedene v zapisniku št. 0610-294/2021 z dne 22.6. 2021. Očita, da UE nadaljuje z razlaščenjem zemljišč z izdajo delnih odločb o razlastitvah v zadevi » Sava, reka, ki povezuje« in sicer po hitrem postopku (npr. št. 352-89/2018-65 z dne 5. 8. 2021) z enakimi kršitvami ZUP-a kot je to že ugotovila Upravna inšpekcija v inšpekcijskem nadzoru. Navaja, da obstaja utemeljen sum, da je bila dne 18. 12. 2020 razpisana ustna obravnava (dokument 352-86/2018-90 z dne 18.11 2020 ob 10³⁰ uri, dokaz v upravnem spisu) v zadevi razlastitve lastninske pravice na parceli št. ki ni bila izvedena, ker se pooblaščenec lastnika parcele št. te obravnave ni mogel udeležiti, saj je bil on sam ob isti uri prisoten na obravnavi za parcelo št. na katero je bil vabljen, ta pa se ni končala do 10.30 ure. Po obravnavi, ki se je končala ob 11.00, naj bi uradna oseba zapustila prostore obravnave, brez da bi pozvala vabljene stranke ali pooblaščenca na obravnavo za parcelo (ki je bila sicer sklicana ob 10³⁰), zato meni, da obravnava za parcelo ni bila izvedena. Navaja, da ga je lastnik parcele št. pooblastil za podajo izjave na obravnavi, razpisani za 10.30 uro, a pooblaščenec ni mogel podati izjave in podpisati zapisnika, ker te obravnave očitno ni bilo, zato se tako ni mogel izreči o vseh okoliščinah in dejstvih, ki so bila navedena v ugotovitvenem postopku glede parcele št. , da se izreče o predlogih in ponujenih dokazih, ni mogel postaviti vprašanja in se seznaniti z uspehom dokazovanja in se o tem izreči. Meni, da obstaja verjetnost, da je bil zapisnik št. 352-86/2018-99, ki ni podpisan s strani pooblaščenca stranke, kreiran v neznanem časovnem obdobju kot poizkus prekrija napake v upravnem postopku uradne osebe. V zapisniku naj bi bil naveden začetek obravnave ob 11²⁰ in to brez obvestila stranki, kot naj bi to zatrdil Slobodan Vuk v telefonskem razgovoru, v času uradnih ur dne 13. 9. 2021 ob 11³⁰.

Očita tudi, da je na Sklepu o uvedbi postopka omejitve lastninske pravice št. 352-110/2021-2 z dne 23. 9. 2021, ki ga vodi Slobodan Vuk, podpisana Marjetka Hvalič, ki glede na podatke uradne spletne strani UE Ljubljana z dne 14. 9. 2021 nima pooblastil za vodenje postopkov omejitve lastninske pravice na Oddelku za premoženjsko pravne zadeve.

³ 1. in 2. odstavek 1. člena UUP.

Nadalje navaja domnevno napačno ugotovljeno dejansko stanje za nepremičnine in zato očita nezakonito odločitev razlastitve več oseb, pri čemer navaja, da so bile odločbe o razlastitvi izdane z že ugotovljenimi kršitvami ZUP-a. Zato meni, da bi bilo potrebno preučiti tudi dokumentacijo v drugi zadevi, v kateri je UE na zahtevo Mestne občine Ljubljana zahtevala obravnavo, ki jo je upravni organ nezakonito izpeljal, da bi nato predlog za razlastitev MOL umaknila, ko je ugotovila, da krši zakone in Ustavo.

Nadalje očita, da uradna oseba ni legitimirala svojega položaja in naziva, ki pa je sporen po odločbi pooblaščenke po ZDIJZ II. stopnje. Očita tudi, da je vodja oddelka Slobodan Vuk, bil delegiran na to delovno mesto s pogodbo o zaposlitvi št. 100-3/2020/276 z dne 15. 6. 2020, pod katero ni podpisan načelnik upravne enote Ljubljana temveč samo Sandra Šeligo, vodja kadrovske službe za premoženjsko pravne zadeve, zato obstaja dvom o zakonitosti pogodbe v primeru, da ni bilo veljavnega pooblastila.

Upravna inšpektorica na podlagi preučitve pobude ugotavlja, da se ta nanaša na očitke glede domnevnih kršitev pravil upravnega postopka v zadevi št. 352-89/2018, v kateri je že bil opravljen nadzor Upravne inšpekcije. O ugotovitvah je bil izdan zapisnik št. 0610-294/2021-9 z dne 22. 6. 2021, v katerem so bili presojeni zgolj očitki o procesnih kršitvah in je bila ugotovljena pomanjkljiva obrazložitev odločitve glede na prejete dokaze na ustni obravnavi in pomanjkljivo evidentiranje dokumentov.

Enako, kot v pobudi, glede katere je že bil opravljen nadzor Upravne inšpekcije, se očitki pobudnika nanašajo predvsem na domnevo nepopolno oziroma nepravilno ugotovljeno dejansko stanje, zaradi česar lahko posledično pride tudi do kršitev materialnih predpisov. Vendar pa presoja pravilnosti uporabe materialnih predpisov po vsebini ni v pristojnosti Upravne inšpekcije, zato pobuda v tem delu ni obravnavana.

Prav tako ni v pristojnosti Upravne inšpekcije preverjanje pravilnosti izvajanja uslužbenske zakonodaje, zato je očitke v zvezi z veljavnostjo pogodbe o zaposlitvi, ki ni bila podpisana s strani načelnika, preverila Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev, ki pa, kot to izhaja iz Obvestila o opravljenem inšpekcijskem nadzoru, št. 0611-258/2021/5 z dne 23. 5. 2022, nepravilnosti pri tem ni ugotovila.

V zvezi z očitki, da naj bi bile podane kršitve ZUP tudi v nekaterih drugih zadevah, ne da bi bile te kršitve konkretizirane, nadzor v teh zadevah ni bil opravljen. Enako ni bilo mogoče preveriti nejasnih očitkov glede položaja in naziva vodje oddelka Slobodana Vuka, ki naj bi bil sporen po odločbi pooblaščenke po ZDIJZ II. stopnje, saj te odločbe prijavitelj niti ne predloži in očitkov ne konkretizira.

Upravna inšpektorica se je zato osredotočila zgolj na očitke, ki jih je lahko preverila v okviru svojih pristojnosti in sicer v zvezi z vabljenjem in izvedbo ustne obravnave v decembru 2020 ter na ažurnost izvajanja postopka in izpolnjevanje pogojev za vodenje in odločanje v zadevah na podlagi ZUP.

1.1 Zadeva UE, št. 352-86/2018 »Razlastitev, stranka !

... »in drugi«

Upravna inšpektorica je vpogledala v tek reševanja zadeve v delu, ki se nanaša na očitke v zvezi z vabljenjem strank in pridobila pojasnila UE. Uvodoma ugotavlja, da je vlogo za razlastitev več nepremičnin vložila Mestna občina Ljubljana. Iz popisa zadeve izhaja, da je kot subjekt zadeve navedenih več fizičnih oseb.

V zadevi so bile za dne 18. 12. 2020 razpisane tri ustne obravnave, in sicer:

- z vabilom št. 352-86/20218-81 z dne 6. 11. 2020 ob 8:30 uri, na katero so bili glede razlastitve nepremične parc. št. _____ vabljeni razlastitveni zavezanci _____⁴ (vabilo vročeno z vložitvijo v hišni predalčnik dne 7. 12. 2020), _____ (vabilo vloženo v hišni predalčnik dne 7. 12. 2020) in _____ (vabilo vročeno z vložitvijo v hišni predalčnik 7. 12. 2020) ter Odvetniška družba Kozinc in parterji iz Ljubljane (vabilo vročeno dne 20. 11. 2020, kot pooblaščenka razlastitvene upravičenke Mestne občine Ljubljana),
 - z vabilom na narok št. 352-86/2018-90 ob 10:30 uri, na katero sta bila glede razlastitve nepremičnine parc. št. _____ vabljeni razlastitveni zavezanec _____ (vabilo vročeno dne 20. 11. 2020) in Odvetniška družba Kozinc in parterji iz Ljubljane (vabilo vročeno dne 20. 11. 2020), ter
 - z vabilom na narok št. 352-86/2018-91 ob 12:00 uri, na katero sta bila glede razlastitve nepremične parc. št. _____ vabljeni razlastitvena _____ (vabilo vročeno z vložitvijo v hišni predalčnik dne 9. 12. 2020) in Odvetniška družba Kozinc in parterji iz Ljubljane (vabilo vročeno dne 20. 11. 2020).
- V vabilih ni navedenih pravnih posledic iz 2. odstavka 73. člena ZUP⁴, kar predstavlja tudi kršitev načela varstva pravic strank.

Dne 16. 12. 2020 je UE prejela predlog za preložitve ustne obravnave s strani _____ in _____ dne 18. 12. 2020 pa še s strani _____; vsi zaradi slabega zdravstvenega stanja in situacije v zvezi z epidemijo Covid-19.

Upravna inšpektorica ugotavlja, da je uradna oseba v vabilih na ustne obravnave navedla, da se lahko obravnave udeleži osebno ali po pooblaščenju, ter da če se brez opravičenega razloga ustne obravnave ne udeleži stranka, zoper katero je začel postopek, čeprav je bila v redu povabljen, lahko uradna oseba, ki vodi postopek, opravi ustno obravnavo tudi brez nje, lahko pa jo na njene stroške tudi preloži, če je to potrebno za pravilno rešitev zadeve.

- Iz nadaljnjega pregleda dokumentacije izhaja, da UE predlogov za prestavitev ustne obravnave ni obravnavala in je obravnave izvedla brez razlastitvenih zavezancev, ne da bi ugotavljala, ali so bili razlogi za prestavitev obravnave opravičeni. Stranke so se namreč vabilu odzvale in navedle razloge za preložitve obravnav. Ker uradna oseba

⁴ (2) Če povabljeni zaradi bolezni ali iz kakšnega drugega opravičenega vzroka ne more priti, mora to takoj po prejemu vabila sporočiti organu, ki mu je vabilo poslal, če nastane vzrok pozneje, pa takoj, ko zanj zve. Ob sporočilu organu je treba predložiti dokazilo, ki opravičuje izostanek, razen če to ni mogoče. Če stranka dokazila ne predloži, čeprav bi bilo to mogoče, se šteje, da izostanek ni opravičen.

predlogov sploh ni obravnavala in je obravnave izvedla, je s tem kršila načelo varstva pravic strank in načelo zaslišanja stranke.

Pripombe UE:

Menimo, da se je upravni organ opredelil do predlogov strank za prestavitev ustne obravnave. V zapisniku št. 352-86/2018-98 in 352-86/2018-99 se je uradna oseba opredelila do predlogov za prestavitev ustne obravnave. Iz obeh zapisnikov izhaja tudi, da je uradna oseba navedla, da bo v skladu s 4. odstavkom 161. člena ZUP ustno obravnavo opravila brez (zapisnik št. 352-86/2018-98) oziroma (zapisnik št. 352-86/2018-99), pri čemer je izpostavila, da se pri upravnemu organu izvajajo ukrepi v zvezi s COVID-19 (npr. razkuževanje rok, nošenje mask, razdalja, prezračevanje).

- Stranka postopka, ki se je na vabilo na obravnavo odzvala s prošnjo za prestavitev obravnave, ki jo je UE prejela pred izvedbo obravnave, ni bila seznanjena o razlogih, zaradi katerih obravnava ni bila prestavljena, saj te stranke na obravnavi, na kateri se je pisal zapisnik 352-86/2018-98 in 352-86/2018-99, sploh ni bilo. Z vidika varstva pravic strank bi morala biti stranka o teh razlogih seznanjena še pred izvedeno obravnavo, zato gornji očitki ostajajo.

Po pojasnilih UE so bile ustne obravnave opravljene ločeno, ker razlastitveni zavezanci niso lastniki istih nepremičnin (razen in ki so solastniki nepremične parc. št.) in zaradi upoštevanja ukrepov v zvezi s COVID-19.

- Zapisnik št. 352-86/2018-98 z dne 18. 12. 2020

Iz zapisnika izhaja, da se so se ustne obravnave udeležili pooblaščenec in pooblaščenka MOL. V zapisniku je navedeno tudi opozorilo o kazenski odgovornosti v smislu določb 188. člena ZUP, če bi stranka podala krivo izjavo.

- Uradna oseba je uporabila določbe 188. člena ZUP, ki pa se jo uporabi samo, če gre za izvajanje dokaza z zaslišanjem stranke. Če bi uradna oseba želela izvajati dokaze z izjavo stranke v smislu določb 188. člena ZUP, bi morala to navesti v posebnem *vabilu na zaslišanje*, kar pa iz vsebine predmetnega vabila ne izhaja. Tudi sicer se izjava stranke kot dokaz uporabi le izjemoma (npr. če za ugotovitev nekega dejstva ni dovolj drugih dokazov).

Iz zapisnika izhaja, da je že dne 26. 11. 2020 vložil vlogo za vpogled v zadevo in v pooblastila za pripravo in vodenje postopka in izdaje sklepa ali odločbe ter dne 17. 12. 2020 predlog za ustanovitev predhodnega vprašanja po ZUP-u, pri čemer je uradna oseba navedla, da vlogi nista bili razumljivi, zato ga je na obravnavi pozvala, da se o tem izjavi. je pojasnil svoje zahteve za vpogled v spis št. 352-86/2018 in za vpogled v personalne mape uradnih oseb, ki vodijo postopek in odločajo v predmetni zadevi. V zapisniku je navedeno tudi: »Uradna oseba pojasni, da kot stranka postopka lahko tudi vpogleda v spis, pri čemer zunaj ustne obravnave po predhodni najavi.«

- Če je za obravnavanje na ustni obravnavi potrebno, da povabljeni poznajo dokumente, skice ali druge predmete, jim jih je treba dati na vpogled hkrati z razpisom obravnave, v

vabilu na obravnavo pa navesti, kdaj in kje si jih lahko ogledajo, kar v vabilu ni bilo navedeno, **zato gre za kršitev določb 158. člena ZUP**. Obvezno pa je, da stranka lahko vpogleda v dokumente zadeve na ustni obravnavi, drugače pa vedno, v času uradnih ur organa. Zato je uradna oseba **neupravičeno omejevala pravico do vpogleda v zadevo iz 82. člena ZUP in kršila načelo varstva pravic strank**.

Pripombe UE:

Uradna oseba _____ ni omejevala, niti ne omejuje pravice do vpogleda v zadevo, saj lahko stranke vpogledajo v spis kadar koli v času uradnih ur. Pojasnilo _____ v zapisniku št. 352-86/2018-98, da je zunaj ustne obravnave potrebna predhodna najava, je izhajalo v okoliščinah, ko je bilo pojasnilo dano, in sicer v času nalezljive bolezni COVID-19.

- Upravna inšpektorica sprejema pojasnila glede omejitev poslovanja zaradi epidemije Covid-19, vendar bi bilo potrebno stranko v smislu spoštovanja načela varstva pravic strank na to opozoriti z navedbo ustrezne pravne podlage (npr. takrat veljavni Odlok o začasnih ukrepih za zmanjšanje tveganja okužbe in preprečevanje širjenja nalezljive bolezni COVID-19 v upravnih zadevah (Uradni list RS, št. 183/20).
- Zapisnik št. 352-86/2019-99 z dne 18. 12. 2020

Iz zapisnika izhaja, da se je ustne obravnave udeležila pooblaščenka razlastitvene upravičenke, ki se je v izjavi opredelila do vloge _____ za parc. št. _____, ki naj bi jo na ustni obravnavi predložil

- V zapisniku št. 352-86/2018-98 z dne 18. 12. 2020 niti v zapisniku št. 352-86/2019-99 z dne 18. 12. 2020 ta vloga ni navedena kot priloga, niti ni priloge navedene v IS, zato se ugotavlja kršitev določb 7. odstavka 76. člena ZUP in pomanjkljivo evidentiranje dokumentarnega gradiva in s **tem kršitev določb 51. in 52. člena UUP**.
- V zvezi z navedenim opozorilom na podlagi 188. člena ZUP v izdanem zapisniku, se ugotavljajo enke nepravilnosti, kot v zapisniku št. 352-86/2018-98 z dne 18. 12. 2020.

Dne 23. 12. 2020 je UE prejela pooblastilo _____ za ustno obravnavo _____ i za dne 18. 12. 2020 ob 10.30, zahtevo _____ za vrnitev zadeve v prvotno stanje na podlagi 136. člena ZUP in izvid zdravniškega pregleda z dne 22. 12. 2020 z zapisnikom o ustni obravnavi št. 352-86/2018-98 z dne 18. 12. 2020.

UE je izdala _____ delno odločbo in sklep št. 352-86/2018-130 z dne 5. 5. 2021, zoper katere je _____ vložil pritožbo, ki je bila z odločbo MOP, št. 35020-15/2019-2550-39 z dne 5. 8. 2021 zavrnjena. Dne 7. 10. 2021 je Upravno sodišče RS po poizvedbi uradne osebe, ki vodi postopek, sporočilo, da je razlastitveni zavezanec _____ vložil tožbo zoper odločbo UE št. 352-86/2018-130 z dne 5. 5. 2021 v zvezi z odločbo MOP št. 35020-15/2019-2550-39 z dne 5. 8. 2021. Tožba je bila vložena 22. 9. 2021 in se vodi pod opr. št. I U 1402/2021, o njej pa v času nadzora še ni bilo odločeno.

V zvezi z razlastitvijo nepremičnine _____ in drugih je UE na podlagi umika zahtevka razlastitvene upravičenke izdala sklep št. 352-86/2018-126 z dne 28. 4. 2021 o ustavitvi postopka, s katerim je odločila tudi o izbrisu zaznamb o uvedbi razlastitvenega postopka iz zemljiške knjige Iz stampiljke o pravnomočnosti izhaja, da je postal sklep pravnomočen dne 2. 10. 2021.

2. Pobuda št. 0610-156/2022

Pobudnica očita dolgotrajnost postopka, da postopki podajanja zahtev za dopolnitve niso bili ustrezni oziroma UE ni podala jasnega dopisa, v katerem bi zajela vse svoje zahteve, ampak je bilo teh zahtev več. Očita, da:

- je dne 1. 3. 2022 je UE brez predhodnega opozorila ali poziva k izjasnitvi izdala odločbo o zavrnitvi zahteve,
- je v obrazložitvi navedeno, da se investitor do dneva izdaje odločbe ni izjasnil, kar ne drži, saj je bil odgovor investitorja poslan dne 9. 2. 2022, takoj po telefonskem razgovoru z gospo
- UE ni nikoli poslala dopisa za izjasnitev o dejstvih in okoliščinah, kot se to napačno navaja v odločbi.
- so bili v zadevi prekoračeni vsi dopustni roki in da je upravna enota ključno zadevo ugotavljala po več kot letu in pol od vloge, brez da bi investitorju dala možnost za izjasnitev o dejstvih in okoliščinah.
- je uradna oseba podala napačno informacijo glede stanja oz. popolnosti vloge ter s tem možnosti za uspešen zaključek postopka, s tem pa zavedla investitorja, ki je na podlagi te informacije plačal vse dajatve,
- da UE ni ravnala pravilno, ker se v primeru dvoma glede navedb v mnenju Zavoda za varstvo narave še pred zavrnitvijo zahtevka ni obrnila na Zavod za varovanje narave.

2.1 Zadeva št. 351-2465/2020 (gradbeno dovoljenje)

Upravna inšpektorica je pridobila pojasnila UE in vpogledala v tek reševanja zadeve na sedežu organa.

UE dne 24. 9. 2020 prejela vlogo za izdajo gradbenega dovoljenja za legalizacijo objekta za rejo živali, po 114. členu Gradbenega zakona. Dne 29. 9. 2020 je uradna oseba pozvala stranko k dopolnitvi vloge (dopis št. 351-2465/2020-3).

- Iz dopisa izhaja, da je uradna oseba pozivala stranko tako k dopolnitvi vloge na podlagi 1. odstavka 42. člena GZ⁵, kot k dopolnitvi vloge na podlagi 1. odstavka 35. člena GZ, kar pomeni, da je bila vloga formalno nepopolna in je bil poziv za dostavo dokumentacije na podlagi 1. odstavka 42. člena GZ preuranjen. Dokler vloga formalno ni popolna, njena vsebinska obravnava niti ni dopustna oziroma mogoča. Določba 67. člen ZUP predpisuje postopanje organa v primeru nepopolne ali nerazumljive vloge, v drugem odstavku pa še določa, da če stranka pomanjkljivosti odpravi v roku, se šteje, da je vloga vložena takrat, ko je bila vložena vloga, s katero so pomanjkljivosti odpravljene. To pomeni, da se šele s popolnostjo vloge začne upravni postopek ugotavljanja njene vsebinske utemeljenosti. Zato je uradna oseba **kršila določbe GZ in ZUP glede obravnave vloge.**

⁵ Če iz vsebine popolne zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja ni mogoče ugotoviti, ali nameravana gradnja izpolnjuje pogoje za izdajo gradbenega dovoljenja, mora investitor na zahtevo pristojnega upravnega organa za gradbene zadeve predložiti dodatna dokazila v roku, ki ga določi pristojni upravni organ za gradbene zadeve. V zahtevi za dopolnitev navede vse potrebne dopolnitve, ki se nanašajo na celotno predloženo dokumentacijo in dejansko stanje.

Pripombe UE:

Stranke so vedno nezadovoljne, če dobijo v eni zadevi po dva ali po celo tri, štiri dopise za dopolnitev vloge. Uradna oseba, ki ji je zadeva dodeljena v reševanje, ob pregledu vloge ugotovi ali je vloga formalno pri pregledu pa ugotovi tudi vse ostale pomanjkljivosti. Stranki pošlje poziv za dopolnitev formalno pomanjkljive vloge in obenem tudi za odpravo ostalih pomanjkljivosti vloge z enim dopisom. Menimo, da v tem ni kršitve, saj je upoštevano načelo ekonomičnosti postopka 14. člen ZUP - stranka pa lahko z eno dopolnitvijo vloge uredi vse. V 67. člen ZUP tudi ni določeno, da uradnik ne bi smel pregledati zadeve v celoti.

- Glede prejetih pojasnilih upravnica inšpektorica pojasnjuje, da opisan način pisanja pozivov za dopolnitev vlog (z enim pozivom organ pozove stranko na formalno in vsebinsko dopolnitev vloge) niso v nasprotju z določili ZUP, če UE pregleda vlogo formalno in vsebinsko v roku 5 delovnih dni v smislu določb 67. člena ZUP in v dopisu jasno navede, v katerem delu gre za formalno nepopolno vlogo in v katerem delu za vsebinsko nepopolno vlogo, vključno z navedbo pravnih posledic, če vložnik vloge ne dopolni zaradi formalne pomanjkljivosti. Od formalne popolnosti vloge je namreč odvisen tudi tek roka za odločitev o zadevi (glej 68. in 222. člen ZUP). Vendar, pa kot to izhaja iz pojasnil UE, ta ne spoštuje niti načela ekonomičnosti postopka, saj če je namen UE z enim dopisom zahtevati vse dopolnitve, več kot en dopis za dopolnitev vloge kaže na (vsebinsko) pomanjkljivo obravnavo vloge s strani uradne osebe. Tudi če stranka, na podlagi poziva za vsebinsko dopolnitev, vloge ni dopolnila kot je to uradna oseba v pozivu navedla, to ni razlog za posredovanje novega poziva, ampak za nadaljevanje postopka in sprejem meritorne odločitve v zadevi (glej 140. člen ZUP).

Dne 9. 10. 2020 in 20. 10. 2020 je UE prejela dopolnitve vloge.

Sedmi odstavek 35. člena GZ določa, da na zahtevo vlagatelja pristojni upravni organ za gradbene zadeve izda sklep o popolnosti vloge v skladu s petim odstavkom tega člena. Iz zadeve izhaja, da UE vloge za izdajo takšnega sklepa ni prejela, zato stranki ta sklep ni bil izdan.

Dne 17. 2. 2021 je uradna oseba stranki posredovala dopis za predložitev dokazov št. 351-2465/2020-6.

Dne 25. 2. 2021 je UE prejela dopolnitev vloge, dne 28. 9. 2021 pa še potrdilo o plačilu komunalnega prispevka. Dne 9. 2. 2022 je uradna oseba stranko pozvala k predložitvi dokazov z dopisom št. 351-2465/2020-10. Na koncu dopisa je navedeno: »V kolikor v postavljenem roku ne boste predložili v tem dopisu zahtevanih dokazil, bo tukajšnji upravni organ zahtevo za izdajo gradbenega dovoljenja, skladno z veljavno zakonodajo, zavrnil.«

- Ugotavlja se **neažurno vodenje postopka in s tem kršitev načela ekonomičnosti**, saj je med posameznimi dejanji uradne osebe minilo tudi več mesecev, in za neaktivnost niso izkazani objektivni razlogi.

Dne 15. 2. 2022 je UE prejela dopolnitev vloge.

Dne 1. 3. 2022 je UE izdala odločbo o zavrnitvi zahtevka, št. 351-2465/2020-12 z dne 1. 3. 2022.

- **Obrazložitev je dejansko in pravno tako pomanjkljiva, da odločbe ni mogoče preizkusiti.** Ni navedeno ugotovljeno dejansko stanje in dokazi, na katere je le-to oprto, ni navedenih razlogov, odločilnih za presojo posameznih dokazov, ni navedenih določb predpisov, na katere se opira odločba niti razlogov, ki glede na ugotovljeno dejansko stanje narekujejo takšno odločbo. Zato se ugotavlja **kršitev določb 214. člena ZUP.**

UE je v pojasnilih IJS z dne št. 061-6/2022-2 z dne 23. 3. 2022 navedla, da je investitorju bil dan rok 8 dni od prejema dopisa, da se o navedeni zadevi izjasni.

- V nadzoru na sedežu organa z vpogledom v dokumente zadeve pa se ugotavlja, da **stranki pred izdajo odločbe ni bila dana možnost, da se o ugotovitvah izjavi.** V dopisih uradne osebe za predložitev dokazil je navedeno zgolj, da stranka v roku 8 dni od prejema dopisa predloži dokumentacijo, sicer bo njen zahtevek zavrnjen, zato je uradna oseba **kršila načelo zaslišanja stranke iz 9. člena ZUP in načelo varstva pravic strank.**

UE je dne 11. 3. 2022 prejela pritožbo zoper odločbo, dne 15. 3. 2022 je UE stranki izdala plačilni nalog za pritožbo, dne 23. 3. 2022 je prejela potrdilo o plačilu takse za pritožbo, dne 24. 3. 2022 je UE z dopisom št. 351-2465/2020-21 z dne 24. 3. 2022 odstopila pritožbo MOP. V času nadzora o pritožbi še ni bilo odločeno.

3. Pobuda št. 0610-222/2022

Pobudnik očita, da postopek za izdajo gradbenega dovoljenja za objekt daljšega obstoja traja že od 6. 2. 2019. Meni, da se referent, ki obravnava vlogo, izogiba uporabi komunikacijski orodij, ki bi omogočila hitrejšo in bolj učinkovito izmenjavo informacij ter, da se izogiba sprejemu kakršnikoli odločitev, ki odstopajo od običajne prakse. Prejel je odločbo druge stopnje, na podlagi katere bi UE morala izvesti ponovni postopek v roku 30 dni od prejema odločbe MOP, pa ga ta še aprila ni izvedla.

Upravna inšpektorica je pridobila pojasnila UE in vpogledala v tek reševanja zadeve na sedežu organa in preverila pravilnost sestave nekaterih upravnih aktov in dokumentov.

3.1 Zadeva št. 351-295/2019 (gradbeno dovoljenje)

UE je dne 6. 2. 2019 prejela vlogo za izdajo gradbenega dovoljenja. Dne 7. 3. 2019 je uradna oseba napravila uradni zaznamek št. 351-295/2019-2 o vpogledu v uradne evidence. Dne 5. 6. 2019 je uradna oseba opravila ponovni vpogled v uradne evidence. Dne 5. 6. 2019 je uradna oseba stranki poslala dopis št. 351-295/2019-5 z dne 5. 6. 2019 za dopolnitev vloge, v katerem je stranko pozvala, da vlogo dopolni z dokazilom o plačanem komunalnem prispevku in z dokazilom, da je bil objekt v enakem obsegu zgrajen pred 1.1.1998.

- Ugotavlja se **neažurno vodenje postopka in kršitev načela ekonomičnosti postopka,** saj je uradna oseba, kljub temu, da je že vpogledala v uradne evidence, stranki poslala dopis za dopolnitev vloge šele po 4 mesecih do prejema vloge.

Dne 16. 6. 2019 je UE prejela dopolnitev vloge, dne 12. 7. 2019 pa je UE prejela vlogo stranke za podaljšanje roka za dopolnitev vloge.

UE je stranki izdala sklep o podaljšanju roka, št. 351-295/2019-10 z dne 10. 9. 2019, s katerim je podaljšala rok za predložitev dokazila o plačanem komunalnem prispevku oziroma o tem, da so na drug način plačane njegove obveznosti v zvezi s komunalnim prispevkom ter z dokazilom o daljšem obstoju objekta za 30 dni od vročitve sklepa. V obrazložitvi sklepa je v delu, ki obrazlaga razloge za odločitev za podaljšanje roka, uradna oseba navedla le: *»Ker je upravni organ mnenja, da je podaljšanje roka opravičeno, je vlog ugodil in podaljšal rok za dopolnitev vloge za 30 dni od dne vročitve tega sklepa.«*

- Sklep je pomanjkljivo obrazložen v delu, ki se nanaša na obrazložitev opravičljivih razlogov za podaljšanje roka za predložitev dokazil iz 99. člena ZUP. Iz obrazložitve ni razvidno, zakaj je upravni organ menil, da so razlogi opravičljivi, zato sklepa ni mogoče preizkusiti in gre za kršitev 214. člena ZUP.

Dne 4. 12. 2019 je UE stranko z dopisom št. 351-295/2019-12 z dne 4. 12. 2019 pozvala, da se izjavi o ugotovitvah pred izdajo odločbe v skladu z določili 9. člena ZUP.

Dne 11. 12. 2019 je UE prejela pripombe stranke.

UE odločila o vlogi stranke in njen zahtevek zavrnila z odločbo št. 351-295/2019-14 z dne 31. 3. 2021.

- Uradna oseba eno leto in tri mesece ni opravila nobenega procesnega dejanja v zadevi, zato se ugotavlja občutno kršenje načela ekonomičnosti postopka in instruktorskega roka za odločanje iz 46. člena GZ.

UE je dne 3. 5. 2021 prejela pritožbo stranke. Uradna oseba je odstopila pritožbo MOP z dopisom št. 351-295/2019-16. Dne 7. 2. 2022 je UE prejela odločbo MOP št. 35108-156/2021-2550-8 z dne 1. 2. 2022, s katero je ta pritožbi stranke ugodil in zadevo vrnil v ponovni postopek na UE. Uradna oseba je stranko z dopisom št. 351-295/2019-19 z dne 6. 4. 2022 seznanila z ugotovitvami pred izdajo odločbe. V dopisu je navedla, da ni izkazana bistveno enaka namembnost objekta kot pred letom 1. 1. 1998 ter da ni predloženo plačilo o plačanem komunalnem prispevku in jo seznanila, da zato ni mogoče ugoditi zahtevku in dala stranki možnost, da se izjavi na podlagi 9. člena ZUP-a v roku 30 dni od prejema dopisa. UE je dne 11. 4. 2022 prejela odgovor na seznanitev z dejstvi. V času inšpekcijskega nadzora v zadevi še ni bilo odločeno.

- Ker v zadevi v ponovnem postopku dne 2. 6. 2022 še ni bilo odločeno (tudi ne na podlagi opozorila upravne inšpekcije z dne 25. 4. 2022), je bil s tem očitno neupravičeno prekršen tudi instruktorski rok za odločanje 3. odstavka 251. člena ZUP.

4. Pobuda št. 0610-254/2022

Pobudnik očita, da UE ni uvedla obnove postopka izdaje uporabnega dovoljenja št. 351-1625/2020 po uradni dolžnosti, čeprav je to on predlagal z obvestilom z dne 3. 3. 2022, s katerim je UE seznanil s tem, da gradnja, kljub nasprotnim izjavam odgovornih oseb, ni bila izvedena skladno s pred tem izdanim gradbenim dovoljenjem in da pogoji za izdajo uporabnega dovoljenja

po skrajšanem postopku niso bili izpolnjeni. Meni, da so na UE opustili dolžno ravnanje in niso po uradni dolžnosti sprožili postopkov, ki bi imeli za posledico preverjanje dejanskega stanja in posledično razveljavitev neupravičeno izdanega uporabnega dovoljenja. UE je namesto tega njegovo obvestilo obravnavala kot vlogo za obnovo postopka, jo iz formalnih razlogov zavrgla, s čimer so je očitno želela izogniti vsebinski presoji zadeve.

• **Pojasnila UE, št. 061-10/2022-2 z dne 19. 5. 2022:**

*Glede omenjenih nepravilnosti v postopku št. 351-1625/2020 vas obveščamo, da je bilo investitorju izdano uporabno dovoljenje za spremembo namembnosti podstrešja ter rekonstrukcijo in izvedbo frčad na obstoječem večstanovanjskem objektu, na zemljišču s parc. št. _____ etažni deli: _____), k.o. Ajdovščina (_____, ki je postalo pravnomočno na datum 29. 07. 2020. **Predlagatelj obnove***

je 03. 03. 2022 vložil predlog za obnovo postopka izdaje uporabnega dovoljenja. Upravni organ je po končanem postopku izdaje uporabnega dovoljenja št. 351-1625/2020 predlog za obnovo postopka, zavrgel, ker ga ni vložila upravičena oseba in ker osebni pravni interes ni bil izkazan. Predlagatelj obnove je lastnik podjetja, ki je bilo do 31.12.2020 upravnik objekta št. _____ t.j. objekta investitorjev. Upravnik ni lastnik predmetnega objekta, ni predložil morebitnih pooblastil lastnikov objekta št. _____ in tudi ni lastnik objektov v neposredni bližini objekta investitorjev. Glede na to, da je bil predmet obnove postopek izdaje uporabnega dovoljenja in da je v 6. odstavku 68. člena Gradbenega zakona navedeno, da je v postopku izdaje uporabnega dovoljenja stranka le investitor ter ob ugotovitvah, da predlagatelj ni upravičena oseba za podajo predloga obnove postopka in da ni izkazal osebnega pravnega interesa za sodelovanje v postopku izdaje uporabnega dovoljenja, saj ni izkazoval, da bi moral sodelovati zaradi varstva lastnih pravnih koristi, torej neposrednih osebnih koristi, oprtih na zakon ali drug predpis, v smislu 43. člena ZUP je Upravni organ zahtevek zavrgel. Predlagatelj se je na odločitev pritožil, upravni organ je s pritožbo seznanil pooblaščenca investitorja, ki ima trenutno odprti rok za odgovor.

4.1 Zadeva št. 351-607/2022 (obnova postopka)

UE je dne 3. 3. 2022 po e-pošti prejela dokument z naslovom: »Nepravilnosti pri izdaji uporabnega dovoljenja št. 351-1625/2020-3 (ter pred tem tudi pri izdaji gradbenega dovoljenja št. 351-3159/2017-27 in gradnji, ki se je na njegovi podlagi izvajala)« v katerem stranka navaja domnevne neskladnosti oziroma odstopanja izvedbe konkretne gradnje glede na izdana dovoljenja in poziva upravni organ, da po uradni dolžnosti obnovi postopek izdaje uporabnega dovoljenja št. 351-1625/2020-3, izdano uporabno dovoljenje odpravi in o vsem skupaj obvesti pristojni inšpekcijski organ. UE je dne 24. 3. 2022 prejela vprašanje _____ o tem, ali in kako bo UE ukrepala glede njegovega dopisa z dne 3. 3. 2022. Dne 28. 3. 2022 je uradnik v zadevi napravil uradni zaznamek v katerem je navedel: »Pooblaščenec investitorja je upravnemu organu predložil zapisnik s sestanka skupnosti lastnikov stanovanj _____.«

- Iz zapisa ni razvidno, zakaj, kdaj in kako je pooblaščenec investitorja upravnemu organu predložil zapisnik, ta dejanja niso dokumentirana, niti omenjeni zapisnik ni priloga uradnemu zaznamku, zato se ugotavlja kršitev 32. in 3. odstavka 51. člena UUP.

UE je izdala sklep št. 351-607/2022-4 z dne 28. 3. 2022, s katerim je odločila, da se predlog za obnovo postopka, končanega z uporabnim dovoljenjem št. 351-1625/2020-3 z dne 27. 7. 2020, zavrže. Iz obrazložitve izhaja, da je predlog za obnovo postopka zavržen, ker ga ni vložila upravičena oseba in ker osebni pravni interes ni izkazan, saj predlagatelj ni predložil dokazil lastnikov objekta št. 1725-477 in ni lastnik objektov v bližini objekta investitorjev, itd.

Upravna inšpektorica izpostavlja, da v zadevah, v katerih je po zakonu ali po naravi zadeve za začetek upravnega postopka in za sam postopek potrebna zahteva stranke, sme pristojni organ začeti in voditi postopek samo, če je taka zahteva podana. V konkretnem primeru, se lahko v skladu s 1. odstavkom 261. člena ZUP postopek obnove začne bodisi na vlogo stranke, bodisi po uradni dolžnosti, ne more pa stranka prisiliti organa, da začne postopek po uradni dolžnosti. Iz dopisa stranke z dne 3. 3. 2022 izhaja, da ta opozarja na domnevne nepravilnosti pri izdaji gradbenega dovoljenja in napotuje UE, da zaradi navedenega sama ukrepa po uradni dolžnosti. Iz dopisa nedvomno izhaja, da ne gre za predlog stranke za obnovo postopka, ampak za obvestilo oziroma dopis o domnevnih nepravilnostih, na katerega stranka pričakuje zgolj odgovor UE. Organ namreč lahko obnovi postopek po uradni dolžnosti le, če to zahteva javni interes. V postopkih, začelih po uradni dolžnosti, je javni interes treba razumeti širše, tj. da se izda pravilna in zakonita odločba. Organ postopka na predlog stranke ne more obnoviti po uradni dolžnosti izključno zaradi varstva pravic ali pravnih koristi strank, če ni hkrati podan javni interes, saj imajo stranke same možnost varovati svoj pravni položaj s predlogom za obnovo postopka, ki pa v konkretnem primeru ni bil vložen. Zato je UE v konkretnem primeru odločila brez zahteve stranke. Uradna oseba bi bila v konkretnem primeru dolžna preučiti obvestilo stranke v zvezi z očitanimi nepravilnostmi in če bi bil izkazan prej navedeni javni interes, obnoviti postopek po uradni dolžnosti.

- Uradna oseba ni ugotavljala javnega interesa za obnovo postopka na podlagi pobude in ga o razlogih za to ni seznanila, s tem pa kršila 17. člena UUP.

UE je dne 21. 4. 2022 prejela pritožbo zoper sklep (iz razlogov, ker je menil, da predloga za obnovo postopka sploh ni podal, ampak je obvestil organ, da ukrepa po uradni dolžnosti). Uradna oseba je o vloženi pritožbi z dopisom št. 351-607/2022-6 z dne 5. 5. 2022 seznanila (iz nadaljnjega pregleda dokumentacije izhaja, da je lastnik objekta, za katerega je bilo izdano uporabno dovoljenje) in ga pozvala, da posreduje mnenje v roku 15 dni. je dopis UE prejel dne 11. 5. 2022.

- Za posredovanje pritožbe v »mnenje« ni pravne podlage. ZUP v 1. odstavku 240. člena določa, da če organ, ki je izdal odločbo, pritožbe ne zavrže po 240. členu tega zakona, jo pošlje morebitnim strankam z nasprotnimi interesi in jim določi rok, da se izrečejo o pritožbi (in ne da podajo mnenje!) in morebitnih novih dejstvih in dokazih. Rok ne sme biti krajši od osem dni in ne daljši od 15 dni. V konkretnem primeru je bila vloga stranke zavržena in se v njej ni odločalo o vsebinskih vprašanjih, saj do te faze, tj. faze obnove postopka še sploh ni prišlo (niti iz zadeve ne izhaja, da bi v postopku sodeloval). Zato je uradna oseba kršila določbe 245. člena ZUP, ker pritožbe ni odstopila drugostopenjskemu organu brez odlašanja oziroma najkasneje v 15 dneh po prejemu, saj na dan inšpekcijskega nadzora, tj. dne 1. 6. 2022 pritožba še vedno ni bila odstopljena drugostopenjskemu organu, čeprav je tudi že potekel rok za podajo izjave o pritožbi.

5. Pobuda št. 0610-272/2022

Pobudnica očita kršitev procesnih določb ZUP v zvezi z vabljenjem strank v postopek, in sicer, da je UE:

- vabilo na narok vročala z javnim naznanilom znanim osebam z nabitjem na drog javne razsvetljave (kar je dokazala s priloženo fotografijo) in meni, da opustitev objave vabila na oglasni deski oziroma na krajevno običajen način pomeni prikrajšanje javnega interesa, ker se z vabilom ni mogla seznaniti širša javnost;
- v vabilu navedla, da mora investitor vabilo k udeležbi namestiti na lahko dostopnem in vidnem mestu na nepremičnini, ki je predmet zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja, čeprav investitor ne more opravljati procesnih dejanj namesto upravnega organa;
- v vabilu navedla rok za prigrasitev udeležbe, čeprav imajo stranke pravico do prigrasitve vse do končanja postopka;

Pobudnica očita tudi kršitev pravice do vpogleda v zadevo, in sicer, da je uradna oseba na zahtevo za vpogled v zadevo z dne 22. 3. 2022 odgovorila, da bo ta možen šele po razpisu obravnave.

5.1 Zadeva št. 351-1770/2020 (gradbeno dovoljenje)

Upravna inšpektorica je na sedežu organa vpogledala v tek reševanja zadeve. Uvodoma ugotavlja, da je bila v zadevi že sprožen upravni spor in je bila zadeva vrnjena v ponovni postopek na podlagi sodbe Upravnega sodišča št. I U 809/2021-26 z dne 11. 1. 2022. S predmetno sodbo je bil odpravljen sklep UE, št. 351-1770/2020-16 z dne 19. 1. 2021, s katerim je bila zavrnjena zahteva . . . in . . ., ki jih zastopa odvetniška pisarna P d.o.o. za priznanje stranske udeležbe v postopku izdaje gradbenega dovoljenja za gradnjo stanovanjske soseske s štirimi vila bloki in zadeva vrnjena UE v ponovni postopek. Sodišče je UE naložilo, da se tožnikom vroči odgovor stranke z interesom na njihove vloge v postopku, nato pa sledeč stališču sodišča, ki se tiče postopka in pravnemu mnenju, ponovno odločiti o zahtevi tožnikov za priznanje statusa stranskega udeleženca v postopku izdaje gradbenega dovoljenja.

• Vpogled v spis

UE je dne 17. 3. 2022 prejela zahtevo odvetniške pisarne P d.o.o. za vpogled v zadevo. Uradna oseba je stranki odgovorila z dopisom št. 351-1770/2020-74 z dne 22. 3. 2022. V dopisu je (med drugim) navedla, da se ji prizna status stranskega udeleženca v postopku, vpogled v spis pa bo možen po razpisu ustne obravnave po predhodni najavi na sedežu upravne enote.

- Uradna oseba je **kršila določbe 82. člena ZUP in načelo varstva pravic strank**, ker stranki ni nemudoma omogočila vpogleda v zadevo oziroma jo seznanila, da lahko v zadevo, kot stranka postopka, vpogleda kadarkoli v času uradnih ur organa oziroma izven uradnih ur organa po predhodni najavi.

Pripombe UE.

Iz 82. člena ZUP ne izhaja, da naj bi stranke kadarkoli vpogledale v zadevo. Zakon strankam daje pravico pregledovati dokumente, kar je strankam tudi omogočeno. Upravni organ ne more nenajavljenih strank sprejemati vsak čas uradnih ur, kar je tudi navodilo načelnika UE. Stranke sprejemamo po predhodni najavi tudi v času uradnih ur. Pri tem pripominjam, da bi v primeru, če

se stranke ne bi naročale oziroma najavljale in dogovarjale z zaposlenimi, bilo veliko več napak in nezadovoljstva strank in zaposlenih in predvidevamo, da bi prihajalo do kršitev določb ZUP, sploh kar se tiče upoštevanja instrukijskih rokov.

- Upravna inšpektorica glede na dana pojasnila ugotavlja, da gornji očitki ostajajo, dodaja pa še, da načelnik krši pravila UUP glede zagotavljanja dostopa do upravnih storitev. Določbe 21.a člena UUP namreč strankam dajejo možnost in ne obveznost naročanja. Iz UUP jasno izhaja, da je naročanje strank samo en izmed načinov, kako stranka pride do upravne storitve. Nenaročanje strank pa ne vpliva na reševanje zadev v instrukijskih rokih, kar izhaja iz prakse nadzora Upravne inšpekcije pri drugih upravnih enotah tudi že pred epidemijo Covid-19. To pomeni, da je reševanje v instrukijskih rokih odvisno predvsem od kompetentnosti predstojnika, da delo organizira tako, da bo izvedeno v instrukijskih rokih, vendar ne s kršenjem veljavnih predpisov.

- **Vabljenje in vročanje**

Uradna oseba je sestavila dokument št. 351-1770/2020-77 z dne 23. 3. 2022 z naslovom »Priglasitev udeležbe v postopek«, v katerem je navedla, da UE na podlagi 31. člena GZ vabi na priglasitev udeležbe v postopek v postopku izdaje gradbenega dovoljenja za gradnjo.... V dokumentu je navedeno, da je upravni organ ugotovil, da so eventualne stranke v postopku štiri lastniki zemljišč, ki jih je uradna oseba navedla z osebnim imenom in naslovom. Navedla je, da upravni organ zgoraj navedene osebe vabi, da priglasijo udeležbo v postopku v roku 8 dni od vročitve tega vabila ter pravne posledice v primeru, da udeležbe ne priglasijo v določenem roku. Na koncu je navedla, da mora investitor vabilo k udeležbi namestiti na lahko dostopnem in vidnem mestu na nepremičnini, ki je predmet zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja. Iz odredbe o vročanju izhaja, da je bilo vabilo vročeno navedenim lastnikom zemljišč ter pooblaščenca investitorja (vsem osebno).

Organ pred začetkom ugotovitvenega postopka povabi k udeležbi v postopku osebe, za katere ugotovi, da imajo pravni interes za udeležbo v postopku. (1. odstavek 143. člena ZUP) Če organ ne more ugotoviti, katere osebe imajo pravni interes za udeležbo v postopku, povabi k udeležbi z javnim naznanilom, ki ga objavi na oglasni deski organa in na enotnem državnem portalu e-uprava, lahko pa tudi na drug krajevno običajen način. (2. odstavek 143. člena ZUP)) V vabilu k udeležbi navede organ rok, v katerem je mogoče priglasiti udeležbo v postopku. Ta rok ne sme biti krajši od osem dni. (3. odstavek 143. člena ZUP)

Člen 37 GZ, ki je napram ZUP *lex specialis*, določa (subsidiarna uporaba pravil upravnega postopka na podlagi 3. člena ZUP):

Pristojni upravni organ za gradbene zadeve osebe iz drugega odstavka prejšnjega člena, ki so ji znane na podlagi uradnih evidenc, seznanjeni o začetku postopka in jih povabi k udeležbi z osebno vročitvijo. (1. odstavek)

Če so osebe iz prejšnjega odstavka etažni lastniki, se vabilo k udeležbi pošlje tudi upravniku stavbe, če ima stavba upravnika in je to mogoče ugotoviti iz javno dostopnih uradnih evidenc. V tem primeru mora upravnik vabilo k udeležbi namestiti na oglasni deski ali na drugem vidnem mestu ob glavnem vhodu v stavbo. (2. odstavek)

Investitor mora, razen pri linijskih gradbenih inženirskih objektih, vabilo k udeležbi namestiti na lahko dostopnem in vidnem mestu na nepremičnini, ki je predmet zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja. (3. odstavek)

Upravna inšpektorica ocenjuje, da je namen določb 37. člena GZ z gradnjo seznaniti čimveč oseb, ki bi lahko imele pravni interes za vstop v postopek, zato ta določba predstavlja t.i. specialno vročanje z javnim naznanilom (94. člen ZUP). Uradna oseba je v postopek povabila lastnike zemljišč, ki mejijo na nepremičnine, na katerih je nameravana gradnja v smislu določb druge alineje 2. odstavka 36. člena GZ. Vabilo k prigrasitvi udeležbe je bilo torej namenjeno zgolj določljivim lastnikom zemljišč k prigrasitvi udeležbe v postopek in jim je bilo to vabilo vročeno osebno. Upravna inšpektorica opozarja, da je pri sestavi vabil potrebno ločiti, ali gre za vabilo stranki, priči, stranskemu udeležencu, itd., predvsem zato, ker so za vsakega predpisane drugačne pravne posledice, če se vabilu ne odzove in, kot ugotovljeno, lahko tudi način vročanja. Zato ni pravilno postopanje uradne osebe, ko je odredila investitorju, da mora to isto vabilo k udeležbi namestiti na lahko dostopnem mestu na njegovi nepremičnini. Uradna oseba bi morala, da bi zadostila določbi 3. odstavka 37. člena GZ, posebej sestaviti vabilo za t.i. nedoločljive osebe, to vabilo pa bi morala v prilogi dopisa, v katerem bi investitorja seznanila z njegovo obveznostjo, da ga namesti kot to določa 3. odstavek 37. člena GZ, vročiti posebej samo investitorju, da bi ta potem *vročil vabilo z javnim naznanilom* na svoji nepremičnini. Ali je takšna ureditev ustrezna, pa ni v pristojnosti presoje Upravne inšpekcije, ampak Ustavnega sodišča⁶.

- **Uradna oseba je z napačno odredbo o vročanju kršila določbe GZ s subsidiarno rabo ZUP glede vročanja vabila k prigrasitvi udeležbe v postopek.**

Upravna inšpektorica je preverila, ali je praksa opisanega načina vabljenja in vročanja zgolj praksa ene uradne osebe, ali tudi drugih uradnih oseb in na podlagi vpogleda v vabilo k prigrasitvi udeležbe št. 351-205/2021-6 z dne 2. 9. 2021 in št. 351-180/2021-5 z dne 12. 7. 2021, ki sta ju sestavili drugi dve uradni osebi in ugotovila, da tako postopajo tudi druge uradne osebe Sektorja za okolje in prostor.

6. Izpolnjevanje pogojev za vodenje in odločanje

6.1 Postopek razlastitve št. 352-86/2018 vodi Slobodan Vuk, odloča pa vodja sektorja Marija Remškar.

Slobodan Vuk je opravil izpit iz splošnega upravnega postopka (potrdilo št. 60412-14/2008/548 dne 16. 6. 2008). Načelnik mu je izdal pooblastilo št. 021-16/2020-374 z dne 15. 6. 2020 na podlagi 28. člena ZUP, v pooblastilu pa navedel, da lahko opravlja zgolj procesna dejanja pred izdajo odločbe. Enako pooblastilo je bilo izdano tudi Marjetki Hvalič

- **V pooblastilih je navedena napačna pravna podlaga za njihovo izdajo.** Pooblastilo, izdano na podlagi 28. člena ZUP, je pooblastilo za odločanje, ki obsega tudi pooblastilo za vodenje postopka pred odločitvijo. Pravilna pravna podlaga za izdajo pooblastila za vodenje posameznih dejanj v postopku pred izdajo odločbe je 30. člen ZUP.

Postopek v zadevi št. 352-110/2021 je vodila uradnica Marjetka Hvalič, višja svetovalka, ki je imela pooblastilo za vodenje postopkov št. 021-16/2020-395 z dne 15. 10. 2020 in ima opravljen izpit iz splošnega upravnega postopka (potrdilo št. 990 z dne 20. 3. 1996), odločila pa Marija Remškar.

⁶ Novi Gradbeni zakon (Uradni list RS, št. 199/21), ki se uporablja od 1. 6. 2022, te določbe ne vsebuje več.

Marija Remškar, vodja Sektorja za kmetijstvo, premoženjskopravne zadeve in področje dela MDDSZ, ima pooblastilo za odločanje št. 021-16/2020-224 z dne 15. 6. 2020 in ima opravljen izpit iz splošnega upravnega postopka (potrdilo št. 1619 z dne 5. 12. 1996).

6.2 Postopke na področju izdaje gradbenih dovoljenj so vodili Božo Pernarčič, Katja Rihtar Sušnik, Aleš Lotrič, Tina Pirc, odločila pa je vodja sektorja, Andreja Erjavec. Vse uradne osebe, ki so vodile postopke, so opravile izpit iz splošnega upravnega postopka (potrdila št. 3423-z dne 28. 5. 1998, št. 6434 z dne 9. 11. 2020, št. 2583 z dne 15. 10. 1997, št. 9252 z dne 22. 5. 2003). Načelnik jim je izdal tudi pooblastila za vodenje dejanj pred izdajo odločbe, vse na podlagi 28. člena ZUP (pooblastila št. 021-16/2020-205 z dne 15. 6. 2020, št. 021-16/2020-226 z dne 15. 6. 2020, št. 021-16/2020-178 z dne 15. 6. 2020, št. 021-16/2020-210 z dne 15. 6. 2020).

- **V pooblastilih je navedena napačna pravna podlaga za njihovo izdajo.** Pooblastilo, izdano na podlagi 28. člena ZUP, je pooblastilo za odločanje, ki obsega tudi pooblastilo za vodenje postopka pred odločitvijo. Pravilna pravna podlaga za izdajo pooblastila za vodenje posameznih dejanj v postopku pred izdajo odločbe je 30. člen ZUP.

Andreja Erjavec, vodja Sektorja za okolje in prostor, ima pooblastilo za odločanje št. 021-16/2020-386 z dne 11. 9. 2020 in ima opravljen izpit iz splošnega upravnega postopka (potrdilo št. 60412-43/2009/214 z dne 16. 11. 2009).

UKREPI

Upravna inšpektorica na podlagi 307. f člena Zakona o splošnem upravnem postopku načelniku UE Ljubljana, mag. Bojanu Babiču

odreja:

- **da se seznanijo z ugotovitvami tega zapisnika in z ugotovitvami seznanijo vse pristojne službenice,**
- **da IJS pošlje poročilo o tem, kakšne ukrepe je izvedel glede ugotovljenih procesnih kršitev pravil upravnega postopka in kršitev upravnega poslovanja, vključno s kršitvami glede dostopa uporabnikov oziroma strank do upravnih storitev UE.**

K poročilu je potrebno predložiti dokazila, iz katerih bo razvidno, kako je potekala odprava kršitev oziroma, kako so bile te odpravljene.

Poročilo z dokazili je potrebno poslati na gp.ijs@gov.si do 21. 7. 2022.

**Mag. Mateja Jaklič
UPRAVNA INŠPEKTORICA
Inšpektorica višja svetnica**

VROČITI:

1. Upravni enoti Ljubljana, ue.ljubljana@gov.si – po e-pošti

V vednost.

1. Ministrstvu za javno upravo, gp.mju@gov.si – po e-pošti

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 70 00
F: 01 478 74 25
E: gp.mop@gov.si
www.mop.gov.si

Mestna občina Ljubljana
Mestni trg 1
1000 Ljubljana

Številka: 35428-6/2021-2550-14
Datum: 7. 12. 2022

Zadeva: Postopek izdaje okoljevarstvenega soglasja za poseg: Izgradnja povezovalnega kanala C0 - Poziv k predložitvi dokazov
Zveza: Vloga za izdajo okoljevarstvenega soglasja z dne 3. 9. 2021

Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje (v nadaljevanju ministrstvo) je dne 3. 9. 2021 prejelo vašo vlogo za pridobitev okoljevarstvenega soglasja za poseg: Izgradnja povezovalnega kanala C0 (v nadaljevanju: vloga), v skladu s 57. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-UPB, 49/06-ZMetD, 66/06-odl. US, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09-ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg, 84/18-ZIURKOE, 158/20 in 44/22-ZVO-2; v nadaljevanju ZVO-1). Vloga je bila dopolnjena 10. 11. 2022.

Z dnem 13. 4. 2022 je pričel veljati Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, v nadaljevanju: ZVO-2), ki v 303. členu določa, da se postopki za izdajo okoljevarstvenega soglasja ali njegove spremembe, ki so bili začeti na podlagi 57. in 61.a člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-UPB, 49/06-ZMetD, 66/06-odl. US, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09-ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg in 84/18-ZIURKOE in 158/20; v nadaljevanju ZVO-1), končajo po določbah ZVO-1. Glede na navedeno se ta postopek nadaljuje in se bo končal v skladu z ZVO-1.

Vlogi je bilo priloženo:

- Dopis št. 430-1462/2013-298 z dne 31. 8. 2021;
- Poročilo o vplivih na okolje za kanal C0 v Mestni občini Ljubljana, št. projekta 232/2020, Ljubljana, 30. 11. 2020, Zavita, svetovanje, d.o.o., Tominškova 40, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Poročilo) – v tiskani obliki;
- Dodatek za presojo sprejemljivosti k poročilu o vplivih na okolje za kanal C0 v Mestni občini Ljubljana, št. projekta 232/2020, Ljubljana, 30. 11. 2020, Zavita, svetovanje, d.o.o., Tominškova 40, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Dodatek za presojo sprejemljivosti) – v tiskani obliki;
- PZI, Odvajanje in čiščenje odpadnih vod na območju vodonosnika Ljubljanskega polja – 1. sklop, I. faza; Izgradnja povezovalnega kanala C0 v Mestni občini Ljubljana, 3/2 Načrt gradbenih konstrukcij in drugi gradbeni načrti – kolektor C0 – odsek Črnuče Brod, C0 RJ 142 – C0 RJ 166, št. projekta: 50-2033-00-2018, št. načrta: 50-2033-00-2018/1C, maj 2019, Hidroinženiring, d.o.o., Slovenčeva 95, 1000 Ljubljana – v elektronski obliki;
- Gradbeno dovoljenje št. 351-2737/2020-6 z dne 18. 1. 2021, Upravna enota Ljubljana, Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana (s potrdilom o pravnomočnosti) – v tiskani obliki

Vloga je bila po pozivih ministrstva št. 35428-6/2021-2550-5 z dne 7. 9. 2022 (v nadaljevanju: formalni poziv 1) in 35428-6/2021-2550-6 z dne 26. 9. 2022 (v nadaljevanju: formalni poziv 2), dne 10. 11. 2022 dopolnjena z naslednjimi novimi dokumenti (vse v elektronski obliki):

- Poročilo o vplivih na okolje za kanal C0 v Mestni občini Ljubljana, št. projekta 232/2020, Ljubljana, 30. 11. 2020, dopolnitve 13. 10. 2022, Zavita, svetovanje, d.o.o., Tominškova 40, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: dopolnjeno Poročilo 10/22) ter samostojna dokumenta kot prilogi dopolnjenega Poročila 10/22:
- Program zaščite podzemne vode v času gradnje povezovalnega cevovoda C0, GeoZS, januar 2018, Prestor in sod (v nadaljevanju: PZPV),
- Ocena potresne varnosti na trasi kanalizacijskega zbiralnika C0 (končno poročilo), št. H/GV-03/2017 oktober 2017, HGEM d.o.o., Zaloška cesta 143, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Ocena potresne varnosti).

Na podlagi prvega odstavka 8. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-UPB, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20-ZIUOPDVE in 3/22-ZDeb; v nadaljevanju: ZUP) je treba v postopku ugotoviti resnično dejansko stanje in v ta namen ugotoviti vsa dejstva, ki so pomembna za zakonito in pravilno odločbo.

Prvi odstavek 139. člena ZUP določa, da lahko uradna oseba, ki vodi postopek, med postopkom ves čas ugotavlja dejansko stanje in izvaja dokaze o vseh dejstvih, pomembnih za izdajo odločbe, tudi o tistih, ki v postopku še niso bila navedena. Drugi odstavek tega člena določa še, da uradna oseba, ki vodi postopek, odredi po uradni dolžnosti izvedbo vsakega dokaza, če spozna, da je to potrebno za razjasnitev zadeve.

V skladu s prvim in drugim odstavkom 140. člena ZUP mora dejansko stanje, na katero opira svoj zahtevek, stranka navesti natančno, po resnici in določno. Če ne gre za splošno znana dejstva, mora stranka za svoje navedbe predlagati dokaze in jih, če je mogoče, predložiti. Če stranka sama tega ne stori, zahteva to od nje uradna oseba, ki vodi postopek. Od stranke se ne zahteva, naj preskrbi in predloži dokaze, ki jih lahko hitreje in lažje preskrbi organ, ki vodi postopek, in tudi ne, naj predloži taka potrdila, ki jih organi po 180. členu tega zakona niso dolžni izdajati. Tretji odstavek tega člena določa še, da če stranka v določenem roku ne predloži dokazov, organ samo zaradi tega ne sme zavreči zahteve po drugem odstavku 67. člena tega zakona, temveč mora postopek nadaljevati.

Ministrstvo je v postopku pregleda vloge in priložene dokumentacije ugotovilo, da je predloženo dopolnjeno poročilo, vsebinsko v manjšem delu nejasno ali neskladno, zato vas poziva, da podate ustrezna pojasnila oz. odpravite neskladnosti, kot sledi iz nadaljevanja tega dopisa:

1. Ministrstvo je v 4. točki formalnega poziva 1 ugotovilo, da so v poglavju 3 Alternativne rešitve Poročila predstavljene vsebine pomanjkljive, saj niso predstavljene vse alternativne rešitve, predvsem v zvezi z vgradnjo kinete in vas pozvalo, da upoštevajoč navedeno dopolnite Poročilo.

Ministrstvo ugotavlja, da ste v dopolnjeno Poročilo 10/22 vključili novo poglavje 3.1 Alternative vgradnje kinete. V poglavju ste navedli 13 možnih variant (ukrepov), ki naj bi izhajali iz PZPV in ki so bile opredeljene v času izdelave PZI. V povezavi z navedenim in na podlagi pregleda PZPV ministrstvo ugotavlja, da je bilo v PZPV opredeljenih le 9 možnih variant za varovanje podzemne vode na kritičnem odseku cevovoda od RJ 142 do 166 ter dalje, da med njimi ni bilo predlagane variante vgradnje cevovoda v kineto, ki predstavlja predmet nameravanega posega. V dopolnjenem Poročilu 10/22 ste se sicer opredelili do vseh 13. variant, a se niste opredelili do tega, katera varianta je bila izbrana in zakaj.

Ministrstvo vas zato poziva, da poglavje 3.1 Alternative vgradnje kinete Poročila pripravite upoštevajoč zgoraj navedeno, na način, da bo jasno za vseh 13 variant, s katerimi raziskavami -

poročili, so bile opredeljene (prosimo, da poročila priložite vlogi) ter navedete razlog za izbor variante vgradnje cevovoda na kritičnem odseku od RJ 142 do 166 v kineti.

2. Ministrstvo vas je v 5. točki formalnega poziva 1 pozvalo, da pri vseh opisih obstoječega stanja okolja v katerega se poseg umešča, oziroma o delih okolja, na katere bi poseg lahko pomembno vplival, jasno navedete, ali se le ti nanašajo na območje vgradnje kinete oz. na celotno območje kanala C0 med ČN Brod do CČN Ljubljana (Zalog).

Ministrstvo po pregledu dopolnjenega Poročila 10/22 ugotavlja, da še vedno ni jasno definirano za vsak del okolja, ali se opisi nanašajo na območje vgradnje kinete oz. na celotno območje kanala C0 med ČN Brod do CČN Ljubljana (Zalog). Ministrstvo vas poziva da upoštevajoč navedeno pripravite Poročilo, torej na način, da bo jasno definirano ali se opisi nanašajo na območje vgradnje kinete oz. na celotno območje kanala C0 med ČN Brod do CČN Ljubljana (Zalog).

3. Ministrstvo vas je v točki 9. formalnega poziva 1 pozvalo, da dopolnite Poročilo z vsemi podatki in informacijami, ki bodo omogočali izvedbo presoje vplivov z vidika vplivov posega na podnebje in ranljivosti posega ob podnebnih spremembah. Kot priporočilo za pripravo segmenta Poročila, ki obravnava vidik podnebnih sprememb, vam je ministrstvo predlagalo uporabo dokumenta »Navodila izdelovalcem poročila o vplivih na okolje za obravnavo vidika podnebnih sprememb«, ki je dosegljivo na spletnem naslovu:

<https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/CPVO/Navodila-izdelovalcem-porocil-o-vplivih-na-okolje-podnebne-spremembe.pdf>

Ministrstvo po pregledu dopolnjenega Poročila 10/22 ugotavlja, da je v poglavju 5.1.3 Vsebinjenje ugotovljeno, da projekt med gradnjo ne bo posebno občutljiv ali izpostavljen na klimatske dejavnike kot so: nestabilnost tal, erozijo tal, sunke vetra, ekstremne temperature, gozdne požare, žled, suše ali zmrzovanja ter da bodo imele posledice podnebnih sprememb s stališča delovanja povezovalnega kanala C0 zanemarljive vplive. Dalje ministrstvo ugotavlja, da dopolnjeno Poročilo 10/22, v delu, ki proučuje odpornost in občutljivost nameravanega posega na podnebne spremembe, ni pripravljeno na način, da bi se te navedbe dalo preveriti. Pri tem ministrstvo opozarja, da je bila problematika podnebnih sprememb izpostavljena že v predhodnem postopku, ki se je zaključil s sklepom št. 35405-515/ 2019-25, 35415-33/2020-4, 35415-36/2020-4, z dne 28. 9. 2020 in predstavlja prilogo 2 dopolnjenega poročila 10/22. Ministrstvo vas poziva, da Poročilo pripravite upoštevajoč zgoraj navedeno, torej na način, da se bo dalo oceno vpliva, predvsem vezano na odpornost in občutljivost nameravanega posega na podnebne spremembe, preizkusiti.

4. Ministrstvo vas je v točki 10. formalnega poziva 1 pozvalo, da vlogi priložite Analizo tveganja (Prestor in sod., 2018; v nadaljevanju: Analiza tveganja) ter Program zaščite podzemne vode v času gradnje povezovalnega kanala C0 (Prestor in sod. 2018, v nadaljevanju: PZPV), saj je iz Poročila v povezavi z vrednotenjem vpliva na podzemne in površinske vode večkrat navedeno, da so v analizi tveganja obravnavani možni vplivi na podzemne vode, kjer so določeni zaščitni ukrepi in protokoli za zavarovanje vodnega vira kot tudi, da so bili omilitveni ukrepi za čas gradnje podani že v okviru PZPV, in predstavljajo prilogo Poročila.

Ministrstvo po pregledu dopolnjenega Poročila 10/22 ugotavlja, da ste dopolnitvi priložili PZPV, ne pa tudi analize tveganja.

Ministrstvo dalje v povezavi z dokumentom PZPV ugotavlja, da je bil v PZPV opredeljen kritični odsek med RJ 142 do RJ 166, za katerega je bilo v PZPV podanih 9. možnih tehničnih zaščitnih ukrepov – variant, z namenom zaščite podzemne vode. Med temi variantami se ni omenjala možnost vgradnje kinete. V PZPV je bila kot najučinkovitejša rešitev podana enojna cevitev iz materiala, odpornega na potresno nevarnost in posedanje in zaščitni ovoj iz neprepustne varjene folije ovite okoli cevi ter zavarjena, tudi na jaške. Za tako izvedbo so predvideni ukrepi v času

izvajanja in obratovanja (preglednici 19, 20 PZPV), ki so vključeni v dopolnjeno Poročilo 10/22, kot priloga 3. V povezavi z navedenim ministrstvo ugotavlja, da so bili predlagani ukrepi iz PZPV podani za drugačno rešitev zaščite podzemne vode na kritičnem odseku, kot je predmet nameravanega posega, zato vas poziva, da preverite, ali so ukrepi aktualni ter upoštevajoč ugotovitve popravite Poročilo.

Dalje ministrstvo ugotavlja, da iz dopolnjenega Poročila 10/22 izhaja, da je bila za nameravani poseg izdelana Analiza tveganja, ki je na osnovi matematičnega modela podzemne vode in upoštevanja scenarija najslabše možnosti utemeljila zahteve po dodatnih zaščitnih ukrepih. Program je služil kot izhodišče za izdelavo Projekta za izvedbo (PZI) in ukrepov upravljavca vodovodnega sistema, saj določa dodatne zaščitne ukrepe in aktivnosti med in po gradnji. Dodatni ukrepi so:

- hidrogeološki nadzor med gradnjo,
- pregled kanala s TV kamero pred obratovanjem,
- izdelava 3 vrtin za izvajanje monitoringa podzemne vode,
- izvajanje monitoringa vplivov v času izvajanja gradbenih del in v dobi obratovanja (vzorčenje in fizikalno kemijske analize podzemne vode),
- pregled vodotesnosti kanala C0 enkrat letno,
- meritev pretoka ter
- dodatna zaščita cevovoda v dolžini 2,1 km (najbolj občutljiv del vodonosnika); nepropustna armiranobetonska kineta.

Ministrstvo pojasnjuje, da v kolikor dodatni ukrepi, predvideni z analizo tveganja, niso navedeni v PZI (ki je del dokumentacije tega upravnega postopka) je treba relevantne ukrepe, predvidene z analizo tveganja in morebitnimi drugimi programi, vključiti kot dodatne omilitvene ukrepe v Poročilo. Upoštevajoč vse zgoraj navedeno vas ministrstvo najprej poziva, da preverite, ali so ukrepi, predvideni z analizo tveganja vključeni v PZI, v kolikor niso, pa bi jih bilo potrebno kot dodatne omilitvene ukrepe vključiti v poglavje 6 Omilitveni ukrepi, in sicer, v razdelek PVO ukrepi.

Ministrstvo vam ponovno nalaga, da predložite Analizo tveganja, ter Analizo tveganja vključite v poglavje Viri in literatura, Poročila. Iz dopolnjenega Poročila 10/22 (stran 120) poglavje 5.2.4 Podzemne vode namreč izhaja naslednje: »S predpostavko, da projektant upošteva vse dodatne zaščitne ukrepe v času obratovanja, določene v analizi tveganja (Prestor in sod., 2018), torej zagotavlja popolno vodotesnost kanalizacijskega zbiralnika, vplivi na notranjem vplivnem območju niso bistveni. Z ukrepi je možno zagotavljati varno oskrbo s pitno vodo v času gradnje in obratovanja«. Upoštevajoč, da analiza tveganja ni priložena dokumentaciji tega upravnega postopka, ni mogoče ugotoviti, kateri ukrepi za zagotovitev popolne vodotesnosti kanalizacijskega zbiralnika so za čas obratovanja predlagani z analizo tveganja. Posledično je oceno, da bo vpliv na kakovost podzemne vode v času obratovanja nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C) nemogoče preveriti.

5. V točki 11. formalnega poziva 1, vas je ministrstvo z namenom hitrejšega reševanja zahteve prosilo, da predložite izvedene študije vezane na potresno nevarnost, ki jih povzimate v Poročilu, in sicer študije potresne nevarnosti (Vižintin in sod. 2017) ter dodatne študije v letu 2020 (Atanackov in sod. 2020).

Po pregledu dopolnitve ministrstvo ugotavlja, da ste priložili Oceno potresne varnosti na trasi kanalizacijskega zbiralnika C0 (končno poročilo), št. H/GV-03/2017, oktober 2017, HGEM d.o.o., Zaloška cesta 143, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Ocena potresne varnosti), ne pa tudi Dodatne študije (Atanackov in sod. 2020).

V povezavi z Oceno potresne varnosti ministrstvo ugotavlja, da je le ta podala smernice za izbiro materiala, tipa cevi in spojev, ki so v skladu s preverjenimi standardi priporočena za izgradnjo cevovodov na potresno aktivnih območjih. V oceni je bilo predlagano, naj se vgradnja cevovoda izvede v skladu z mednarodnim standardom ISO 16134, ki vsebuje potrebna priporočila za vgradnjo na potresno aktivnih območjih. V povezavi z Oceno potresne varnosti ministrstvo

ugotavlja, da v njej še ni bilo govora o vgradnji kinete na odseku med RJ 142 in RJ 166. Dalje ministrstvo ugotavlja, da iz predložene dokumentacije tega upravnega postopka ne izhaja, da je že izvedeni del povezovalnega kanala oz. bo še manjkajoči del kanala C0, vključno z odsekom vgradnje kineti, zgrajen v skladu s standardom ISO 16134. Ministrstvo vas poziva, da se do zgornjih ugotovitev opredelite ter upoštevajoč ugotovitve dopolnite Poročilo. V kolikor so bile Dodatne študije v letu 2020 (Atanackov in sod.) izvedene za nameravani poseg (vključno z vgradnjo kinete), vas ministrstvo ponovno prosi, da jo predložite kot del dokumentacije tega upravnega postopka.

6. V točki 13. formalnega poziva 1 vas je ministrstvo pozvalo, da v poglavju 6 Omilitveni ukrepi Poročila, kjer so podani ukrepi, ki so zakonsko predpisani, ukrepi, ki jih že predvideva projekt ter dodati omilitveni ukrepi predlagani s strani izdelovalca PVO:
- pri zakonsko določenih ukrepih preverite, ali res izhajajo iz zakonodaje ali so to morebiti dodatni omilitveni ukrepi (strožji od zahtev zakonodaje), ki veljajo za nameravani poseg. Pri vseh zakonodajnih ukrepih je treba navesti predpis in člen, na katerega se ukrep nanaša;
 - pri dodatnih omilitvenih ukrepih pa podate obrazložitev, kateri od negativnih vplivov nameravanega posega na okolje ali zdravje ljudi, naveden v poglavju 5 Poročila, se bo preprečil, zmanjšal ali odpravil. Ob enem vas je ministrstvo pozvalo, da preverite ali so vsi dodatni omilitveni ukrepi, ki jih navajate v poglavju 5, kot dodatni omilitveni ukrepi oz. Dodatku za presojo sprejemljivosti vključeni v preglednicah v poglavju 6, v tabelah: Seznam ukrepov za preprečitev, zmanjšanje in odpravo negativnih vplivov v času gradnje in v času obratovanja nameravanega posega, Poročila in jih po potrebi vključite v poglavje 6 Poročila.

Po pregledu dopolnjene dokumentacije je ministrstvo ugotovilo naslednje:

V dopolnjenem Poročilu 10/22 kot zakonski ukrepi niso navedeni ukrepi neposredno izhajajoči iz zakonskih in podzakonskih aktov, prav tako pri navedbi predpisov niso novelirani uradni listi. Ministrstvo vas poziva, da upoštevajoč zgoraj navedeno pripravite Poročilo, in sicer na način, da bodo kot zakonsko določeni ukrepi navedeni le ukrepi, ki jih je pri nameravanem posegu potrebno upoštevati in izhajajo neposredno iz zakonskih in podzakonskih aktov; pri čemer mora biti naveden člen ter ustrezen sklic na zakonski oz. podzakonski akt.

Dalje ministrstvo ugotavlja, da kot dodatni omilitveni ukrepi v poglavje 6. dopolnjenega Poročila 10/22 še niso navedeni vsi ukrepi, ki jih navajate v poglavju 5 dopolnjenega Poročila 10/22 (npr. izvedba varnostnega načrta, pogoji iz analize tvegana, pogoji iz PZPV, ki niso vključeni v PZI, itd.). Pri tem vas ministrstvo seznanja, da morajo biti ukrepi določeni v elaboratih, programih, analizah, itd. izvedenih za potrebe nameravanega posega, ki niso vključeni v projekt (PZI) kot projektni pogoji, vključeni kot dodatni omilitveni ukrepi v Poročilo; v primeru, da so za nameravani poseg relevantni.

Dalje ministrstvo ugotavlja, da so kot projektni pogoji v Poročilu navedeni pogoji iz DGD, medtem, ko ste kot projektno dokumentacijo priložili PZI, v katerem so podani pogoji – projektni pogoji. Navedeno ni ustrezno. Ministrstvo vas upoštevajoč navedeno poziva, da v Poročilo vključite projektne pogoje izhajajoče iz PZI, ki jih lahko ministrstvo lahko preveri.

Poleg že zgoraj navedenega ministrstvo v povezavi z omilitvenimi ukrepi iz poglavja 6, tabel 102 in 103, dopolnjenega Poročila 10/22, podaja naslednje pripombe:

- Vsi ukrepi morajo biti konkretizirani. V nadaljevanju ministrstvo navaja nekaj primerov nekonkretiziranih, in kot takih neustreznih dodatnih ukrepov:
 - »Med gradnjo in takoj po njej je treba spremljati pojavljanje invazivnih vrst. Če se te pojavijo pri izkopih, je treba to zemlino odstraniti iz območja. Med posegom je treba spremljati pojavljanje invazivnih vrst in jih mehansko odstranjevati« Po mnenju ministrstva navedeni ukrep ni zadosten za preprečitev možnosti razrasti invazivne vrste, saj bi neprimerno ravnanje z »okuženo« zemlino, lahko imelo dolgotrajen neposreden vpliv na mesto odlaganja izkopa - dolgotrajen

neposreden vpliv na tla. Prav tako, v času gradnje, ob premeščanju »okužene« zemljine, obstaja nevarnost širjenja tujerodnega dresnika izven območja nameravanega posega. Upoštevajoč navedeno bi bilo potrebno ukrep konkretizirati in sicer z natančnejšo opredelitvijo, kako je treba ravnati z okuženo zemljino.

- »Izvedba kritičnega odseka 2,2 km v kineti«, bi moral biti konkretiziran z navedbo številke revizijskih jaškov.
- »Vožnja po površinah, ki niso utrjene in skozi naseljena območja naj bo počasna ter prilagojena, da ne bo prihajalo do pretiranega prašenja«, bi moral biti konkretiziran z omejitvijo hitrosti.
- Ukrepe, ki so vezani na ravnanje z dresnikom in so določeni v Dodatku ter preneseni v dopolnjeno Poročilo 10/22, bi bilo z namenom preprečitve razširjanja invazivnih tujerodnih vrst na celotno območje nameravanega posega in ne le na območje HT POO Sava-Medvode_Kresnice, v presoji smiselno razširiti na celotno območje nameravanega posega.
- Upoštevajoč, da se nameravani poseg nahaja na vodovarstvenem območju bi bilo potrebno pogoj vezan na sestoj dresnika, ki pravi, naj se sestoj dresnika še pred pričetkom posega zatira z uporabo ustreznih herbicidov, konkretizirati, z konkretiziranjem fitofarmaceutvskih sredstev za zatiranje invazivnih rastlinskih vrst, ki se lahko uporabljajo na VVO.

V povezavi z omilitvenimi ukrepi iz poglavja 6, tabel 102 in 103, dopoljenega Poročila 10/22 vas ministrstvo poziva, da v Poročilu pojasnite kako se bodo izvedli naslednji ukrepi:

- »Na kritičnem odseku letni pregledi cevovoda z zunanje strani«.
- »Zaznavanje izgub po metodi pretoka«.
- »Drenažne cevi na končnem revizijskem jašku se opremi tako, da se jih lahko zapre znotraj jaška, s čimer se pridobi zadrževalna prostornina z izteklo vodo iz cevovoda«.

Vežano na omilitvene ukrepe ministrstvo še ugotavlja, da je na strani 9 dopoljenega Poročila 10/22 navedeno, da je z omilitvenimi ukrepi, ki zadevajo tudi varnostni načrt v primeru večjih nesreč, npr. izjemnega potresa s površinskim pretrgom, možno doseči, da tudi v takih primerih ne bi prišlo do izpada vodarn. Ministrstvo ugotavlja, da zgoraj naveden ukrep ni vključen v poglavje 6 dopoljenega Poročila 10/22, kar je neustrezno, v primeru, da ga ne predvideva že sam projekt (PZI). V Poročilu bi morale biti opredeljene vsebine, ki jih mora varnostni načrt zajemati.

7. V 14. točki formalnega poziva 1, vas je ministrstvo med drugim pozvalo, da poglavje 8 Spremljanje stanja okolja Poročila dopolnite na način, da bo opredeljen jasen način, metode, lokacije in časovnice izvajanja spremljanja.

Po pregledu dopoljene dokumentacije ministrstvo ugotavlja, da poglavje Spremljanje stanja okolja dopoljenega Poročila 10/22 še vedno ni pripravljeno na način, da bi bil opredeljen jasen način, metode, lokacije in časovnice izvajanja spremljanja. V povezavi z dodatnimi ukrepi v preglednici 105 dopoljenega poročila 10/22 ministrstvo ugotavlja, da je treba:

- Definirati, katere revizijske jaške je treba opremiti s senzorji puščanja.
- Definirati, v katerih dveh zajetjih za lastno oskrbo s pitno vodo (ime in koordinate zajetja) je treba izvesti posnetek stanja podzemne vode, definirati je treba, kdaj se posnetek izvede, torej, ali pred izvedbo nameravanega posega oz. po izvedbi ter opredeliti nabor parametrov za spremljanje. V dopoljenem Poročilu 10/22 je navedeno, da se kemijska analiza izvede po programu monitoringa iz PZPV (priloga 4 poročila), iz katerega pa ni jasno razvidno, ali vključuje tudi ti dve zajetji, prav tako je nabor parametrov za monitoring drugačen za čas gradnje in obratovanja.
- Glede ukrepa program monitoringa, ki je opredeljen v PZPV (priloga 4) – odvzem dveh vzorcev iz treh opazovanih vrtin in vodnjakov, ministrstvo ugotavlja, da je naveden

ukrep neustrezen. Konkretizirati je treba opazovalne vrtine in vodnjake, navesti, ali je spremljanje mišljeno za čas gradnje ali obratovanja ter navesti, kateri parametri naj se spremljajo.

Ministrstvo vas poziva, da Poročilo pripravite upoštevajoč zgornje navedbe, torej konkretizirati je treba vrtine in revizijske jaške, namenjene spremljanju stanja okolja, ter jih tudi grafično prikazati, na prikazu, ki prikazuje dodatne omilitvene ukrepe. V poglavju Spremljanje stanja okolja Poročila, mora biti opredeljen jasn način, metode, lokacije in časovnice izvajanja spremljanja.

Dalje pa vas ministrstvo poziva, da se v Poročilu opredelite glede ravnanja v primeru ugotovitve izgub pretoka oz. v primeru odstopanja vrednosti analiziranih parametrov, kar je s PZPV že obdelano (Načrt alarmiranja in ukrepanja). Pri primerjavi načrta alarmiranja in ukrepanja iz PZPV in priloge 3 Poročila (ki naj bi bili identični), ministrstvo ugotavlja, da prihaja do razlik in sicer je v PZPV je v primeru izrednih dogodkov predviden najprej tlačni preizkus kanala, da se ugotovi poškodovanost, česar v prilogo 3 Poročila ni vključeno.

8. V 15. točki formalnega poziva 1, vas je ministrstvo med drugim pozvalo, da dopolnite poglavje 7.2 Vplivno območje v času obratovanja Poročila in sicer z opisom določitve vplivnega območja glede na obremenitev ter navedete izhodišča in metode za določitev območja. Ob enem vas je ministrstvo pozvalo, da preverite ali je vplivno območje kanala C0 na podzemne vode pravilno določeno in prikazano, upoštevajoč vsebino poglavja 4.1.2 Hidrološke značilnosti_ Podzemne vode_Vplivno območje povezovalnega kanala C0 Poročila in slikovne prikaze št. 17, 18 in 19 Poročila ter upoštevajoč ugotovitve po potrebi popravite navedbe glede določitve vplivnega območja nameravanega posega v poglavjih 7.1 in 7.2 Poročila ter grafično prilogo, ki prikazuje vplivno območje nameravanega posega.

Po pregledu dopolnjene dokumentacije ministrstvo ugotavlja, da iz dopolnitve ni jasno ali je vplivno območje v času obratovanja ustrezno določeno glede na zgoraj navedeno, saj se ne da preveriti. Ministrstvo vas ponovno poziva, da preverite, ali je vplivno območje kanala C0 na podzemne vode pravilno določeno in prikazano, upoštevajoč vsebino poglavja 4.1.2 Hidrološke značilnosti_ Podzemne vode_Vplivno območje povezovalnega kanala C0 Poročila in slikovne prikaze št. 16, 17, 18 in 19 dopoljenega Poročila 10/22 ter upoštevajoč ugotovitve po potrebi popravite navedbe glede določitve vplivnega območja nameravanega posega v poglavjih 7.1 in 7.2 Poročila ter grafično prilogo, ki prikazuje vplivno območje nameravanega posega.

9. V 16. točki formalnega poziva 1, vas je ministrstvo med drugim seznanilo, da grafični prikaz območja pomembnega vpliva v Prilogi A3 Poročila ne omogoča natančnejšega vpogleda v vplivno območje, tako za čas gradnje kot obratovanja ter vas pozvalo, da vplivno območje grafično prikažete na način, da bo omogočal vpogled katera zemljišča vplivno območje nameravanega posega tangira. Ministrstvo vas je seznanilo, da morajo biti območja vplivov na vse okoljske dejavnike grafično prikazana in narejen mora biti zbirni grafični prikaz vseh vplivov. Narisani, oštevilčeni in pojasnjeni morajo biti tudi ukrepi za zmanjšanje vplivov na okolje. Ministrstvo vas je še pozvalo, da poglavji 7.1 in 7.2 Poročila dopolnite s sklicem na številko priloge, ki grafično prikazuje vplivno območje.

Ministrstvo po pregledu dopolnjene dokumentacije ugotavlja, da vplivno območje v prilogi A3 dopoljenega Poročila 10/22 še vedno ni ustrezno prikazano, in sicer ni v ustreznem merilu, da bi se lahko videlo, katera zemljišča tangira, prav tako niso na prilogi A3 označeni ukrepi za zmanjšanje vplivov na okolje. V dopoljenem Poročilu 10/22 ste sicer navedli, da jih ni možno izrisati na grafični podlagi, s čimer pa se ministrstvo ne strinja. Namreč, nekateri ukrepi, kot so piezometrične vrtine za spremljanje stanja okolja, revizijski jaški z vgradnjo avtomatskih tipal, itd. se na grafičnih prilogah po mnenju ministrstva lahko prikažejo. Ministrstvo še ugotavlja, da v poglavjih 7.1 in 7.2 dopoljenega poročila 10/22 še vedno ni sklica na prilogo Poročila, ki prikazuje vplivno območje v času gradnje in obratovanja. Ministrstvo vas poziva, da Poročilo pripravite upoštevajoč vse zgoraj navedeno.

10. V 17. točki formalnega poziva 1, vas je ministrstvo pozvalo, da v kolikor gre za presojo sprejemljivosti posega na varovanih območjih v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, grafični prikaz vplivnega območja pripravite na način, da bo vseboval prikaz območja Natura 2000 ter oznake in kode območja ter razdalje nameravanega posega od najbližjega varovanega območja.

Po pregledu dopolnjenega Poročila 10/22 ministrstvo ugotavlja, da Poročilo v tem delu še vedno ni ustrezno pripravljeno, saj ne vključuje niti opredelitve, da ne gre za presojo sprejemljivosti posega na varovanih območjih v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, niti ne vsebuje ustrezne grafične podlage prikaza območja Natura 2000 ter oznake in kode območja ter razdalje nameravanega posega od najbližjega varovanega območja, v primeru, da gre za presojo sprejemljivosti posega na varovanih območjih v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave. Ministrstvo vas poziva, da upoštevajoč zgoraj navedeno pripravite Poročilo.

11. V 18. točki formalnega poziva 1, vas je ministrstvo seznanilo, da mora Poročilo v skladu s prvim odstavkom 17. člena Uredbe o vsebini poročila o vplivih nameravanega posega na okolje in načinu njegove priprave vsebovati povzetek vsebine poročila, ki je razumljiv širši javnosti. Povzetek mora na preprost način predstaviti glavne podatke iz posameznih poglavij poročila, in sicer o: nosilcu posega, vrsti in glavnih značilnostih posega, alternativnih rešitvah in razlogih za izbor predložene rešitve, obstoječem stanju okolja, v katerega se poseg umešča in njegovih delov, možnih vplivih posega na okolje oziroma njegove dele in možnih učinkih glede obremenitve okolja in ukrepih za preprečitev, zmanjšanje ali odpravo negativnih vplivov posega na okolje in zdravje ljudi ter glavnih alternativnih možnosti, ki so bile glede ukrepov proučene.

Po preučitvi dopolnjenega Poročila 10/22 ministrstvo ugotavlja, da poglavje 9/potencialni negativni vplivi v času gradnje/obratovanja ne vključuje opisa vseh možnih vplivov nameravanega posega na okolje oziroma njegove dele in možnih učinkih glede obremenitve okolja. Prav tako v povzetek poročila niso vključene vse proučene alternative; manjkajo namreč alternative vgradnji kinete ter razlog za izbor variante za vgradnjo kinete. Ministrstvo vas poziva, da Poročilo pripravite upoštevajoč zgoraj navedeno.

12. V 20. točki formalnega poziva 1, vas je ministrstvo pozvalo, da v Poročilo vključite grafični prikaz nameravanega posega na način, ki omogoča ustrezno predstavitev nameravanega posega in okolja, v katerega se nameravani poseg umešča (označeni revizijski jaški, čistilne naprave, zadrževalni bazeni, itd). Skladno s prvim odstavkom 19. člena Uredbe o vsebini poročila o vplivih nameravanega posega na okolje in njegove načinu priprave mora namreč sklepni del poročila vsebovati grafični prikaz obstoječega stanja okolja na ožjem območju posega in prostorskih značilnosti posega. Grafično mora biti prikazano tudi območje iz 15. člena te uredbe. Skladno z drugim odstavkom mora biti grafični prikaz iz prejšnjega odstavka izdelan na karti v merilu, v katerem je pripravljena projektna dokumentacija za poseg, oziroma v merilu, ki omogoča ustrezno predstavitev posega in okolja, v katerega se poseg umešča.

Po pregledu dopolnjenega Poročila 10/22 ministrstvo ugotavlja, da ste se v sklepnem delu dopolnjenega poročila 10/22, poglavju 10.2 Grafični prikazi obstoječega stanja v prostoru, sklicali na karte v prilogi Poročila, kar je ustrezno. Dalje pa ministrstvo ugotavlja, da prikazi v prilogah niso izdelani na karti v merilu, v katerem je pripravljena projektna dokumentacija za poseg, oziroma v merilu, ki omogoča ustrezno predstavitev posega in okolja, v katerega se poseg umešča. Ministrstvo vas poziva, da upoštevajoč navedeno pripravite grafične prikaze, ki predstavljajo priloge Poročila in na katere se sklicujete v sklepnem delu poročila.

13. V 21. točki formalnega poziva 1, vas je ministrstvo pozvalo, da podložite Poročilo v pisni in elektronski obliki.

Po prejemu dopolnitve (november 2022) ministrstvo ugotavlja, da ste predložili le elektronsko obliko dopolnjenega poročila 10/22, kar ni skladno z 20. členom Uredbe o vsebini poročila o

vplivih nameravanega posega na okolje in njegove načinu priprave. Upoštevajoč zgoraj navedeno vas ministrstvo poziva, da predložite dopolnjeno Poročilo tako v pisni, kot elektronski obliki, ki mora biti identična tiskani verziji.

14. V 22. točki formalnega poziva 1, vas je ministrstvo pozvalo, da slike v Poročilu, ki se navezujejo na prikaze širšega območja nameravanega posega (npr. slike št. 21, 22, 24, itd.) označite na način, da se loči potek trase kanala C0 med ČN Brod in CČN Ljubljana (Zalog) od območja vgradnje kinete (RJ 142 – RJ 166) ter območje že vgrajene kinete (RJ 164-RJ 166).

Po pregledu dopoljenega Poročila 10/22 ministrstvo ugotavlja, da so slike pripravljane na način, da se loči potek trase kanala C0 med ČN Brod in CČN Ljubljana (Zalog) od območja vgradnje kinete (RJ 142 – RJ 166), a ne na način, da se loči območje že vgrajene kinete (RJ 164-RJ 166). Ministrstvo vas poziva, da slike ki prikazujejo širše območje nameravanega posega prikazane v poročilu (npr. slike št. 22, 23, 24, 26, 27, 28, itd), pripravite na način, da je iz njih viden tudi odsek že vgrajene kinete (med RJ 164-RJ 166).

15. V 27. točki formalnega poziva 1 vas je ministrstvo pozvalo, da slike, ki prikazujejo območja varstva pred hrupom (slike št. 36 in 37 Poročila) ustrezno označite, tako da bo iz slik viden potek kanala C0 in območja vgradnje kinete.

Po pregledu dopoljenega Poročila 10/22 ministrstvo ugotavlja, da slike v poglavju 4.6.5 Obremenjenost območja s hrupom, niso ustrezno označene. Ministrstvo vas poziva, da slike ustrezno označite upoštevajoč zgoraj navedeno.

16. V 28. točki formalnega poziva 1 vas je ministrstvo pozvalo, da sliko 17 Poročila, dopolnite z nazivom črpališč.

Po pregledu dopoljenega Poročila 10/22 ministrstvo ugotavlja, da slike v poglavju 4.1.2 Hidrološke značilnosti_Vplivno območje povezovalnega kanala niso ustrezno označene z nazivi črpališč. Ministrstvo vas poziva, da slike ustrezno označite upoštevajoč zgoraj navedeno.

17. V 31. točki formalnega poziva 1 vas je ministrstvo pozvalo poglavje 4.1.2 Poročila, dopolnite z oznakami in lokacijo vrtin za katera so bila izdana vodna dovoljenja, s številkami izdanih vodnih dovoljenj ter navedbo ali so še veljavna.

Po pregledu dopoljene dokumentacije ministrstvo ugotavlja, da dopolnjeno Poročilo 10/22 ni pripravljeno upoštevajoč zgoraj navedeno. Ministrstvo vas poziva, da Poročilo pripravite upoštevajoč zgoraj navedeno.

18. Ministrstvo vas seznanja, da mora biti seznam zemljišč območja nameravanega posega ter vplivnega območja na zdravje in premoženje ljudi v času gradnje in obratovanja, skladen z dejanskim stanjem katastra. Ministrstvo vas še seznanja, da morajo biti vse parcelne številke, na katere se sklicuje Poročilo, usklajene z veljavnim – dejanskim zemljiškim katastrom.

19. Na strani 8 dopoljenega Poročila 10/22 je naveden neustrezen sklic; in sicer na spletni strani MOP (MOP, 2017). Ministrstvo meni, da bi bil ustrezen sklic MOL (MOL, 2017) in ne MOP (MOP, 2017). Ministrstvo vas poziva, da navedeno preverite in po potrebi popravite, oz. dopolnite poglavje viri in literatura Poročila.

20. V dopoljenem Poročilu 10/22 so navedeni podatki o dolžinah še neizgrajenega povezovalnega kanala C0, ki pa niso skladne. Tako je na strani 24 navedeno, da je zgrajen že večji del povezovalnega kanala C0 (8,6 od 10,7 km), kar pomeni, da znaša dolžina neizgrajenega dela celotnega povezovalnega kanala C0 **2,1 km**. Prav tako na strani 24 piše: »Dolžina neizgrajenega dela kanala C0 je **2.895 m** (na območju od RJ 130 do RJ 164), od tega je še neizgrajenega približno 1.850 m AB kinete, ki je presojan v poročilu. Ostali neizgrajen del kanala je obravnavan kot povezan poseg.« Na strani 42

dopolnjenega Poročila 10/22 pa je navedeno, da je skupna dolžina neizgrajenega kanala brez kinete ca. 1.350 m, ter, da je kineta še neizgrajena v dolžini 1.850 m. Skupaj je torej dolžina še neizgrajenega dela povezovalnega kanala C0 **3.200 m**.

Upoštevajoč zgoraj navedeno vas ministrstvo poziva, da preverite in v Poročilu uskladite navedbe glede dolžine še neizgrajenega dela povezovalnega kanala C0.

21. Iz dopolnjenega Poročila 10/22, poglavje 2.7.1 Zadrževalni bazen Brod izhaja, da se je glede na hidravlični izračun in ob upoštevanju obstoječega prispevnega območja ter predvidenih novih območij, izkazana potreba za izgradnjo zadrževalnega bazena na začetni točki kanala C0 – zadrževalni bazen Brod.

Ministrstvo ugotavlja, da zadrževalni sistem Brod ni del nameravanega posega, zato vas poziva, da predložite dokaze (npr. gradbeno dovoljenje), ki bodo izkazali, da bo zadrževalni bazen Brod, kot je opisan v Poročilu del povezovalnega kanala C0. Navedeno zahtevo ministrstvo utemeljuje z dejstvom, da se bo v primeru okvar odpadna voda začasno lahko zadržala v tem bazenu, itd..

22. V dopolnjenem Poročilu 10/22 so navedene kratice 2Qsus, Qco.

Ministrstvo vas poziva, da pojasnite pomen kratic.

23. V dopolnjenem Poročilu 10/22 (stran 71) je navedeno, da »trasa poteka med revizijskima jaškoma RJ 150 in RJ 151 tudi po robu najožjega vodovarstvenega območja VVO I; najožje območje z najstrožjim vodovarstvenim režimom. Na tem območju ni črpalšč za pitno vodo«.

Ministrstvo vas poziva, da navedbo konkretizirate in sicer s podatkom, ali posega na samo območje VVO I.

24. Ministrstvo vas poziva, da Poročilo pripravite na načina, da bo poglavje 5.1 Metodologija, vključevalo pojasnilo glede vrednotenja vpliva, in sicer, da je za čas gradnje ocenjen vpliv gradnje kanala C0 na območju vgradnje kinete, za čas obratovanja pa celoten kanal C0. Prav tako bi moralo v tem delu poročila opisano kaj zajema celotna in kaj skupna obremenitev. Ministrstvo vas poziva, da upoštevajoč zgoraj navedeno pripravite poglavje 5.1 Poročila.

25. V poglavju 5.2.5 dopolnjenega Poročila 10/22 ste vrednotili vplive emisij hrupa na okolje, in sicer ste ocenili, da bo vpliv emisij hrupa v času gradnje, obratovanja in opustitve nebitven oz. ga ne bo, prav tako ste ocenili, da bo vpliv skupne oz. celotne obremenitve nebitven oz. ga ne bo. V poglavju 7 Območje pomembnega vpliva posega na okolje ste ocenili, da mejne vrednosti v času gradnje ne bodo presežene pri najbližjih objektih. Za čas obratovanja ste navedli, da obremenitev s hrupom ni pričakovati, zato vplivnega območja niste določili.

Kljub formalnemu pozivu št. 2, dopolnitvi niste predložili Ocene obremenitve okolja s hrupom iz priloge 4 Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18, 59/19 in 44/22 – ZVO-2). Citirana uredba v drugem odstavku 11. člena določa, da se v primeru gradnje objekta, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje, za obratovanje gradbišča skladnost obremenitve okolja s hrupom iz prejšnjega člena ugotavlja na podlagi ocene obremenjenosti okolja s hrupom iz priloge 4 te uredbe, ki je priloga k poročilu o vplivih na okolje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja. V formalnemu pozivu št. 2 vas je ministrstvo opozorilo, da je treba opredeliti vplivno območje na podlagi vrednotenja kazalcev hrupa na podlagi priloge 4, ki je sestavni del uredbe (18. točka 3. člena Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju) tudi za čas obratovanja nameravanega posega. Upoštevajoč, da niste priložili Ocene obremenjenosti okolja s hrupom, kot je bilo zahtevano z formalnim dopisom št. 2, ministrstvo ne more slediti vašim ocenam glede vpliva emisij hrupa za čas gradnje in obratovanja, in vas ponovno poziva, da Poročilo pripravite upoštevajoč zgoraj navedeno.

26.V poglavju 7.1 Vplivno območje v času gradnje dopolnjenega Poročila 10/22 ste se opredelili kateri vplivi, ki bi lahko vplivali na zdravje in premoženje ljudi, bodo prisotni v času gradnje, in sicer: Emisije snovi v zrak, Obremenitve s hrupom, Vibracije, Nastajanje odpadkov in Svetlobno onesnaževanje. Za ostale segmente ste se opredelili, da nameravani poseg ne bo obremenjeval okolja do te mere, da bi vlival na zdravje in premoženje ljudi.

Ministrstvo ugotavlja, da se razen pri segmentu emisij snovi v zrak in vibracije, niste opredelili glede vplivnega območja. Ministrstvo vas poziva, da pri vseh segmentih, pri katerih se pričakuje vpliv, ki bi v času gradnje lahko vlival na zdravje in premoženje ljudi, opredelite tudi glede vplivnega območja.

27. Ministrstvo vas prosi, da predložite obrazec vloge za pridobitev okoljevarstvenega soglasja, ki naj vključuje noveliran seznam zemljišč območja nameravanega posega, skladen z dejanskim stanjem katastra.

Glede na navedeno vas ministrstvo poziva, da se opredelite do predhodno navedenih dejstev oz. okoliščin in za svoje navedbe predložite dokaze najkasneje v roku **30 dni** od prejema tega poziva, in sicer zahtevano dopolnitev posredujte na naslov Ministrstva za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, pri čemer se sklicujte na številko upravne zadeve 35428-6/2021-2550.

V kolikor vloge v navedenem roku ne boste dopolnili skladno s tem pozivom, bo ministrstvo na podlagi tretjega odstavka 140. člena ZUP postopek nadaljevalo in odločilo na podlagi razpoložljive dokumentacije.

S spoštovanjem,

Pripravila:

Špela Bergant
višja svetovalka II

mag. Vesna Kolar Planinšič
vodja Sektorja za okoljske presoje

Vročiti:

- Mestna občina Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana – osebno.
- Vodovod kanalizacija, Krištof Mlakar, direktor, tajništvo.direktorja@vokasnaga.si

Ljubljana, dne 4. 10. 2023

Tel: +386 1 478 83 80
Elektronični pošta: info@upr.gov.si
www.upr.gov.si

Inspektorat Republike Slovenije za okolje in energijo
Dunajska cesta 56
1000 Ljubljana

Inspektorat Republike Slovenije za naravne vire in prostor
Dunajska cesta 55
1000 Ljubljana

Številka: 06400-12A/2023-2650/2
Datum: 6. 3. 2023

Zadeva: Odstop dostava: «Kizeta_črna gradnja_Paris za ukrepanja na parceli 2161 k.o. Ježica», v priložnosti reševanja

Ministrstvo za naravne vire in prostor (v nadaljevanju: ministrstvo) je dne 2. 3. 2023 s strani prijavitelja Alana Mrzela, Tesovnikova 61, 1000 Ljubljana prejelo dopis. Poziv za ukrepanje na parceli 2161 k.o. Ježica (v nadaljevanju: dopis). Iz dopisa izhaja, da je pri gradnji kanala CO na zemljišču v k.o. 1734 Ježica, na parcelni št. 2161, ki ni vključeno v gradbeno dovoljenje, prišlo do vgradnje betonske kizete, zato prijavitelj meni, da gre za črno gradnjo.

Ministrstvo, na podlagi priloženih fotografij, ki predstavljajo priloga dopisa, upošteva, da se navedbe v dopisu nanašajo na dele, ki so predvidena v sklopu nameravanega posega, za katerega na ministrstvu vodi postopek izdaje okoljevarstvenega soglasja, in sicer za poseg: (v)gradnja povezovalnega kanala CO, v skladu z določili ZVO-1.

V predloženem postopku za poseg: (v)gradnja povezovalnega kanala CO z dosežanjem amirantotelorske kizete med nezijokima jaškoma 142 in 156 v dolžini 2.128,95 m, na zemljiščih v k.o. 1753 Vičmarje s parcelnimi št. 1201/1, 350 in v k.o. 1734 Ježica s parcelnimi št. 2162, 2340, 1856, 1859, 1858, 1857, 1859, 1855, 1854, 2341, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622 in 2343, je bil navedeni nameravanega posega Mestni občini Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana, izdan sklep št. 35415-5/5/2019-25, 35415-33/2020-4, 35415-33/2020-4 z dne 28. 9. 2020, iz katerega izhaja, da je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

V zvezi z navedenim bi želeli opozoriti na 63. člen ZVO-1, ki določa, da poseg posega lahko izvede poseg je na podlagi pravnomočnega okoljevarstvenega soglasja, ki pa v danem primeru še ni bilo izdano.

Ministrstvo vam v skladu s 63. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/08-ZUS-1, 125/07, 66/08, 8/10, 92/19, 175/20-

ZIUOPDVE in 3/22-ZDab) kot pristojnemu nadzornemu organu odstopa dopis: Poziv za ukrepanje na parceli 2151 k.o. Ječica, v nadaljnja reševanja in monitoringno ukrepanje.

Prosimo vas, da nam posredujete morebitne ugotovitve.

Pri vsakem odgovoru se, prosimo, sklicuje na številko zadeve: 35400-129/2023-2550.

S spoštovanjem,

mag. Tanja Božič
v.d. Generalna direktorica DZO

Priloga:

dopis »Klneta_oma gradnja_Poziv za ukrepanje na parceli 2151 k.o. Ječica« s prilogo št. dokument št. 35400-515/2019-21 z dne 21. 7. 2020 (ARSO), dokument št. 03200-7/2016-4 z dne 22. 3. 2016 (MOL), GD št. 351-2245/2013-36 z dne 12. 3. 2016, prikaži VVO E-priporobe na OPN MOL, fotografije vgrajevanja in zasipavanja klneta z dne 25. 3. 2022.

Vročiti:

- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in energijo, Dunajska cesta 56, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.inoa@gov.si), s prilogo
- Inšpektorat Republike Slovenije za naravne vire in prostor, Dunajska cesta 56, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.inrp@gov.si), s prilogo
- Prijavitelju: Aleš Mirzal, Tesovnikova 61, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (Aleš.Mirzal@193)

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

Številka: 092-07-1/2023-37

Ljubljana, 10. maj 2023

Mestna občina Ljubljana
gospod Zoran Janković
župan

Spoštovani gospod župan,

Najprej naj se zahvalim za vaše pismo, poslano 30. marca 2023, in za predloženo dokumentacijo glede gradnje povezovalnega kanala C0 ter nekatera dodatna pojasnila, ki jih je 29. marca 2023 podal direktor Holdinga Ljubljana gospod Krištof Mlakar.

Direktor Holdinga Ljubljana je pojasnil, da je bil na podlagi odločitev Agencije Republike Slovenije za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: ARSO) iz let 2015 in 2016 predhodni postopek izveden za celotno traso kanala C0, in s tem utemeljil, da naj ne bi prišlo do tako imenovanega drobljenja projekta. Sklepa ARSO v predhodnem postopku št. 35405-311/2015-4 z dne 25. 9. 2015 in št. 35405-28/2016-2 z dne 28. 1. 2016 za tedaj nameravani poseg izgradnje kanalizacije v okviru projekta »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja« ugotavljata, da nosilkam posega »ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja«.

Hkrati navedeno pojasnilo ne podaja podrobnosti za obravnavo Občinskega prostorskega načrta iz leta 2010, ni pa tudi pojasnil za čas po letu 2016. Obžalujem, da ni bilo zelo potrebne javne razprave o projektu v času načrtovanja kakor tudi ne v nadaljnjih korakih. Postopek pridobivanja gradbenih dovoljenj je bil namreč razdrobljen na šest faz, pri čemer so bili posegi v prostor sčasoma celo ocenjeni kot zahtevni, vendar vnovič presoja vplivov na okolje ni bila potrebna oziroma zahtevana.

Zavedam se, da presoja vplivov na okolje za omenjeni projekt izgradnje kanala C0 formalno pravno na podlagi do tedaj izdanih sklepov ARSO ni bila zahtevana, ti pa so temeljili tudi na predhodno izdanih vodnih soglasjih oziroma mnenjih. Ob tem je primerno vprašanje, kako oziroma zakaj za projekt takšnega javnega pomena, ki poteka tudi neposredno prek napajalnega zaledja, od koder priteče voda v vodnjake, presoje vplivov na okolje sploh ni bilo.

Vprašati se moramo, ali so bili postopki vodeni z zadostno odgovornostjo in ali je dosedanji postopek kar najbolj upošteval previdnostno načelo. To načelo je uzakonjeno v zdaj veljavnem 10. členu Zakona o varstvu okolja (v nadaljnjem besedilu: ZVO-2), smiselno enako določbo pa je imel tudi predhodno veljavni zakon). Previdnostno načelo zahteva, da je uvajanje novih tehnologij, proizvodnih postopkov in proizvodov ali izvedba drugih posegov v okolje dopustna le, če ob upoštevanju znanosti in tehnike ter možnih varstvenih ukrepov ni pričakovati nepredvidljivih škodljivih učinkov glede okolja ali zdravja ljudi.

Hidrogeološka stroka je že leta 2016 izrazila skrb in nestrinjanje zaradi poteka kanala C0 čez napajalno zaledje oziroma depresijski lijak vodnjakov vodarn Kleče in Šentvid.¹ Zapisali so, »da kakršni koli posegi v neposredno zaledje vodarn pomenijo, da ta prostor izgublja značaj vodnega rezervata, zato je reševanje okoljskih problemov na račun vodnih virov, ki pomenijo tveganje tudi za prihodnje generacije, povsem nesprejemljivo.«

Na podlagi zahteve za izvedbo predhodnega postopka za dodatni poseg vgradnje povezovalnega kanala C0 z dodajanjem armiranobetonske kinete (v dolžini 2128 metrov) je ARSO izdal nov sklep št. 35405-515/2019-25, 35415-33/2020-4, 35415-36/2020-4 z dne 28. 9. 2020, kjer je odločil, da je treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje. Medtem ko je Direkcija Republike Slovenije za vode v tem postopku priporočila izvedbo presoje vplivov na okolje, je Nacionalni inštitut za javno zdravje (v nadaljnjem besedilu: NIJZ) v predhodnem postopku preverjanja pomembnih vplivov na okolje po ZVO-1 utemeljil verjetnost pomembnih vplivov tako, da je podal negativno mnenje k izgradnji kanala C0. NIJZ je svoje negativno mnenje med drugim utemeljil s tem, da »celotno območje nameravanega posega tudi širše leži v vodovarstvenem območju IIA, s strogim vodovarstvenim režimom«. NIJZ nadalje navaja, da mnenja ne more podati, »ker se s potekom trase že v osnovi ne strinja«. Meni, da je trasa povezovalnega kanala C0 z vidikov vplivov na zdravje ljudi »povsem

¹ Deklaracija hidrogeologov (SKIAH) o zaščiti virov pitne vode za mesto Ljubljana in okolico z dne 17. 6. 2016.

nesprejemljiva« in bi jo bilo treba umestiti zunaj vodovarstvenih območij. Ob možnih izrednih razmerah (na primer potres in vse pogostejši ekstremni vremenski dogodki zaradi podnebnih sprememb) se povečuje tveganje za zdravje ljudi. Morebitna dodatna zaščita bi morala biti na celotnem odseku, ki leži na vodovarstvenem območju. NIJZ je navedel, da je na sistem priključenih 315.000 prebivalcev Ljubljane, ki uživajo pitno vodo, ki je »sveža, naravna – brez dodatnih kemikalij«. Kakovost pitne vode se je uspešno ohranila do danes. Po navedbah NIJZ je lahko, če bo zaradi izrednih razmer prišlo do onesnaženja vodnih virov, onesnaženje vode trajno. Za NIJZ torej nameravani poseg na celotni trasi »ni sprejemljiv«. Na podlagi mnenj in lastnih ugotovitev je ARSO izdal sklep, da je treba izvesti presojo vplivov na okolje, ki je pravnomočen. MOL namreč na sklep v roku ni sprožil tožbe na upravnem sodišču. Šele pozneje je zahteval od ministra, pristojnega za okolje (MOP), da ta po nadzorstveni pravici razveljavi sklep, česar pa ministrstvo ni storilo, ker je ugotovilo, da za to ni izpolnjenih zakonskih zahtev po ZUP. Na odločitev MOP se je MOL pritožil.

Pri tem je pomembno, da je po ZVO-1 in v skladu z evropskimi predpisi s področja okoljskih presoj treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje pred pridobivanjem dovoljenj za izvedbo in izvajanjem projektov, zato bi bilo odgovorno izvesti presojo vplivov na okolje že takoj po pravnomočnem sklepu ARSO. Presoja vplivov na okolje je namreč namenjena zmanjšanju vplivov na okolje, preučitvi alternativ, vključevanju javnosti, določitvi morebitnih ukrepov za zmanjšanje in odpravo vplivov na okolje ter spremljanju stanja okolja in ukrepov. Nosilec posega mora torej v zakonsko določenem postopku dokazati, da poseg ne bo imel posledic za okolje. Ker takšnega dokaznega postopka s strokovnjaki in javnostjo ni bilo, je nastal tako v strokovni kot splošni javnosti večji dvom glede posega.

Stroka s področja voda² je do gradnje kanala C0 odklonilna, ker kanal po njihovem mnenju že zaradi sedanje obremenitve območja in podzemne vode še dodatno povečuje možna tveganja, še posebej ob upoštevanju, da gre del kanala čez vodovarstveno območje stopnje IIA s strogim vodovarstvenim režimom. Pri tem navajajo, da je »vodovarstveno območje vodarne Kleče že danes obremenjeno s pomembnimi varnostnimi tveganji, ki jih prinašajo promet, poselitev in kmetijska dejavnost. Ta tveganja se seštevajo. Namesto da bi se usmerili k zniževanju tveganj, jih z izgradnjo kanala C0 še dodatno povečujemo.«

² Stališče društev o kanalu C0 – Slovensko društvo za zaščito voda (SDZV) in Slovenski komite IAH (SKIAH) z dne 19. 1. 2023.

Leta 2018 je Geološki zavod Slovenije (GeoZS) v dokumentu »Program zaščite podzemne vode v času gradnje povezovalnega cevovoda C0«, katerega del je hidrogeološka analiza tveganja, ugotovil možni vpliv (zaradi onesnaženja vodnjakov) na vodarni Kleče in Šentvid, predlagal pa je tudi več zaščitnih ukrepov.

Notranje revizijsko poročilo ministrstva za okolje in prostor iz leta 2019³ je med drugim ugotovilo, da predhodni postopek presoje vplivov na okolje ni bil izveden v pravilnem časovnem zaporedju ter da »javni uslužbenci obravnavanih postopkov niso vodili z zadostno strokovno in kritično presojo«. Nadalje je tudi ugotovilo, da »sistem presoje vplivov na okolje ARSO in sistem izdaje vodnih soglasij/mnenj ni deloval uspešno in učinkovito, kar je imelo vpliv tudi na izvajanje postopkov v obravnavanem primeru povezovalnega kanala C0 in na vsebino izdanih sklepov in soglasij/mnenj«. Notranja revizija izrecno ne zagotavlja, da »so bili postopki v delu, ki se nanaša na povezovalni kanal C0, izvedeni v skladu z izjavo ministrstva v dodatku 2 k vlogi za sofinanciranje, ki navaja, da je bilo v okviru postopkov izdaje soglasij in sklepa preverjeno, da ne bo prišlo do poslabšanja stanja vodnih teles podzemne ali površinske vode«. Te ugotovitve so skrajno skrb vzbujajoče.

Letos so tudi zdravniki UKC Ljubljana v svojem pismu, ki ga je podprl svet UKC Ljubljana,⁴ izrazili nestrinjanje z izgradnjo kanalizacijskega kanala preko vodovarstvenega območja v Ljubljani. Zapisali so, da bi kanalizacijski kanal C0 na vodovarstvenem območju z zajetji pitne vode pomenil trajno tveganje za mikrobiološko in kemijsko onesnaženje vode v Ljubljani in »s tem tudi tveganje za zdravje ljudi, ki se bo s časom le še povečevalo«. Prav tako so opozorili, da je predvideni potek povezovalnega kanalizacijskega kanala C0 na odseku med Črnučami in Brodom »z vidika vplivov na zdravje ljudi nesprejemljiv«, in pozvali k umestitvi kanalizacijskih kanalov »izven vodovarstvenih območij zaradi nevarnosti onesnaženja vodnih virov in ogrožanja zdravja ljudi ter zagotavljanja oskrbe prebivalstva z zadostno količino skladne in zdravstveno ustrezne pitne vode«.

³ Pregled postopkov izdaje sklepov v predhodnem postopku presoje vplivov na okolje in vodnih soglasij ministrstva za okolje in prostor pri kohezijskem projektu "Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja – 1. del" s poudarkom na povezovalnem kanalu C0, notranje revizijsko poročilo, Ministrstvo za okolje in prostor v zadevi 0601-2/2019/42 z dne 18. 10. 2019, in popravek notranjega revizijskega poročila, Ministrstvo za okolje in prostor v zadevi 0601-2/2019/53 z dne 21. 11. 2019.

⁴ Pismo zdravnikov UKC Ljubljana z dne 11. 4. 2023, ki ga je podprl tudi Strokovni svet UKC Ljubljana s sklepom 03-48/23).

Odločitve za projekte takšnega javnega pomena bi se morale sprejemati ob sodelovanju javnosti, pregledno in upoštevaje mnenja neodvisne stroke. Težava ni nujno v zakonodaji, čeprav bi bilo očitno treba izrecno prepovedati izdajo gradbenih dovoljenj za zahtevne posege na vodovarstvenih območjih brez izvedbe presoje vplivov na okolje. Največja težava je, kot kaže, v prilagajanju zakonodaje, strokovnosti odločevalcev ali opustitvah dolžnega ravnanja zaradi morebitnih političnih pričakovanj. Če je to res, je škodljivo za Republiko Slovenijo in njene prebivalce ter se je temu treba upreti ter takšno ravnanje preprečevati.

Spoštovani župan, dejstvo je, da gre za projekt velikega javnega pomena, ki poteka po vodovarstvenem območju, iz katerega prebivalci Ljubljane in drugi uporabniki pijemo čisto pitno vodo. V Republiki Sloveniji je voda ustavno zavarovano naravno javno dobro. Skrb za zagotavljanje in ohranjanje čiste pitne vode mora biti temeljnega in odločilnega pomena. Zato je pomembno, da se umakne vsak dvom v to, da bi gradnja povezovalnega kanala CO lahko v to kakor koli posegala ali bi celo lahko trajno ogrožala človekovo, našo, pravico do pitne vode.

Zato vas, spoštovani župan, pozivam k čimprejšnji pridobitvi neodvisno izvedene presoje vplivov na okolje in okoljevarstvenega soglasja, k čemur vas je napotil že sklep ARSO št. 35405-515/2019-25, 35415-33/2020, 35415-36/2020-4 z dne 28. 9. 2020 ter vas je nato k temu pozvalo tudi Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije.⁵

Verjamem, da vam nikakor ni vseeno za zdravje ljudi, za katero ste kot župan soodgovorni, zato vas vnovič pozivam, da začasno prekinete gradnjo kanala CO, končate postopek za pridobitev presoje vplivov na okolje in odgovorno ter pregledno, v dialogu s splošno in strokovno javnostjo, sprejmete najboljšo možno odločitev, ki bo rešila kanalizacijske potrebe ob kar največjem upoštevanju previdnostnega načela za upravljanje z vodonosnim območjem mesta Ljubljane.

Z lepimi pozdravi,

dr. Nataša Pirc Musar
PREDSEDNICA REPUBLIKE SLOVENIJE

⁵ Vloga za izdajo okoljevarstvenega soglasja z dne 3. 9. 2021 in dopis MOP št. 35428-6/2021-2550-14 z dne 7. 12. 2022).

